1874. 111

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ

ΜΕΤΑ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ

ΘΕΜΑΤΩΝ, ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΔΙΑΣ

ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΖΑΔΕ

Καθηγητοῦ τοῦ Βαρβακείου Λυκείου

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

σύμφωνος πρὸς τὰς κρίσεις τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς
καὶ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ
ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Ἀκαδημίας

1874

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθμ. Πρωτ. 4509
Διεκπ. 3526

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουνίου 1872.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Κύριον Γ. Μ. Ζαδὲν
Καθηγητὴν τῆς γαλλικῆς

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τῆς ὑποβληθείσης Ἡμῖν εἰς ἐξέτασιν γραμματικῆς γαλλικῆς τοῦ καθηγητοῦ Κ. Γ. Ζαδὲ κρίσιν τῆς πρὸς τοῦτο νομίμως κληρωθείσης ἐπιτροπῆς, ἐγκρίνομεν αὐτὴν ὡς διδακτικὸν βιβλίον, ὁρίζοντες τιμὴν ἑκάστου ἀντιτύπου αὐτῆς δραχμὰς δύο καὶ λεπτὰ πεντήκοντα.

Ἡ παροῦσα ἀπόφασις κοινοποιηθήσεται τῷ συγγραφεῖ τῆς προκειμένης γραμματικῆς, ὁμοίως δὲ καὶ ἀντίγραφον τῆς κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἵνα ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς ἐν δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ βιβλίου του.

Ὁ Ὑπουργὸς

Γ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΗι ΑΓΑΘΗι

ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΑι ΨΥΧΗι

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΤΣΑΛΗ

ΚΑΙ

ΤΩι ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1863 ΣΥΝΥΠΟΥΡΓΗΣΑΝΤΙ

Κυριωι Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΩι

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙ

ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ συντάκτου, καταδιώκεται καὶ κατάσχεται ὡς ἐκ τυποκλοπίας προελθόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τοῖς ἐντευξομένοις

(Ἐκ τῆς α' ἐκδόσεως)

Ἕκαστος τῶν διδασκόντων, ἰδίαν μέθοδον διδασκαλίας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχων, ὠφελιμώτερος δύναται ν' ἀποδῇ τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς ἐάν, ἐκ τῆς πολυετοῦς αὐτοῦ πείρας ὁδηγούμενος, ἐπιχειρήσῃ δι' ἰδίου συγγράμματος νὰ ἐξομαλύνῃ τὰς δυσκολίας ἃς παρατηρεῖ καθ' ἑκάστην ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ διδασκόμενοι ἀπαντῶσιν εἰς τὴν ἐκμάθησιν πολλῶν πραγμάτων, εἴτε ὅλως ἐλλειπόντων ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἅτινα ἔχουσιν ἀνὰ χεῖρας, εἴτε ἀτελῶς ἐκτεθειμένων.

Διὰ μόνου τοῦ τρόπου τούτου νομίζομεν δύνανται, προϊόντος τοῦ χρόνου, τὰ παρ' ἡμῖν διδακτικὰ βιβλία ν' ἀποκατασταθῶσι βαθμηδὸν ὅσον οἷόν τε τελειότερα καὶ πραγματικῶς ὠφελιμώτερα.

Μόνη ἡ σκέψις αὕτη ἐνθαρρύνει με, νὰ προβῶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς γαλλικῆς ταύτης γραμματικῆς.

Πολλάκις παρετήρησα ὅτι οὐκ ὀλίγον οἱ μαθηταὶ προσκόπτουσιν εἰς τὴν κατάληψιν τῆς σημασίας τῶν ἄρθρων, ἰδίως τοῦ μεριστικοῦ, τῶν χρόνων τῶν ῥημάτων, (οὓς ὀλίγοι τῶν γραμματικῶν ἑρμηνεύουσι καὶ πάλιν οὐχὶ καθ' ὅλην τὴν συζυγίαν τοῦ ῥήματος), καὶ τῆς ὑποθετικῆς ὡς καὶ τῶν χρόνων αὐτῆς.

Τὰ τοιαῦτα οὐ μικρὰν παρέχουσι τοῖς διδασκομένοις δυσκολίαν εἴς τε τὴν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετάφρασιν, τὴν θεματογραφίαν, τὴν γαλλικὴν σύνθεσιν καὶ εἰς τὸ ὀρθῶς γαλλιστὶ λέγειν, δι' ὃ οὐ σμικρὰν κατέβαλα προσπάθειαν ὅπως ἄρω τὸ κώλυμα τοῦτο.

Τὴν πρακτικὴν ὠφέλειαν τῶν μαθητῶν ἐπιδιώκων, καὶ τὴν βαθμιαίαν αὐτῶν, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς μελέτης των ἐκγύμνασιν εἰς τὸ γαλλιστὶ ἐκφράζεσθαι, συνώδευσα πάντας τοὺς γραμματικοὺς ὅρους διὰ τῶν ἀντιστοιχούντων γαλλικῶν καὶ κατεχώρησα ἐφ' ἑκάστου τῶν μερῶν τοῦ λόγου κατάλληλα θέματα πρὸς ἐντελεστέραν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων, μετὰ δὲ τὰ ῥήματα, γυμνάσματα ἱκανὰ νὰ ἐξασκήσωσι τὸν μαθητὴν ἐπ' αὐτῶν.

Πρὸς σύνταξιν τοῦ ἔργου τούτου πολλὰς ἔσχον ὑπ' ὄψιν γαλλικὰς γραμματικάς, ἰδίως τὴν Grammaire des grammaires τοῦ Girauld Duvivier, τὴν Grammaire générale τοῦ Napoléon Landais καὶ τὴν πεντηκοστὴν (1) ἔκδοσιν τῆς μεθοδικωτάτης καὶ παγκοσμίου καταστάσης γραμματικῆς τῶν Noël καὶ Chapsal.

Προσεπάθησα δὲ ὅσον ἔνεστι νὰ καταστήσω τὸ πόνημα τοῦτο εὐμέθοδον καὶ εὔληπτον τοῖς διδασκομένοις, οἵτινες πρὸ πάντων ὑποτίθενται παῖδες. Ἐθήρευσα πρὸς τούτοις πᾶσαν δυνατὴν συντομίαν, χωρὶς ὅμως νὰ λησμονήσω ὅτι ἡ γραμματική μου δύναται νὰ περιέλθῃ καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπου ἀνάγκην ἔχοντος ὁρισμῶν καὶ ἀναπτύξεων. Δι' ὃ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲν ὤκνησα νὰ συμπεριλάβω πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖον πρὸς πλήρη θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν τῆς γλώσσης ἐκμάθησιν.

Διῄρεσα τὸ πόνημά μου εἰς δύω κυρίως μέρη· τὸ α' περιέχει τὸ τεχνολογικὸν, μετὰ θεμάτων καὶ γυμνασμάτων, πρὸς χρῆσιν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τῆς ά τάξεως τῶν γυμνασίων· τὸ β' προωρισμένον διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν γυμνασίων περιέχει τὸ συντακτικὸν μετὰ παρατηρήσεων, θεμάτων, γυμνασμάτων ἐφ' ὅλων τῶν δυσκολιῶν τῆς συντάξεως καὶ συντόμου περὶ στιχουργίας διατριβῆς.

Οὕτω πως κατηρτισμένον τὸ ἔργον μου ἀπαλλάττει τὸν μαθητὴν τῆς πολυδαπάνου μεθόδου τοῦ Ὀλλενδόρφου καὶ δύναται νὰ ᾖναι χρήσιμον οὐ μόνον τοῖς ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ γυμνασίοις διδασκομένοις νέοις, ἀλλὰ καὶ παντὶ βουλομένῳ ἐκμαθεῖν τὴν γαλλικὴν ἐντελῶς καὶ ἐν βραχεῖ χρόνῳ.

Εὐελπίζομαι ὅτι θέλει τύχει εὐμενοῦς ὑποδοχῆς.

Ἐν Πάτραις, κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1871.

Μ. ΣΑΛΕΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΣ Β' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Τοῖς φίλοις ἀναγνώσουσιν.

Ἡ ὑποδοχὴ ἧς ἔτυχεν ἡ ἀνὰ χεῖρας γαλλικὴ γραμματικὴ, ἐνθαρρύνασα ἡμᾶς ἀνέπτυξε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φανῶμεν ἄξιοι τῆς εὐτυχίας ταύτης, ὥστε κατέστημεν πλέον ἄγρυπνοι καὶ πλέον αὐστηροὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς κατὰ τὰς μελέτας ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἀποταθεισῶν παρ' ἀνδρῶν σοφῶν ἐμβριθῶν συμβουλῶν καὶ εὐμενῶν παρατηρήσεων, καθ' ἃς προέκυψεν ἐπί τινων τῆς γραμματικῆς ταύτης μερῶν ἄπλετον φῶς, κανόνων τινῶν μετὰ σπουδαίων θεωριῶν προστεθέντων καὶ θεμάτων πολλῶν μετὰ κρείσσονος μεθόδου πρὸς πλείονα σαφήνειαν ἐκτεθέντων. Πολλοὺς κανόνας ἐν τῇ β' ταύτῃ ἐκδόσει περιελάβομεν ἐν παραρτήματι, ὅπως μὴ ὦσι μὲν πρόσκομμα τοῖς ἀδυνάτοις ἐν τῇ γλώσσῃ, προάγωσι δ' ἐν αὐτῇ τοὺς προκεχωρηκότας.

Τὸ περὶ προφορᾶς συνεπληρώσαμεν διὰ προσθήκης πλείστων παρατηρήσεων ἵνα προσφεύγῃ ἐκεῖ ὁ ἀμφιβάλλων σπουδαστὴς περὶ τῆς ὀρθῆς ἀπαγγελίας λέξεώς τινος. Καὶ εἶναι μὲν ἴσως ἀδύνατος ἡ ἀποστήθισις πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων, ἡ ἐνδελεχὴς ὅμως σύσκεψις αὐτῶν καθιστᾷ εὐχερεστέραν τὴν ὀρθὴν προφορὰν ἑκάστης λέξεως.

Ἐνδομύχως πεποίθαμεν ὅτι οὐ μικρὸν ὑπηρετήσαμεν τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, ἥτις, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι πρωτόπειρος, δύναται νὰ ἐργάζηται καὶ μόνη διὰ τῆς γραμματικῆς ἡμῶν.

Τελευτῶντες, ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς ὅπως δήποτε συνδραμόντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν σεβαστὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τροπὴν, ἧς τὰς κρίσεις, ὅσον τὸ ἐφ' ἡμᾶς, ἐδοκιμάσαμεν πληρέστατα νὰ δικαιώσωμεν, ἐπικαλούμεθα δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον σοφὰς παρατηρήσεις, καθόσον σκοποῦμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἐργαζόμενοι, ὅπως καταστήσωμεν ἔτι τελειότερον τὸ ἔργον ἐν ταῖς ἄλλαις αὐτοῦ ἐκδόσεσιν.

Ἐν Ἀθήναις, κατὰ Μάϊον τοῦ 1874.

Γ. Μ. Ζ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

GRAMMAIRE FRANÇAISE

THÉORIQUE ET PRATIQUE

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ — PREMIÈRE PARTIE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'—CHAPITRE I

ΕΙΣΑΓΩΓΗ—INTRODUCTION

Περὶ τῶν γραμμάτων ἐν γένει — Des lettres en général.

1.—Τὰ γράμματα (les lettres) τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι τὰ ἑξῆς: a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z.

2.—Φωνήεντα (voyelles) ἐκ τούτων εἰσίν: a, e, i, o, u, y. Σύμφωνα δὲ (consonnes): b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z.

3.—Τὰ φωνήεντα διαιροῦνται εἰς μακρὰ (longues) καὶ εἰς βραχέα (brèves). Μακρὰ εἶναι τὰ ἔχοντα βαρεῖαν (accent grave) (`) ἢ περισπωμένην (accent circonflexe) (^), ὡς troisième τρίτος, tempête τρικυμία, βραχέα δὲ τὰ ἔχοντα ὀξεῖαν (accent aigu) (´) ἢ τὰ μὴ ἔχοντα τόνον, ὡς donné δοθεὶς, sort τύχη, κτλ. (1).

4.—Ἡ ἐκ δύο φωνηέντων συγκειμένη συλλαβὴ (syllabe) λέγεται δίφθογγος (diphthongue), ὡς ai, au, œ, ay, ei, eu, ey, oi, ou, ἡ δ' ἐκ τριῶν, τρίφθογγος (triphthongue), ὡς eau, œu, œi, κλπ.

5.—Τὰ γράμματα ἀπαρτίζουσι τὰς συλλαβὰς, αἱ συλλαβαὶ δὲ τὰς λέξεις (mots) καὶ αἱ λέξεις τὸν λόγον (le discours).

(1) Οἱ τόνοι εἰς τὴν γαλλικὴν δεικνύουσι μόνον τὴν προφορὰν τῶν φωνηέντων, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν τονισμὸν τῶν λέξεων, διότι ἐν αὐταῖς ἡ τάσις τῆς φωνῆς πίπτει πάντοτε ἐπὶ τῆς ληγούσης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

6.—Ἡ μονοσύλλαβος λέξις λέγεται (monosyllabe), ἡ δισύλλαβος (dissyllabe) καὶ ἡ πολυσύλλαβος (polysyllabe).

Περὶ φωνηέντων — Des voyelles.

7.—A, a. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν α, οἷον papa πατὴρ, maman μήτηρ, κλπ. Μένει ἄφωνον εἰς τὰς λέξεις: Saône Ἄραρις (ὁ) ποταμὸς τῆς Γαλλίας, taon οἶστρος, aoriste ἀόριστος, toast πρόποσις, toaster προπίειν, août αὔγουστος, aoûteron θεριστὴς ἢ μισθοφόρος, aoûté παθητικὴ μετοχὴ τοῦ ἀπηρχ. ῥήματος aoûter ὡριμάζειν, ὡς citrouille aoûtée κολοκύνθη ὥριμος, καὶ saoul ἀρσ. saoule θηλ. κεκορεσμένος. Αἱ τελευταῖαι δύο λέξεις γράφονται καὶ ὅπως προφέρονται soul, soule.

8.—E, e. Εἶναι τριῶν εἰδῶν. Α') Ἄφωνον (muet) (e), εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων ἰδίως, ὡς livre βιβλίον, verbe ῥῆμα, κλπ. Εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, μεταξὺ δύο ἁπλῶν συμφώνων, ὡς parfaitement ἐντελῶς, κλπ. Μεταξὺ τῶν γραμμάτων g καὶ a ἢ g καὶ o, ὡς il songea ἐσκέφθη, nous mangeons τρώγομεν, (βλέπε καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς α' συζυγίας), καὶ εἰς τὴν κατάληξιν ent εἰς τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῶν ῥημάτων, ὡς ils appellent καλοῦσι, κλπ.

9.—Σημ. Εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλο ληκτικὸν σύμφωνον, προφέρεται ὡς ἡμίφωνον $= \frac{1}{2}$ e, ὡς je ἐγὼ, me ἐμὲ, le ὁ, κλπ. Ἐν τέλει λέξεως μονοσυλλάβου ληγούσης εἰς s ἢ t ἐκφωνεῖται καθαρῶς ὡς les οἱ, et καὶ, κλπ. Ἐν τέλει ὅμως πολυσυλλάβου λέξεως, καίτοι ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ s δὲν προφέρεται, ὡς hommes ἄνθρωποι, verbes ῥήματα, κλπ.

10.—Β') Κλειστὸν (fermé) (é), προφερόμενον ὡς τὸ ἡμέτερον, ὡς bonté ἀγαθότης, blé σῖτος, κλπ. Καθίσταται δὲ κλειστὸν τὸ é, δηλ. λαμβάνει τὴν ὀξεῖαν, α') ἑπομένου ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου, ὡς éclairer φωτίζειν, κλπ., β') πρὸ ἁπλοῦ συμφώνου, ἐὰν δὲν συλλαβίζηται μετ' αὐτοῦ, ὡς état κατάστασις, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις ἐκεῖναι εἰς ἃς ἐξέλιπε μετὰ τὸ e κανὲν γράμμα, αἵτινες λαμβάνουσι περισπωμένην, ὡς être εἶναι (estre), fenêtre παράθυρον (fenestre), île νῆσος (isle), κλπ., γ') ὅταν ληκτικὸν ὂν προφέρεται, ὡς trinité τριὰς, κλπ.

11.—Γ') Ἀνοικτὸν (ouvert) (è) ὅπερ προφέρεται ὡς μακρὸν, οἷον père πατὴρ, mère μήτηρ, κλπ. Λαμβάνει δὲ βαρεῖαν ἐπ' αὐτοῦ ὁσάκις δύο e χωρίζονται δι' ἁπλοῦ συμφώνου καὶ τὸ δεύτερον τῶν e τούτων εἶναι ἄφωνον, ὡς première πρώτη, je con-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

sidère παρατηρῶ, κλπ. Ἐξαιροῦνται α') αἱ λέξεις εἰς ἃς ἐξέλιπε κἀνὲν γράμμα μετὰ τὸ πρῶτον e, τὸ ὁποῖον τότε ἀντὶ βαρείας λαμβάνει περισπωμένην, ὡς fête ἑορτὴ (feste), tête κεφαλὴ (teste), κλπ., β') τὰ ῥήματα εἰς éger ὅτε τὸ é καὶ πρὸ e ἀφώνου φυλάττει τὴν ὀξεῖαν ὡς abréger συντέμνειν, j'abrége συντέμνω, protéger προστατεύειν, je protégerai προστατεύσω, κλπ. (Βλέπε καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς α' συζυγίας). Ὅταν τὸ e ἔχῃ περισπωμένην ê, προφέρεται ὡς τὸ è.

42.— Τὸ φωνῆεν e πρὸ τοῦ συμφώνου m ἢ n προφέρεται ὡς a, ἐὰν δὲν ἕπηται φωνῆεν ἢ h ἄφωνον, ὅτε τηρεῖ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνὴν, ὡς entendre ἀκούειν, embellir καλλωπίζειν, emmener ἀπάγειν, femme γυνή, enfant παῖς, empirer χειροτερεύειν, κλπ. Προφέρεται ὅμως κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ προφορὰν ὅταν μετὰ τὸ m ἕπηται n, ὡς Agamemnon, εἰς τὴν λέξιν dilemme δίλημμα καὶ εἰς τὰς ληγούσας εἰς en, ien, yen, em καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν συνθέτους ἢ παραγώγους, οἷον examen ἐξέτασις, bien καλῶς, bienfait εὐεργέτημα, moyen μέσον, idem ὁ αὐτὸς, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις: patient ἀνεκτικὸς, patience ἀνοχὴ, patienter ἀνέχεσθαι, orient ἀνατολὴ, orienter λαμβάνω σημεῖον τὴν ἀνατολὴν ἵνα γνωρίσω ποῦ εὑρίσκομαι, oriental ἀνατολικὸς, orientaliste σοφὸς περὶ τὰς ἀσιατικὰς γλώσσας, εἰς ἃς προφέρεται ὡς a.

43.— Εἰς τὰ ἐκ τῆς προθέσεως en σύνθετα τὸ e προφέρεται ὡς a, εἴτε μετὰ τὸ n ἕπεται φωνῆεν ἢ h ἄφωνον, εἴτε οὐ, ὡς enivrer μεθύειν, enorgueillir ὑπερηφανεύεσθαι, endetté χρεωμένος κλπ.

44.— Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, ἰδίως τὰ ξενικὰ, εἴτε πρὸ τοῦ m εἴτε πρὸ τοῦ n προφέρεται κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ προφορὰν, ὡς Emmanuel Ἐμμανουὴλ, Bengale Βεγγάλη, Mentor Μέντωρ, κλπ. Ἐξαιρεῖται τὸ κύριον ὄνομα Henri Ἐρρῖκος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, εἰς ἃ προφέρεται ὡς a. Ἐπίσης πρὸ δύο nn ἀνακτᾷ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνὴν, ὡς ennéagone ἐννεάγωνον, ancienne ἀρχαία, ennemi ἐχθρὸς, la mienne ἡ ἐμὴ, la tienne ἡ σὴ, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις εἰς ἃς τὸ δεύτερον n εὑρίσκεται πρὸ ἄλλου τινὸς οἵου δήποτε φωνήεντος ἢ e, καθ' ἃς τὸ πρὸ τοῦ n e προφέρεται πάλιν ὡς a, οἷον ennoblir ἐξευγενίζειν, ennui ἀνία, ennuyant ἐνοχλητικὸς, ennuyer ἐνοχλεῖν, en-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

nuyeusement ἐνοχλητικῶς, ennuyeux ὀχληρός, hennir χρεμετίζειν, hennissement χρεμετισμός, κλπ. Ἐπίσης προφέρεται ὡς a καὶ εἰς τὴν λέξιν solennel πανηγυρικός, καίτοι ἀκολουθοῦντος e μετὰ τὸ n.

15.—I, i. Προφέρεται ἐν γένει ὡς τὸ ἑλληνικὸν ι, πρὸ τῶν συμφώνων ὅμως m, n ἐὰν δὲν ἕπηται φωνῆεν ἢ h ἄφωνον, (ὅτε τηρεῖ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνὴν), προφέρεται ὡς e, οἷον indigne ἀνάξιος, inconstant ἀσταθής, impossible ἀδύνατον, imparfait ἀτελής, κλπ. Πρὸ δύο mm ἢ πρὸ δύο nn ἀνακτᾷ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ προφορὰν, ὡς innocent ἀθῶος, immortel ἀθάνατος, κλπ.

16.—Σημ. Τὸ περισπωμένον î εἶναι μακρόν, ὡς île νῆσος· τίθεται δὲ ἡ περισπωμένη ἐπ' αὐτοῦ ἀντὶ ἐκθλιφθέντος συμφώνου, ὡς épitre ἐπιστολὴ (épistre), κλπ.

17.—O, o. Προφέρεται ἐν γένει ὡς τὸ ἡμέτερον ο, οἷον époque ἐποχὴ, κλπ. Μένει ἄφωνον εἰς τὰς λέξεις paon (le) ὁ ταὼς, paonne (la) (ἡ) ταὼς, faon ἐλάφιον, Laon (ὄνομα ἀρχαίας ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας) Λούγδουνον Κλαβάτον, poêle τηγάνιον.

18.—Σημ. Τὸ περισπώμενον ô εἶναι μακρόν, ὡς le vôtre ὁ ὑμέτερος, le nôtre ὁ ἡμέτερος, κλπ. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπ' αὐτοῦ ἀντὶ ἐκθλιφθέντος συμφώνου, ὡς apôtre ἀπόστολος (apostre), κλπ.

19.—U, u. Ἡ ἐκφώνησις τοῦ φωνήεντος τούτου διδάσκεται διὰ ζώσης φωνῆς. Πρὸ τῶν συμφώνων m καὶ n, ἐὰν δὲν ἕπηται φωνῆεν ἢ h ἄφωνον, (ὅτε τηρεῖ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ προφορὰν), προφέρεται ὡς ἡ δίφθογγος eu (περὶ τῆς προφορ. τῆς ὁποίας βλέπε τὰ περὶ διφθόγγων), οἷον emprunter δανείζεσθαι, parfum εὐωδία, κλπ. Μένει ἄφωνον μετὰ τὰ σύμφωνα g καὶ q, οἷον longue μακρὰ, distingué διαπρέπων, qui ὅστις, κλπ. Ἐὰν ὅμως ἀκολουθῇ ë, ἐφ' οὗ ὑπάρχει τὸ διαλυτικὸν (le tréma) (¨), προφέρεται· π. χ. aiguë ὀξεῖα, ambiguë ἀμφίβολος, κλπ. Ἐπίσης προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις aiguille βελόνη καὶ τὰς παραγώγους, aiguiser ἀκονίζειν καὶ τὰς παραγώγους, arguer ἐξελέγχειν καὶ τοὺς ἄλλους χρόνους τοῦ ῥήματος, linguiste ὁ σπουδάζων τὰς γλώσσας, καὶ τὰς διὰ τῶν συλλαβῶν *lingui* ἀρχομένας, inextinguible ὁ μὴ σβεννύμενος, ἄσβεστος καὶ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, οἷον Guise Γκίσα (πόλις τῆς Γαλλίας), κλπ.

20.—Μετὰ δὲ τὸ q, τὸ φωνῆεν u ἀκούεται ὡς ἡ δίφθογγος ou, εἰς τὰς ἀκολούθους: équateur ἰσημερινός, équation ἐξίσωσις, liquation ῥευστοποίησις, in-quarto εἰς 4ον φύλλου (ἐπὶ συγγραμμάτων),

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς πάντα τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ *quadre*, ὡς quadragénaire ὀγδοηκοντούτης, κλπ. Εἰς τὴν λέξιν aquarius ὑδροχόος (ἀστερισμὸς), καὶ τὰς παραγομένας ἐκ τοῦ aqua (λατιν.) ὕδωρ, πλὴν τῶν aqueduc ὑδραγωγεῖον, aqueux ἀρσ. aqueuse θηλ. ὑδατώδης.

21.—Τὸ φωνῆεν u λαμβάνει τὴν περισπωμένην (û), πρὸς διαστολὴν λέξεων ὁμονύμων, ὡς mûr ὥριμος, sûr βέβαιος, dû ὀφειλόμενος, tû σιωπήσας, crû αὐξηθεὶς, πρὸς διάκρισιν τῶν: mur τοῖχος, sur ἐπὶ, du τοῦ, tu σὺ, cru πιστευθείς.

22.—Σημ. Εἰς τὰς ἐκ τῆς λατινικῆς εἰλημμένας λέξεις album λεύκωμα, opium ὄπιον, muséum μουσεῖον, décorum στολισμὸς, κλπ ἡ κατάληξις um προφέρεται σχεδὸν ὡς om.

23.—Y, y. Τὸ φωνῆεν τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον υ, ὅπερ καὶ ἀντικαθιστᾷ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις, ὡς hypocrite ὑποκριτὴς, hypothèse ὑπόθεσις, symetrie συμμετρία, κλπ. Ἐν ἀρχῇ λέξεως εἰλημμένης ἐκ τῆς ἑλλ. προτάσσεται αὐτοῦ πάντοτε τὸ h, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ δασὺ πνεῦμα τῆς ἑλληνικῆς λέξεως· εἰς δὲ τὰς λέξεις τὰς μὴ παραγομένας ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, h μὲν δὲν προτάσσεται, τὸ δ' ἐν ἀρχῇ y προφέρεται ὡς γ, ὡς yacht θαλαμηγὸν, κλπ.

24.—Τὸ y πρὸ τῶν συμφώνων m ἢ n προφέρεται ὡς e, ὅταν δὲν ἕπηται φωνῆεν, ὡς Olympe Ὄλυμπος, Nymphe Νύμφη, κλπ. Ἐν μέσῳ δὲ λέξεως μεταξὺ δύο φωνηέντων προφέρεται ὡς δύο ii, ὡς pays τόπος, essayer δοκιμάζειν, κλπ. Εἰς τὰ κύρια ὅμως ὀνόματα καὶ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις τηρεῖ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνὴν, ὡς Bayard Βαϊάρδος, myope μύωψ, myotomie μυοτομία, κλπ.

25.—Τὸ y πρὸ e ἀφώνου τρέπεται ἐν γένει εἰς i, ὡς paie ἀντίτιμον ἐργασίας, paiement πληρωμὴ, κλπ.

Περὶ διφθόγγων καὶ τριφθόγγων — Des diphthongues et des triphthongues.

26.— Ai. Προφέρεται ὡς ἡ Ἑλληνικὴ αι, οἷον aimer ἀγαπᾷν, κλπ. Τὸ μετὰ τὴν δίφθογγον ταύτην l ὑγραίνεται, ἐὰν συλλαβίζηται μετ' αὐτῆς, ἡ δὲ δίφθογγος προφέρεται ὡς α ὡς travail ἐργασία, travailler ἐργάζεσθαι, κλπ. Διὰ τοῦ διαλυτικοῦ (tréma) (¨) τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν δίφθογγον ai φωνήεντα προφέρονται διεσταλμένως, ὡς aïeul πρόγονος ἢ πάππος, κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

27.— Μένει ἄφωνος ἡ δίφθογγος ai εἰς τὰς λέξεις: faisan φασιανὸς καὶ τὰς παραγώγους, faisant (μετοχ.) ποιῶν, je faisais (παρατατ.) ἐποίουν (καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν σχηματισμὸν), καὶ εἰς τὰ παράγωγα, οἷον: contrefaisant παραποιῶν, bienfaisant εὐεργετῶν, κλπ.

28.— Προφέρεται ὡς α εἰς τὴν λέξιν douairière ἐπίκληρος χήρα, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Montaigne.

29.— Ae. Προφέρεται ὡς α εἰς τὴν λέξιν Cæn ὄνομα γαλλικῆς πόλεως καὶ Cænnais ἀρσ. Cænnaise θηλ. ὁ κάτοικος τῆς πόλεως Cæn. Ἐν ἀρχῇ λέξεως προφέρεται ὡς ai, γράφομεν δὲ δι' αὐτῆς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς εἰλημμένας λέξεις, ὡς ægialie αἰγιαλίτης, ægilops αἰγίλωψ, κλπ.

30.— Τονιζομένου τοῦ ὁ ὀξυτόνως τὰ φωνήεντα γράφονται καὶ προφέρονται διεσταλμένως, ὡς aérer ἐξαερεῖν, aérophobie ἀεροφοβία, κλπ.

31.— Au καὶ Eau. Προφέρονται ὡς τὸ ἡμέτερον ω, ὡς pauvre πτωχὸς, eau ὕδωρ κλπ. Τὸ ἐπὶ τοῦ φωνήεντος ü διαλυτικὸν διαχωρίζει τὴν δίφθογγον, ὡς Saül Σαοὺλ, κλπ.

32.— Ay. Προφέρεται ὡς eï, οἷον payer πληρόνειν, κλπ. Τὸ y τῆς διφθόγγου ταύτης τρέπεται εἰς i, πρὸ e ἀφώνου, οἷον paiement πληρωμὴ, κλπ.

33.— Ei. Προφέρεται ὡς ai, οἷον peine κόπος, κλπ. Καθιστᾷ ὑγρὸν τὸ μετ' αὐτὴν l, ἐὰν συλλαβίζηται μετ' αὐτοῦ, ὡς conseil συμβουλὴ, κλπ. Ἐὰν ὑπάρχῃ τόνος ἐπὶ τοῦ e, ἕκαστον τῶν γραμμάτων προφέρεται ἰδίᾳ, οἷον obéir ὑπακούειν, κλπ.

34.—Oei. Προφέρεται ὡς ἡ προηγουμένη, καθιστῶσα ἐπίσης ὑγρὸν τὸ ἑπόμενον l, ἐὰν συλλαβίζηται μετ'αὐτοῦ, ὡς œil ὀφθαλμὸς, κλπ.

35.— Eu. Ἡ ἐκφώνησις τῆς διφθόγγου ταύτης διδάσκεται διὰ ζώσης φωνῆς· εἰς ὅσους χρόνους τοῦ ῥήματος avoir ἔχειν, ἀπαντᾶται προφέρεται ὡς ἁπλοῦν u, οἷον j'eus ἔσχον, κλπ. ἐπίσης καὶ εἰς τὴν λέξιν gageure στοίχημα. Ἐὰν ὑπάρχῃ ὀξεῖα ἐπὶ τοῦ é, ἕκαστον τῶν γραμμάτων προφέρεται ἰδίᾳ, ὡς réussir ἐπιτυγχάνειν, ἐὰν δὲ ἐπὶ τοῦ û περισπωμένη, ἡ δίφθογγος καθίσταται μακρὰ, ὡς jeûne νηστεία, κλπ.

36.— Ey. Προφέρεται eï, ὡς bey βέης, dey ἡγεμὼν, κλπ. Δὲν ἀπαντᾶται εἰμὴ εἰς ξενικὰς λέξεις, καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν Ney, ὄνομα πόλεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

37.— Oeu. Ἡ τρίφθογγος αὕτη προφέρεται ὡς ἡ δίφθογγος eu, οἷον bœuf βοῦς, œuf ὠὸν, κλπ.

38.— Oe. Προφέρεται ὡς è, γράφονται δὲ δι' αὐτῆς λέξεις εἰλημμέναι ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς, οἷον Œdipe Οἰδίπους, œcuménique οἰκουμενικὸς, κλπ. Εἰς τὴν λέξιν moelle μυελὸς, προφέρεται μεταξὺ τῆς φωνῆς oa καὶ oé· εἰς τὴν λέξιν poêle θερμάστρα, προφέρεται ὡς oa, εἰς δὲ τὴν λέξιν poêle τηγάνιον, τὸ φωνῆεν o δὲν ἀκούεται. Ἐὰν ἐπὶ τοῦ e ὑπάρχῃ βαρεῖα ἢ διαλυτικὸν, ἕκαστον τῶν γραμμάτων προφέρεται ἰδίᾳ, οἷον: poète ἢ poëte ποιητὴς, κλπ.

39.— Oi. Ἡ δίφθογγος αὕτη προφέρεται μεταξὺ τῆς φωνῆς oà καὶ oùá· λαμβάνει τὴν φωνὴν τοῦ o, εἰς τὰς λέξεις: oignon κρόμμιον, poignée δρὰξ, poignard ἐγχειρίδιον, poignarder πλήττειν δι' ἐγχειριδίου, poignant ὀξὺς, καὶ poignet ὁ καρπὸς τῆς χειρὸς, εἰς δὲ τὴν λέξιν moignon ἀκρωτηρίασμα, προφέρεται ὡς oè.

40.— Διὰ τῆς διφθόγγου oi, (προφέροντες αὐτὴν ὡς ai), οἱ Γάλλοι ἔγραφον ἄλλοτε λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς ai, ἦσαν δ' αὗται· α') οἱ παρατατικοὶ τῆς ὁριστικῆς καὶ οἱ ἐνεστῶτες τῆς ὑποθετικῆς, ὡς je lisois ἀνεγίνωσκον, je lirois ἤθελον ἀναγνώσει, κλπ., β') ἐθνικά τινα ὀνόματα, οἷον Anglois Ἄγγλος, François Γάλλος, κλπ., γ') τὰ ῥήματα connoître γνωρίζειν, paroître φαίνεσθαι, καὶ τὰ ἐκ τούτων, ὡς connoissance γνωριμία, reconnoissance εὐγνωμοσύνη, reconnoître ἀναγνωρίζειν, reparoître ἀναφαίνεσθαι, δ') αἱ λέξεις: foible ἀδύνατος καὶ αἱ παράγωγοι, ὡς foiblesse ἀδυναμία, κλπ. monnoie νόμισμα, καὶ harnois ἱπποσκευή.

41.—Σημ. Ἐσημειώσαμεν ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω, ἐπειδὴ πολλαὶ ἐκδόσεις φέρουσιν ἔτι τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν. Μία μόνη λέξις γράφεται εἰσέτι διὰ τῆς oi προφερομένης ὡς ai, ἡ λέξις roide δύσκαμπτος καὶ αἱ παράγωγοι roidir τείνειν, roideur δυσκαμψία. Εἰς πάσας δὲ τὰς ἄλλας τὰς διὰ τῆς oi ἔτι καὶ σήμερον γραφομένας ἡ δίφθογγος τηρεῖ τὴν ἀρχικήν της φωνὴν, ὡς Danois Δανὸς, François Φραγκῖσκος, Chinois Κινέζος, κλπ.

42.— Ou. Προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ ου, οἷον courir τρέχειν, κλπ. Τὰ ἐπὶ τοῦ ü διαλυτικὰ ἀναλύουσι τὴν δίφθογγον, ὡς Acheloüs Ἀχελῷος, κλπ.

Περὶ προφορᾶς τῶν συμφώνων — De la prononciation des consonnes.

43.—Σημ. Ἡ κατὰ κανόνας διδασκαλία τῶν περὶ προφορᾶς τῶν συμφώνων, δύναται νὰ παραλειφθῇ, διότι δυσχερεστάτη ἡ ἀποστήθισις αὐτῶν ἔνε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κα τῶν πολυαρίθμων ἐξαιρέσεων· μόνη ἡ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τριβὴ καὶ ἡ πεῖρα διδάσκει ἐπιτυχῶς τοὺς κανόνας τούτους. Ἀκολουθοῦντες ὅμως τοὺς ὁποίους συνεσκέφθημεν γραμματικοὺς, παρεθέσαμεν ἐνταῦθα ὅσον ἔνεστι τέλειον πίνακα τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ ἐξαιρέσεων, ἵνα προσφεύγῃ ὁ μαθητὴς, ὅταν διστάζῃ περὶ τῆς προφορᾶς τούτου ἢ ἐκείνου τῶν συμφώνων εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν λέξιν.

44.— B, b. Ἡ προφορὰ τοῦ συμφώνου τούτου διδάσκεται διὰ ζώσης φωνῆς. Ἐν τέλει λέξεως δὲν προφέρεται εἰμὴ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Job Ἰώβ, Jacob Ἰάκωβος, κλπ. καὶ εἰς τὰς λέξεις radoub ἐπισκευὴ πλοίου, rumb μία ἐκ τῶν 32 γωνιῶν τῆς ναυτικῆς πυξίδος.

45.—Σημ. Τὸ τελικὸν b τῆς λέξεως plomb μόλυβδος, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς, μένει ἄφωνον καὶ ὅταν ἡ ἑπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος.

46.— C, c. Προφέρεται ὡς κ πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u καὶ τῶν συμφώνων, ὡς capable ἐπιτήδειος, colère ὀργή, culte λατρεία, caisse κιβώτιον, coiffe κεφαλόδεσμος, croître αὐξάνειν, éclairer φωτίζειν, κλπ. Πρὸ τῶν φωνηέντων e, i, y προφέρεται ὡς σ, οἷον ce οὗτος, citron λειμόνιον, ceinture ζώνη, κλπ. Ὁμοίως ὡς σ προφέρεται καὶ πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u, ὅταν ὑποστίζηται διὰ τῆς cédille ὑποστιγμῆς (ç), οἷον nous commençons ἀρχίζομεν, j'apperçus παρετήρησα, je plaçai ἐτοποθέτησα, κλπ.

47.— Τὰ δύο cc προφέρονται ὡς κ, ὡς accabler καταθλίβειν, κλπ. Ὅταν ὅμως μετ' αὐτὰ ἀκολουθῇ e ἢ i, τὸ μὲν πρῶτον c διατηρεῖ τὸν ἦχον τοῦ κ, τὸ δὲ δεύτερον προφέρεται ὡς σ, οἷον accepter δέχεσθαι, accident συμβεβηκὸς, κλπ.

48.— Τὸ τελικὸν c προφέρεται ὡς κ εἰς τὰς λέξεις: agaric ἀγαρικὸν, alambic διϋλιστήριον, aquéduc ὑδραγωγεῖον, arc τόξον, (οὐχὶ καὶ εἰς τὴν σύνθετον λέξιν arc-boutant ἀντηρὶς), arsenic ἀρσενικὸν, aspic ἀσπὶς (ὄφις), astic ὀστοῦν (στιλπνωτικὸν τῶν ὑποδηματοποιῶν), avec σὺν, bac εἶδος λέμβου, basilic βασιλίσκος (ὄφις), bec ῥάμφος, bivouac συναθρίασις, bloc ὀγκόλιθος, bouc τράγος, caduc ὑπέργηρως, chic χάρις=χοὺ, cognac οἰνόπνευμα, Cognac Κονδάτη (πόλις τῆς Γαλλίας), diagnostic διαγνωστικὸν, duc δοῦξ, archiduc ἀρχιδοῦξ, échec ἀποτυχία, estoc ξίφος, fisc δήμευσις, frac φράκον ἢ βελάδα, Grec Ἕλλην, hamac αἰώρα (κλίνη κρεμαστὴ), ad hoc πρὸς τοῦτο, Isaac Ἰσαάκ, lac λίμνη, Languedoc Ναρβονικὴ Γαλατία, Marc Μάρκος, Maroc Μαρόκον, mastic μαστίχι, musc μόσχος, parc κῆπος, pic κορυφὴ ὄρους, à pic καθέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τως, public δημόσιος, sac σάκκος, sec ξηρὸς, suc χυλὸς, syndic σύνδικος, talc φεγγίτης λίθος, tillac κατάστρωμα, siroc ἄνεμος νοτιοανατολικὸς, trafic ἐμπόριον, trictrac τάβλι (πεσσεία), troc ἀντάλλαγμα, Turc Τοῦρκος, zinc ψευδάργυρος.

49.— Τὸ c μετὰ τοῦ h προφέρεται ὑποκώφως, ὡς chameau κάμηλος, κλπ. Εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις τὸ ch ἀναπληροῖ τὸ χ καὶ προφέρεται ὡς κ, πλὴν τῶν ἐκ τῆς λέξεως *archi* συνθέτων, ὅτε προφέρεται κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνὴν, ὡς archidiacre ἀρχιδιάκονος, κλπ. Ἐκ τούτων πάλιν ἐξαιροῦνται αἱ ἀκόλουθοι, εἰς ἃς τὸ ch ἔχει τὴν φωνὴν τοῦ κ: archaïsme ἀρχαϊσμὸς, archaïque ἀρχαϊκὸς, archange ἀρχάγγελος, archéologie ἀρχαιολογία, archéologue ἀρχαιολόγος, archéographie ἀρχαιογραφία, archétype ἀρχαίτυπον, archiépiscopal ἀρχιεπισκοπικὸς, archiépiscopat ἀρχιεπισκοπή. Ὁμοίως προφέρεται καὶ εἰς τὰς ἀκολούθους: Achab Ἀχὰβ, Achéloüs Ἀχελῷος, anachorète ἀναχωρητὴς, Chalcédoine Χαλκηδὼν, Chalcide Χαλκὶς, chalcographe χαλκογράφος (καὶ τὰ παράγωγα), Chersonèse Χερσόνησος, Chanaan Χαναὰν (καὶ τὰ παράγωγα), Charybde Χάρυβδις, chiromancie χειρομαντεία, chœur καὶ chorus χορὸς (καὶ τὰ παράγωγα), Eucharistie Εὐχαριστία, Machaon Μαχάων, Machiavelli Μακιαβέλλης (καὶ τὰ παράγωγα), Nabuchodonossor Ναβουχοδονόσωρ, Melchicédec Μελχισεδὲκ, Michel-Ange Μιχαὴλ-Ἄγγελος (ἐνῷ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Michel προφέρεται ὑποκώφως), catéchumène κατηχούμενος, choléra χολέρα (καὶ τὰ παράγωγα), écho ἠχὼ, orchestre ὀρχήστρα, chondre χόνδρος, almanach ἡμερολόγιον (προφέρεται καὶ *almana*), Civita-Vecchia Σιβίτα-Βέκκια, Zacharias Ζαχαρίας, chiliade χιλιὰς (καὶ τὰ παράγωγα), καὶ εἴς τινα ἄλλην.

50.— Τὸ ch πρὸ ἄλλου συμφώνου προφέρεται ὡς κ, ὡς chlore χλώριον, Christ Χριστὸς, κλπ.

51.— Εἰς τὰς λέξεις: vermicelle φιδὲς καὶ violoncelle βάρβιτος, τὸ c προφέρεται ὡς ch. Εἰς δὲ τὴν λέξιν second δεύτερος (καὶ τὰς παραγώγους) ὡς γγ.

52.—Σημ. Τινὲς προφέρουσιν ὡς ch καὶ τὸ c τῆς λέξεως violoncelliste ὁ παίζων τὴν βάρβιτον.

53.— D, d. Ἡ προφορὰ τοῦ συμφώνου τούτου διδάσκεται διὰ ζώσης φωνῆς. Ἐν τέλει λέξεως ἀκούεται μόνον εἰς τὰ κύρια ὀνόμα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τα, ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχῃ φωνῆεν, οἷον David Δαβίδ, Alfred Ἀλφρέδος, κλπ. καὶ εἰς τὴν λέξιν sud νότος.

54.—Σημ. Εἰς τὴν λέξιν Madrid Μαδρίτη, καὶ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, πρὸ τοῦ τελικοῦ d τῶν ὁποίων ὑπάρχει σύμφωνον, δὲν προφέρεται, ὡς Richard Ῥιχάρδος, Bernard Βερνάρδος, κλπ.

55.— Τὸ τελικὸν d, συναπτόμενον μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως ἀκούεται ὡς τ, οἷον grand arbre μέγα δένδρον, grand homme μέγας ἀνὴρ, κλπ. Τὸ τελικὸν d τῆς λέξεως pied ποῦς, ἀποσιωπᾶται καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ ἑπομένη λέξις ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς pied à pied κατὰ πόδα, mettre pied à terre καταβαίνειν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἢ ἀποβαίνειν ἐκ τοῦ πλοίου, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ ἐκφράσεις pied-à-terre κατάλυμα προσωρινὸν, de pied-en-cap ἀπὸ ποδὸς μέχρι κεφαλῆς, εἰς ἃς τὸ d ἑνούμενον μετὰ τοῦ ἑπομένου φωνήεντος προφέρεται κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνήν.

56.— Τὸ τελικὸν d τῶν λέξεων τῶν ληγουσῶν εἰς ard, aud, ond, ord, ourd καὶ id οὐδέποτε συνάπτεται μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης, ὡς καὶ τὸ τῶν λέξεων différend διένεξις, καὶ révérend αἰδέσιμος.

57.—Σημ. Τῆς λέξεως nord τὸ τελικὸν σύμφωνον συνάπτεται μετὰ τῶν λέξεων est ἀνατολή, καὶ ouest δύσις, ὡς nord-est βορειοανατολικὸς, nord-ouest βορειοδυτικός. Τῆς δὲ λέξεως friand συνάπτεται, ἐὰν ἕπηται οὐσιαστικὸν, καὶ μένει ἄφωνον ἐὰν ἀκολουθῇ ἄλλο τι μέρος λόγου, ὡς friand entremets ὀρεκτικόν τι προδόρπιον, friand à l'excès λίχνος καθ' ὑπερβολὴν, κλπ.

58.— Τὸ διπλοῦν dd προφέρεται εἰς τὰς λέξεις: addition πρόσθεσις καὶ τὰς παραγώγους, καὶ reddition παράδοσις.

59.— F, f. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον φ, ὅπερ ἀντικαθίσταται εἰς τὰς εἰσαχθείσας εἰς τὴν γαλλικὴν ἑλληνικὰς λέξεις διὰ τοῦ ph, ὡς physique φυσική, philosophie φιλοσοφία, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ σύνθετοι ἐκ τοῦ *φέρω* εἰς ἃς τὸ φ ἀναπληροῦται διὰ τοῦ f, ὡς calorifère θερμαγωγὸς, κλπ.

60.— Τὸ τελικὸν f προφέρεται εἰς τὰς εἰς if ληγούσας λέξεις, ὡς canif κονδυλομάχαιρον, vif ζωηρὸς, κλπ. καὶ τὰς ἀκολούθους: chef ἀρχηγὸς (οὐχὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν chef-d'œuvre ἀριστούργημα), serf δοῦλος (οὐχὶ εἰς τὴν λέξιν serf ἔλαφος), nerf νεῦρον (οὐχὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν nerf de bœuf βούνευρον), neuf καινὸς, neuf ἐννέα (μεμονωμένον), veuf χηρεύων, soif δίψα, bœuf βοῦς (μεμονωμένον, οὐχὶ εἰς τὸν πληθ. bœufs), œuf ὠὸν (ἄνευ ἐπιθέτου· οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν πληθ. œufs).

61.— Τὸ τελικὸν f ἑνούμενον μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νης λέξεως προφέρεται ὡς v, οἷον neuf enfants ἐννέα παιδία, bœuf attelé βοῦς ἐζευγμένος, il est actif et sage εἶναι ἐνεργητικὸς καὶ φρόνιμος, κλπ.

62.—Σημ. Τὸ f τοῦ ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου neuf, προφέρεται μὲν ὡς v ἑπομένου οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιθέτου ἀρχομένου ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, καὶ μένει ἄφωνον ἐὰν τὸ οὐσιαστικὸν ἢ ἐπίθετον ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος, οἷον neuf enfants ἐννέα παιδία, neuf hommes ἐννέα ἄνθρωποι, neuf chevaux ἐννέα ἵπποι, neuf héros ἐννέα ἥρωες, κλπ. Διατηρεῖ ὅμως τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ προφορὰν πρὸ οἱουδήποτε ἄλλου μέρους λόγου ἀρχομένου ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος, ὡς ils étaient neuf dans la chambre ἦσαν ἐννέα εἰς τὸ δωμάτιον, neuf hissaient la barque ἐννέα ἀνέσυρον τὴν λέμβον, le neuf est un nombre impair ὁ ἐννέα εἶναι περιττὸς ἀριθμός, κλπ.

63.— G, g. Τὸ σύμφωνον τοῦτο πρὸ τῶν φωνηέντων a, o, u καὶ πρὸ τῶν συμφώνων, (πλὴν τοῦ n περὶ οὗ κατωτέρω), προφέρεται ὡς γκ, οἷον galon παρυφή, gloire δόξα, gosier λάρυγξ, guttural λαρυγγόφωνος, guérir θεραπεύειν, κλπ. Πρὸ δὲ τῶν φωνηέντων e, i, y, προφέρεται ὡς j, ὡς gelée παγετός, sage σοφός, gymnase γυμνάσιον, gibier ἄγρα, κλπ.

64.— Τὸ g πρὸ τοῦ n προφέρεται μὲν ὡς γγ, α) εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις, ὡς gnomologie, diagnostic, κλπ. β') Εἰς τὰς λέξεις agnation ἀγχιστία, stagnation ἀῤῥυσία (ἐπὶ ὕδατος). γ') Εἰς τὰς ἀκολούθους: regnicole μέτοικος, ignicole πυρολάτρης, ignition ἔμπρησις, igné πύρινος, Progne Πρόκνη, καὶ εἴς τινα ἄλλην. Ὡς νῦν δὲ εἰς πάσας τὰς ἄλλας λέξεις, ὡς magnanimité μεγαλοψυχία, dignité ἀξιοπρέπεια, κλπ.

65.— Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται εἰς τὰς ἀκολούθους: joug ζυγός, zig-zag ἑλιγμός, ourang-outang πίθηκος, grog ποτὸν πνευματῶδες, bourgmestre δήμαρχος (ἐν Γερμανίᾳ, Βελγίῳ καὶ Ἑλβετίᾳ) καὶ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα. Εἰς τὰς ἐπιλοίπους λέξεις τὸ τελικὸν g δὲν προφέρεται, ἑπομένης ὅμως λέξεως, ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου ἀρχιζούσης, συνεκφωνεῖται ὡς κ, οἷον long habit μακρὸν φόρεμα, sang et eau αἷμα καὶ ὕδωρ, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ ἀκόλουθοι: coing κυδώνιον, étang λίμνη ἢ τῖρος, poing πυγμή, hareng μαινίς, seing ὑπογραφή, harleng πτηνὸν (ἰχθυοφάγον), εἰς ἃς καὶ ἑπομένου φωνήεντος τὸ g μένει ἄφωνον.

66.— Ἐπίσης δὲν προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις: Magdelaine Μαγδαληνή, Regnaud Ῥεγνώδιος, Regnard Ῥεγνάρδιος, Compiégne Κομπιέγνη, καὶ imbroglio σύγχυσις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

67.— Τὸ g διπλασιαζόμενον προφέρεται ὡς καὶ τὸ ἁπλοῦν ὡς aggraver ἐπιβαρύνειν, κλπ. Ἑπομένου δὲ é τὸ μὲν πρῶτον προφέρεται ὡς γγ, τὸ δὲ δεύτερον ὡς j, κατὰ τοὺς περὶ τοῦ ἁπλοῦ g κανόνας, ὡς suggérer ὑποβάλλειν, κλπ.

68.—Σημ. Τὸ ἀρκτικὸν g τῆς λέξεως gangrène γάγγραινα καὶ τῶν παραγώγων προφέρεται ὡς κ. Περὶ δὲ τοῦ gu βλέπε τὰ περὶ τοῦ φωνήεντος u ῥηθέντα.

69.— H, h. Τὸ σύμφωνον τοῦτο ἄλλοτε μὲν εἶναι δασὺ (aspiré), καὶ προφέρεται ὡς ½ χ, ὡς le héros ὁ ἥρως, κλπ. καὶ ἄλλοτε ψιλὸν ἢ ἄφωνον (non aspiré ἢ muet), μηδόλως προφερόμενον, ὡς l'homme ὁ ἀνὴρ, κλπ.

70.— Τὸ μεταξὺ δύο φωνηέντων h εἶναι δασὺ, ὡς cohorte λόχος, cohue σπεῖρα, κλπ.

71.— Τὸ ἀρκτικὸν δασὺ h φυλάττει τὸν δασυσμὸν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ σύνθετα, ὡς hardi τολμηρὸς, enhardir θρασύνειν, κλπ. Ἐξαιρεῖται ἡ λέξις huit ὀκτὼ ἥτις συνδυαζομένη μετ' ἄλλου ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου ἀποβάλλει τὸν δασυσμὸν τοῦ h, ὡς dix-huit δέκα ὀκτὼ, vingt-huit εἴκοσι ὀκτὼ, κλπ. Ἐπίσης ἐξαιροῦνται καὶ αἱ σύνθετοι ἐκ τῆς ex προθέσεως, ὡς exhorter παραινεῖν, exhumer ἐκθάπτειν, κλπ. ἐν αἷς τὸ h εἶναι ἄφωνον.

72.— Μετὰ δύο rr τίθεται πάντοτε τὸ h ἄφωνον, ὡς hémorrhagie αἱμορῥαγία, κλπ. Περὶ δὲ τῆς προφορᾶς τοῦ h εὑρισκομένου μετὰ τὸ c, βλέπε τὰ περὶ τοῦ τελευταίου τούτου συμφώνου ῥηθέντα.

73.—Σημ. Τινὲς γραμματικοὶ εἶπον ὅτι εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς εἰλημμένας λέξεις, τὸ h εἶναι ψιλὸν, καὶ ὅμως εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παραγομένας ἀκολούθους λέξεις, τὸ h εἶναι δασὺ, παρὰ τὸν κανόνα τοῦτον: hagard (ἐκ τοῦ ἄγριος), halbran (ἐκ τοῦ ἁλίβρενθος οὗ ἡ ῥίζα ἅλς), hale (ἐκ τοῦ ἅλιος-ἥλιος), halle (ἐκ τοῦ ἅλως), hameau (ἐκ τοῦ ἅμα), hanche (ἐκ τοῦ ἀγκαί), hardi (ἐκ τοῦ καρδία), harnais (ἐκ τοῦ ἁρνακίς), héros (ἐκ τοῦ ἥρως), κλπ. Δι' ὃ δίδομεν κατάλογον πασῶν τῶν ἀπὸ h δασέος ἀρχομένων λέξεων, χωρὶς ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἐτυμολογίαν αὐτῶν· καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι ἡ ἀποστήθισις δυσχερεστάτη, ὠφέλιμος ὅμως ὁ κατάλογος αὐτῶν ἵνα προσφεύγῃ ὁ μαθητὴς ὅταν διστάζῃ περὶ τοῦ h δασέος ἢ ἀφώνου.

74.—Ha! (ἐπιφών.) ἄ! hâbler πολυῤῥημονεῖν, hachard ψαλὶς (τῶν σιδηρουργῶν), hache πέλεκυς (καὶ τὰ παράγωγα), hachis πολύτμητον κρέας (κιγμᾶς), hagard βλοσυρὸς, haï! (ἐπιφών.) αἴ! haie φράκτης, haillon ῥάκος, haim ἄγκιστρον, haine μῖσος (καὶ τὰ παράγωγα), haire (la) κιλίκιον, haire (le) νεβρὸς, halage ῥυμουλ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κία (καὶ τὰ παράγωγα), halatogène ἁλοτογόνος, halbran ἅλβρενθος (πτηνὸν), halbreda δυσειδής, halbrenés μτχ. πθ. κεκμηκότες, hâle ἡ ἕλη, hale-à bord κάλως, hale-bas κεραιοῦλκος, halebreu σχοινίον (ναυτ.), halener πνευστιᾷν, haler ἕλκειν (καὶ τὰ παράγωγα), hâler φλέγειν, haleter ἀσθμαίνειν, haliple ἁλίπλους (ἔντομον), halitueux ἀτμώδης, hallage τὸ δικαίωμα τῶν πωλητῶν τῆς ἀγορᾶς, halle ἀγορὰ, hallebarde δόρυ, hallier ἀγορανόμος, halo ἅλως, halochimie ἁλοχημεία, halogène ἁλατογόνος, halosachne ἁλὸς ἄχνη, haloir ξηραντήριον, halot ὀπὴ, halotechnie ἁλατοτεχνία, halque ἄρκευθος (θάμνος), halte στάσις, halurgie ἁλατουργία, hamac αἰώρα, hamamélide ἁμαμηλὶς (φυτ.), Hambourg Ἁμβούργη, hamburge κυπρῖνος (ἰχθ.), hameau χωρίδιον, hampe κοντάριον, Hanau Ἀνὼ (χώρα γερμανικὴ), hanche τὸ ἰσχίον, hangar παράπηγμα, hanneton μηλολόνθη, Hanovre τὸ Ἀνόβερον, Hanovrien ὁ Χαῦκος (κάτοικος τοῦ Ἀνοβέρου), hanter φοιτᾷν (καὶ τὰ παραγόμενα), harangue δημηγορία, haras ἱπποφόρβιον, harasser ἀποκάμνειν ἐκ κόπου, harceler παρενοχλεῖν, hardes (les) φορέματα, hardi τολμηρὸς (καὶ τὰ παράγωγα), hareng καπνιστὴ ἢ μαινὶς, hargneux χαλεπὸς (καὶ τὰ παράγωγα), haricot φασούλιον, haridelle ἄθλιος ἢ ἰσχνὸς (ἐπὶ ἵππου), harnacher ἐπισάττειν (ἵππον), harnais ἱπποσκευὴ, harpe ἅρπα, harpye ἅρπυια, hasard τύχη, hâte σπουδὴ, hauban πρότονον (ναυτ.), hausse ὑπερτίμησις (καὶ τὰ παράγωγα), haut ὑψηλὸς (καὶ τὰ παράγωγα), havre ἐπίνειον ἢ λιμὴν, hé! (ἐπιφών.) ἔ! hennir χρεμετίζειν, hennissement χρεμετισμὸς, Henri Ἑρρῖκος, héraut κῆρυξ πολέμου, hérisser περιφράττειν, hérisson ἀκανθόχοιρος, hernie ἐντεροκήλη, héron ἐρωδιὸς, héros ἥρως (οὐχὶ δὲ τὰ παράγωγα), hêtre (le) φυγὸς (ἡ), hibou νυκτοκόραξ, hic ἐδὼ, hideux ἀπεχθὴς, hiérarchie ἱεραρχία, hiérarchique ἱεραρχικὸς, hiérarque ἱεράρχης, (τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἱερὸς ἔχουσι τὸ h ἄφωνον), hisser ὑψόνειν, ho! (ἐπιφών.) ὤ! hochet ὀδοντοπαίγνιον (τῶν παιδίων κατὰ τὴν ὀδοντοφυΐαν), holà! (ἐπιφών.) ὤ! Hollande Ὁλλανδία (καὶ τὰ παράγωγα), homard ἀστακὸς, Hongrie Οὐγγαρία (καὶ τὰ παράγωγα), honni κατησχυμένος, honte αἶσχος (καὶ τὰ παράγωγα), hoquet λυγξ, horde στίφος, hors ἐκτὸς, Hottentot Ὀττεντότος, houblon βρύον, houille γαιάνθραξ (καὶ τὰ παράγωγα), houppelande ἐπενδύτης, hourra! (ἐπιφών.) ζήτω! houri θεὰ τοῦ παρα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δείσου (κατὰ τὸν Μωάμεθ), houssard οὐσσάρος (ἱππεύς), housse ἐπίστρωμα, huguenot διαμαρτυρόμενος, huit ὀκτώ, humer πίνειν ἢ ῥοφᾶν, hurler ὠρύειν, hutte καλύβη, καὶ εἴς τινα ἄλλην.

75.— J, j. Προφέρεται πάντοτε ὡς τὸ g ὅταν κεῖται πρὸ τῶν φωνηέντων e, i, y, οἷον Jérôme Ἱερώνυμος, jouer παίζειν, κλπ. Δι' αὐτοῦ πολλάκις παρίσταται τὸ ι τῶν ἑλληνικῶν ὀνομάτων ὡς Jean Ἰωάννης, Jocaste Ἰοκάστη, κλπ.

76.— K, k. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν κ καὶ ἀπαντᾶται μόνον εἰς ξένας λέξεις, ὡς kyste κύστη, kyrié-éleisson, κλπ. Εἴς τινας λέξεις τὸ k τίθεται ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου χ, οἷον kilogramme χιλιόγραμμον, kilomètre χιλιόμετρον, kilolitre χιλιόλιτρον, κλπ.

77.— L, l. Προφέρεται ἐν γένει ὡς τὸ ἑλληνικὸν λ. Ὅταν πρὸ τοῦ συμφώνου αὐτοῦ ὑπάρχῃ δίφθογγος ἢ τρίφθογγος, ἧς τὸ τελευταῖον φωνῆεν εἶναι τὸ i, τὸ l συλλαβιζόμενον μετ' αὐτῆς προφέρεται ὡς γ, οἷον nous travaillons ἐργαζόμεθα, sommeil ὕπνος, fouiller διερευνᾶν, κλπ. (Βλέπε καὶ τὰ περὶ διφθόγγων καὶ τριφθόγγων ῥηθέντα). Ἐξαιρεῖται ἡ λέξις tranquille ἥσυχος καὶ αἱ παράγωγοι εἰς ἃς τὸ l δὲν ὑγραίνεται. Ἐπίσης δὲν ὑγραίνεται καὶ μετὰ τὴν δίφθογγον oi, ὡς poil θρίξ, κλπ.

78.— Τὸ l δὲν ὑγραίνεται ἐν γένει ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχῃ μόνον τὸ φωνῆεν i, ὡς ville πόλις, axillaire μασχαλιαῖος, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις fille κόρη, scille ἀγριοκρόμμυον, sille σιλλὸς ἢ σάτυρα, babil φλυαρία (καὶ τὰ παράγωγα), habillement ἐνδυμασία, pacotille ἐμπορεύματα, καὶ πάντα τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς iller, ὡς habiller ἐνδύειν, babiller φλυαρεῖν, κλπ.

79.— Τὸ τελικὸν l μένει ἄφωνον εἰς τὰ ἑξῆς: baril βαρέλιον, chenil οἰκίσκος κυνός, coutil ἐθόνη, cul-de-sac ὁδὸς ἀδιέξοδος, (καὶ πάντα τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ cul), émeril σμύρις, fenel χορτοβολῶν, fils υἱός, fournil ἀρτοποιεῖον, fusil ὅπλον, gentil εὐγενής, gril ἐσχάρα, nombril ὀμφαλός, outil ἐργαλεῖον, persil πετροσέλινον, soul κεκορεσμένος, pouls σφυγμός, sourcil ὀφρύς, aulx (les) σκόροδα, καὶ πάντα τὰ λήγοντα εἰς auld, ὡς Larochefoucauld, κλπ.

80.—Τὸ τελικὸν l τῶν ἀνωτέρω λέξεων οὔτε συνεκφωνεῖται μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθὺς ἑπομένης λέξεως, ὡς un outil excellent ἐργαλεῖον ἀξιόλογον, κλπ. Ἐξαιρεῖται ἡ λέξις gentil, ὡς un gentilhomme εἷς εὐγενής (τὴν καταγωγήν), un gentil enfant ἓν ἐράσμιον παιδίον, κλπ. ὅτε τὸ l ἀκούεται ὑγρῶς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

81.— Τῶν λοιπῶν λέξεων τὸ ληκτικὸν l προφέρεται, ὡς bal χορός, carnaval ἀπόκρεως, treil κιγκλίς, bail ἐκμίσθωσις, gentil ἐθνικός, κλπ. Ἑνούμενον δὲ μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς εὐθὺς ἑπομένης λέξεως προφέρεται ὑγρὸν μὲν ἐὰν ἦναι ὑγρὸν καὶ πρὶν ἑνωθῇ, ὡς bail expiré ἐκμίσθωσις λήξασα, κλπ., καὶ κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ φωνήν, ἤτοι ὡς λ, ἐὰν οὕτω προφέρηται καὶ εἰς τὴν ἑνωθεῖσαν λέξιν, ὡς regal amical φιλικὴ εὐωχία, κλπ.

82.— M, m. Προφέρεται ὡς τὸ μ τῆς γλώσσης μας, ἑπόμενον ὅμως φωνήεντος καὶ ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν συμφώνων b, p, t προφέρεται ὡς ν, οἷον imbécile εὐήθης, emporter ἀπάγειν, comte κόμης, κλπ.

83.— Ἐπίσης προφέρεται ὡς ὑπόῤῥινον n ὅταν ἦναι τελικὸν, ὡς faim πεῖνα, parfum εὐωδία, κλπ. Εἰς τὰ ξενικὰ ὅμως ὀνόματα, καίτοι ἐν τέλει λέξεως, φυλάττει τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ ἦχον, ὡς Abraham Ἀβραὰμ, Cham Χὰμ, κλπ. καὶ εἰς τὰ ἐκ τῆς λατινικῆς, ὡς Te-Deum δοξολογία, idem ὁ αὐτὸς, κλπ.

84.— Μένει ἄφωνον εἰς τὰς λέξεις damner κολάζειν καὶ τὰ σύνθετα ἢ παράγωγα, ἐπίσης καὶ εἰς τὴν λέξιν automne φθινόπωρον, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὸ παράγωγον automnal φθινοπωρινός. Πῶς δὲ προφέρονται πρὸ αὐτοῦ τὰ φωνήεντα e, i, u, y, (βλέπε τὰ περὶ τῶν φωνηέντων τούτων ῥηθέντα).

85.— N, n. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον ν· τὰ δύο nn ἀκούονται εἰς τὰς ἀπὸ ann ἢ inn ἀρχομένας λέξεις, οἷον annuel ἐνιαύσιος, innombrable ἀναρίθμητος, κλπ. Ἐν τῇ λέξει monsieur κύριος, δὲν ἀκούεται, ἐν τέλει δὲ λέξεως προφέρεται ὑποῤῥίνως, ὡς le mien ὁ ἐμὸς, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ ἀκόλουθοι εἰς ἃς διατηρεῖ τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ ἦχον: abdomen κοιλία, amen ἀμὴν, gramen ἄγρωστις (φυτὸν), hymen ὑμέναιος, ben βένον (δένδρον), cyclamen κυκλάμενον (φυτὸν), gluten ἀλευρόκολλα, lichen λειχὴν (φυτὸν), Baden Βάδεν (πόλις), Niémen Νιεμὲν (ποταμὸς), Philopœmen Φιλοποίμην, Ruben Ῥουβὴν, Yémen (ὄνομα χώρας Ἀραβικῆς), Tarn Τάρνις (ποταμός).

86.— Σημ. Εἰς τὰς ἀνωτέρω λέξεις τὰς ληγούσας εἰς en, τὸ φωνῆεν e προφέρεται ὡς ε, περὶ δὲ τῆς ἐν γένει προφορᾶς τῶν e, i, u, y καὶ πρὸ τοῦ συμφώνου n, βλέπε ὅσα ἤδη ἐῤῥέθησαν περὶ τῶν φωνηέντων τούτων. Ὡσαύτως βλέπε καὶ τὰ περὶ τοῦ συμφώνου g, ὡς πρὸς τὴν προφορὰν αὐτοῦ ὅταν εὑρίσκηται πρὸ τοῦ n.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

87.— P, p. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν π, μετὰ δὲ τοῦ h προφέρεται ὡς φ, καὶ οὕτω γράφομεν τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. (Βλέπε τὰ περὶ τοῦ συμφώνου f).

88.— Τὸ p πρὸ τοῦ t μένει ἄφωνον, ὡς prompt ταχὺς, exempt ἀπηλλαγμένος, κλπ. Ἐπίσης δὲν προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις je romps, tu romps, ῥήγνυμι, υς, temps χρόνος, printemps ἄνοιξις, καὶ εἴς τινα ἄλλην. Καίτοι πρὸ τοῦ t προφέρεται εἰς τὰς ἀκολούθους: accepter δέχεσθαι, adoption υἱοθέτησις, captieux ἀπατηλὸς, excepter ἐξαιρεῖν, exception ἐξαίρεσις, exemption ἄδεια, contempteur καταφρονητὴς, contemptible καταφρονητέος, impromptu αὐτοσχέδιος, inepte ἀφυὴς, ineptie εὐήθεια, rédempteur λυτρωτὴς, rédemption λύτρωσις, reptile ἑρπετὸν, scepticisme σκεπτικισμὸς, sceptique σκεπτικὸς, septembre σεπτέμβριος, septenaire ἑβδομαδιαῖος ἢ ἑπταδικὸς, septennal ἑπταέτης, septuagénaire ἑβδομηκοντούτης, septuagésime ἡ Κυριακὴ τοῦ ἀσώτου, septuple ἑπταπλοῦν, καὶ εἴς τινα ἄλλην.

89.— Τὸ τελικὸν p ἀκούεται εἰς τὰς ἑξῆς λέξεις: laps διάστημα χρόνου, relaps ὁ ἐπιστρέψας πάλιν εἰς τὴν αἵρεσίν του, sep ὑννοθήκη (τεμάχιον ξύλου ἐν ᾧ ἐναρμόζεται ἡ ὕννις), croup κυνάγχη, cap ἀκρωτήριον, cep κλάδος κλίματος (ὅταν ἦναι ἡ τελευταία λέξις τῆς προτάσεως ἢ ὅταν ἕπηται λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος), ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, οἷον Pelops Πέλοψ, Alep Χαλέπιον (πόλις), κλπ.

90.—Σημ. Τὸ p μετὰ τὸ m προφέρεται ὡς p καὶ οὐχὶ ὡς b, ὡς προφέρομεν ἡμεῖς, ὡς tympan τύμπανον, κλπ.

91.— Q, q. Ἔχει τὸν ἦχον τοῦ ἑλληνικοῦ κ, ὡς convoquer συγκαλεῖν, quantité ποσότης, κλπ. Ἀκολουθεῖται πάντοτε ὑπὸ τοῦ u μὴ συνεκφωνουμένου. (Βλέπε καὶ τὰ περὶ τοῦ φωνήεντος u ῥηθέντα).

92.—Σημ. Αἱ λέξεις coq ἀλέκτωρ καὶ cinq πέντε εἰς ἃς τὸ q δὲν ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ u, ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω κανόνος.

93.— Τὸ τελικὸν q ἐν γένει προφέρεται· ἄφωνόν ἐστιν εἰς τὴν σύνθετον λέξιν coq-d'inde κοῦρκος, καὶ εἰς τὸ ἀριθμητικὸν cinq ὅταν ἕπηται οὐσιαστικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου, οἷον cinq cavaliers πέντε ἱππεῖς, προφέρεται ὅμως, καίτοι εὑρίσκεται πρὸ συμφώνου, ὅταν ἦναι οὐσιαστικῶς εἰλημμένον, ὡς le cinq pour cent τὸ πέντε τοῖς ἑκατὸν, κλπ.

94.— R, r. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ῥ· τελικὸν ὂν ἀκούεται

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκτὸς ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχῃ ἄτονον e, ὡς aimer ἀγαπᾷν, ὅτε οὔτε προφέρεται οὔτε ἑνοῦται μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως.

95.—Σημ. Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς ier ἐπίθετα ὧν τὸ τελικὸν r δὲν προφέρεται μὲν, συνεκφωνεῖται ὅμως μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως, ὡς au premier assaut κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον, κλπ. Εἰς δὲ τὰ μονοσύλλαβα εἰς er τὸ τελικὸν r πάντοτε ἀκούεται, ὡς fer σίδηρος, mer θάλασσα, κλπ. Ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς ἀκολούθους: fier ὑπερήφανος, hiver χειμών, amer πικρός, belveder ὑπερῷον, cancer καρκῖνος, cuiller κοχλιάριον, enfer ᾅδης, éther αἰθήρ, lucifer ἑωσφόρος, καὶ εἰς τὰ ξενικὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Jupiter Ζεύς, Esther Ἐσθήρ, κλπ.

96.— Εἰς πάσας τὰς ἄλλας περιστάσεις τὸ τελικὸν r προφέρεται, ὡς finir τελειόνειν, voyageur ταξειδιώτης, κλπ. Ἐξαιρεῖται ἡ λέξις monsieur εἰς ἣν δὲν ἀκούεται, ὡς καὶ εἰς τὸν πληθ. messieurs.

97.— Τὸ διπλοῦν rr ἐκφωνεῖται, οἷον horreur φρίκη, terreur τρόμος, κλπ. Μετὰ δὲ τὸ διπλοῦν rr καὶ μετὰ τὸ ἀρκτικὸν τῶν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένων λέξεων τίθεται h, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἑλληνικῆς δασείας, ὡς rhéteur ῥήτωρ, myrrhe μύῤῥα, κλπ.

98.— S, s. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν σ. Ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ δύο φωνηέντων εὑρισκόμενον προφέρεται ὡς ζ, ὡς cause αἰτία, saisir δράττειν, κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῶν προθέσεων anti καὶ pré σύνθετα, εἰς ἃ, καί τοι μεταξὺ δύο φωνηέντων, προφέρεται ὡς σ, ὡς antisocial ἀντικοινωνικὸς, présupposer προϋποθέτειν, κλπ. Ὡσαύτως τὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως *συλλαβὴ* σύνθετα, οἷον polysyllabe, monosyllabe, κλπ. Σὺν τούτοις καὶ τά: parasol ἀλεξήλιον, vraisemblable ἀληθοφανὴς καὶ τὰ ἐκ τούτου σύνθετα ἢ παράγωγα, pusillanime μικρόθυμος καὶ οἱ εὔχρηστοι χρόνοι nous gisons, je gisais, gisant τοῦ ῥήματος gésir κεῖσθαι. Ἐν τῇ τελευταίᾳ λέξει τὸ ς προφέρεται ὡς ζ.

99.— Ἀπ' ἐναντίας προφέρεται ὡς ζ, καίπερ μὴ ὂν μεταξὺ δύο φωνηέντων, εἰς τὰ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως *trans* σύνθετα, ὡς transiger συμβιβάζεσθαι, κλπ., καὶ πρὸ τῶν συμφώνων b καὶ d εὑρισκόμενον, ὡς presbytère πρεσβυτέριον, Asdrubal Ἀσδρούβας, καὶ εἰς τὴν λέξιν balsamique βαλσαμικὸν (καὶ τὰ παράγωγα).

100.— Τὸ τελικὸν s ἐν γένει ἄφωνον ὂν ἀκούεται εἰς τὰ κύρια ὀνόματα καὶ εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις: ananas βρομελία (καρπὸς), as ἄσος, aloès ἀλόη, bis δίς, en sus περιπλέον, fœtus ἔμβρυον,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

gratis δωρεὰν, la vis ἡ ἕλιξ, jadis ποτὲ, lis κρίνον, (οὐχὶ ὅμως εἰς τὴν ἔκφρασιν fleur de lis ἄνθος κρίνου), laps χρονικὸν διάστημα, relaps ὁ ἐπιστρέψας πάλιν εἰς τὴν αἵρεσίν του, lorsque ὅτε, maïs ἀραβόσιτος, métis μίγμα, mœurs ἤθη, mars μάρτιος, ours ἄρκτος, Mars (ὁ) Ἄρης, hélas φεῦ! plus-que-parfait ὑπερσυντελικὸς, Jésus Ἰησοῦς, Christ Χριστὸς (οὐχὶ δὲ καὶ Jésus-Christ ὅτε προφέρεται *Jésu-Cri*), atlas ἄτλας, blocus ἀποκλεισμὸς, iris ἶρις, prospectus πρόγραμμα, fils υἱὸς, vasistas θυρὶς, chorus χορὸς, rebus γρῖφος, sinus ἡμίτονον, καὶ εἴς τινα ἄλλην.

101.— Τὸ τελικὸν s συνεκφωνούμενον μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως προφέρεται πάντοτε ὡς ζ, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ πρὸ αὐτοῦ γράμμα, ὡς de grands événements μεγάλα συμβάντα, κλπ. Ἐξαιρεῖται ἡ λέξις *volontiers*, ὡς je ferai volontiers un grand sacrifice ἀνάγνωθι: je ferai volontié un grand κλπ. θέλω κάμει εὐχαρίστως μεγάλην θυσίαν, κλπ.

102.—Σημ. Λέξεών τινων ληγουσῶν εἰς et ὧν ἀμφότερα συνεκφωνοῦνται εἰς τὸν ἑνικὸν οἷον suspect ὕποπτος κλπ., (βλέπε § 105), τὸ τελικὸν s τοῦ πληθ. συνεκφωνεῖται μετὰ τοῦ c, ἑπομένου φωνήεντος, ἀποσιωπωμένου τοῦ t, οἷον des hommes suspects-à l'État ἄνθρωποι ὕποπτοι εἰς τὸ Κράτος, κλπ.

103.— T, t. Τὸ σύμφωνον τοῦτο προφέρεται ὁτὲ μὲν ὡς τ, ὁτὲ δὲ ὡς σ. Ὡς τ μὲν προφέρεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ λέξεως ὡς tien σὸς, κλπ., καὶ ἐν μέσῳ εἰς τὰς πλείστας, ὡς amitié φιλία, κλπ.

104.— Προφέρεται ὡς σ, α') εἰς τὰ ῥήματα balbutier τραυλίζειν καὶ initier μυεῖν. β') Εἰς τὰ λήγοντα εἰς tion θηλ. οὐσιαστ. καὶ εἰς τὰ ἐκ τούτων παραγόμενα, ὡς condition συνθήκη, portion μερὶς, conditionnel ὑποθετικὸς, proportionnel ἀνάλογος, κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς: combustion ἐμπρησμὸς, bastion προμαχὼν, adustion ἐπίκαυσις, mixtion ἀνάμιξις, εἰς ἃς τὸ t φυλάττει τὴν φωνὴν τοῦ τ. γ') Εἰς τὰ λήγοντα εἰς tient ὅταν προηγῆται τῆς καταλήξεως ταύτης φωνῆεν, ὡς patient ὑπομονητικὸς, impatient ἀνυπόμονος καὶ τὰ παράγωγα impatience ἀνυπομονησία, impatienter ἀνυπομονεῖν, κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ λήγοντα εἰς tien, εἰς ἃ τὸ t προφ. ὡς τ, οἷον entretien συνδιάλεξις, Chrétien Χριστιανὸς, κλπ. δ') Εἰς τὰ λήγοντα εἰς tial ἢ tiel, ὡς partial μεροληπτικὸς, partiel μερικὸς, κλπ. καὶ τὰ παράγωγα partialité μεροληψία, partiellement μερικῶς, κλπ., πλὴν τοῦ bestial κτηνώδης. ε) Εἰς τὰ λήγοντα εἰς tieux ἐπίθετα, οἷον ambitieux φιλόδοξος, séditieux

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στασιαστής, κλπ. ς') Εἰς τὰ λήγοντα εἰς tie, προηγουμένου φωνήεντος, ὡς prophétie προφητεία, κλπ. Ἐξαιροῦνται αἱ λέξεις: épizootie ἐπιζωοτία εἰς ἣν προφέρεται ὡς τ, καὶ ineptie ἀναισθησία εἰς ἣν προφέρεται ὡς σ, καίτοι προηγεῖται σύμφωνον. ζ') Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα καὶ τὰ ἐθνικὰ τὰ λήγοντα εἰς tien, ὡς Domitien Δομιτιανός, Gratien Γρατιανός, Vénitien Ἐνετός, κλπ. Ἐξαιρεῖται τὸ κύριον ὄνομα Étienne Στέφανος, εἰς ὃ προφέρεται ὡς τ.

105.— Τὸ τελικὸν t τῶν ἀκολούθων λέξεων συμπροφέρεται μετὰ τοῦ c, abject βδελυρός, correct ὀρθός, contact ἐπαφή, direct εὐθύς, distinct εὐκρινής, incorrect ἐσφαλμένος, indirect πλάγιος, indistinct δυσδιάκριτος, infect δυσώδης, intact ἀνέπαφος, strict ἀκριβής, succinct ἐπίτομος, suspect ὕποπτος, προφέρεται ἔτι καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν ἀκολούθων, accessit τὸ β' βραβεῖον (μαθητοῦ), brut ἀκατέργαστος, le Christ ὁ Χριστός, chut σιωπή, débet ὄφλημα, déficit ἔλλειμμα, dot προίξ, est ἀνατολή, exeat ἄδεια (πρὸς ἔξοδον), échec et mat νίκη τελεία (εἰς τὸ ζατρίκιον), granit γρανίτης, huit ὀκτὼ (μόνον ἢ πρὸ φωνήεντος, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸ συμφώνου), indult ἄδεια (παπικὴ), lest (ἔρμα πλοίου), luth χέλυς (καὶ πάντα τὰ λήγοντα εἰς th), net καθαρός, occiput ἡ κοττίς, rapt ἁρπαγή, sept ἑπτά, strict ἀκριβής, toast πρόποσις, transit διακομιδή, vivat ζήτω, zénith ἢ zenit τὸ ζενίθ.

106.— Τὰ δύω tt ἀκούονται εἰς τὰς λέξεις attique ἀττική, atticisme ἀττικισμός, guttural λαρυγγόφωνον, pittoresque γραφικός, quintetto πενταφωνία.

107.— Τὸ τελικὸν t τοῦ συνδέσμου et καί, οὔτε προφέρεται, οὔτε συνάπτεται μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς ἑπομένης λέξεως. Τὸ δὲ t μετὰ τὸ n προφέρεται εὐκρινῶς ὡς τ καὶ οὐχὶ ὡς d ὡς τοῦτο συμβαίνει παρ' ἡμῖν, ὡς Antoine Ἀντώνιος, κλπ.

108.— Τὸ th προφερόμενον ὡς τ δεικνύει τὴν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχὴν ἢ παραγωγὴν τῆς λέξεως, ὡς Athènes, apathie, κλπ. Εἰς τὴν λέξιν asthme δὲν ἀκούεται.

109.— V, v. Ἔχει τὴν φωνὴν τοῦ ἑλληνικοῦ β, ὡς venir ἔρχεσθαι, κλπ. Διὰ τοῦ διπλοῦ w γράφονται ξενικά τινα ὀνόματα, ὡς Wellington Οὐελλιγκτών, κλπ. προφέρεται δὲ περίπου ὡς ἡ δίφθογγος ou.

110.— X, x. Προφέρεται α) ὡς ξ, εἰς τὴν πρόθεσιν ex, ὅταν μετ' αὐτὴν ἀκολουθῇ σύμφωνον, ὡς extérieur ἐξωτερικός, exposer

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκτίθημι, κλπ., καὶ δι' ὑγροτέρας φωνῆς ὅταν ἀκολουθῇ φωνῆεν, ὡς examen ἐξέτασις, κλπ. Ἐπίσης ὡς ζ προφέρεται εἰς τὸ τέλος τῶν ξενικῶν λέξεων, ὡς Styx Στὺξ, larynx, lynx, phénix, Ajax Αἴας, κλπ. Εἰς τὴν παραλήγουσαν τῶν λέξεων, ὡς sexe φῦλον, Saxe Σαξωνία, κλπ. β') Προφέρεται ὡς σ εἰς τὰ ἑξῆς: Aix-la-Chapelle Ἀκυΐσγρανον (πόλις), Auxerre Ὠσέρη (πόλις), Auxonne Ὠσσώνη (πόλις), Bruxelles Βρυξέλλαι, εἰς τὸ ἀριθμητ. ἐπίθ. soixante ἑξήκοντα καὶ εἰς τὰ ἀριθμητ. six, dix ἐν τέλει προτάσεως εὑρισκόμενα, ὡς nous étions six, dix, εἴμεθα ἓξ, δέκα, κλπ. γ'.) Προφέρεται ὡς ζ, συναπτόμενον μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος ἑπομένης λέξεως, ὡς six hommes ἓξ ἄνδρες, de beaux enfants ὡραῖα παιδία, κλπ. δ') Προφέρεται ὡς γγξ, ἐν ἀρχῇ λέξεως, καὶ τοῦτο συμβαίνει ἰδίως εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Xerxès, Xénophon, κλπ.

111.—Σημ. Τὸ τελικὸν x τῶν ἀριθμητικ. six καὶ dix πρὸ συμφώνου μένει ἄφωνον, ὡς six livres ἓξ βιβλία, six tables ἓξ τράπεζαι, κλπ.

112.— Z, z. Προφέρεται ὡς τὸ ἡμέτερον ζ. Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται εἰμὴ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα, οἷον Suez, Rodez, κλπ. Εἰς τὰς λέξεις Metz, Seltz, Sedlitz καὶ Austerlitz, ἡ κατάληξις tz, προφέρεται ὡς s· ἐπίσης οὕτω προφέρεται τὸ z καὶ εἰς τὴν λέξιν Coblanz.

Περὶ τῶν ὑπορρίνων συλλαβῶν—Des syllabes nasales.

113.—*Ὑπόρρινα* λέγονται συνδυασμοί τινες οἵτινες προφέρονται διὰ τῆς ῥινός. Τοιαῦτα δὲ εἶναι αἱ συλλαβαὶ εἰς am, an, en, em, in, im, on, om, un καὶ um, ἐν τέλει λέξεως. Εἰς τὴν κατάληξιν ὅμως men τὸ n δὲν εἶναι ὑπόρρινον, οἷον amen ἀμὴν, examen ἐξέτασις, hymen ὑμέναιος, abdomen γαστήρ. (Βλέπε καὶ τὰ περὶ τοῦ m καὶ n ῥηθέντα).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' — CHAPITRE II.

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου — Des parties du discours.

114.— Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει δέκα μέρη τοῦ λόγου parties du discours. Ταῦτά εἰσι: L'article τὸ ἄρθρον, le nom substantif τὸ οὐσιαστικόν, le nom adjectif τὸ ἐπίθετον, le pronom ἡ ἀντωνυμία, le verbe τὸ ῥῆμα, le participe ἡ μετοχὴ, l'adverbe τὸ ἐπίῤῥημα, la préposition ἡ πρόθεσις, la conjonction ὁ σύνδεσμος, l'interjection τὸ ἐπιφώνημα.

115.— Τὰ ἓξ πρῶτα τῶν μερῶν τοῦ λόγου εἰσὶ variables μεταβλητά, καὶ τὰ τέσσαρα τελευταῖα invariables ἀμετάβλητα.

116.— Παρεπόμενα (attributs) τοῦ ἄρθρου, τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἐπιθέτου εἰσί: τὸ γένος le genre, ὁ ἀριθμὸς le nombre καὶ ἡ πτῶσις le cas.

117.—Γένη οἱ Γάλλοι ἔχουσι δύο· masculin ἀρσενικὸν καὶ féminin θηλυκόν· ἀριθμοὺς δύο, singulier ἑνικὸν καὶ pluriel πληθυντικόν· πτώσεις ἓξ, nominatif, génitif, datif, accusatif, vocatif, ablatif.

118.— Ἑκάστη τῶν πτώσεων τούτων ἀνταποκρίνεται πρὸς μίαν τῶν πτώσεων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἡ δὲ ἀφαιρετικὴ μεταφράζεται διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου ὡς du livre παρὰ τοῦ βιβλίου (κοιν.) ἀπ' τὸ βιβλίον, de l'homme παρὰ τοῦ ἀνθρώπου (κοιν.) ἀπ' τὸν ἄνθρωπον, de la femme παρὰ τῆς γυναικὸς, des femmes παρὰ τῶν γυναικῶν, du livre ἐκ τοῦ βιβλίου, κλπ.

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟΝ (1).

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

Τὰ μέρη τοῦ λόγου εἰσὶ δέκα. — Διαιροῦνται (on les divise) εἰς (en) κλιτὰ καὶ εἰς ἄκλιτα.— Κλιτά εἰσιν (sont) ἓξ (six), ἄκλιτα τέσσαρα (quatre). — Τὸ ἄρθρον, ἡ ἀντωνυμία, τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίθετον, τὸ ῥῆμα, ἡ πρόθεσις, τὸ ἐπιφώνημα, τὸ ἐπίῤῥημα, ἡ μετοχὴ καὶ ὁ σύνδεσμος. — Τὰ παρεπόμενά εἰσι: Γένος, ἀριθμὸς καὶ πτῶσις. — Τὰ γένη εἰσὶ δύο, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν.—Αἱ πτώσεις εἰσὶν ἓξ, ὀνομαστικὴ, γενικὴ, δοτικὴ, αἰτιατικὴ, κλητικὴ καὶ ἀφαιρετική.— Οἱ ἀριθμοί εἰσι δύο, ἑνικὸς καὶ πληθυντικός.

(1) Τὰ θέματα παραλείπονται εἰς τὰς τάξεις τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, ἄρχεται δ' ἡ διδασκαλία αὐτῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τάξεως τῶν Γυμνασίων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' — CHAPITRE III.

Περὶ ἄρθρου — De l'Article.

119.—Τὸ ἄρθρον τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le ὁ, la ἡ, les οἱ καὶ αἱ.

120.—Τὸ ἄρθρον ὑπόκειται εἰς δύο εἴδη μεταβολῶν, τὴν ἔκθλιψιν l'élision, καὶ τὴν συναίρεσιν la contraction.

121.— L'élision συνίσταται εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῶν γραμμάτων, a, e, ἀντὶ τῶν ὁποίων τίθεται ἡ ἀπόστροφος l'apostrophe (') πρὸ τῶν φωνηέντων ἢ πρὸ τοῦ h ἀφώνου· ὡς l'amitié ἡ φιλία, l'ami ὁ φίλος, l'homme ὁ ἄνθρωπος, κλπ.

122.—La contraction συνίσταται εἰς τὴν ἕνωσιν τοῦ ἄρθρου le, les, μετὰ μιᾶς τῶν προθέσεων de, à, πρὸ τῶν ἀρσενικῶν τῶν ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος ἀρχομένων· ὅθεν κατὰ συναίρεσιν λέγομεν, au pain τῷ ἄρτῳ, aux fruits τοῖς καρποῖς, du pain τοῦ ἄρτου, des fruits τῶν καρπῶν, au héros τῷ ἥρωϊ, κλπ.

123.—La contraction οὐδέποτε εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν λαμβάνει χώραν εἰς τὰ ἀρσενικ. πρὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου· ὡς à l'éclat τῇ λάμψει, à l'honneur τῇ τιμῇ, à l'ami τῷ φίλῳ, κλπ., ὡς καὶ πρὸ τῶν θηλ. ἐν γένει, ὡς à la femme τῇ γυναικὶ, à l'âme τῇ ψυχῇ, κλπ. Ἀπεναντίας τὸ ἄρθρον τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ des καὶ aux, οὐδέποτε ἀσυναίρετον ἀπαντᾶται.

Κλίσις τοῦ ἄρθρου — Déclinaison de l'article.

	Singulier.			Pluriel.
	Πρὸ συμφ. ἢ h δασέος.	Πρὸ φων. ἢ h ἀφώνου.		Πρὸ συμφ. καὶ φων.
N.	le ἀρσ. la θηλ.	l' ἀρσ. l' θηλ.		les ἀρσ. καὶ θηλ.
G.	du, » de la »	de l', » de l' »		des » »
D.	au, » à la »	à l', » à l' »		aux » »
A.	le, » la »	l', » l' »		les » »
A.	du, » de la »	de l', » de l' »		des » »
V.	ô » ô »	ô » ô »		ô » »

Κλίσις ἀρσεν. ὀνομάτ. — Déclinaison de noms masculins.

Singulier.

N.	le livre,	le héros,	l'ami,	l'homme,
G.	du »	du »	de l' »	de l' »
D.	au »	au »	à l' »	à l' »
A.	le »	le »	l' »	l' »
A.	du »	du »	de l' »	de l' »
V.	ô »	ô »	ô »	ô »

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Pluriel.

N.	les livres,	les héros,	les amis,	les hommes,
G.	des »	des »	des »	des »
D.	aux »	aux »	aux »	aux »
A.	les »	les »	les »	les »
A.	des »	des »	des »	des »
V.	ô »	ô »	ô »	ô »

Κλίσις θηλυκῶν ὀνομάτων — Déclinaison de noms féminins.

Singulier.

N.	la femme,	la harpe,	l'âme,	l'heure,
G.	de la »	de la »	de l' »	de l' »
D.	à la »	à la »	à l' »	à l' »
A.	la »	la »	l' »	l' »
A.	de la »	de la »	de l' »	de l' »
V.	ô »	ô »	ô »	ô »

Pluriel.

N.	les femmes,	les harpes,	les âmes,	les heures,
G.	des »	des »	des »	des »
D.	aux »	aux »	aux »	aux »
A.	les »	les »	les »	les »
A.	des »	des »	des »	des »
V.	ô »	ô »	ô »	ô »

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' — CHAPITRE IV.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ εἴς τε τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα. — De la formation du pluriel aux substantifs et aux adjectifs.

124.— Ὁ πληθυντικὸς σχηματίζεται εἴς τε τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα, προσθέσει τοῦ s εἰς τὸν ἑνικόν· ὡς l'homme ὁ ἄνθρωπος, les hommes οἱ ἄνθρωποι, la vertu ἡ ἀρετή, les vertus αἱ ἀρεταί, κλπ.

125.— Ἐξαιροῦνται. Τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, ἅτινα δὲν μεταβάλλουσι τὴν λήγουσαν τοῦ ἑνικοῦ, ὡς le héros ὁ ἥρως, πληθ. les héros, la voix ἡ φωνή, πληθ. les voix, le nez ἡ ῥίς, πληθ. les nez, κλπ.

126.— Τὰ λήγοντα εἰς au, eau, eu, σχηματίζουσι τὸν πληθ. προσλήψει τοῦ x, ὡς l'étau τὸ μάγγανον, πληθ. les étaux, le ta-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

bleau, πληθ. les tableaux, le cheveu ἡ θρὶξ, πληθ. les cheveux. Πλὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ landau εἶδος ἁμάξης, καὶ τοῦ ἐπιθέτου bleu κυανοῦς, ἅτινα σχηματίζουσι τὸν πληθ. κατὰ τὸν ἀρχικὸν κανόνα, ὡς les landaus, les bleus.

127.— Τὰ λήγοντα εἰς ou σχηματίζουσι τὸν πληθ. ἐν γένει κατὰ τὸν ἀρχικὸν κανόνα, ὡς le clou τὸ καρφίον, les clous, le fou ὁ τρελλὸς, les fous κλπ. Πλὴν τῶν οὐσιαστικῶν bijou κόσμημα, caillou χάλιξ, chou κράμβη, genou γόνυ, hibou γλαὺξ, pou, φθεὶρ καὶ joujou ἄθυρμα, ἅτινα σχηματίζουσι τὸν πληθυντικόν των προσλαμβάνοντα x, ὡς les bijoux, les cailloux, les choux κλπ.

128.— Τὰ λήγοντα εἰς al σχηματίζουσι τὸν πληθυντικόν των τρέποντα τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς aux, ὡς cheval ἵππος, πληθ. chevaux, hopital νοσοκομεῖον, πληθ. hopitaux κλπ. Πλὴν τῶν οὐσιαστικῶν bal χορὸς, carnaval ἀπόκρεω, régal εὐωχία, chacal θὼς, pal σκόλωψ, cal τύλος, καὶ τῶν ἐπιθέτων amical φιλικὸς, final τελικὸς, glacial παγετώδης, matinal πρωϊνὸς, nasal ἐρρῖνος, naval ναυτικὸς, pascal τοῦ Πάσχα, théâtral θεατρικὸς, fatal μόρσιμος, ἅτινα σχηματίζουσι τὸν πληθυντικόν των κατὰ τὸν ἀρχικὸν κανόνα, ὡς les bals, les chacals, les fatals, les théâtrals, κλπ. (α) (1).

129.— Τὰ λήγοντα εἰς ail σχηματίζουσι τὸν πληθυντ. κατὰ τὸν ἀρχικὸν κανόνα, ὡς le gouvernail τὸ πηδάλιον, πληθυντ. les gouvernails, le portail ὁ πυλὼν, πληθ. les portails, κλπ. Πλὴν τῶν οὐσιαστικῶν bail ἐκμίσθωσις, émail σμίλτος, corail κοράλιον, soupirail ἀναπνευστήριον, vantail θυρόφυλλον, travail ἐργασία, vitrail θυρὶς ὑέλινος, ἅτινα σχηματίζουσι τὸν πληθ. τρέποντα τὴν κατάληξιν ail εἰς aux, ὡς les coraux, les travaux, les soupiraux κλπ. Τὸ οὐσιαστικὸν ail σκόροδον, κάμνει εἰς τὸν πληθ. aulx, τὰ δὲ οὐσιαστικὰ bétail θρέμματα καὶ bercail μάνδρα, δὲν ἔχουσι πληθυντικὸν· τὸ οὐσιαστικὸν bestiaux ζῶα ἢ θρέμματα, ἀπεναντίας δὲν ἔχει ἑνικὸν, καὶ εἶναι συνώνυμον τοῦ bétail.

130.— Τρία οὐσιαστικὰ τῆς γαλλικῆς γλώσσης ciel οὐρανὸς, œil ὀφθαλμὸς, καὶ aïeul πάππος καὶ πρόγονος, ἔχουσι δύο πληθ. les ciels, καὶ les cieux, les œils καὶ les yeux, les aïeuls καὶ les aïeux. Μεταχειριζόμεθα les ciels ἵνα σημάνωμεν τοὺς χειρο-

(1) Τὰ ἐν παρενθέσει γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου παραπέμπουσιν εἰς τὸ ἐν τέλει τῆς γραμματικῆς παράρτημα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιῆτους οὐρανοὺς, ὡς ciels-de-lit οὐρανοὶ κλίνης, l'Italie est sous un des plus beaux ciels de l'Europe, ἡ Ἰταλία κεῖται ὑπὸ τὸ τερπνότερον κλίμα τῆς Εὐρώπης· καὶ cieux ὑπὸ τὴν κυρίαν σημασίαν, ὡς les cieux annoncent la gloire de Dieu, οἱ Οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ. Μεταχειριζόμεθα œils εἰς τὰς συνθέτους λέξεις διὰ τῆς προθέσεως de καὶ ἑτέρου οὐσιαστικοῦ μεθ' οὗ συναπαρτίζει μίαν μίνην ἔννοιαν, ὡς œils-de-bœuf φεγγίται, œils-de-chat λίθος πολύτιμος, œils-de-bouc θυρὶς στρογγύλη κλπ. καὶ yeux ἵνα σημάνωμεν τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως, καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει, ὡς j'ai mal aux yeux ἀλγῶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, les yeux du pain αἱ ὀπαὶ τοῦ ἄρτου, les yeux du bouillon αἱ φυσαλίδες τοῦ ζωμοῦ κλπ. Μεταχειριζόμεθα aïeuls ἵνα ἐννοήσωμεν τοὺς πάππους, καὶ aïeux ἵνα σημάνωμεν τοὺς προγόνους, ὡς j'ai mes aïeuls ἔχω τοὺς πάππους μου, les aïeux des Hellènes οἱ πρόγονοι τῶν Ἑλλήνων κλπ.

131.— Τὰ λήγοντα εἰς ent ἢ ant σχηματίζουσι τὸν πληθ. εἴτε τροπῇ τοῦ t εἰς s, εἴτε προσλήψει τοῦ s· ὡς l'enfant τὸ παιδίον πληθ. les enfants καὶ les enfans, le prudent ὁ συνετὸς πληθ. les prudents καὶ les prudens κτλ. Πλὴν τῶν μονοσυλλάβων ἅτινα φυλάττουσι πάντοτε τὸ t τοῦ ἑνικοῦ, ὡς la dent ὁ ὀδοὺς πληθ. les dents, le lent ὁ βραδὺς πληθ. les lents κλπ.— Τὸ ἐπίθετον tout ἅπας, σχηματίζει ἐπίσης πληθ. τροπῇ τοῦ t εἰς s, ὡς tous.

132.— Τὰ κύρια ὀνόματα προσλαμβάνουσι σημεῖον πληθυντικοῦ καὶ κλίνονται ἐνάρθρως μόνον ὅταν ἐκλαμβάνωνται ὡς οὐσιαστικὰ, ὡς les Homères οἱ ἔξοχοι ποιηταὶ, les Socrates οἱ ἔξοχοι φιλόσοφοι κλπ. Ὡς κύρια ὀνόματα δὲν ἔχουσι πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ κλίνονται ἀνάρθρως, ὡς Socrate, de Socrate, ὁ Σωκράτης, τοῦ Σωκράτους, Homère, d'Homère, ὁ Ὅμηρος, τοῦ Ὁμήρου, mes deux cousins s'appellent Constantin, οἱ δύο μου ἐξάδελφοι καλοῦνται Κωνσταντῖνος καὶ οὐχὶ Κωνσταντῖνοι, les deux Corneille sont nés à... Οἱ δύο Κορνήλλιος καὶ οὐχὶ Κορνήλλιοι, ἐγεννήθησαν εἰς... κτλ. (6).

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ

Τὰ βιβλία τοῦ ἀδελφοῦ.—Ἡ μήτηρ τῆς ἀδελφῆς.—Τῶν βιβλίων τὸ κάλυμμα (la couverture).—Ἡ σελὶς τοῦ βιβλίου τοῦ πατρός.—Εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ἐξαδέλφου.—Τὸ βιβλίον τοῦ ἀδελ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φοῦ καὶ τὰ βιβλία τοῦ μαθητοῦ. — Ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἅλας. — Ἔχω (j'ai) τὸ σαπώνιον, τὴν ζάκχαριν, τὸ χαρτίον, τὴν τράπεζαν καὶ τὸ βιβλίον. — Ἔχεις (tu as) τὸ κρέας, τὸ ὑπόδημα, τὸ ξίφος, τὸ ὕδωρ, τὸ ὡρολόγιον καὶ τὴν γραμματικήν — Ἔχει (il a) τὰ σανδάλια, τοὺς πίλους, τοὺς σκύλους, τὰ τουφέκια καὶ τὰς περικνημίδας. — Ἔχω ῥῖνα, ἔχομεν ῥῖνας. — Ἔχει εἰκόνα, ἔχει εἰκόνας. — Ἔχομεν τρίχας, ἔχουσι κυανᾶ φορέματα. — Εἶχον γλαῦκας, λάχανα, κοσμήματα καὶ χάλικας. — Οἱ τρελλοί, τὰ καρφία, οἱ λαιμοί, οἱ μοχλοὶ (verrou). — Εἶχον ἵππους, εἶχες ἵππους, εἶχε νοσοκομεῖα, εἴχομεν χοροὺς, εὐωχίας καὶ γεύματα φιλικά. — Ἔχω πηδάλια, εἴχετε κοράλια, εἶχον ἐργασίας. — Ἔχω θρέμματα εἰς τὰς μάνδρας. — Ἔχω ὀφθαλμοὺς καὶ πάππους. — Οἱ οὐρανοί εἰσι κυανοῖ. — Οἱ Ὅμηροι καὶ οἱ Σωκράτεις εἰσὶ σπάνιοι (sont rares).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' — CHAPITRE V

ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΤΟΥ — DE L'ADJECTIF

Α'. *Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ—De la formation du féminin*

133.—*Κανὼν γενικός.* Πᾶν ἐπίθετον ἀρσενικὸν προσλαμβάνει ἐν τῷ τέλει ἓν e ἄφωνον πρὸς σχηματισμὸν τοῦ θηλυκοῦ, ὡς sensé συνετὸς, θηλ. sensée, vrai ἀληθὴς, θηλ. vraie, grand μέγας, θηλ. grande, petit μικρὸς, θηλ. petite κλπ.

134.—*Ἐξαιρέσεις.* Πᾶν ἐπίθετον καταλῆγον εἰς τὸ ἀρσενικὸν εἰς e ἄφωνον εἶναι γένους κοινοῦ, ὡς l'honnête ὁ τίμιος, θηλ. l'honnête, le fidèle ὁ πιστὸς, θηλ. la fidèle κλπ. Πλὴν τῶν διγενῶν οὐσιαστικῶν maître κύριος, prêtre ἱερεὺς, prince ἡγεμὼν, traître προδότης, hôte ξενοδόχος, tigre τίγρις, prophète προφήτης, nègre αἰθίωψ, ἅτινα σχηματίζουσι θηλ. προσλήψει τῆς καταλήξεως sse, ὡς maîtresse, traîtresse, prophétesse, tigresse κλπ.

135.—Τὰ λήγοντα εἰς τὸ ἀρσενικὸν εἰς er τρέπουσιν εἰς τὸ θηλυκὸν τὸ e εἰς ὲ βαρύτονον προσλαμβάνοντα ἐν τέλει τὸ e ἄφωνον, ὡς amer πικρὸς, θηλ. amère, fier ὑπερήφανος, θηλ. fière κλπ.

136.—Τὰ λήγοντα εἰς τὸ ἀρσενικὸν εἰς f, σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των τρέποντα τὸ f εἰς v καὶ προσλαμβάνοντα τὸ e ἄφωνον, ὡς vif ζωηρὸς, θηλ. vive, pensif σκεπτικὸς, θηλ. pensive κλπ.

137.—Τὰ λήγοντα εἰς x σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των τρέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποντα τὸ x εἰς s καὶ προσλαμβάνοντα τὸ e ἄφωνον, ὡς heureux εὐτυχὴς, θηλ. heureuse, jaloux ζηλότυπος, θηλ. jalouse κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ doux γλυκὺς, faux ψευδὴς, roux πυῤῥὸς, préfix ὡρισμένος, vieux γέρων, ἅτινα σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των ἀνωμάλως, ὡς douce γλυκεῖα, rousse πυῤῥὰ, préfixe ὡρισμένη, fausse ψευδὴς, vieille γραῖα.

138.—Τὰ ἐπίθετα beau ὡραῖος, nouveau καινὸς, fou τρελλὸς, mou μαλακὸς, vieux γέρων, πρὸ οὐσιαστικοῦ ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου ἀρχίζοντος τρέπονται εἰς bel, nouvel, fol, mol, vieil, σχηματίζουσι δὲ θηλυκὸν ἐκ τῶν τελευταίων, διπλασιάζοντα τὸ τελικὸν σύμφωνον καὶ προσλαμβάνοντα e ἄφωνον· ὡς belle, folle κλπ.

139.—Διπλασιάζουσιν ἐπίσης τὸ τελικὸν σύμφωνον τὰ ἀρσενικὰ τὰ λήγοντα εἰς el, eil, et, ien, on καὶ τὰ μονοσύλλαβα εἰς as, καὶ os, ὡς tel τοιοῦτος, θηλ. telle, pareil ὅμοιος, θηλ. pareille, muet ἄφωνος, θηλ. muette, ancien ἀρχαῖος, θηλ. ancienne, bon ἀγαθὸς, θηλ. bonne, gras παχὺς, θηλ. grasse, gros χονδρὸς, θηλ. grosse. κλπ. Σὺν τούτοις καὶ τὰ paysan χωρικὸς, θηλ. paysanne, épais πυκνὸς, θηλ. épaisse, exprès ῥητὸς, θηλ. expresse, profès ὁρκωτὸς, θηλ. professe, gentil χαρίεις, θηλ. gentille, nul οὐδεὶς, θηλ. nulle, bellot *εὐμορφούτσικος*, θηλ. bellote, sot ἀνόητος, θηλ. sotte, vieillot γεροντιον, θηλ. vieillote.

140.—Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς et δὲν διπλασιάζουσι τὸ t, ἀλλὰ σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των τῇ προσλήψει τοῦ e ἀφώνου, τρέποντα εἰς τὸ θηλ. τὸ e τῆς παραληγούσης εἰς è, τὰ ἑξῆς: complet ἐντελὴς, concret πηκτὸς, discret ἐχέμυθος, secret μυστικὸς, inquiet ἀνήσυχος, καὶ replet εὐτραφὴς, ὧν τὸ θηλ. complète, concrète, discrète, secrète, inquiète, replète.

141.—Τὰ λήγοντα εἰς gu, σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των προσλήψει τοῦ ë· ὡς aigu ὀξὺς, θηλ. aiguë, ambigu ἀμφίβολος, θηλ. ambiguë κλπ.

142.—Τὰ λήγοντα εἰς eur σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των τρέποντα τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse, ὡς danseur χορευτὴς, θηλ. danseuse, voyageur ταξειδιώτης, θηλ. voyageuse κλπ. Ἐκ τούτων τὰ πρὸ τῆς καταλήξεως eur ἔχοντα t, σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των τροπῇ τῆς καταλήξεως teur εἰς trice, ἐὰν παράγωνται ἐκ τῆς λατινικῆς, καὶ εἰς teuse ἐὰν παράγωνται ἐκ γαλλικοῦ ῥήματος, ὡς protecteur προστάτης, θηλ. protectrice, menteur ψεύστης,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θηλ. menteuse, διότι τὸ μὲν πρῶτον γίνεται ἐκ τῆς λατινικῆς, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ γαλλικοῦ ῥήματος. Ἐν τούτοις τὰ ἀκόλουθα, exécuteur ἐκτελεστής, inspecteur ἐπόπτης, inventeur ἐφευρέτης, persécuteur καταδιώκτης, σχηματίζουσι θηλυκὸν εἰς trice, καίπερ παραγόμενα ἐκ γαλλικοῦ ῥήματος (1).

143.— Τὰ λήγοντα εἰς τὸ ἀρσενικὸν εἰς erieur σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των κατὰ τὸν ἀρχικὸν κανόνα δηλ. προσλήψει τοῦ e ἀφώνου· ὡς supérieur ὑπέρτερος, θηλ. supérieure, inférieur ὑποδεέστερος, θηλ. inférieure κλπ. Σὺν τούτοις καὶ τὰ majeur ἐνήλικος, θηλ. majeure, mineur ἀνῆλιξ, θηλ. mineure, meilleur καλήτερος, θηλ. meilleure.

144.— Ambassadeur πρέσβυς, empereur αὐτοκράτωρ, gouverneur παιδαγωγὸς, serviteur ὑπηρέτης, σχηματίζουσι τὸ θηλυκόν των κατ' ἴδιον κανόνα· ὡς ambassadrice, impératrice, gouvernante, servante.

145.— Τὰ ἀκόλουθα ἐκ τῶν εἰς eur, pécheur ἁμαρτωλὸς, bâilleur ἐκμισθωτὴς, demandeur αἰτητὴς, défendeur ἐναγόμενος, chasseur κυνηγὸς, enchanteur γόης, vendeur πωλητὴς, devineur μάντις, ἔχουσι διττὸν θηλ. pécheuse καὶ pécheresse, bâilleuse καὶ bâilleresse, demandeuse καὶ demanderesse, défendeuse καὶ défenderesse, chasseuse καὶ chacheresse, enchanteuse καὶ enchanteresse, vendeuse καὶ venderesse, devineuse καὶ devineresse. Τὸ δὲ vengeur ἐκδικητὴς, κάμνει μόνον vengeresse.

146.— Τὰ ἐπίθετα long μακρὸς, jumeau δίδυμος, oblong ἐπιμήκης, bénin χρηστὸς, malin κακεντρεχὴς, coi ἥρεμος, favori εὐνοούμενος, frais δροσερὸς, absous ἀθῶος, compagnon σύντροφος, tiers τρίτος, καὶ τὰ διγενῆ οὐσιαστικὰ roi βασιλεὺς, duc δοὺξ, fils υἱὸς, σχηματίζουσι θηλυκὸν κατ' ἴδιον κανόνα· ὡς longue, jumelle, oblongue, bénigne, maligne, favorite, coite, tierce, fraîche, absoute, compagne, reine, duchesse, fille.

147.—Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς c τρία μὲν, τὰ blanc λευκὸς, sec ξηρὸς, franc ἐλεύθερος, σχηματίζουσι θηλυκὸν προσλήψει τῆς καταλήξεως he, ὡς blanche, sèche, franche: τρία ἄλλα, τὰ Turc Τοῦρκος, public δημόσιος, caduc ὑπέργηρως, τροπῇ τοῦ c εἰς que,

(1) Ὁ μαθητὴς ἀποστηθίζει τανῦν τὸν κανόνα τοῦτον ἵνα χρησιμοποιήσῃ αὐτὸν ὅταν φθάσῃ εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ ποῖα ἐκ τῶν εἰς teur γίνονται ἐκ γαλλικοῦ ῥήματος καὶ ποῖα οὔ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὡς Turque, publique, caduque, τὸ δὲ Grec Ἕλλην, προσλήψει τῆς καταλήξεως que, ὡς Grecque (γ).

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ (1)

Ἔχω ὕδωρ (de l'eau) καθαρόν.—Ὁ καλὸς ἀρτοποιὸς ἔχει μεγάλα (de grands) ἐνδύματα.—Ἔχει ἐξ αὐτῶν (il en a) μικρά, ὡραῖα, ἄσχημα.—Ὁ ῥάπτης ἔχει μεγάλας τραπέζας.—Ἡ ἀδελφὴ τοῦ δικηγόρου (de l'avocat) εἶναι ὡρ α.—Τὰ πυρὰ (feu) εἶναι μεγάλα.—Ἡ θυγάτηρ τοῦ ζωγράφου εἶναι τιμία καὶ ἐνάρετος.—Εἶναι πτωχή.—Αὗται (ces) αἱ γυναῖκες εἰσὶ πλούσιαι.—Ὁ ῥάπτης τῶν δικηγόρων εἶναι καλός.—Ἔχομεν μεγάλον χάρτην.—Ἔχεις ὡραίους ἵππους.—Αἱ καλαὶ γυναῖκες.—Ἡ καλὴ γαλακτοπῶλις (laitière).—Ἡ ζωηρὰ γυνή.—Ἡ εὐτυχὴς γυνή.—Ἔχει μακρὰν τράπεζαν.—Εἶχον καλὰ ὑποκάμισα (chemises).—Αἱ Ἑλληνίδες ἔχουσιν ὡραίους ὀφθαλμούς.—Αἱ ἐνάρετοι γυναῖκες.—Ἡ ἀληθὴς φίλη.—Ἡ ὑπερήφανος γυνή.—Ἡ ψευδὴς εἴδησις.—Εἷς γέρων ἀνὴρ καὶ μία γραῖα γυνή.—Ὡραῖον βιβλίον, ὡραῖον φόρεμα (habit), ὡραία γυνή.—Τρελλὸς ἀνήρ, τρελλὸς χωρικός, τρελλὴ γυνή.—Χονδρὸς ἀνήρ, χονδρὰ γυνή.—Ἀγαθὸς χωρικός, ἀγαθὴ χωρική.—Οὐδεὶς ἀνήρ, οὐδεμία γυνή.—Ἀνὴρ ἥσυχος, γυναῖκες ἀνήσυχοι.—Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ψεύστης.—Αὕτη ἡ γυνὴ εἶναι ψεύστρια.—Ἡ ἀδελφή μου εἶναι καλητέρα.—Ἡ αὐτοκράτειρα τῶν Γάλλων.—Εἷς Ὀθωμανὸς καὶ μία Ὀθωμανίς.

Β'. *Περὶ τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν*
Des comparatifs et dessuperlatifs

148.—Τὰ ἐπίθετα ἐκφράζουσι τὰς ποιότητας ἢ ἁπλῶς, ἢ μετὰ συγκρίσεως, ἢ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ὡς ἐκ τούτου τρεῖς βαθμοὶ degrés, ὁ θετικὸς le positif, ὁ συγκριτικὸς le comparatif καὶ ὁ ὑπερθετικὸς le superlatif.

149.—Ὑπάρχουσι τρία εἴδη συγκριτικῶν α') Συγκριτικὸν ἰσότη-

(1) Πρὸ μὲν τῶν ἐπιθέτων τῶν ἐκφραζομένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν δι' ἀνάρθρου ὀνομαστικῆς ἢ αἰτιατικῆς μεταχειριζόμεθα τὴν πρόθεσιν *de*, πρὸ δὲ τῶν οὐσιαστικῶν τῶν αὐτῶν πτώσεων εἰς μὲν τὸν ἑνικὸν τὸ μεριστικὸν ἄρθρον du, de la, ἐφ' ὅσον τὸ πρᾶγμα περὶ οὗ λέγομεν ὑπόκειται εἰς μερισμόν, καὶ un, une, ἐὰν ἦναι ἀνεπίδεκτον μερισμοῦ, εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν μεταχειριζόμεθα πρὸ μὲν τῶν οὐσιαστικῶν *des* πρὸ δὲ τῶν ἐπιθέτων τὴν αὐτὴν πρόθεσιν de. (Βλέπε καὶ συντακτ.)

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τος comparatif d'égalité, ὅπερ σχηματίζεται τιθεμένου τοῦ aussi πρὸ τῶν ἐπιθέτων, τοῦ autant δὲ πρὸ τῶν παθητικῶν μετοχῶν· ὡς aussi éloquent que Virgile ἐπίσης εὔγλωττος ὡς ὁ Βιργίλιος, autant admiré qu'estimé τοσοῦτον θαυμαστὸς ὅσον καὶ τιμώμενος. β') Συγκριτικὸν μειώσεως comparatif d'infériorité, τιθεμένου πρὸ τοῦ ἐπιθέτου τοῦ moins, ὡς la mort est moins funeste que... ὁ θάνατος εἶναι ἧττον ὀλέθριος ἤ... γ') Συγκριτικὸν ὑπεροχῆς comparatif de supériorité, τιθεμένου τοῦ plus πρὸ τοῦ ἐπιθέτου, ὡς la vertu est plus utile que... ἡ ἀρετὴ εἶναι ὠφελιμωτέρα ἤ... (Βλέπε καὶ συντακτ. περὶ ἐπιῤῥήματος).

150.—Τρία μόνα ἐπίθετα τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἐκφράζουσι καὶ καθ' ἑαυτὰ τὸν βαθμὸν τῆς ὑπεροχῆς καὶ διὰ τοῦ plus. Ταῦτά εἰσι meilleur ἀμείνων, pire χείρων, moindre ἐλάσσων· συγκριτικὰ τῶν ἐπιθέτων bon, mauvais καὶ petit ἀγαθὸς, κακὸς καὶ μικρός (δ).

151.— Τὸ ὑπερθετικὸν le superlatif ἐκφράζει τὴν ποιότητα φερομένην εἰς τὸν ὕπατον βαθμόν. Εἰσὶ δύο εἴδη ὑπερθετικῶν τὸ ἀπόλυτον absolu, ὅπερ σχηματίζομεν προτάττοντες εἰς τὸ ἐπίθετον ὑπερθετικόν τι ἐπίῤῥημα, ὡς fort ἄγαν, extrêmement ἀπολύτως, très λίαν, ὅπερ καὶ εὐχρηστότερον κλπ., καὶ τὸ σχετικὸν relatif, ὅπερ σχηματίζομεν προτάττοντες εἰς τὰ συγκριτικὰ τὸ ἄρθρον ἢ τὰ κτητικὰ ἐπίθετα, ὡς l'amour propre est le plus grand de tous les flatteurs, ἡ φιλαυτία εἶναι ὁ μέγιστος τῶν κολάκων. Mon plus grand désir ἡ μεγίστη τῶν ἐπιθυμιῶν μου κλπ. (ε)

ΘΕΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν

Ὁ οἶνος εἶναι (est-il) καλός;—Εἶναι ἧττον ἄκρατος.—Εἶναι δυνατώτερος.—Ὁ χρυσὸς εἶναι στιλπνότερος τοῦ μολύβδου.—Ἔχεις (un) ἵππον μικρότερον;—Ἔχω (j'en ai un) καλήτερον.—Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ δικηγόρου εἰσὶν ὡραιόταται.—Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἀσχημότατος.—Τὰ ὑποκάμισά μου εἰσὶν ἀσχημότατα.—Οἱ πτωχοὶ εἰσιν ἐναρετώτεροι τῶν πλουσίων.—Ὁ πατὴρ εἶναι τοσοῦτον ὑψηλὸς ὅσον ὁ υἱός.—Ὁ ἀδελφός μου εἶναι μικρότερος σοῦ.—Ἡ λύπη μου εἶναι μικροτέρα τῆς ἰδικῆς σου.—Τὸ πῦρ εἶναι στιλπνότερον τοῦ κατόπτρου.—Ἔχει μικροτέραν εἰκόνα τῆς ἐμῆς.—Ὁ κύων εἶναι ὁ πιστότατος τῶν φίλων.—Ὁ φίλος μου εἶναι πι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στότατος καὶ ἐναρετώτατος. — Εἶναι στιλπνότατος. — Ὁ πιστότατος τῶν φίλων. — Ὁ μέγιστος τῶν ἐχθρῶν.

Γ'. *Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων—Des adjectifs numéraux*

152.— Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα ὑποδιαιροῦνται εἰς cardinaux ἀπόλυτα, ordinaux τακτικὰ, collectifs ἀθροιστικά, partitifs κλασματικὰ, augmentatifs αὐξητικὰ καὶ progressifs ποσοτικά.

Ἀπόλυτά εἰσιν·

Un	ἓν, une μία,	Onze	ἕνδεκα,
Deux	δύο,	Douze	δώδεκα,
Trois	τρία,	Treize	δεκατρία,
Quatre	τέσσαρα,	Quatorze	δεκατέσσαρα,
Cinq	πέντε,	Quinze	δεκαπέντε,
Six	ἕξ,	Seize	δεκαὲξ,
Sept	ἑπτὰ,	Dix-sept	δεκαεπτὰ,
Huit	ὀκτὼ,	Dix-huit	δεκαοκτὼ,
Neuf	ἐννέα,	Dix-neuf	δεκαεννέα,
Dix	δέκα,	Vingt	εἴκοσι.

Trente τριάκοντα,
Quarante τεσσαράκοντα,
Cinquante πεντήκοντα,
Soixante ἑξήκοντα,
Soixante-dix καὶ septante (ἀπηρχ.) ἑβδομήκοντα,
Soixante-onze ἑβδομήκοντα ἓν κλπ.
Quatre-vingts καὶ octante (ἀπηρχ.) ὀγδοήκοντα,
Quatre-vingt-dix καὶ nonante (ἀπηρχ.) ἐννενήκοντα,
Quatre-vingt-onze ἐννενήκοντα ἓν κλπ.
Cent ἑκατὸν,
Deux cents διακόσια,
Trois cents τριακόσια κλπ.
Mil καὶ mille χίλια,
Mille cent καὶ onze cents χίλια ἑκατὸν,
Mille deux cents καὶ douze cents χίλια διακόσια,
Mille trois cents καὶ treize cents χίλια τριακόσια κλπ.
Deux mille δύο χιλιάδες,
Trois mille τρεῖς χιλιάδες κλπ.
Million ἑκατομμύριον,
Dillion δυσεκατομμύριον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

153.—Τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν ἐπιθέτων cinq, sept, huit, neuf, προφέρονται ὅταν τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἦναι εἰλημμένα καθ' ἑαυτὰ καὶ ὅταν ἀκολουθῇ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, ἀποσιωπῶνται δὲ πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος.

154.—Τὸ ληκτικὸν f τοῦ neuf, προφέρεται ὡς β πρὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, ὡς neuf enfants ἐννέα παιδία, neuf heures ἐννέα ὧραι κλπ.

155.—Τὸ ληκτικὸν x τῶν deux, six καὶ dix πρὸ φωνήεντος προφ. ὡς ζ, ὡς σ δὲ ὅταν ταῦτα ἦναι εἰλημμένα καθ' ἑαυτά· ὡς six hommes ἓξ ἄνθρωποι. Nous sommes vingt-six εἴμεθα εἴκοσι ἕξ, deux amis δύο φίλοι κλπ. Εἶναι ἄφωνον ὅταν ἀκολουθῇ λέξις ἀρχομένη ἀπὸ συμφώνου ἢ h δασέος, ὡς six livres, deux héros κλπ.

156.—Τὰ ἀρχικὰ ἀριθμητικά εἰσι γένους κοινοῦ, πλὴν τοῦ un σχηματίζοντος θηλ. une.

157.—Ἐξαιρουμένων τῶν τακτικῶν ἐπιθέτων premier πρῶτος καὶ second δεύτερος, τὰ ἄλλα σχηματίζονται προσλήψει τῆς καταλήξεως ième εἰς τὰ ἀρχικά, πλὴν τοῦ neuf, οὗ τακτικὸν neuvième, τοῦ cinq, cinquième, καὶ τῶν ληγόντων εἰς e ἄφωνον, ἐν οἷς τρέπεται τὸ e τοῦτο εἰς ième, ὡς une, unième; quatre, quatrième; quarante, quarantième κλπ.

158.—Τὸ τακτικὸν unième μεταχειριζόμεθα μετὰ τὰς δεκάδας· ὡς vingt unième, trente unième κλπ. τὸ δὲ premier μόνον.

159.—Ἐπὶ τῶν συνθέτων τακτικῶν μόνος ὁ τελευταῖος ἀριθμὸς λαμβάνει τὴν κατάληξιν ième ὡς le cent-vingt-cinquième ὁ ἑκατοστὸς εἰκοστὸς πέμπτος κλπ. (ς)

160.—Τὰ ποσότητος ἐπιῤῥήματα, ἅπαξ, δίς, τρὶς κλπ. ἐκφράζομεν γαλλιστὶ διὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ fois φορά· ὡς une fois, dix fois κλπ. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιῤῥημάτων τούτων ἐκφράζουσιν ἀκριβῶς τὸν ἀπαγγελλόμενον ἀριθμὸν καὶ τὸ πολλάκις, ὡς dix fois, vingt fois, cent fois, mille fois κλπ.

161.—Μεταχειριζόμεθα τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ ἀντὶ τῶν τακτικῶν, α) ἐπὶ ὡρῶν καὶ ἐτῶν, ὡς εἶναι ἕκτη ὥρα il est six heures, τὸ ἔτος χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν l'an mil huit cent κλπ. β') Ἐπὶ ἡμερομηνίας, ὡς ἡ δευτέρα μαΐου le deux mai, ἡ τρίτη ἰουνίου le trois juin, ἡ τετάρτη ἀπριλίου le quatre avril κλπ. Ἐξαιρεῖται τὸ τακτικὸν premier ὡς à la première heure, le premier mai, le premier juin, le premier mars κλπ. γ') Ἐπὶ ἡγεμόνων, παπῶν, πατριαρχῶν κλπ. ὡς Λουδοβίκος δωδέκατος Louis douze,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίος ἔνατος Pie neuf, Γρηγόριος ἕβδομος Grégoire sept κλπ. Λέγομεν ὅμως Georges premier κλπ.

162.—Ἐξ ὅλων τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων, μόνον τὰ ἐπίθετα un, vingt καὶ cent προσλαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. δηλ. τὸ s. Τὸ μὲν un εἰς τὰς φράσεις les uns les autres οἱ μὲν οἱ δὲ, les unes les autres αἱ μὲν αἱ δὲ, καὶ quelques uns quelques unes τινές· τὰ δὲ vingt καὶ cent ὅταν ἄλλο ἀριθμητικὸν προηγούμενον πολλαπλασιάζῃ αὐτὰ, ὡς quatre-vingts, deux-cents κλπ. οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν ἀκολουθῇ ἕτερον ἀριθμητικὸν, ὡς quatre-vintg-dix, quatre-vingt-huit, deux-cent-onze κλπ. ἢ ὅταν ἀναφέρωνται εἰς οὐσιαστικὸν ἀριθμοῦ ἑνικοῦ εἴτε ἐκπεφρασμένον εἴτε ὑπονοούμενον, ὡς σελὶς ὀγδοηκοστὴ page quatre-vingt. παράγραφος διακοσιοστὸς paragraphe deux-cent, τὸ ἔτος χιλιοστὸν ἑπτακοσιοστὸν l'an mil-sept-cent κλπ.

163.—Τὸ ἀριθμητικὸν χίλια γράφεται mil ὅταν ὑπονοῆται ἢ ἐκφράζηται ἡ λέξις *ἔτος* an, ὡς je naquis l'an mil huit-cent trente ἐγεννήθην τὸ ἔτος χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν τριακοστόν. En mil cent depuis la création du monde κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἑκατοστὸν ἀπὸ κτίσεως κόσμου. Εἰς πάσας τὰς ἄλλας περιστάσεις γράφεται mille, ὡς mille soldats χίλιοι στρατιῶται, mille ans χίλια ἔτη, κλπ. Ὑπάρχει καὶ οὐσιαστικὸν mille μίλλιον ἢ στάδιον, ὅπερ εἰς τὸν πληθ. λαμβάνει s ὡς καὶ τὰ ἄλλα οὐσιαστικὰ τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ὡς mille milles χίλια στάδια κλπ.

164.—Λέγομεν μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ συνδέσμου et καὶ, vingt et un ἢ unième, trente et un ἢ unième, quarante et un ἢ unième, cinquante et un ἢ unième, soixante et un ἢ unième. Οὐδέποτε ὅμως soixante et onze κλπ., ἢ vingt et deux κλπ., ἀλλὰ πάντοτε ἄνευ συνδέσμου.

ΘΕΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων

Ἡ βασίλισσα ἔχει μίαν ἀδελφήν. — Ἔχω δύο ἀδελφὰς καὶ τέσσαρας ἀδελφούς. — Πόσους φίλους ἔχεις; — Ἔχω ἕνα φίλον καὶ τρεῖς φίλας. — Ἔχω εἴκοσι ἀπίδια (poires). — Ἔχει ὀγδοήκοντα δραχμάς. — Ἔχομεν ὀγδοήκοντα τρεῖς ἵππους. — Ἔχετε ἑκατὸν κοττοπούλια. — Ἔχουσι διακόσια κονδύλια. — Εἶχον διακοσίους ὀκτὼ στρατιώτας. — Χίλια (mille) στάδια (milles). — Τί ὥρα εἶναι; — Εἶναι δεκάτη, εἶναι ἑνδεκάτη, εἶναι δωδεκάτη. — Εἶχες ἓξ δωδεκά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δας ὑποκαμίσων. — Πόσα βιβλία εἶχε; — Εἴχομεν χίλια διακόσια, χίλια τριακόσια. — Ἔχω τὸν πρῶτον, τὸν δεύτερον, τὸν τρίτον, τὸν δέκατον τόμον τοῦ Ὁμήρου. — Εἴχομεν μίαν μεγάλην τράπεζαν καὶ ἓν ὡραῖον κάτοπτρον. — Εἴχομεν εἴκοσι ἕνα φίλους. — Εἴχετε ἑβδομήκοντα ἕνα στρατιώτας. — Πόσας τοῦ μηνὸς ἔχομεν; (Le combien du mois avons-nous?) — Ἔχομεν (le) δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα. — Τὴν εἰκοστὴν μαΐου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ. — Λουδοβίκος πρῶτος. — Κάρολος δέκατος. — Γεώργιος πρῶτος, δεύτερος, τρίτος. — Ὁ βασιλεὺς πόσους στρατιώτας ἔχει; — Ἔχει χιλίους ὀκτακοσίους τριάκοντα δύο. — Ἡ παρατήρησις αὕτη (cette observation) εὑρίσκεται εἰς τὴν τριακοστὴν σελίδα. — Σελὶς τριακοστή. — Παράγραφος ὀγδοηκοστός. — Ὀγδοήκοντα μία γυναῖκες. — Πρῶτος στρατιώτης. — Εἰκοστὸς δεύτερος στρατιώτης. — Ἓν δυσεκατομμύριον (de) φράγκα. — Ἦλθον (je suis venu) ἅπαξ, δὶς, τρὶς, τετράκις, χιλιάκις. — Τινές. — Οἱ μὲν, οἱ δέ. — Εἰκοσιοκτὼ ἄνδρες καὶ τριάκοντα δύο γυναῖκες. — Ὁ διακοσιοστὸς πρῶτος. — Ὁ ἑκατοστὸς τριακοστὸς ἔννατος. — Αὔριον εἶναι ἡ δεκάτη Ἰανουαρίου. — Εἰς τὰς τρεῖς, εἰς τὰς πέντε, εἰς τὰς δέκα (λέγε μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ heure).

Δ'. *Περὶ τῶν ἀντωνυμικῶν ἐπιθέτων — Des adjectifs pronominaux*

165. — Καλοῦμεν ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα τὰς λέξεις αἵτινες συνοδεύουσι πάντοτε οὐσιαστικὸν καὶ προσδιορίζουσι τὴν σημασίαν αὐτοῦ.

Εἰσὶ δὲ ταῦτα:

α') *Ἐπίθετα δεικτικά — Adjectifs démonstratifs*

166. — Ce διὰ τὸ ἀρσενικὸν πρὸ συμφώνου ἢ h δασέος, ὡς ce livre τοῦτο τὸ βιβλίον, ce héros οὗτος ὁ ἥρως. — Cet διὰ τὸ ἀρσενικὸν πρὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, ὡς cet homme οὗτος ὁ ἄνθρωπος, cet ami οὗτος ὁ φίλος. — Cette διὰ τὸ θηλυκὸν, ὡς cette amie αὕτη ἡ φίλη, cette femme αὕτη ἡ γυνὴ, cette heure αὕτη ἡ ὥρα κλπ. — Ces διὰ τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, ὡς ces amis οὗτοι οἱ φίλοι, ces hommes οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, ces femmes αὗται αἱ γυναῖκες, ces heures αὗται αἱ ὧραι κλπ.

167. — Μετὰ τὰ οὐσιαστικὰ τὰ συνοδευόμενα ὑπὸ τῶν δεικτικῶν ἐπιθέτων θέτομεν τὸ μόριον ci ἵνα σημάνωμεν τὰ πλησίον κείμενα καὶ là ἵνα δείξωμεν τὰ πόρρω ἡμῶν, ὡς cet homme-ci οὗτος ὁ ἄνθρωπος, cet homme-là ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, cette femme-ci αὕτη ἡ γυνὴ, ces femmes-là ἐκεῖναι αἱ γυναῖκες κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

β') *Κτητικὰ ἐπίθετα — Adjectifs possessifs*

168.—Ταῦτά εἰσι: Διὰ μὲν τὸ ἀρσενικὸν mon, ton, son, διὰ δὲ τὸ θηλυκὸν ma, ta, sa (1), ἐπὶ ἑνὸς κτήτορος καὶ ἑνὸς κτήματος, ὡς mon père ὁ πατήρ μου, ta mère ἡ μήτηρ σου, sa sœur ἡ ἀδελφή του καὶ ἡ ἀδελφή της κλπ.

169.—Δι' ἀμφότερα τὰ γένη mes, tes, ses, ἐπὶ ἑνὸς κτήτορος καὶ πολλῶν κτημάτων, ὡς mes livres τὰ βιβλία μου, tes livres τὰ βιβλία σου, ses sœurs αἱ ἀδελφαί του, καὶ αἱ ἀδελφαί της κλπ.

170.—Δι' ἀμφότερα τὰ γένη notre, votre, leur, ἐπὶ πολλῶν κτητόρων καὶ ἑνὸς κτήματος, ὡς notre mère ἡ μήτηρ μας, votre père ὁ πατήρ σας, leur sœur ἡ ἀδελφή των κλπ.

171.—Δι' ἀμφότερα τὰ γένη nos, vos, leurs, ἐπὶ πολλῶν κτητόρων καὶ πολλῶν κτημάτων, ὡς nos cousines αἱ ἐξαδέλφαι μας, vos sœurs αἱ ἀδελφαί σας, leurs frères οἱ ἀδελφοί των κλπ.

172.—Σημ. Τὰ δεικτικὰ ἐπίθετα τίθενται πρὸ οὐσιαστικῶν ἀνάρθρων.

γ') *Ἐπίθετα ἀόριστα — Adjectifs indéfinis*

173.—Ταῦτά εἰσι:

Chaque ἕκαστος, ἑκάστη, ἄνευ πληθυντικοῦ.
Tout θηλ. toute, πληθ. tous, toutes, ἅπας.
Tel θηλ. telle, πληθ. tels, telles, τοιοῦτος.
Nul θηλ. nulle, πληθ. nuls, nulles, οὐδείς.
Quelque γέν. κοινοῦ, πληθ. quelques, καὶ un, θηλ. une τίς.
Quel θηλ. quelle, πληθ. quels, quelles, ποῖος.
Aucun θηλ. aucune, πληθ. aucuns, aucunes, μηδείς.
Plusieurs γέν. κοινοῦ, ἄνευ ἑνικοῦ, πολλοί.
Quelconque γέν. κοινοῦ, πληθ. quelconques, ὁποιοσδήποτε.
Même γέν. κοινοῦ, πληθ. mêmes, αὐτός.
Autre γέν. κοινοῦ, πληθ. autres, ἄλλος.
Certain θηλ. certaine, πληθ. certains, certaines, κάποιος.

ΘΕΜΑ ΕΚΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀντωνυμικῶν ἐπιθέτων

Ἔχετε τὸ βιβλίον τοῦτο (ce livre);—Ὄχι, κύριε, δὲν τὸ ἔχω·

(1) Χάριν εὐφωνίας μεταχειριζόμεθα τὰ ἀρσενικὰ mon, ton, son ἀντὶ τῶν θηλυκῶν ma, ta, sa, πρὸ τῶν θηλυκῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχιζόντων ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ἀφώνου, ὡς mon âme ἡ ψυχή μου, ton amie ἡ φίλη σου, son humeur ἡ διάθεσίς του κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—Κυρία, ἔχετε ταύτην τὴν γραμματικήν; —Ἔχετε τὴν ῥάβδον μου; —Ἔχετε ταύτην τὴν ῥάβδον; —Ἔχω τὴν ῥάβδον (canne) του.—Ἔχεις τὴν (celle) τοῦ φίλου σου; —Ἔχει τὸν ἄρτον μου; —Ἔχει τὸν (celui) τοῦ ἀρτοποιοῦ. —Ἔχετε ταύτας τὰς δακτυλήθρας; —Ἔχετε τὸ ἀργυροῦν σειρήτιόν μου; —Εἶχες τοῦτο τὸ χρυσοῦν κομβίον ἢ ἐκεῖνο; —Εἴχετε τὸ φόρεμα τοῦ ἀδελφοῦ μου; —Εἶχον τὰ χρήματα τῶν φίλων σας.—Ἔχει τοῦτο τὸ ὡρολόγιον; —Ἔχει τὸ τῆς ἀδελφῆς μας. —Ἔχετε ταῦτα τὰ κονδύλια τοῦ ἀδελφοῦ σας; —Ἔχουσι τοῦτο τὸ κονδύλιον τῆς μητρός των. —Ὁ πατήρ μου ἔχει τοῦτο τὸ ἐριοῦχον; —Ἡ μήτηρ σου καὶ ὁ πατήρ σου.—Ὁ ἀδελφός του καὶ ἡ ἀδελφή του ἔχουσι ταῦτα τὰ σαπώνια καὶ ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν ξύλον. —Οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔχουσι τοῦτο τὸ χαρτίον; —Οἱ ἀδελφοί μου καὶ αἱ ἀδελφαί σου εἶχον τὴν ταινίαν μου. —Αἱ ἀδελφαί του καὶ οἱ ἀδελφοί του ἔχουσι ταῦτα τὰ περόνια; —Τὰ βιβλία μας καὶ τὰ χαρτία σας. —Ἡ ψυχή μου καὶ ἡ ψυχή του. —Ἡ σπάθη του καὶ ἡ σπάθη σου. —Αἱ γραμματικαί μας καὶ αἱ γραμματικαί των. —Ἕκαστος ἔμπορος ἔχει μολυβδοκόνδυλα. —Πᾶς σκυτοτόμος ἔχει βύρσαν. —Πάντες οἱ παῖδες ἔχουσι κονδύλια. —Πᾶσαι αἱ γυναῖκές εἰσιν ὡραῖαι. —Τοιοῦτος ἔμπορος. —Τοιαύτη γυνή.—Οὐδὲν μέλι. —Οὐδεμία ταινία. —Οὐδεὶς οἶνος.—Ἔχετέ τινα δακτυλήθραν (dé); —Ἔχομέν τινα καρφία. —Ποῖος ἄνθρωπος ἔχει τὸ σιδηροῦν καρφίον; —Ποία γυνὴ εἶναι ὡραία; —Κανεὶς γείτων, κανὲν ἀπόβυστρον (tire-bouchon), καμμία γυνή. —Πολλοὶ ἄνθρωποι ἔχουσι καρφία. —Πολλαὶ γυναῖκές εἰσιν ὡραῖαι. —Ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, ἡ αὐτὴ γυνή, αἱ αὐταὶ ῥάβδοι. —Ἄλλος φίλος, ἄλλη φίλη. —Ἄνθρωπός τις ἀγαθὸς, γυνή τις ἀγαθή. —Ἕνας κάποιος Γεώργιος. —Ἕνας κάποιος Κωνσταντῖνος. —Εἷς ζωγράφος (peintre) τῶν Παρισίων. —Μία ἠθοποιὸς (actrice) ἐξ Ἀγγλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'—CHAPITRE VI

Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν — Des pronoms

174.—Ἀντωνυμίας καλοῦμεν τὰς λέξεις ἃς μεταχειριζόμεθα ἀντὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ.

175.—Αἱ ἀντωνυμίαι εἰσὶν ἑπτὰ εἰδῶν:

Προσωπικαὶ personnels,
Αὐτοπαθεῖς réfléchis,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κτητικαὶ possessifs,
Δεικτικαὶ démonstratifs,
Ἀναφορικαὶ relatifs,
Ἐρωτηματικαὶ interrogatifs,
Ἀόριστοι indéfinis.

Α'. *Προσωπικαὶ — Personnels*

Τοῦ πρώτου προσώπου — De la première personne

Singulier	Pluriel
N. je ἢ moi, ἐγώ,	N. nous, ἡμεῖς,
G. de moi,	G. de nous,
D. à moi, moi ἢ me,	D. à nous ἢ nous,
A. moi ἢ me,	A. nous,
A. de moi,	A. de nous,
V. ô moi.	V. ô nous.

Τοῦ δευτέρου προσώπου — De la seconde personne

Singulier	Pluriel
N. tu ἢ toi, σύ,	N. vous, ὑμεῖς,
G. de toi,	G. de vous,
D. à toi, toi ἢ te,	D. à vous ἢ vous,
A. toi ἢ te,	A. vous,
A. de toi,	A. de vous,
V. ô toi.	V. ô vous.

Τοῦ τρίτου προσώπου — De la troisième personne

Masculin singulier	Masculin pluriel
N. il ἢ lui, αὐτός,	N. ils ἢ eux αὐτοί,
G. de lui,	G. d'eux,
D. à lui ἢ lui,	D. à eux ἢ leur,
A. lui ἢ le,	A. eux ἢ les,
A. de lui,	A. d'eux,
V. ô lui.	V. ô eux.

Féminin singulier	Féminin pluriel
N. elle, αὕτη,	N. elles, αὗται,
G. d'elle,	G. d'elles,
D. à elle ἢ lui,	D. à elles ἢ leur,
A. elle ἢ la,	A. elles ἢ les,
A. d'elle,	A. d'elles,
V. ô elle.	V. ô elles.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Παρατηρήσεις

176.— Τὰς ὀνομαστικὰς je, tu, il, ils, μεταχειριζόμεθα ὡς ὑποκείμενα τῶν ἐκφραζομένων ῥημάτων, τὰς δὲ moi, toi, lui, eux, καθ' ἑαυτὰς, ἤτοι ἄνευ ῥήματος.

177.— Τὰς δοτικὰς à moi, à toi, à lui, à elle, à nous, à vous, à eux, à elles, μεταχειριζόμεθα καθ' ἑαυτὰς, τὰς δὲ δοτικὰς moi, toi, lui, nous, vous, leur, μετὰ τὰς προστακτικὰς τῶν ῥημάτων, καὶ τὰς δοτικὰς me, te, lui, nous, vous, leur, πρὸ τῶν ῥημάτων τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων.

178.— Τὰς αἰτιατικὰς moi, toi, lui, eux, elle, elles, μεταχειριζόμεθα καθ' ἑαυτὰς, τὰς δ' αἰτιατικὰς me, te, le, la, les, συνημμένας ῥήματι.

179.— Ὅσαι ἐκ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν συνάπτονται πάντοτε ῥήματι λέγονται pronoms personnels conjoints, αἱ δὲ ἐκφερόμεναι ἀπολύτως pronoms personnels absolus.

ΘΕΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν

Τί δίδεις (que donnes-tu?) εἰς τὸ παιδίον τοῦ ἐμπόρου; — Τῷ δίδω οἰκίσκον τινὰ (une maisonnette). — Ἡ μήτηρ σου δίδει χρήματα τοῖς πτωχοῖς (aux pauvres); — Τοῖς δίδει. — Αἱ ἀδελφαί σου ἔχουσι βιβλία; — Ἔχουσι (elles en ont). — Τίς θὰ τῷ δώσῃ μικρὸν οἶκον; — Τίς ὁμιλεῖ περὶ ἐμοῦ; — Ὁ πιλοποιὸς ὁμιλεῖ περὶ σοῦ. — Τίνι ἔδωκα τὰ δύω κακὰ σκιάδια; — Τὰ ἔδωκας εἰς τὸν γέροντα στρατιώτην. — Δίδετε (donnez-vous?) χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως; — Τοῖς δίδω χρήματα. — Εἰς τίνα; — Εἰς ἐμὲ, εἰς ἐκεῖνον, εἰς ἐκείνην, ἢ εἰς ὑμᾶς; — Πότε τοῖς δίδετε χρήματα; — Πᾶσαν ἡμέραν (tous les jours). — Ἔδιδες (donnais-tu?) χρήματα; — Ναὶ, κύριε, ἔδιδον. — Μοὶ ἔδιδες τὴν ἐπιστολήν; — Μὲ ἀγαπᾷς; — Τίνα ἀγαπᾷς; (qui aimes-tu?) — Σὲ, ὑμᾶς, αὐτὴν, αὐτὰς, αὐτὸν, αὐτούς. — Ὦ σύ! ὦ ὑμεῖς! ἔλθετε (venez). — Σᾶς εὐχαριστῶ (je vous remercie). — Μοὶ δίδετε τὰ ἑκατὸν κονδύλια; — Σοὶ τὰ δίδομεν. — Μᾶς δίδεις (donnes-tu) τὴν τρίτην παλαιὰν οἰκίαν; — Ὁ ἐξάδελφος τοῦ πιλοποιοῦ μᾶς δίδει (donne) τὴν οἰκίαν. — Τί σοὶ δίδει; — Ταῖς δίδομεν (donnons) καλὰ ὑποκάμισα. — Τίσι; — Εἰς ὑμᾶς, εἰς σὲ, εἰς αὐτὸν, εἰς αὐτοὺς, εἰς αὐτὰς, εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν Γεώργιον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Β'. *Αὐτοπαθεῖς — Réfléchis*

N. soi, ἑαυτὸς,
G. de soi,
D. à soi ἢ se,
A. soi ἢ se,
A. de soi.

180.—Γένους καὶ ἀριθμοῦ κοινοῦ, λέγεται ἐπὶ πραγμάτων ἀντὶ τῆς lui, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ προσώπων. (Ὅρα συντακτικόν). Εἶναι γ' προσώπου, τὰς δὲ τοῦ α' καὶ β' ἀναπληροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν μετὰ τοῦ ἀορίστου ἐπιθέτου même, οἷον moi-même, nous-mêmes, toi-même, vous-mêmes.

Γ'. *Κτητικαὶ — Possessifs*

Ἀρσενικὸν masculin

	Singulier		Pluriel	
N.	le mien,	ὁ ἐμὸς,	les	miens,
G.	du »		des	»
D.	au »		aux	»
A.	le »		les	»
A.	du »		des	»
V.	ô »		ô	»

Θηλυκὸν féminin

	Singulier		Pluriel	
N.	la mienne,	ἡ ἐμὴ,	les	miennes,
G.	de la »		des	»
D.	à la »		aux	»
A.	la »		les	»
A.	de la »		des	»
V.	ô »		ô	»

Οὕτω κλίνονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι:

Le tien ὁ σὸς,	La tienne ἡ σὴ,
Le sien ὁ ἰδικός του ἢ ὁ ἰδικός της,	La sienne ἡ ἰδική του ἢ ἡ ἰδική της,
Le nôtre ὁ ἡμέτερος,	La nôtre ἡ ἡμετέρα,
Le vôtre ὁ ὑμέτερος,	La vôtre ἡ ὑμετέρα,
Le leur ὁ σφέτερος.	La leur ἡ σφετέρα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

Ἐπὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν

Ἡ πόλις (ville) σας εἶναι μεγάλη, ἀλλ' ἡ ἰδική μας εἶναι μικρά. — Οἱ ὀφθαλμοί σου εἶναι ὡραῖοι, οἱ ἰδικοί της εἶναι ἄσχημοι. — Τῇ ἀδελφῇ σου, ἢ τῇ ἰδικῇ μου. — Οἱ γονεῖς (parents) μας καὶ οἱ ἰδικοί σας εἶναι ἀκόμη ἄῤῥωστοι (malades). — Θέλεις (veux-tu?) τὰ ἄνθη μου ἢ τὰ ἰδικά της; — Θέλω (je-veux) τὰ ἰδικά σου καὶ τὰ ἰδικά του. — Θέλεις ὕδωρ (de l'eau) διὰ (pour) τοὺς ἵππους σου καὶ τοὺς ἰδικούς μας; — Δός μοι τὸ κάτοπτρόν (miroir) σου καὶ τὸ ἰδικόν της. — Λάβε (prends) τὸ μαχαίριόν σου καὶ ὄχι τὸ ἰδικόν μου. — Ἔχεις ῥάπτην (un tailleur?) — Ἔχω τὸν ἰδικόν σας. — Ὁ κῆπός μας καὶ ὁ ἰδικός της εἰσὶν ὡραῖοι. — Ἔχεις βιβλία; — Ἔχω τὰ ἰδικά σας. — Ὁ κῆπός (jardin) σου καὶ ὁ ἰδικός του. — Τὸ βιβλίον μας καὶ τὸ ἰδικόν σας. — Τὸ βιβλίον των καὶ τὸ ἰδικόν μας. — Τὰ βιβλία σας καὶ τὰ ἰδικά των. — Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ ἰδικοί σας. — Ὁ ἀδελφός σου, ὁ ἀδελφός των καὶ ὁ ἰδικός μου. — Ὁ πατήρ σας καὶ ὁ ἰδικός μας. — Ἡ ἀδελφή των καὶ ἡ ἰδική μας. — Αἱ οἰκίαι μας καὶ αἱ ἰδικαί των. — Ὁ ἰδικός σου διαφέρει (diffère) τοῦ ἰδικοῦ μου. — Τί θὰ δώσω (que donnerai-je?) εἰς τὸν υἱόν (ils) σας;

Δ'. *Δεικτικαὶ — Démonstratifs*

181. — Τὸ δεικτικὸν ἐπίθετον ce, περὶ οὗ εἴπομεν (σελ. 42) συντιθέμενον μετὰ τῶν τριτοπροσώπων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν lui, eux, elle, elles, παράγει τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας celui οὗτος, ceux οὗτοι, celle αὕτη, celles αὗται.

182. — Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἀκολουθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀναφορικῆς qui ὅστις, ὡς celui qui, ceux qui, celle qui, celles qui, ἢ ὑπὸ τῶν μορίων ci καὶ là, τοῦ μὲν ἵνα δείζωμεν τὰ πόῤῥω κείμενα τοῦ δὲ ἵνα σημάνωμεν τὰ πλησίον. Ὡς celui-ci οὗτος, celui-là ἐκεῖνος, ceux-ci οὗτοι, ceux-là ἐκεῖνοι, celle-ci αὕτη, celle-là ἐκείνη, celles-ci αὗται, celles-là ἐκεῖναι. (Βλέπε συντακτ.)

183. — Τὸ δεικτικὸν ἐπίθετον ce ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν μορίων ci καὶ là εἶναι ἀντωνυμία δεικτικὴ, γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἑνικοῦ· ὡς ceci τοῦτο, cela ἐκεῖνο, τὸ μεταχειριζόμεθα δὲ ἐφ' ὅσον δὲν ἀνεφέρθη τὸ ὄνομα τοῦ δεικνυομένου πράγματος, ὡς donnez-moi ceci et prenez cela δότε μοι τοῦτο καὶ λάβετε ἐκεῖνο κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ε'. *Ἀναφορικαὶ καὶ ἐρωτηματικαὶ — Relatifs et interrogatifs*

Qui

N. qui ὅστις, οἵτινες, ἥτις, αἵτινες, ὅ,τι, ἅτινα. Καὶ τίς; κλπ.
G. de qui ἢ dont, ἡ ἐρωτηματικὴ μόνον de qui,
D. à qui,
A. qui ἢ que, ἡ ἐρωτηματικὴ μόνον qui,
A. de qui ἢ dont, ἡ ἐρωτηματικὴ μόνον de qui.

183'.— Τὴν τῆς ἀορίστου γενικὴν dont μεταχειριζόμεθα εὐθὺς μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν εἰς ὃ ἀναφέρεται καὶ τὴν de qui ἐὰν ἀποχωρίζηται ἀπ' αὐτοῦ, ἢ ἁπλῶς ἐπὶ ἀναφορᾶς. (Ὅρα συντακτ.) Τὴν αἰτιατικὴν qui ἀντὶ τῆς que μεταχειριζόμεθα ὁσάκις ἐλλείπει τὸ προηγούμενον· ὡς dites-moi qui vous aimez εἴπατέ μοι τίνα ἀγαπᾶτε, ἀντὶ τοῦ dites-moi celui ἢ celle ἢ ceux ἢ celles que vous aimez.

Lequel ἀρσ. Laquelle θηλ.

Masculin singulier		Féminin singulier	
N.	Lequel ὁ ὁποῖος,	laquelle	ἡ ὁποία,
G.	duquel,	de »	,
D.	auquel,	à »	,
Ac.	lequel,	»	,
Abl.	duquel.	de »	,
Masculin pluriel		**Féminin pluriel**	
N.	lesquels,	lesquelles,	
G.	desquels,	des »	,
D.	auxquels,	aux »	,
Ac.	lesquels,	»	,
Abl.	desquels.	des »	.

184.— Σημ. Τὸ ἄρθρον τῆς ἀντωνυμίας ταύτης προφέρεται ὡς ἐὰν ἦτο γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

Quoi Τὶ καὶ Τί;

N. quoi τὶ,
G. de quoi,
D. à quoi,
Ac. quoi ἢ que, ἡ ἐρωτηματικὴ μόνον que,
Abl. de quoi.

185.—Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λέγεται ἐν γένει κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὰς λέξεις voilà, voici, quelque chose, rien, ὡς voilà de quoi manger, ἰδού τι νὰ φάγῃς· voici de quoi je parlais, ἰδοὺ περὶ τί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νος ὡμίλουν· je n'avais rien sur quoi... Δὲν εἶχον τίποτε ἐφ' οὗ... κλπ.

186.— Λέγεται καὶ ἀπολύτως. Ὡς Τὰ ἔμαθες;—Τί;—Avez-vous appris ce qui se dit?— Quoi? Ὁμιλοῦσι πολύ.— Περὶ τίνος;— On parle beaucoup.— De quoi ἢ sur quoi? Εἰς τί σκέπτεται;— À quoi pense-t-il?

187.— Σημ. Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν τάττουσι καὶ τὰς τρεῖς μονοσυλλάβους où, en, y. Ἡ où εἶναι γένους καὶ ἀριθμοῦ κοινοῦ, λέγεται δὲ μόνον ἐπὶ πραγμάτων, περὶ χρόνου καὶ τόπου· ὡς le temps où nous vivons, ὁ χρόνος ἐν ᾧ ζῶμεν· Le pays où nous sommes, ὁ τόπος ἐν ᾧ εἴμεθα. Χάριν κομψότητος ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς où ἀντὶ τῶν dans lequel, par lequel, duquel, dans lesquels, par lesquels, desquels καὶ τῶν θηλ. αὐτῶν· ὡς la rue où nous avons passé, ἀντὶ τοῦ: la rue de laquelle nous avons passé ἡ ὁδὸς ἐξ ἧς διήλθομεν κλπ. Ἡ en κατέχει τὴν θέσιν τοῦ οὐσιαστικοῦ περὶ οὗ εἴπομεν, ὡς avez-vous des amis? Ἔχετε φίλους; J'en ai, ἔχω τοιούτους ἢ ἐξ αὐτῶν, κλπ. Ἡ δὲ y δεικνύει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, ὡς avez-vous été à la promenade? Ἐπήγατε εἰς τὸν περίπατον; J'y suis allé, ἐπῆγα ἐκεῖ κλπ.

ΘΕΜΑ ΕΝΝΑΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν δεικτικῶν, ἀναφορικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν

Γνωρίζεις (connais-tu?) ταῦτα τὰ παιδία;—Τὰ γνωρίζω.—Καὶ ἐκεῖνα;— Οὗτος ὁ μαθητὴς καὶ ἐκεῖνος.—Αὕτη καὶ ἐκείνη.—Τοῦτο καὶ ἐκεῖνο.— Αὕτη ἡ γυνὴ καὶ ἐκεῖναι.— Πῶς ὀνομάζεται (comment appelle-t-on?) τοῦτο;— Καὶ ἐκεῖνο;— Ποίαν ὑπηρέτριαν ἔχεις ταύτην ἢ ἐκείνην;— Τίνος εἶναι τοῦτο τὸ παιδίον;—Ποῖον, ἐκεῖνο;— Ναί.— Εἶναι τὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου.— Οἱ στρατιῶται οἵτινες ἔχουσι τουφέκια.— Ἐκεῖνος ὅστις ἦλθεν (est venu).— Ἡ γυνὴ ἥτις μοὶ ἔδωκε τοῦτο.— Τί κάμνεις;— Τίνα ζητεῖς;— Τί θέλεις;— Ὁ νέος ὅν τινα ἐνδύεις (tu habilles).— Ἡ τράπεζα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχω τὸ σκιάδιόν μου.— Ὁ κῆπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔχω τὸν ἵππον μου. — Εἰς τίνα κῆπον ἔχεις τὸν ἵππον σου; — Ὁ νέος περὶ οὗ σοὶ ὁμιλῶ (je te parle).— Ἡ γυνὴ περὶ ἧς σοὶ ὁμιλῶ.— Τίνι (ἀνθρώπῳ) ὁμιλεῖς; (parles-tu?).— Τίνι (γυναικὶ) ὁμιλεῖς;— Τίς εἶσθε;— Τίνα βλέπεις;— Περὶ τίνος (ἀνθρώπου) ὁμιλεῖς;— Περὶ τίνος (πράγματος) ὁμιλεῖς;— Τίς ἐξ ὑμῶν; (d'entre vous?)— Τίνα τούτων τῶν ἵππων;— Ἐπὶ τίνος τραπέζης;— Ὁποῖος ἄνθρωπος, ὁποῖα γυνή;— Περὶ τίνος (ἀνθρώπου) περὶ τίνος (πράγματος) ὁμιλεῖς; (parles—tu?)— Ἡ γυνὴ ἥτις.— Ὁ ἀνὴρ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅστις.— Οἱ ἄνθρωποι οἵτινες, αἱ γυναῖκες αἵτινες.— Τὸ βιβλίον περὶ οὗ ὁμιλῶ (je parle).— Αἱ οἰκίαι ἃς βλέπεις.— Ποῖον βιβλίον; —Τὸ ἰδικόν μου.— Ποῖον;— Καὶ τὰ δύο (tous les deux).— Ὁ κῆπος εἰς τὸν ὁποῖον.— Ὁ αἰὼν καθ' ὃν.— Ἔχω ἐκ τούτων.— Τοῦτο ὁμοιάζει (ressemble) ἐκείνῳ.

ΣΤ'. *Ἀόριστοι— Indéfinis*

188.— Τὰ ἀόριστα ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα nul, aucun, tel, plusieurs, tout, ὅταν δὲν συνοδεύωσιν οὐσιαστικὸν θεωροῦνται ὡς ἀόριστοι ἀντωνυμίαι. Μετ' αὐτῶν κατατάσσονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι:

189.— On τὶς, γένους κοινοῦ, συνοδεύει δὲ πάντοτε τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον ῥήματος, ὡς on dit λέγουσιν, on annonce ἀγγέλλουσι κλπ.—Quelqu'un κάποιος, θηλ. quelqu'une, πλ. quelques uns, quelques unes.— Quiconque οἷος δήποτε, γεν. κοιν. ἄνευ πληθ. ἀριθμοῦ.— Chacun ἕκαστος, θ. chacune, ἄνευ πλ. ἀριθ.— Autrui ἄλλος, πάντοτε ἐμπροθέτως, γεν. κοιν. ἄνευ πληθ. ἀριθμοῦ.— Personne οὐδείς, γεν. ἀρσ. λέγεται δι' ἀμφότερα τὰ γένη, ἄνευ πληθ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν

Οὐδεὶς ἦλθε (n'est venu), οὐδεμία ἦλθε.— Οὐδεὶς ἀπῆλθεν (n'est parti), οὐδεμία ἀπῆλθεν.— Τίς ἔσχισε (a déchiré) τὸ φόρεμά μου;— Ὅστις δήποτε τὸ ἔσχισε.— Ἕκαστος ἔχει βιβλία.— Ἑκάστη ἔχει ἄνθη.— Κάποιος εἶναι ἄῤῥωστος.— Κάποια εἶναι ἄῤῥωστη.— Οἷος δήποτε ἔχει βιβλία.— Οἵα δήποτε ἔχει ἄνθη καὶ φορέματα.— Δός μοι (donne-moi) τὸ κάτοπτρόν σου.— Ποῖον;— Ἡ πόλις σας εἶναι μεγάλη.— Μὴ ἐπέμβαινε εἰς ὑποθέσεις (ne te mèle pas des affaires) ἄλλου.— Λέγουσιν ὅτι (on dit que) ἡ βασίλισσα ἔρχεται (vient).— Ἀγγέλλουσι σήμερον ὅτι...— Ὅστις τὸ πιστεύει, ἀπατᾶται (le croit, se trompe).— Δύο γραμμαὶ (lignes) οἱαιδήποτε...— Ἕκαστος δι' ἑαυτὸν (pour soi), ὁ Θεὸς δι' ὅλους (Dieu pour tous).—Ὁ κῆπός σας καὶ ὁ ἰδικός μου. —Πῶς ὀνομάζεται (appelle-t-on) τοῦτο;— Μοὶ δίδεις τὴν τρίτην οἰκίαν;— Σ' εὐχαριστῶ.— Ἕκαστος ἀρτοποιὸς ἔχει ἄρτους.— Ἑκάστη γυνὴ ἔχει βιβλία καὶ χαρτία.— Οὐδεμία γυνή, οὐδεὶς ἄνθρωπος.— Ὁ ἐξάδελφος τοῦ πιλοποιοῦ σας.— Ποῖον ἀπόβυστρον (tire-bouchon) ἔχετε;— Ποία γυνὴ εἶναι ὡραία;— Ἡ ἀδελφή σας πόσας βελόνας ἔχει;— Ἔχει πέντε, δέκα, δεκαὲξ, εἴκοσιν, ἑκατόν. —Τίνες ἐκπληροῦσι (remplissent) τὸ καθῆκόν των (leur devoir?)

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'—CHAPITRE VII

Περὶ ῥήματος—Du verbe

190.— Παρεπόμενα τοῦ ῥήματός εἰσιν: Ἀριθμὸς nombre, πρόσωπον personne, ἔγκλισις mode, χρόνος temps, φωνὴ ἢ διάθεσις voix, συζυγία conjugaison.

191.— Οἱ ἀριθμοί εἰσι δύο: singulier καὶ pluriel. Τὰ πρόσωπα τρία: première, seconde, troisième. Αἱ ἐγκλίσεις πέντε: ὁριστικὴ indicatif, ὑποθετικὴ conditionnel, προστακτικὴ impératif, ὑποτακτικὴ subjonctif, ἀπαρέμφατος infinitif (1).

192.— Οἱ χρόνοι εἰσὶν ὀκτώ: Ἐνεστὼς présent, ὡς ἐν τῇ ἑλληνικῇ.— Παρατατικὸς imparfait, ὡς ἐν τῇ ἑλληνικῇ.

193.— Ἀόριστος α' prétérit défini, παριστᾷ πρᾶξιν γενομένην κατὰ μίαν τῶν ἀπείρων στιγμῶν τοῦ παρελθόντος, ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ λόγου. Ὡς ἔγραψα χθὲς, προχθὲς, τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, τὸν λήξαντα μῆνα κτλ. j'écrivis hier, avant-hier, la semaine passée, le mois dernier etc.

194.— Παρακείμενος prétérit indéfini, παριστᾷ πρᾶξιν γενομένην, α') κατὰ τὸ παρελθὸν, σχετικῶς ὅμως πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ λόγου, ὡς ἔγραψα σήμερον, αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, αὐτὸν τὸν μῆνα, ἐφέτος κτλ. j'ai écrit aujourd'hui, cette semaine, ce mois-ci, cette année etc. β') Παριστᾷ πρᾶξιν παρελθοῦσαν ἐπὶ ὅλως ἀορίστου ἐποχῆς, ὡς j'ai écrit à mes parents ἔγραψα εἰς τοὺς γονεῖς μου. γ') Παριστᾷ πρᾶξιν λαβοῦσαν χώραν κατὰ μίαν τῶν ἀπείρων στιγμῶν τοῦ παρελθόντος ἀσχέτως πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ λόγου. Λέγε λοιπὸν ἀδιαφόρως· J'écrivis ἢ j'ai écrit hier, avant-hier, l'année passée, le mois dernier etc.

195.— Ἀόριστος β' prétérit antérieur, παριστᾷ πρᾶξιν παρελθοῦσαν προγενεστέραν ἄλλης πράξεως ἐπίσης παρελθούσης, ὡς quand j'eus parlé ἢ dès que j'eus parlé il est parti ἅμα εἶπον ἢ μόλις εἶπον ἀπῆλθεν.

196.— Ὑπερσυντελικὸς plus-que-parfait, ἔχει τι κοινὸν μετὰ τοῦ prétérit antérieur δηλοῖ δηλ. τὸ τὶ ἔγινε πρὸ ἄλλου τινὸς, ὡς j'avais fini quand il est venu εἶχον τελειώσει ὅτε ἦλθεν (ζ).

197.— Μέλλων futur, ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ.

198.— Μέλλων β' futur passé, παριστᾷ πρᾶξιν μέλλουσαν μὲν, τελεσθησομένην ὅμως πρὸ ἄλλης μελλούσης. Ὡς je serai parti de-

(1) Περὶ τῆς εὐκτικῆς optatif ὁλέπε συντ. περὶ προσωπικ. ἀντωνυμιῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ma'n, dans deux jours, dans un mois, quand vous finirez, quand vous arriverez κλπ. Θὰ ἔχω ἀναχωρήσει πρὸ τῆς αὔριον, πρὸ δύο ἡμερῶν, πρὸ ἑνὸς μηνὸς, πρὶν τελειώσητε, πρὶν φθάσητε κλπ. Προσδιορίζει ἐπίσης καὶ τὴν ἐποχὴν μετὰ τὴν ὁποίαν θέλει γίνει ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις ἢ ἡ κατάστασις ἡ ἐκφραζομένη ὑπὸ τοῦ ἑπομένου ῥήματος· ὡς quand je serai arrivé vous partirez ὅταν φθάσω θ' ἀναχωρήσητε κλπ. Κατὰ τὴν σύνταξιν δὲ ταύτην ὁ futur passé συνοδεύεται ὑπὸ τῶν λέξεων quand ὅταν, lorsque ὅτε, après que ἀφοῦ, dès que ἅμα, à peine μόλις καὶ ὑπὸ τῶν ὁμοίων.

199.— Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρχικοὺς καὶ παραγώγους primitifs et dérivés. Οἱ dérivés διαιροῦνται εἰς ἁπλοῦς καὶ συνθέτους simples et composés.

200.— Αἱ διαθέσεις εἰσὶ τέσσαρες: ἐνεργητικὴ active, παθητικὴ passive, οὐδετέρα neutre καὶ αὐτοπαθὴς réfléchie ἢ pronominale.

201.— Αἱ συζυγίαι εἰσὶ τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου. Ἡ πρώτη λήγει εἰς er ὡς aimer ἀγαπᾶν, ἡ δευτέρα εἰς ir ὡς finir λήγειν, ἡ τρίτη εἰς oir ὡς recevoir λαμβάνειν καὶ ἡ τετάρτη εἰς re ὡς rendre ἀποδίδειν.

202.— Τὰ ῥήματά εἰσιν ὁμαλὰ réguliers ἢ ἀνώμαλα irréguliers. Μεταξὺ τῶν τελευταίων κατατάσσονται καὶ τὰ ἐλλειπῆ défectifs.

203.— Τὰ πρόσωπα τῶν ῥημάτων συνοδεύονται ὑπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles ἐφ' ὅσον τὸ ῥῆμα δὲν ἔχει ὑποκείμενον, καθότι αἱ καταλήξεις μόναι τῶν ῥημάτων δὲν ἀρκοῦσι πολλάκις νὰ ὑποδείξωσι τὸ πρόσωπον.

204.— Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει δύο ῥήματα βοηθητικὰ auxiliaires ἅτινα χρησιμεύουσι πρὸς σχηματισμὸν πάντων τῶν ἄλλων ῥημάτων. Ταῦτά εἰσι τὸ AVOIR ἔχειν καὶ ÊTRE εἶναι. Καὶ τὸ μὲν AVOIR βοηθεῖ τοὺς συνθέτους χρόνους τοῦ ἑαυτοῦ του, τοὺς τοῦ ὑπαρκτικοῦ substantif ÊTRE, τοὺς τῶν ἐνεργητικῶν καί τινων οὐδετέρων. Τὸ δὲ ÊTRE βοηθεῖ, α') Τὰ παθητικὰ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, β') Τὰ ἀντωνυμικὰ καί τινα τῶν οὐδετέρων κατὰ τοὺς συνθέτους.

205.— Ὁ ἐνεστὼς τῶν βοηθητικῶν ῥημάτων βοηθεῖ τὸν παρα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κείμενον καὶ ὁ παρατατικὸς τὸν ὑπερσυντελικὸν τῆς οἰκείας ἐγκλίσεως, ὁ prétérit défini τὸν prétérit antérieur καὶ ὁ futur τὸν futur passé.

206.— Κατὰ δὲ τὰ παθητικὰ ῥήματα, ἕκαστος χρόνος τοῦ ÊTRE βοηθεῖ τὸν ἀντιστοιχοῦντα χρόνον τοῦ παθητικῶς σχηματιζομένου ῥήματος, προσλήψει τῆς παθητικῆς μετοχῆς.

ΘΕΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Περὶ ῥήματος

Τὰ παρεπόμενα τοῦ ῥήματος. — Οἱ ἀριθμοί εἰσι (sont) δύο. — Τὰ πρόσωπά εἰσι τρία.— Αἱ ἐγκλίσεις εἰσὶ πέντε. — Αἱ φωναί εἰσιν ἐνεργητική, παθητική, οὐδετέρα καὶ μέση. — Τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεών εἰσιν: ὁριστική, προστακτική, ὑποτακτική, ὑποθετικὴ καὶ ἀπαρέμφατος. — Οἱ Γάλλοι ἔχουσιν εὐκτικήν; — Ὄχι. — Τὰ ὀνόματα τῶν χρόνων εἰσίν: ἐνεστὼς, παρατατικὸς, ἀόριστος, παρακείμενος, ὑπερσυντελικὸς, ἀόριστος β', μέλλων καὶ μέλλων β'. — Αἱ συζυγίαι εἰσὶ τέσσαρες. — Εἰς (en) τί λήγουσι (finissent-elles?) — Λήγουσιν (elles finissent), ἡ πρώτη εἰς (en) er ἡ δευτέρα εἰς ir, ἡ τρίτη εἰς oir, καὶ ἡ τετάρτη εἰς re. — Τὰ ῥήματά εἰσιν ὁμαλὰ, ἀνώμαλα, καὶ ἐλλειπῆ. — Πόσα βοηθητικὰ ἔχουσιν οἱ Γάλλοι; — Δύο, ΕΧΕΙΝ καὶ ΕΙΝΑΙ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ AVOIR ΕΧΕΙΝ

CONJUGAISON DU VERBE AUXILIAIRE AVOIR

Indicatif présent

Ἑν. j'ai ἔχω
tu as
il ἢ elle a

Πλ. nous avons
vous avez
ils ἢ elles ont

Imparfait

Ἑν. j'avais εἶχον
tu avais
il ἢ elle avait

Πλ. nous avions
vous aviez
ils ἢ elles avaient

Prétérit défini

Ἑν. j'eus ἔσχον (τότε)
tu eus
il ἢ elle eut

Πλ. nous eûmes
vous eûtes
ils ἢ elles eurent

Prétérit indéfini

Ἑν. j'ai eu ἔσχον (τώρα ἢ ἀορίς.)
tu as eu
il ἢ elle a eu

Πλ. nous avons eu
vous avez eu
ils ἢ elles ont eu

Prétérit antérieur

Ἑν. j'eus eu ἀφοῦ ἔσχον
tu eus eu
il ἢ elle eut eu

Πλ. nous eûmes eu
vous eûtes eu
il ἢ elles eurent eu

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Plus-que-parfait

Ἑν. j'avais eu εἶχον λάβει
tu avais eu
il ἢ elle avait eu
Πλ. nous avions eu
vous aviez eu
ils ἢ elles avaient eu

Futur

Ἑν. j'aurai θὰ ἔχω
tu auras
il ἢ elle aura
Πλ. nous aurons
vous aurez
ils ἢ elles auront

Futur passé

Ἑν. j'aurai eu θὰ ἔχω λάβει (1)
tu auras eu
il ἢ elle aura eu
Πλ. nous aurons eu
vous aurez eu
ils ἢ elles auront eu

Conditionnel

Présent ἢ futur (2)

Ἑν. j'aurais ἤθελον ἔχει (τώρα)
tu aurais
il ἢ elle aurait
Πλ. nous aurions
vous auriez
ils ἢ elles auraient

Passé (3)

Ἑν. j'aurais eu ἤθελον ἔχει (τότε)
tu aurais eu
il ἢ elle aurait eu
Πλ. nous aurions eu
vous auriez eu
ils ἢ elles auraient eu

On dit aussi — Λέγουν ὡσαύτως

Ἑν. j'eusse eu ἤθελον ἔχει (τότε)
tu eusses eu
il ἢ elle eût eu
Πλ. nous eussions eu
vous eussiez eu
ils ἢ elles eussent eu

Impératif (4)

(Δὲν ἔχει α' πρόσωπον ἑνικὸν, οὐδὲ γ' ἀμφοτέρων τῶν ἀριθμῶν).

Ἑν. aie ἔχε
Πλ. ayons ἔχομεν
ayez ἔχετε

Subjonctif

Présent ἢ futur

Ἑν. que j'aie νὰ ἔχω ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας (μετὰ ἐνεστῶτα ἢ μέλλοντα τῆς ὁριστικῆς)
que tu aies
qu'il ἢ qu'elle ait
Πλ. que nous ayons
que vous ayez
qu'ils ἢ qu'elles aient

Imparfait

Ἑν. que j'eusse νὰ ἔχω (μετὰ τοὺς χρόν. τῆς ὑποθετικ. ἢ μετὰ παρωχ. τῆς ὁριστικῆς)
que tu eusses
qu'il ἢ qu'elle eût
Πλ. que nous eussions
que vous eussiez
qu'ils ἢ qu'elles eussent

(1) Ἠναγκάσθημεν νὰ μεταφράσωμεν διὰ συνθέτου χρόνου ὅπως ὁ μαθητὴς εὐχερέστερον κατανοήσῃ τὴν κυρίαν σημασίαν τοῦ χρόνου τούτου.

(2) Ὁ conditionnel présent ἐμφαίνει πρᾶξιν ἐνεστῶσαν ἢ μέλλουσαν ἐξαρτωμένην ἐξ ὑποθέσεως. (Ὅρα συντακτ.)

(3) Ὁ conditionnel passé ἐκφράζει πρᾶξιν ἐν τῷ παρελθόντι ἐξαρτωμένην ἐξ ὑποθέσεως.

(4) Ἡ impératif ἔχει ἕνα μόνον χρόνον ἵνα ἐκφράσῃ πάσας τὰς ἐποχάς. — Τὰ τρίτα πρόσωπα τῆς προστακτικῆς ἐκφράζονται διὰ τῶν τρίτων τῆς ὑποτακτικῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Prétérit

Ἑν. que j'aie eu νὰ εἶχα
que tu aies eu
qu'il ἢ qu'elle ait eu
Πλ. que nous ayons eu
que vous ayez eu
qu'ils ἢ qu'elles aient eu

Plus-que-parfait

Ἑν. que j'eusse eu νὰ εἶχον λάβει
que tu eusses eu
qu'il ἢ qu'elle eût eu
Πλ. que nous eussions eu
que vous eussiez eu
qu'ils ἢ qu'elles eussent eu

Infinitif

Présent ἢ futur

Ἑν. Πλ. avoir νὰ ἔχω κλπ. ἐπὶ ταὐτοπροσωπίας

Prétérit

Ἑν. Πλ. avoir eu ἀφοῦ ἔσχον κλ.

Participe

Présent ἢ futur

Ἑν. Πλ. ayant ἔχων, ἔχουσα κλπ.

Passé

Ἑν. Πλ. ayant eu σχὼν κλπ.

Passif

Ἑν. eu, eue ληφθεὶς, ληφθεῖσα κλπ.
Πλ. Eus, eues (1).

ΘΕΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐπὶ τοῦ ῥήματος AVOIR

Ἔχω, ἔχεις, ἔχει ἓν βιβλίον.— Εἴχομεν, εἴχετε, εἶχον ἵππους. — Ἔσχον, ἔσχες, ἔσχεν ὡραῖα (de beaux) κοράλια.— Ἔσχομεν, ἔσχετε, ἔσχον χθὲς καλὰ (de bons) βιβλία.— Ἀφοῦ ἔσχετε παλαιὸν οἶνον (du vin vieux).—(Αὗται) εἶχον λάβει καλὸν γάλα.— Θὰ ἔχω ὡραῖα κοσμήματα.— Θὰ ἔχεις λάβει ὡραῖα ὡρολόγια (montres).— Θὰ εἶχε τὰ ὡραῖα ποτήριά μου.— Θὰ εἴχομεν χθὲς τὰ ὡραῖα πυροστόλια τῶν ἀδελφῶν σας.— Ἔχε ὑπομονήν (de la patience).— Ἂς ἔχωμεν τὸ θάῤῥος (le courage).— Ἔχετε τὰς ἐλπίδας σας (vos espérances) εἰς (en) τὸν Θεόν (Dieu).— Ἐπιθυμῶ (je désire) νὰ ἔχῃς θάῤῥος (du courage) καὶ ὑπομονήν.— Ἤθελον (je voudrais) νὰ ἔχῃς περισσοτέραν (plus) γενναιότητα (de courage).—Δὲν πιστεύω νὰ ἔσχε τὸ ἀπαιτούμενον θάῤῥος (le courage voulu).— Θέλω νὰ ἔχω καλὸν κρέας (de bonne viande). —Ἀφοῦ ἔσχον ἐξαίρετον ἄρτον (d'excellent pain).—Ἔχων χρήματα (de l'argent).— Σχοῦσα ἐπιστολὰς (des lettres).— Ἔχουσαι ὑπομονήν.— Ἔχοντες φορέματα (des habits).

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ ÊTRE ΕΙΝΑΙ

CONJUGAISON DU VERBE AUXILIAIRE ÊTRE

Indicatif présent

je suis εἰμὶ
tu es
il ἢ elle est

(1) Τὸ ῥῆμα AVOIR μὴ συνοδεῦον παθητικὴν μετοχὴν ἄλλου ῥήματος, εἶναι ἐνεργητικόν, ὡς: j'avais une maison etc. εἶχον οἰκίαν κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

nous sommes
vous êtes
ils ἢ elles sont

Imparfait

j'étais ἤμην
tu étais
il ἢ elle était
nous étions
vous étiez
ils ἢ elles étaient

Prétérit défini

je fus ὑπῆρξα (τότε)
tu fus
il ἢ elle fut
nous fûmes
vous fûtes
ils ἢ elles furent

Prétérit indéfini

j'ai été ὑπῆρξα (τώρα ἢ ἀορίστως).
tu as été
il ἢ elle a été
nous avons été
vous avez été
ils ἢ elles ont été

Prétérit antérieur

j'eus été ἀφοῦ ὑπῆρξα
tu eus été
il ἢ elle eut été
nous eûmes été
vous eûtes été
ils ἢ elles eurent été

Plus-que-parfait

j'avais été εἶχον ὑπάρξει
tu avais été
il ἢ elle avait été
nous avions été
vous aviez été
ils ἢ elles avaient été

Futur

je serai ἔσομαι
tu seras
il ἢ elle sera
nous serons
vous serez
ils ἢ elles seront

Futur passé

j'aurai été θὰ ἔχω ὑπάρξει
tu auras été
il ἢ elle aura été
nous aurons été
vous aurez été
ils ἢ elles auront été

Conditionnel

Présent ἢ futur

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
je serais ἤθελον εἶσθαι (τώρα)
tu serais
il ἢ elle serait
nous serions
vous seriez
ils ἢ elles seraient

Passé

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
j'aurais été ἤθελον εἶσθαι (τότε)
tu aurais été
il ἢ elle aurait été
nous aurions été
vous auriez été
ils ἢ elles auraient été

On dit aussi

j'eusse été ἤθελον εἶσθαι (τότε)
tu eusses été
il ἢ elle eût été
nous eussions été
vous eussiez été
ils ἢ elles eussent été

Impératif

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
sois ἔσο
soyons ἐσμὲν
soyez ἔστε

Subjonctif

Présent ἢ futur

que je sois νὰ ἦμαι (μετὰ ἐνεστῶτα ἢ μέλλ. τῆς ὁριστικ.)
que tu sois
qu'il ἢ qu'elle soit

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

que nous soyons
que vous soyez
qu'ils ἢ qu'elles soient

Imparfait

que je fusse νὰ ἦμαι (μετὰ παρῳχ. τῆς ὁριστικ.)
que tu fusses
qu'il ἢ qu'elle fût
que nous fussions
que vous fussiez
qu'ils ἢ qu'elles fussent

Prétérit

que j'aie été νὰ ὑπῆρξα
que tu aies été
qu'il ἢ qu'elle ait été
que nous ayons été
que vous ayez été
qu'ils ἢ qu'elles aient été

Plus-que-parfait

que j'eusse été νὰ εἶχον ὑπάρξει
que tu eusses été
qu'il ἢ qu'elle eût été
que nous eussions été
que vous eussiez été
qu'ils ἢ qu'elles eussent été

Infinitif

Présent ἢ futur

être, νὰ ἦμαι κλπ.

Prétérit

avoir été νὰ ἔχω ὑπάρξει

Participe

Présent ἢ futur

étant ὤν κλπ.

Passé

ayant été ὑπάρξας κλπ.

Passif

été δι' ἀμφότ. τὰ γένη καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ἀριθμούς (1).

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐπὶ τοῦ ῥήματος être

Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι καλός.— Ἤμην, ἦσο, ἦτον εὔτακτος καὶ ἐπιμελής.— Ὑπήρξαμεν, ὑπήρξατε, ὑπῆρξαν προχθὲς εὐχάριστοι.— Ὑπήρξαμεν, ὑπήρξατε, ὑπῆρξαν σήμερον ὠργισμένοι (irrités).— Ἀφ' οὗ ὑπήρξαμεν ὀλιγώτερον ἐκείνης (moins qu'elle) καλοί (bons). — Θὰ ἦμαι, θὰ ἦσαι, θὰ ἦναι ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον (au théâtre). —Θὰ ἔχω ὑπάγει, θὰ ἔχεις ὑπάγει, θὰ ἔχει ὑπάγει αὔριον εἰς τὴν ἐξοχήν (à la campagne).— Θὰ ἔχωμεν ὑπάγει αὔριον τὸ ἑσπέρας (demain soir) εἰς τὴν οἰκίαν (chez) τοῦ ἀδελφοῦ σας.— Θὰ ἤμεθα εὐχαριστημένοι.— Ἔσο ἐπιμελὴς (studieux).— Ἐπιθυμῶ νὰ ἦσθε ἐπιμελεῖς.— Ἐπεθύμουν νὰ ἦσαν ἐπιμελέστεροι.— Δὲν πιστεύω νὰ ἦναι ἀμελής.— Δὲν πιστεύω νὰ ἦτον ἀμελής (paresseux).— Ἤθελον (je voudrais) νὰ εἴχετε ὑπάρξει καλήτεροι.— Θέλεις (veux-tu) νὰ ἦσαι καλός;— Θέλομεν νὰ ἤμεθα καλοί.— Ἀφοῦ ὑπήρξαμεν (après avoir été ἢ ayant été) ἐπιμελεῖς.— Ὤν ἀγαθός.— Οὖσα ἀγαθή.— Ὄντες καλοί.— Οὖσαι πλούσιαι.— Ὑπάρξας καλήτερος.

(1) Τὸ ῥῆμα ἔταν μὴ συνοδεῦον παθητ. μετοχὴν ἄλλου ῥήματος εἶναι ὑπαρκτικὸν substantif, ὡς je suis, je serai heureux etc. εἶμαι, ἔσομαι εὐτυχὴς κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ — PREMIÈRE CONJUGAISON

Aimer — Ἀγαπᾷν

Σχηματισμὸς τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων τῶν τεσσάρων συζυγιῶν

Conjugaison des verbes actifs des quatre conjugaisons

207.— Ἕκαστον ῥῆμα ἔχει δύο συστατικά, τὴν ῥίζαν le radical καὶ τὴν κατάληξιν la terminaison, ὡς aimer, finir, recevoir, rendre; aim, fin, rec, ren, εἰσὶ ῥίζαι, er, ir, evoir, dre καταλήξεις. Ἐπ' αὐτῶν τῶν τεσσάρων ῥημάτων σχηματίζονται, μεταβολῇ τῆς ῥίζης, πάντα τὰ ὁμαλὰ ῥήματα τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

Indicatif présent

j'aime ἀγαπῶ
tu aimes
il aime ἢ elle aime
nous aimons
vous aimez
ils aiment ἢ elles aiment

Imparfait

j'aimais ἠγάπων
tu aimais
il aimait ἢ elle aimait
nous aimions
vous aimiez
ils aimaient ἢ elles aimaient

Prétérit défini

j'aimai ἠγάπησα (τότε)
tu aimas
il aima ἢ elle aima
nous aimâmes
vous aimâtes
ils ἢ elles aimèrent

Prétérit indéfini

j'ai aimé ἠγάπησα (τώρα ἢ ἀορίστ.)
tu as aimé
il a aimé ἢ elle a aimé
nous avons aimé
vous avez aimé
ils ont aimé ἢ elles ont aimé

Prétérit antérieur

j'eus aimé ἀφοῦ ἠγάπησα
tu eus aimé
il eut aimé ἢ elle eut aimé
nous eûmes aimé
vous eûtes aimé
ils ἢ elles eurent aimé

Plus-que-parfait

j'avais aimé εἶχον ἀγαπήσει
tu avais aimé
il avait aimé ἢ elle avait aimé
nous avions aimé
vous aviez aimé
ils ἢ elles avaient aimé

Futur

j'aimerai ἀγαπήσω
tu aimeras
il aimera ἢ elle aimera
nous aimerons
vous aimerez
ils aimeront ἢ elles aimeront

Futur passé

j'aurai aimé θὰ ἔχω ἀγαπήσει
tu auras aimé
il aura aimé ἢ elle aura aimé
nous aurons aimé
vouz aurez aimé
ils ἢ elles auront aimé

Conditionnel

Présent ἢ futur

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
j'aimerais ἤθελον ἀγαπήσει (τώρα)
tu aimerais
il aimerait ἢ elle aimerait
nous aimerions

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

vous aimeriez
ils ἢ elles aimeraient

Passé

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)

j'aurais aimé ἤθελον ἀγαπήσει (τότε)
tu aurais aimé
il ἢ elle aurait aimé
nous aurions aimé
vous auriez aimé
ils ἢ elles auraient aimé

On dit aussi

j'eusse aimé ἤθελον ἀγαπήσει (τότε)
tu eusses aimé
il eût aimé ἢ elle eût aimé
nous eussions aimé
vous eussiez aimé
ils ἢ elles eussent aimé

Impératif

(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)

aime ἀγάπα
aimons ἀγαπῶμεν
aimez ἀγαπᾶτε

Subjonctif

Présent ἢ futur

que j'aime νὰ ἀγαπῶ (μετὰ μέλλ. ἢ ἐνεστ. ὁριστικ.)
que tu aimes
qu'il aime ἢ qu'elle aime
que nous aimions
que vous aimiez
qu'ils ἢ qu'elles aiment

Imparfait

que j'aimasse νὰ ἀγαπῶ (μετὰ παρωχημ. ὁριστικῆς)
que tu aimasses
qu'il ἢ qu'elle aimât
que nous aimassions
que vous aimassiez
qu'ils ἢ qu'elles aimassent

Prétérit

que j'aie aimé νὰ ἠγάπησα
que tu aies aimé
qu'il ἢ qu'elle ait aimé
que nous ayons aimé
que vous ayez aimé
qu'ils ἢ qu'elles aient aimé

Plus-que-parfait

que j'eusse aimé νὰ εἶχον ἀγαπήσει
que tu eusses aimé
qu'il ἢ qu'elle eût aimé
que nous eussions aimé
que vous eussiez aimé
qu'ils ἢ qu'elles eussent aimé

Infinitif

Présent ἢ futur

aimer νὰ ἀγαπῶ, νὰ ἀγαπᾷς κλπ.

Prétérit

avoir aimé ἀφοῦ ἠγάπησα κλπ.

Participe

Présent ἢ futur

aimant ἀγαπῶν κλπ.

Passé

ayant aimé ἀγαπήσας, κλπ.

Passif

aimé ἀρσ. aimée θηλ. ἀγαπηθεὶς κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ῥημάτων avoir, être καὶ aimer

Ἔχω κύνα καὶ ἵππον.—Ἔχομεν πατέρα καὶ μητέρα.—Εἶχες ἀδελφὸν καὶ ἀδελφήν.— Εἴχομεν οἰκίαν καὶ κῆπον.— Ἔσχον κονδύλιον καὶ μαχαίριον.— Ἔσχες χθὲς ἐπιστολάς.— Ἔσχομεν σήμερον εἰδήσεις.— Εἶχον λάβει ἄνθη.— Εἶχε λάβει κονδύλια.— Εἶ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χον λάβει (ἐκεῖνοι) χρήματα.— Θὰ ἔχω βιβλία.— Θὰ ἔχομεν κάνιστρα.— Θὰ ἔχω λάβει αὔριον ἐπιστολάς.— Θὰ ἔχετε λάβει τὸ ἑσπέρας χρήματα.— Ἐὰν ὁ ταχυδρόμος ἔρθανε (arrivait) τώρα θὰ εἶχον ἐπιστολάς.—Ἐὰν ἔρθανε (était arrivé) χθὲς θὰ εἶχον εἰδήσεις. —Ἔχε ὑπομονήν.—Θέλω (je veux) νὰ ἔχῃς ὑπομονήν.—Ἤθελε (il voulait) νὰ ἔχωμεν οἶκον.— Ἀμφιβάλλω (je doute) ὅτι ἔλαβε χρήματα.— Επεθύμουν (je voudrais) νὰ εἶχε λάβει ἐπιστολάς.—Θέλω νὰ ἔχω βιβλία.—Ἀφοῦ ἔσχον χρήματα ἠγόρασα (j'ai acheté) βιβλία. —Ἔχουσα ἀδελφὴν καὶ ἀδελφόν.—Σχὼν ἐξάδελφον καὶ ἐξαδέλφην. — Εἶμαι, εἶσαι, εἶναι ὀκνηρός.— Εἶσθε εὐτυχεῖς.— Ἤμην δυστυχής.— Ἦτο πένης.—Ἦσαν πένητες.—Ὑπήρξαμεν ὠργισμένοι.— Ὑπήρξατε πέρυσι πλουσιωμένοι.— Ἔσομαι ἕτοιμος.—Ἐσόμεθα γέροντες.— Εἶχον ὑπάρξει πλούσιος.— Ἀφοῦ ὑπήρξατε βάρβαροι.— Ἤθελον εἶσθαι πλούσιος (τώρα) ἐάν...— Ἤθελον εἶσθαι εὐτυχὴς (τότε) ἐάν...— Ἐσμὲν χρηστοί.— Ἔστε δίκαιοι.—Ἔσο σώφρων. — Νὰ ὦμαι ἄφωνος. — Νὰ ὦναι μικρά — Ἐπεθύμουν νὰ ὦμεθα, νὰ ὦσθε πλούσιοι.— Νὰ ἔχωμεν ὑπάρξει μεγάλοι.— Νὰ εἴχετε ὑπάρξει ἰσχυροί.— Θέλω νὰ ὦμαι μέγας.— Ὢν καλός.— Οὖσα πιστή.— Ὑπάρξας ἀθῶος.— Ἀγαπῶ τοὺς σπουδαίους.— Ἠγάπων τοὺς εὐθύμους.— Ἠγάπησα τοὺς ἀξίους.— Ἠγαπήσαμεν ἄλλοτε τὰς διασκεδάσεις.— Ἠγαπήσαμεν τώρα τὰ γράμματα.— Ἀφοῦ ἠγαπήσαμεν τοὺς προσεκτικούς.— Εἶχεν ἀγαπήσει τὸν υἱόν της.— Θὰ ἀγαπήσω τὴν σπουδήν.— Θὰ ἔχω ἀγαπήσει τὴν σπουδὴν πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου (avant que le temps soit passé).—Ἠθέλομεν ἀγαπήσει (τώρα) ἐάν...—Ἠθέλομεν ἀγαπήσει (τότε) ἐάν...— Ἀγάπα τὸν Θεόν.— Πρέπει (il faut) νὰ ἀγαπᾷς τοὺς γονεῖς σου.—Ἔπρεπε (il fallait) νὰ ἀγαπᾷς τὴν σπουδήν.— Δὲν πιστεύω (je ne crois pas) νὰ ἠγάπησε τὰ γράμματα.— Θέλω νὰ ἀγαπῶ τὸν Θεόν.—Ἀγαπῶν τὸν πατέρα του.—Ἀγαπήσασα τὴν μητέρα της.— Κόρη ἀγαπωμένη ὑπὸ τῶν γονέων της (de ses parents).

Παρατηρήσεις ἐπί τινων ῥημάτων τῆς α' συζυγίας

Observations sur certains verbes de la première conjugaison

208.— Τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ger, τηροῦσι τὸ e τῆς ληγούσης τῆς ἀπαρεμφάτου πρὸ τῶν φωνηέντων a καὶ o, ἵνα διατηρήσωσι τὴν φωνὴν τοῦ j, ὡς partager μερίζω nous partageons, juger δικάζω il jugea κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

209.— Τὰ λήγοντα εἰς cer λαμβάνουσι τὴν ὑπόστιξιν cédille ὑπὸ τὸ ç πρὸ τῶν αὐτῶν γραμμάτων, ἵνα διατηρήσωσι τὴν φωνὴν τοῦ s, ὡς placer θέτω, nous plaçons, il plaça κλπ.

210.— Τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τὸ e τῆς παραληγούσης τῆς ἀπαρεμφάτου ἄφωνον (e) ἢ κλειστὸν (é), τρέπουσιν αὐτὸ εἰς βαρύτονον (è) πρὸ συλλαβῆς γραφομένης δι' e ἀφώνου, ὡς considérer παρατηρῶ, je considère, je considèrerai κλπ., mener ὁδηγῶ, que je mène, je mènerais κλπ. Ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου τὰ εἰς éger λήγοντα, ἅτινα φυλάττουσι καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν συζυγίαν τὸ é κλειστόν· ὡς assiéger πολιορκῶ, j'assiége, j'assiégerai, que j'assiége κλπ.

211.— Τὰ λήγοντα εἰς τὴν ἀπαρέμφατον εἰς eler ἢ eter, διπλασιάζουσι τὰ σύμφωνα l καὶ t πρὸ e ἀφώνου, ὡς appeler καλεῖν, j'appelle, j'appellerai κλπ., jeter ῥίπτειν, que je jette, je jetterais κλπ. Αὕτη ἡ παρατήρησις δὲν ἀφορᾷ τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα ὀξύτονον τὴν παραλήγουσαν τῆς ἀπαρεμφάτου. Ταῦτα τρέπουσι τὸ é ὀξύτονον εἰς è βαρύτονον, κατὰ τὸν προηγούμενον κανόνα, χωρὶς νὰ διπλασιάζωσι τὰ σύμφωνα l καὶ t. Τοιαῦτά εἰσι:

Recéler ὑποκρύπτειν (κλοπιμαῖα), révéler ἀποκαλύπτειν, décréter ψηφίζειν, empiéter σφετερίζεσθαι, interpréter διερμηνεύειν, inquiéter ἀνησυχεῖν, répéter ἐπαναλαμβάνειν, végéter βλαστάνειν (1).

212.— Τὰ λήγοντα εἰς τὴν ἐνεστῶσαν μετοχὴν εἰς yant, ἔχουσι παρὰ τῷ y τῆς ῥίζης ἓν i εἰς τὸ α' καὶ β' πληθ. πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἐκ τῆς καταλήξεως, οἷον payer πληρόνειν, μετοχ. payant, παρατ. nous payions, vous payiez, ἐνεστ. τῆς ὑποτακτ. que nous payions, que vous payiez κλπ. Ἐπίσης τρέπουν τὸ y εἰς i πρὸ e ἀφώνου, ὡς envoyer πέμπειν, ἐνεστὼς τῆς μετοχ. envoyant, j'envoie, que j'envoie κλπ. Τὰ δὲ λήγοντα εἰς τὴν ἐνεστῶσαν μετοχὴν εἰς *iant* γράφονται διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, μὲ δύο ii εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα τῶν αὐτῶν χρόνων, ὡς prier παρακαλεῖν, μετοχὴ priant,

(1) Τινὲς δὲν διπλασιάζουσι τὰ σύμφωνα l καὶ t καὶ εἰς τὰ ῥήματα: Acheter ἀγοράζειν, bourreler βασανίζειν, geler πήγνυμι, harceler παροξύνειν, peler φλοίζω, ἅτινα ἔχουσι τὸ e τῆς παραληγούσης ἄτονον, ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος ἀπορρίπτεται ἀπὸ πολλοὺς γραμματικοὺς ὡς ὅλως περιττός, ὑπάγουσι δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὸν προηγούμενον κανόνα· ὡς j'achette, je bourrellerai, je gellerais, je harcellerai, que je pelle κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρατ. nous priions, vous priiez, ἐνεστ. τῆς ὑποτακτ. que nous priions, que vous priiez κλπ.

213.— Τὰ λήγοντα εἰς τὴν ἀπαρέμφατον εἰς éer, εἰς τὴν παθ. θηλ. μετοχ. συμβαίνει νὰ γράφωνται μὰ τρία e, ὡς créer δημιουργεῖν, παθητ. θηλ. μετοχ. créée δημιουργηθεῖσα κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς α' συζυγίας

Μερίζω (partager) τὰ χρήματά μου.—Μερίζομεν τὰ βιβλία μας.— Ἐμέρισα χθὲς τὰ χειρόγραφά μου.—Μερίζων τὰ κονδύλιά του.—Μερίζουσα τὰ φορέματα.—Θέτω σημείωσιν.—Ἔθετον τὴν χεῖρά μου. —Ἐθέσαμεν τὴν κεφαλήν μας.— Παρατηρῶ (considérer) τὸν φίλον σας.— Παρετήρουν τὴν ἀδελφήν σας.— Θὰ παρατηρήσω τὸν ἀδελφόν σας.— Ἐπολιόρκουν (assiéger) τὴν πόλιν.— Πολιορκήσατε τὸ φρούριον.— Καλῶ (appeler) τὸν ἀδελφόν σου.— Ἐκάλεσα τὴν μητέρα σου.— Θὰ σὲ καλέσω.— Κάλεσέ τον.— Θέλω νὰ ῥίψῃς ἄχυρα.— Ἤθελον νὰ ῥίψῃς κριθήν.— Ἀγοράζω (acheter) καρπούς. — Θὰ ἀγοράσω μῆλα.— Φλοΐζω τὰ μῆλα.— Ἐπληρόνομεν τὰ χρέη μας.— Πρέπει νὰ πληρώσητε.— Δὲν πρέπει νὰ γελᾶτε.— Πρέπει νὰ τὸν παρακαλέσητε.— Θὰ πληρώσω.— Δημιουργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.— Δημιουργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάστου.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ—SECONDE CONJUGAISON

Finir—Τελειόνειν

Indicatif présent

Je finis τελειόνω
tu finis
il ἢ elle finit
nous finissons
vous finissez
ils ἢ elles finissent

Imparfait

je finissais ἐτελείονον
tu finissais
il ἢ elle finissait
nous finissions
vous finissiez
ils ἢ elles finissaient

Prétérit défini

je finis ἐτελείωσα (τότε)
tu finis
il ἢ elle finit
nous finîmes
vous finîtes
ils ἢ elles finirent

Prétérit indéfini

j'ai fini ἐτελείωσα (τώρα ἢ ἀορίστως)
tu as fini
il ἢ elle a fini
nous avons fini
vous avez fini
ils ἢ elles ont fint

Prétérit antérieur

j'eus fini ἀφοῦ ἐτελείωσα
tu eus fini
il ἢ elle eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils ἢ elles eurent fini

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Plus-que-parfait
j'avais fini εἶχον τελειώσει
tu avais fini
il ἢ elle avait fini
nous avions fini
vous aviez fini
ils ἢ elles avaient fini

Futur
je finirai τελειώσω
tu finiras
il ἢ elle finira
nous finirons
vous finirez
ils ἢ elles finiront

Futur passé
j'aurai fini θὰ ἔχω τελειώσει
tu auras fini
il ἢ elle aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils ἢ elles auront fini

Conditionnel

Présent ἢ futur
(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
je finirais ἤθελον τελειώσει (τώρα)
tu finirais
il ἢ elle finirait
nous finirions
vous finiriez
ils ἢ elles finiraient

Passé
(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
j'aurais fini ἤθελον τελειώσει (τότε)
tu aurais fini
il ἢ elle aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils ἢ elles auraient fini

On dit aussi
j'eusse fini ἤθελον τελειώσει (τώρα)
tu eusses fini
il ἢ elle eût fini
nous eussions fini
vous eussiez fini
ils ἢ elles eussent fini

Impératif
(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
finis τελείωσον
finissons τελειώσωμεν
finissez τελειώσατε

Subjonctif

Présent ἢ futur
que je finisse νὰ τελειόνω (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλ. ὁριστικῆς)
que tu finisses
qu'il ἢ qu'elle finisse
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils ἢ qu'elles finissent

Imparfait
que je finisse νὰ τελειόνω (μετὰ παρωχ. ὁριστικῆς)
que tu finisses
qu'il ἢ qu'elle finît
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils ἢ qu'elles finissent

Prétérit
que j'aie fini νὰ ἔχω τελειώσει
que tu aies fini
qu'il ἢ qu'elle ait fini
que nous ayons fini
que vous ayez fini
qu'ils ἢ qu'elles aient fini

Plus-que-parfait
que j'eusse fini νὰ εἶχον τελειώσει
que tu eusses fini
qu'il ἢ qu'elle eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu'ils ἢ qu'elles eussent fini

Infinitif

Présent ἢ futur
finir νὰ τελειόνω κλπ.

Prétérit
avoir fini ἀφοῦ ἐτελείωσα κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Participe	Passé
Présent ἢ futur	ayant fini τελειώσας κλπ.
finissant τελειόνων κλπ.	Passif
	fini ἀρσ. finie θ. τελειωθεὶς κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπί τινων ῥημάτων τῆς 6ῆς συζυγίας
Observations sur certains verbes de la seconde conjugaison

214.— Τὸ ῥῆμα bénir εὐλογεῖν, ἔχει δύο παθητ. μετοχ. béni bénie καὶ bénit bénite. Αὕτη μὲν λέγεται περὶ πράγματος καθιερωμένου διὰ θρησκευτικῆς τελετῆς, ὡς pain bénit ἀντίδωρον, eau bénite ἁγίασμα κλπ., ἐκείνη δὲ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας σημασίας τοῦ ῥήματος.

215.— Τὸ ῥῆμα haïr μισεῖν, λαμβάνει ἐπὶ τοῦ ϊ διαιρετικὸν σημεῖον καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν σχηματισμὸν, πλὴν τῶν τριῶν ἑνικῶν προσώπων τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς je hais, tu hais, il hait καὶ τοῦ 6ῆ ἑνικοῦ προσώπου τῆς προστακτικῆς hais. Εἰς τὰ δύο πληθ. πρόσωπα τοῦ prétérit défini, nous haïmes, vous haïtes, καὶ εἰς τὸ γ' ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς qu'il haït δὲν τίθεται περισπωμένη.

216.—Τὸ ῥῆμα fleurir ἀνθεῖν, ἔχει δύο ἐνεργ. μετοχ. flEUrissant καὶ flOrissant καὶ δύο παρατατικοὺς τῆς ὁριστικῆς je flEUrissais καὶ je flOrissais. Γράφομεν διὰ τοῦ ῥιζικοῦ flO εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἀκμάζω καὶ διὰ τοῦ ῥιζικοῦ flEU εἰς τὰς ἄλλας σημασίας τοῦ ῥήματος, οἷον l'empire des Assyriens florissait alors τὸ τῶν Ἀσσυρίων κράτος ἤκμαζε τότε. Nos arbres fleurissaient τὰ δένδρα μας ἤνθουν κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐπὶ τοῦ ῥήματος finir καὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς 6ῆς συζυγίας

Τελειόνω μετὰ (dans) μίαν ὥραν.— Ἐτελειόνομεν τὸ μάθημά μας.— Ἐτελείωσεν (αὕτη) τὸ ἔργον της.—Ἐτελειώσαμεν χθές.— Ἀφοῦ (quand) ἐτελείωσα ἦλθες (tu es venu).—Εἴχομεν τελειώσει τὸ μάθημά μας.— Πότε θὰ τελειώσουν;— Θὰ ἔχωμεν τελειώσει πρὶν ἔλθητε (avant que vous veniez).— Ἤθελον τελειώσει (τώρα).— Ἤθελον τελειώσει (αὗται) (τότε).— Τελείωσον τὸ ἔργον σου.— Τελειώσατε τὸ μάθημά σας.— Πρέπει νὰ τελειώσῃς ἀπόψε (ce soir).—Ἔπρεπε νὰ τελειώσητε.—Ἔπρεπε νὰ εἴχετε τελειώσει.— Ἀμφιβάλλω ἂν ἐτελείωσαν.— Τελειόνων ἀπήρχετο (il partait).— Τελειώσας ἔφαγε (il a mangé).— Προθεσμία τελειώ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σασα=λήξασα.— Τὸ ὕδωρ τοῦτο εἶναι ἡγιασμένον.— Λαὸς ηὐλογημένος.— Σημαία εὐλογηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερέως.— Μισῶ τοὺς κακούς.— Μίσει τοὺς ἀσεβεῖς.— Ἐμίσησα τὴν κακίαν.— Πρέπει νὰ μισῇς τὴν κακίαν.— Θὰ σὲ μισήσω.— Τὸν μισεῖς.— Μὲ μισεῖ.— Αἱ ἐπιστῆμαι ἤκμαζον τότε.— Τὰ δένδρα μας ἤνθουν.— Ἡ Ἰταλία ἀκμάζουσα.....— Τὰ δένδρα ἀνθίζοντα....

ΤΡΙΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ—TROISIÈME CONJUGAISON

Recevoir—Δέχεσθαι

Indicatif présent
je reçois δέχομαι ἢ λαμβάνω
tu reçois
il ἢ elle reçoit
nous recevons
vous recevez
ils ἢ elles reçoivent

Imparfait
je recevais ἐδεχόμην
tu recevais
il ἢ elle recevait
nous recevions
vous receviez
ils ἢ elles recevaient

Prétérit défini
je reçus ἐδέχθην (τότε)
tu reçus
il ἢ elle reçut
nous reçûmes
vous reçûtes
ils ἢ elles reçurent

Prétérit indéfini
j'ai reçu ἐδέχθην (τώρα ἢ ἀορίς.)
tu as reçu
il ἢ elle a reçu
nous avons reçu
vous avez reçu
ils ἢ elles ont reçu

Prétérit antérieur
j'eus reçu ἀφοῦ ἐδέχθην
tu eus reçu
il ἢ elle eut reçu
nous eûmes reçu
vous eûtes reçu
ils ἢ elles eurent reçu

Plus-que-parfait
j'avais reçu εἶχον λάβει
tu avais reçu
il ἢ elle avait reçu
nous avions reçu
vous aviez reçu
ils ἢ elles avaient reçu

Futur
je recevrai θέλω λάβει
tu recevras
il ἢ elle recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils ἢ elles recevront

Futur passé
j'aurai reçu θὰ ἔχω λάβει
tu auras reçu
il ἢ elle aura reçu
nous aurons reçu
vous aurez reçu
ils ἢ elles auront reçu

Conditionnel
Présent ἢ futur
(Βλέπε τὸ ῥῆμα avoir)
je recevrais ἤθελον λάβει (τώρα)
tu recevrais
il ἢ elle recevrait
nous recevrions
vous recevriez
ils ἢ elles recevraient

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Passé
(Βλέπ. τὸ ῥῆμα avoir)
j'aurais reçu ἤθελον λάβει (τότε)
tu aurais reçu
il ἢ elle aurait reçu
nous aurions reçu
vous auriez reçu
ils ἢ elles auraient reçu

On dit aussi

j'eusse reçu ἤθελον λάβει (τότε)
tu eusses reçu
il ἢ elle eût reçu
nous eussions reçu
vous eussiez reçu
ils ἢ elles eussent reçu

Impératif
(Βλέπ. τὸ ῥῆμα avoir)
reçois λάμβανε
recevons ἂς λάβωμεν
recevez λάβετε

Subjonctif

Présent ἢ futur
que je reçoive νὰ λαμβάνω (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλ. ὁριστικ.)
que tu reçoives
qu'il ἢ qu'elle reçoive
que nous recevions
que vous receviez
qu'ils ἢ qu'elles reçoivent

Imparfait
que je reçusse νὰ λαμβάνω (μετὰ παρῳχ. ὁριστικῆς)
que tu reçusses
qu'il ἢ qu'elle reçût
que nous reçussions
que vous reçussiez
qu'ils ἢ qu'elles reçussent

Prétérit
que j'aie reçu νὰ ἔλαβα
que tu aies reçu
qu'il ἢ qu'elle ait reçu
que nous ayons reçu
que vous ayez reçu
qu'ils ἢ qu'elles aient reçu

Plus-que-parfait
que j'eusse reçu νὰ εἶχον λάβει
que tu eusses reçu
qu'il ἢ qu'elle eût reçu
que nous eussions reçu
que vous eussiez reçu
qu'ils ἢ qu'elles eussent reçu

Infinitif

Présent ἢ futur
recevoir νὰ λαμβάνω κλπ.

Prétérit
avoir reçu ἀφοῦ ἔλαβον

Participe

Présent ἢ futur
recevant λαμβάνων κλπ.

Passé
ayant reçu λαβὼν κλπ.

Passif
reçu, reçue, ληφθεὶς κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπί τινων ῥημάτων τῆς γ' συζυγίας
Observations sur certains verbes de la troisième conjugaison

217.— Μεταξὺ τῶν ῥημάτων τῆς συζυγίας ταύτης, μόνα τὰ λήγοντα εἰς τὴν ἀπαρέμφατον εἰς evoir σχηματίζονται ὡς τὸ recevoir, πάντα τ' ἄλλα εἰσὶν ἀνώμαλα.—Τὰ δύο ὁμαλὰ ῥήματα devoir ὀφείλειν καὶ redevoir ὀφείλειν ἐκ νέου, περισπῶνται εἰς τὸν ἀρσενικὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν τῆς παθητικῆς μετοχῆς dû καὶ redû.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἐπὶ τοῦ ῥήματος recevoir

Λαμβάνω ἐπιστολάς.— Ἐλάμβανες, ἐλάμβανε, ἐλαμβάνομεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χρήματα.—Ἔλαβα, ἔλαβες, ἔλαβε χθὲς δέκα πέντε δραχμὰς (drachmes).—Ἐλάβομεν, ἐλάβετε, ἔλαβον εἴκοσι τρία φράγκα (francs). — Ἀφοῦ ἔλαβον, ἀφοῦ ἔλαβες, ἀφοῦ ἔλαβε τὰς ἐπιστολὰς (les lettres).— Εἶχον λάβει, εἴχομεν λάβει, εἴχετε λάβει τὰ κοσμήματά μας.—Θὰ λάβωσιν οἱ πάπποι μας χρήματα.—Αὔριον ὁ πατήρ μας, ἡ μήτηρ μας καὶ ὁ ἀδελφός μας θὰ ἔχουν λάβει ἐπιστολάς.— Λάβε τὰ χρήματα ταῦτα.—Θὰ τὰ ἐλάμβανον ἂν εἶχον τὴν ἄδειαν (la permission) τοῦ πατρός μου.— Διατί (pourquoi) δὲν ἔλαβε n'a-t-il pas reçu) τὰ χρήματα;—Θὰ τὰ ἐλάμβανε ἐὰν τὰ εἶχε ζητήσει (s'il l'avait demandé).—Διατί δὲν ἐλάβετε χθὲς τὰ βιβλία σας;—Θὰ τὰ ἐλαμβάνομεν ἂν ἡ θύρα δὲν ἦτο κλειστὴ (fermée).— Λάβε τὸ δῶρον τοῦτο (ce présent).— Θέλω νὰ λάβῃς ταῦτα τὰ χρήματα.—Δὲν θέλω νὰ τὰ λάβω.—Ἤθελε (il voulait) νὰ λάβητε μεθ' ὑμῶν (avec vous) τὰ βιβλία σας.— Δὲν πιστεύω νὰ ἔλαβε χρήματα.— Ἐπιστεύσατε (avez-vous cru) ὅτι ἤθελε λάβει χρήματα;— Ἐπιθυμεῖ (il désire) νὰ λαμβάνῃ ἐπιστολάς.— Ἀφοῦ ἔλαβον τὰς δραχμάς μου ἀνεχώρησα (je suis parti).— Λαμβάνουσα χρήματα ἔδιδε τοῖς πτωχοῖς.— Λαβόντες τὰ βιβλία μας ἐπήγαμεν (nous sommes allés) εἰς τὸ σχολεῖον (à l'école).— Ἐπιστολαὶ ληφθεῖσαι.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ—QUATRIÈME CONJUGAISON

Rendre—Ἀποδίδειν

Indicatif présent

je rends ἀποδίδω
tu rends
il ἢ elle rend
nous rendons
vous rendez
ils ἢ elles rendent

Imparfait

je rendais ἀπέδιδον
tu rendais
il ἢ elle rendait
nous rendions
vous rendiez
ils ἢ elles rendaient

Prétérit défini

je rendis ἀπέδωκα (τότε)
tu rendis
il ἢ elle rendit
nous rendîmes
vous rendîtes
ils ἢ elles rendirent

Prétérit indéfini

j'ai rendu ἀπέδωκα (νῦν ἢ ἀορίς.)
tu as rendu
il ἢ elle a rendu
nous avons rendu
vous avez rendu
ils ἢ elles ont rendu

Prétérit antérieur

j'eus rendu ἀφοῦ ἀπέδωκα
tu eus rendu
il ἢ elle eut rendu
nous eûmes rendu
vous eûtes rendu
ils ἢ elles eurent rendu

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Plus-que-parfait
j'avais rendu εἶχον ἀποδώσει
tu avais rendu
il ἢ elle avait rendu
nous avions rendu
vous aviez rendu
ils ἢ elles avaient rendu

Futur
je rendrai θέλω ἀποδώσει
tu rendras
il ἢ elle rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils ἢ elles rendront

Futur passé
j'aurai rendu θὰ ἔχω ἀποδώσει
tu auras rendu
il ἢ elle aura rendu
nous aurons rendu
vous aurez rendu
ils ἢ elles auront rendu

Conditionnel
Présent ἢ futur
(Βλέπ. τὸ ῥῆμα avoir)
je rendrais ἤθελον ἀποδώσει (τώρα)
tu rendrais
il ἢ elle rendrait
nous rendrions
vous rendriez
ils ἢ elles rendraient

Prétérit
(Βλέπ. τὸ ῥῆμα avoir)
j'aurais rendu ἤθελον ἀποδώσει
tu aurais rendu
il ἢ elle aurait rendu
nous aurions rendu
vous auriez rendu
ils ἢ elles auraient rendu

On dit aussi
j'eusse rendu ἤθελον ἀποδώσει
tu eusses rendu
il ἢ elle eût rendu
nous eussions rendu
vous eussiez rendu
ils ἢ elles eussent rendu

Impératif
(Βλέπ. τὸ ῥῆμα avoir)
rends ἀπόδος
rendons ἀποδώσωμεν
rendez ἀποδώσατε

Subjonctif
Présent καὶ futur
que je rende νὰ ἀποδίδω (μετὰ ἐνεστῶτα ἢ μέλλ. ὁριστ.)
que tu rendes
qu'il ἢ qu'elle rende
que nous rendions
que vous rendiez
qu'ils ἢ qu'elles rendent

Imparfait
que je rendisse νὰ ἀποδίδω (μετὰ παρῳχ. ὁριστικῆς)
que tu rendisses
qu'il ἢ qu'elle rendît
que nous rendissions
que vous rendissiez
qu'ils ἢ qu'elles rendissent

Prétérit
que j'aie rendu νὰ ἀπέδωκα
que tu aies rendu
qu'il ἢ qu'elle ait rendu
que nous ayons rendu
que vous ayez rendu
qu'ils ἢ qu'elles aient rendu

Plus-que-parfait
que j'eusse rendu νὰ εἶχον ἀποδώσει
que tu eusses rendu
qu'il ἢ qu'elle eût rendu
que nous eussions rendu
que vous eussiez rendu
qu'ils ἢ qu'elles eussent rendu

Infinitif
Présent ἢ futur
rendre νὰ ἀποδίδω κλπ.

Prétérit
avoir rendu ἀφοῦ ἀπέδωκα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Participe	Passé
Présent ἢ futur	ayant rendu ἀποδώσας κλπ.
rendant ἀποδίδων	Passif
	rendu, rendue, ἀποδοθεὶς κλπ.

Παρατηρήσεις ἐπί τινων ῥημάτων τῆς δ' συζυγίας
Observations sur certains verbes de la quatrième conjugaison

218.—Μεταξὺ τῶν ῥημάτων τῆς συζυγίας ταύτης τῶν ληγόντων εἰς dre, τινὰ εἰς τὰ τρία ἑνικὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς μεταβάλλουσι τὰ ληκτικὰ ds, ds, d τοῦ τύπου εἰς s, s, t. Ταῦτά εἰσι τὰ λήγοντα εἰς τὸν ἐνεστῶτα τῆς ἀπαρεμφάτου εἰς indre καὶ soudre, ὡς craindre φοβοῦμαι, je crains, tu crains, il craint, absoudre ἀθῶῶ, j'absous, tu absous, il absout etc.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἐπὶ τῶν ῥημάτων recevoir καὶ rendre καὶ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς γ' καὶ δ' συζυγίας

Λαμβάνω χρήματα καὶ εἰδήσεις.—Ἐλαμβάνομεν ἐμπορεύματα.—Ἔλαβον προχθὲς ἐπιστολήν.—Ἔλαβον σήμερον μίαν ἀγγελίαν.—Ἀφοῦ ἔλαβον τὰ βιβλία μου ἀπῆλθον (je suis parti).—Εἶχε (αὕτη) λάβει τὰς ἐπιστολάς της.—Θέλομεν λάβει ἐφημερίδας.—Θὰ ἔχω λάβει ἐπιστολὰς πρὸ (avant) τῆς αὔριον.—Θὰ ἔχετε λάβει χρήματα πρὸ τῆς ἀφίξεώς μας.—Ἂν εἶχον ἐργασίαν θὰ ἐλάμβανα χρήματα.—Ἤθελον λάβει χρήματα ἂν μοὶ ἔπεμπες (si tu m'en envoyais).—Δέχθητι τὰς εὐχαριστήσεις μου.—Δέχθητε τοὺς χαιρετισμούς μου.—Θέλω νὰ δέχησαι ὅ,τι σοὶ δίδωσι (ce qu'on te donne).—Ἤθελον νὰ δεχθῇ.—Ἤθελον νὰ εἶχε δεχθῇ.—Λαβὼν χρήματα μοὶ ἔδωκε.—Ἀποδίδω τὸ βιβλίον σου.—Ἀπέδιδον τὰ χρήματα.—Ἀπεδώκαμεν τὴν γραμματικήν.—Ἀπεδώκατε προχθὲς τὴν ἐπίσκεψιν.—Ἀφοῦ ἀπέδωκα τὸ βιβλίον ἐξῆλθον (je suis sorti).—Εἴχετε ἀποδώσει τὸ ὡρολόγιον.—Θὰ ἀποδώσουν τὰ χρήματα.—Θὰ ἔχω ἀποδώσει τὰ χρήματα πρὸ τῆς ἐπανόδου σας (avant votre arrivée).—Θὰ ἀποδώσωμεν ἐὰν....—Ἐὰν εἴχομεν χρήματα θὰ ἀπεδίδομεν τὸ χρέος μας.—Ἀπόδος τὸ βιβλίον μου.—Πρέπει νὰ ἀποδώσῃς τὰ χρήματά μου.—Ἔπρεπε νὰ τὰ ἀποδώσῃς.—Ἀμφιβάλλω ἂν τ' ἀπέδωκε.—Ἐπεθύμουν νὰ τὰ εἶχεν ἀποδώσει.—Ἀποδίδων χάριτας.—Ἀποδώσασα τὴν γραμματικήν μου.—Βιβλίον ἀποδοθέν.—Φοβοῦμαι τοὺς κακούς.—Ἀθῶῶ τοὺς ὑποδίκους (les accusés.)—Μισθὸς ὀφειλόμενος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Περὶ παθητικῶν ῥημάτων—Des verbes passifs

219.—Σημ. Οἱ Γάλλοι τὰ παθητικὰ ῥήματα σχηματίζουσι διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être κατὰ πάντας τοὺς χρόνους αὐτοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ ῥήματος τὸ ὁποῖον θέλουσι νὰ σχηματίσωσι παθητικῶς.

Σχηματισμὸς τοῦ παθητικοῦ ῥήματος ΑΓΑΠΑΣΘΑΙ

Conjugaison du verbe passif ÊTRE AIMÉ

Indicatif présent
je suis aimé, e ἀγαπῶμαι
Imparfait
j'étais aimé, e ἠγαπώμην
Prétérit défini
je fus aimé, e ἠγαπήθην (τότε)
Prétérit indéfini
j'ai été aimé, e ἠγαπήθην (νῦν ἢ ἀορίστως)
Prétérit antérieur
j'eus été aimé, e ἀφοῦ ἠγαπήθην
Plus-que-parfait
j'avais été aimé, e εἶχον ἀγαπηθῇ
Futur
je serai aimé, e θὰ ἀγαπηθῶ
Futur passé
j'aurai été aimé, e θὰ ἔχω ἀγαπηθῇ

Conditionnel
Présent ἢ futur
je serai aimé, e ἤθελον ἀγαπηθῇ (τώρα)
Passé
j'aurais été aimé, e ἤθελον ἀγαπηθῇ (τότε)
On dit aussi
j'eusse été aimé, e ἤθελον ἀγαπηθῇ (τότε)

Impératif
sois aimé, e ἀγαπήθητι
soyons aimés, ées ἀγαπηθῶμεν
soyez aimés, ées ἀγαπήθητε

Subjonctif
Présent ἢ futur
que je sois aimé, e νὰ ἀγαπῶμαι (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλ. ὁριστ.)
Imparfait
que je fusse aimé, e νὰ ἀγαπῶμαι (μετὰ παρῳχ. ὁριστικ.)
Prétérit
que j'aie été aimé, e νὰ ἠγαπήθην
Plus-que-parfait
que j'eusse été aimé, e νὰ εἶχον ἀγαπηθῇ

Infinitif
Présent ἢ futur
être aimé, e νὰ ἀγαπῶμαι κλπ.
Prétérit
avoir été aimé, e ἀφοῦ ἠγαπήθην

Participe
Présent ἢ futur
étant aimé, e ἀγαπώμενος κλπ.
Passé
ayant été aimé, e ἀγαπηθεὶς κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων

Ἀγαπῶμαι ὑπὸ (de) τῶν γονέων μου.—Ἀγαπᾶται ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς του.—Ἠγαπώμην ὑπὸ τοῦ πατρός μου.—Ἠγαπώμεθα ὑπὸ τῶν φίλων μας.—Ἠγαπήθης ὑπὸ τοῦ διδασκάλου σου.—Ἠγαπήθητε τότε ὑπὸ τῶν καλῶν.—Ἀφοῦ ἠγαπήθην ὑπὸ τῆς ἐξαδέλφης μου.—Εἶχον ἀγαπηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐξαδέλφου μου.—Θέλω

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγαπηθῆ ὑπὸ τῆς οἰκογενείας μου. — Θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ πάντων (de tout le monde). — Θέλω ἀγαπηθῆ πρὶν ἢ ἀναχωρήσω. — Ἤθελον ἀγαπηθῆ σήμερον ὑπὸ τῶν γονέων μου. — Ἤθελον ἀγαπηθῆ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν συγγενῶν μου. — Ἀγαπήθητι ὑπὸ τοῦ φίλου σου. — Ἂς ἀγαπηθῶμεν ὑπὸ τῶν καλῶν. — Πρέπει νὰ ἀγαπηθῶ ἢ νὰ ἀγαπῶμαι ὑπὸ τῶν γονέων μου καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων μου. — Ἔπρεπε νὰ ἀγαπᾶσαι ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν σου. — Ἤθελον νὰ εἶχες ἀγαπηθῆ ὑπὸ τῆς μητρός σου. — Θέλω νὰ ἀγαπῶμαι ὑπὸ πάντων. — Ἀφοῦ (après) ἠγαπήθην ὑπὸ τῶν διδασκάλων μου ἐμελέτησα καλήτερον (j'ai mieux étudié). — Ὁ υἱὸς οὗτος ἀγαπώμενος ὑπὸ πάντων, λατρεύεται (il est adoré) ὑπὸ τῶν γονέων του. — Ἡ ἀδελφή μου ἀγαπηθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρός μου. — Παιδίον ἀγαπηθὲν ὑπὸ πάντων.

Περὶ οὐδετέρων ῥημάτων—Des verbes neutres

220.— Σημ. Ὅσα ἐκ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων βοηθοῦνται κατὰ τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ avoir, σχηματίζονται ὡς τὰ ἐνεργητικά, ὅσα δὲ ὑπὸ τοῦ être, ὡς ἐφεξῆς: (ιά)

Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος TOMBER *πίπτειν*

Conjugaison du verbe neutre TOMBER

Indicatif présent
je tombe πίπτω

Imparfait
je tombais ἔπιπτον

Prétérit défini
je tombai ἔπεσα (τότε)

Prétérit indéfini
je suis tombé, e ἔπεσα (νῦν ἢ ἀορίστως)

Prétérit antérieur
je fus tombé, e ἀφοῦ ἔπεσα

Plus-que-parfait
j'étais tombé, e εἶχον πέσει

Futur
je tomberai θὰ πέσω

Futur passé
je serai tombé, e θὰ ἔχω πέσει

Conditionnel
Présent ἢ futur
je tomberais ἤθελον πέσει (νῦν)

Passé
je serais tombé, e ἤθελον πέσει (τότε)

On dit aussi
je fusse tombé, e ἤθελον πέσει (τότε)

Impératif
tombe πίπτε
tombons ἂς πέσωμεν
tombez πέσατε

Subjonctif
Présent ἢ futur
que je tombe νὰ πίπτω (μετὰ ἐνεργ. ἢ μέλλ. ὁριστικῆς)

Imparfait
que je tombasse νὰ πίπτω (μετὰ παρωχ. ὁριστ.)

Prétérit
que je sois tombé, e νὰ ἔπεσα

Plus-que-parfait
que je fusse tombé, e νὰ εἶχον πέσει

Infinitif
Présent ἢ futur
tomber νὰ πίπτω κλπ.

Prétérit
être tombé, e ἀφοῦ ἔπεσα κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Participe	Passé
Présent ἢ futur	étant tombé, e πεσὼν κλπ.
tombant πίπτων κλπ.	

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων
Observations sur les verbes neutres

221.—Ἐξ ὅλων τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τῶν ἐκφραζόντων ἐνέργειαν μόνα τὰ ἑξῆς βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être: aller πορεύεσθαι, arriver φθάνειν, choir καταπίπτειν, décéder τελευτᾷν, mourir θνήσκειν, naître γεννᾶσθαι, tomber πίπτειν, éclore ἀνοίγειν, venir ἔρχεσθαι, καὶ τὰ ἐκ τοῦ ῥήματος τούτου σύνθετα devenir ἀποβαίνειν, parvenir παραγίγνεσθαι, revenir ἐπανέρχεσθαι, redevenir γίγνεσθαι αὖθις, disconvenir διαφωνεῖν, survenir ἐπέρχεσθαι, intervenir μεσολαβεῖν· τὰ ἀκόλουθα ὅμως καίτοι σύνθετα ἐκ τοῦ venir βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir: prévenir προλαμβάνειν, contrevenir παραβαίνειν, subvenir ἐπαρκεῖν. (ιβ')

222.—Ὅσα τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἔχουσιν ἀντικείμενον θεωροῦνται ὡς ἐνεργητικὰ καὶ σχηματίζονται πάντοτε βοηθείᾳ τοῦ avoir, ὡς il a monté, il a descendu l'escalier, ἀνέβη, κατέβη τὴν κλίμακα. J'ai passé la nuit sans dormir, διῆλθον τὴν νύκτα ἄϋπνος κλπ.

223.—Τινὰ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἀλλάσσοντα βοηθητικὸν ἀλλάσσουσι καὶ σημασίαν, ταῦτά εἰσι: Τὸ convenir ὑπὸ τὴν σημασίαν τοῦ ἁρμόζειν σχηματίζεται διὰ τοῦ avoir, ὑπὸ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ μένειν σύμφωνος διὰ τοῦ être, ὡς cette maison m'a convenu et je suis convenu du prix ὁ οἶκος οὗτος μοὶ ἐφάνη ἁρμόδιος καὶ συνεφώνησα περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ.

224.—Τὸ demeurer σχηματίζεται διὰ τοῦ être ὑπὸ τὴν σημασίαν τοῦ μένειν διαρκῶς, καὶ διὰ τοῦ avoir ὅταν σημαίνῃ μένειν προσωρινῶς, ὡς deux cents hommes sont demeurés sur le champ de bataille διακόσιοι ἄνδρες ἔμειναν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. J'ai demeuré en mil huit cent soixante dans cette maison ἔμεινα κατὰ τὸ 1860 εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν κλπ.

225.—Τὸ expirer βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être ὅταν λέγηται περὶ ἀψύχων καὶ ὑπὸ τοῦ avoir ἐπὶ προσώπων, ὡς la trève est expirée ἡ ἀνακωχὴ ἔληξε. Le blessé a expiré ὁ πληγεὶς ἀπέθανε κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῶν οὐδετέρων ῥημάτων

Ποῦ (οὖ) ἐπορεύθητε;—Ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.—Ἀπέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θανε πρὸ (il y a) δέκα ἡμερῶν. — Εἶχον πέσει καθ' ὁδὸν (en chemin). — Ἐγεννήθημεν εἰς Πάτρας. — Ἐπανῆλθον χθὲς τὸ ἑσπέρας. — Χθὲς διῆλθον κάτωθεν τοῦ οἴκου τούτου. — Ὁ καύσων δὲν παρῆλθεν εἰσέτι. — Οἱ φονεῖς ἐκρύβησαν εἰς τὰ πέριξ (aux environs). — Ἀνέβημεν τὴν κλίμακα. — Διήλθομεν τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἐξοχήν. — Κατέβην τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας ταύτης. — Συνεφωνήσαμεν (convenir) νὰ ὑπάγωμεν (d'aller) εἰς τὴν οἰκίαν σας. — Ἡ συμφωνία αὕτη μοὶ ἤρεσε. — Πεντακόσιοι ἄνθρωποι ἔμειναν ὑπὸ τὰς καταπεσούσας οἰκίας. — Ἐμείναμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο ἐπί τινας ἡμέρας. — Ἡ προθεσμία πότε ἐξέπνευσεν; — Ὁ φίλος μου ἐξέπνευσεν εἰς (dans) τὰς ἀγκάλας μου...

Περὶ ἀντωνυμικῶν ῥημάτων—Des verbes pronominaux

226. — Τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα σχηματίζονται προτασσομένων τῶν ἀντωνυμιῶν me, te, se, nous, vous, se. Βοηθοῦνται δὲ πάντοτε ὑπὸ τοῦ être. Αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se εἰσὶν ἄλλοτε μὲν αἰτιατικῆς πτώσεως καὶ ἄλλοτε δοτικῆς, ὡς je me lave νίπτομαι=νίπτω ἐμαυτὸν, tu te rends justice ἀποδίδεις δικαιοσύνην ἑαυτῷ κλπ. Ὁ Ἕλλην μαθητὴς δύναται εὐχερῶς νὰ διακρίνῃ αὐτὰς, μεταφράζων τὸ αὐτοπαθὲς ῥῆμα οὐχὶ διὰ τοῦ μέσου τύπου τῆς ἑλλ. γλώσσης ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ μετ' ἀντικειμένου, ὡς je me peigne κτενίζομαι δηλ. κτενίζω ἐμαυτὸν κλπ. (ιγ')

Σχηματισμὸς τοῦ ἀντωνυμικοῦ ῥήματος ΝΙΠΤΕΣΘΑΙ

Conjugaison du verbe pronominal SE LAVER

Indicatif présent	Prétérit défini
je me lave νίπτω ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτὴν	je me lavai ἐνίφθην (τότε)
tu te laves	tu te lavas
il ἢ elle se lave	il ἢ elle se lava
nous nous lavons	nous nous lavâmes
vous vous lavez	vous vous lavâtes
ils ἢ elles se lavent	ils ἢ elles se lavèrent
Imparfait	**Prétérit indéfini**
je me lavais ἐνιπτόμην	je me suis lavé, e (ἐνίφθην νῦν ἢ ἀορίστως)
tu te lavais	tu t'es lavé, e
il ἢ elle se lavait	il ἢ elle s'est lavé, e
nous nous lavions	nous nous sommes lavés, ées
vous vous laviez	vous vous êtes lavés, ées
ils ἢ elles se lavaient	ils ἢ elles se sont lavés, ées

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Prétérit antérieur
je me fus lavé, e ἀφοῦ ἐνίφθην
tu te fus lavé, e
il ἢ elle se fut lavé, e
nous nous fûmes lavés, ées
vous vous fûtes lavés, ées
ils ἢ elles se furent lavés, ées

Plus-que-parfait
je m'étais lavé, e εἶχον νιφθῆ
tu t'étais lavé, e
il ἢ elle s'était lavé, e
nous nous étions lavés, ées
vous vous étiez lavés, ées
ils ἢ elles s'étaient lavés, ées

Futur
je me laverai θὰ νίψω ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτήν
tu te laveras
il ἢ elle se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils ἢ elles se laveront

Futur passé
je me serai lavé, e θὰ ἔχω νιφθῆ
tu te seras lavé, e
il ἢ elle se sera lavé, e
nous nous serons lavés, ées
vous vous serez lavés, ées
ils ἢ elles se seront lavées

Conditionnel
Présent ἢ futur
je me laverais ἤθελον νύψει ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτήν (νῦν)
tu te laverais
il ἢ elle se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez
il ἢ elles se laveraient

Passé
je me serais lavé, e ἤθελον νιφθῆ (τότε)
tu te serais lavé, e
il ἢ elle se serait lavé, e
nous nous serions lavés, ées
vous vous seriez lavés, ées
ils ἢ elles ses eraient lavés, ées

On dit aussi
je me fusse lavé, e ἤθελον νιφθῆ (τότε)
tu te fusses lavé, e
il ἢ elle se fût lavé, e
nous nous fussions lavés, ées
vous vous fussiez lavés, ées
ils ἢ elles se fussent lavés, ées

Impératif
lave-toi νίψον ἑαυτὸν ἢ ἑαυτήν
lavons-nous ἂς νιφθῶμεν
lavez-vous νίφθητε

Subjonctif
Présent ἢ futur
que je me lave νὰ νίπτω ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτήν (μετὰ ἐνες. ἢ μέλ.)
que tu te laves
qu'il ἢ qu'elle se lave
que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils ἢ qu'elles se lavent

Imparfait
que je me lavasse νὰ νίπτω ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτήν (μετὰ παρῳχ. ὁριστ.)
que tu te lavasses
qu'il ἢ qu'elle se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils ἢ qu'elles se lavassent

Prétérit
que je me sois lavé, e νὰ ἔχω νιφθῆ
que tu te sois lavé, e
qu'il ἢ qu'elle se soit lavé, e
que nous nous soyons lavés, ées
que vous vous soyez lavés, ées
qu'ils ἢ qu'elles se soient lavés, ées

Plus-que-parfait
que je me fusse lavé, e νὰ εἶχον νιφθῆ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

que tu te fusses lavé, e
qu'il ἢ qu'elle se fût lavé, e
que nous nous fussions lavés, ées
que vous vous fussiez lavés, ées,
qu'ils ἢ qu'elles se fussent lavés, ées

Infinitif

Présent ἢ futur

se laver νὰ νίπτω ἐμαυτὸν ἢ ἐμαυτὴν κλπ.

Prétérit

s'être lavé, e ἀφοῦ ἐνίφθην κλπ.

Participe

Présent ἢ futur

se lavant νιπτόμενος κλπ.

Passé

s'étant lavé, e νιφθεὶς, κλπ.

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων

Νίπτομαι καθ' ἑκάστην πρωΐαν (tous les matins).—Ἐνιπτόμην ὅταν ἦλθες.—Ἐνίφθημεν σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν.—Ἐνίφθητε χθές. —Ἀφοῦ (après que) ἐνίφθην.— Εἶχον νιφθῆ ὅταν ἦλθες.— Θέλω νιφθῆ αὔριον.— Θέλω νιφθῆ πρὶν ἢ ἔλθῃς.— Ἤθελον νιφθῆ τώρα ἐὰν εἶχον ὕδωρ.— Ἤθελον νιφθῆ χθὲς ἐὰν εἶχον καιρόν.— Νίφθητι καλῶς.— Νίφθητε μὲ καθαρὸν ὕδωρ.— Πρέπει νὰ νιπτώμεθα καθ' ἑκάστην πρωΐαν.— Ἐπεθύμουν νὰ νίπτησθε συνεχέστερον.— Ἐπιθυμῶ νὰ νίπτησθε συνεχέστερον.— Ἐπεθύμουν νὰ νιπτώμεθα δὶς τῆς ἡμέρας (deux fois par jour).— Θέλω νὰ νιφθῶ.— Παῖς νιπτόμενος.— Γυνὴ νιφθεῖσα.— Ἐνίφθημεν χθές.— Ἐνίφθητε σήμερον.— Ἐνίφθησαν τὴν πρωΐαν.— Θὰ νιφθῆτε σήμερον.— Ἐνίπτετο ὁ πατήρ σας.— Ἐνίφθη ἡ μήτηρ σας.— Ἤθελον νιφθῆ ἐὰν εἶχον σαπώνιον.— Νίφθητι πρὶν ἐξέλθῃς.

ΠΕΡΙ ΑΠΡΟΣΩΠΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ—DES VERBES IMPERSONNELS

227.— Verbes unipersonnels ἢ impersonnels καλοῦνται ὅσα δὲν κλίνονται εἰμὴ κατὰ τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον, οἷον il faut πρέπει, il pleuvait ἔβρεχε κλπ. Διαιροῦνται εἰς κυρίως ἀπρόσωπα impersonnels essentiels καὶ εἰς ἀπροσώπως εἰλημμένα impersonnels accidentels.

Conjugaison du verbe impersonnel **FALLOIR**

Indicatif présent

il faut πρέπει ἢ δεῖ

Imparfait

il fallait ἔπρεπε

Prétérit défini

il fallut ἐδέησε (νῦν ἢ ἀορίστως)

Prétérit indéfini

il a fallu ἐδέησε (τότε)

Prétérit antérieur

il eut fallu ἀφοῦ ἐδέησε

Plus-que-parfait

il avait fallu ἀφοῦ ἐδέησε

Futur

il faudra θὰ πρέπει

Futur passé

il aura fallu θὰ πρέπει πρὶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Conditionnel
Présent ἢ futur
il faudrait θὰ ἔπρεπε (τώρα)
Passé
il aurait fallu θὰ ἔπρεπε (τότε)
On dit aussi
il eût fallu θὰ ἔπρεπε (τότε)
Impératif
Δὲν ἔχει
Subjonctif
Présent ἢ futur
qu'il faille ἂς πρέπῃ (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλοντα)
Imparfait
qu'il fallût ἂς πρέπῃ (μετὰ παρῳχ.)
Prétérit
qu'il ait fallu ἂς ἔπρεπε (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλοντα)
Plus-que-parfait
qu'il eût fallu ἂς ἔπρεπε (μετὰ παρῳχ)
Infinitif
Présent ἢ futur
falloir πρέπειν
Prétérit
avoir fallu ἀφοῦ ἔπρεπε
Participe
Présent ἢ futur
Δὲν ἔχει
Passé
ayant fallu ἀφοῦ ἔπρεπε
Passif
fallu

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν τριτοπροσώπων ῥημάτων
Observations sur les verbes impersonnels

228.— Οὕτω σχηματίζονται τὰ πλεῖστα τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων κατὰ τὴν συζυγίαν εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ἅτινα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὡς il est résulté προέκυψεν, il est arrivé συνέβη κλπ.

229.— Τὸ ῥῆμα *falloir* σχηματιζόμενον αὐτοπαθῶς προτάξει τοῦ en σημαίνει *ἐλλείπει*, ὡς il s'en faut, il s'en est fallu κλπ. Τὸ δὲ pleuvoir βρέχειν, ἔχει ἐνεστῶσαν μετοχ. pleuvant.

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων

Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπομονήν.— Ἔπρεπε ν' ἀγαπᾶτε τὴν σπουδὴν διὰ νὰ μὴ μετανοῆτε (pour ne pas vous repentir) τώρα ματαίως (maintenant en vain).— Ἐδέησε χθὲς ἕνεκα τῆς ὁμίχλης (à cause du brouillard) νὰ ἀνάψωμεν φῶτα (allumer des lumières.—Ἐδέησε σήμερον νὰ λάβωμεν νεωτέρας πληροφορίας (des renseignements plus récents).— Ἀφοῦ ἐδέησε νὰ γράψωμεν ἠγοράσαμεν (nous avons acheté) χάρτην καὶ μελάνην.— Εἶχε χρειασθῆ χαρτίον καὶ μελάνην.—Θὰ χρειασθῇ ἴσως (peut-être) νὰ γράψητε ἐπιστολὴν περὶ τούτου (sur cela) εἰς τὸν πατέρα σας.— Ἔπρεπε (il fallait) ν' ἀποδώσητε τὰ χρήματα.— Πρέπει νὰ γράψητε καὶ νὰ τῷ ζητήσητε (et lui demander) συγχώρησιν (pardon).—

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἂς πρέπῃ, δὲν θὰ γράψω.— Ἔπρεπε νὰ γράψῃ ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει (à l'occasion du jour de l'an) εἰς τοὺς γονεῖς του.— Ἂς ἔπρεπε, δὲν ἔγραψε.— Τὸ ῥῆμα δεῖν εἶναι ἀπρόσωπον.— Ἐπειδὴ ἐδέησε νὰ εἴπωμεν (que nous disions) τὴν ἀλήθειαν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ—DES VERBES INTERROGATIFS

Παρατηρήσεις—Observations

230.— Τὰ ῥήματα τῆς γαλλικῆς γλώσσης σχηματίζονται ἐρωτηματικῶς μεταθέσει τῆς ἀντωνυμίας, εἰς μὲν τοὺς ἁπλοῦς χρόνους μετὰ τὸ ῥῆμα, εἰς δὲ τοὺς συνθέτους μετὰ τὸ βοηθητικόν, μόνον μέχρι τῆς impératif.

231.— Ὅταν τὸ α' ἑνικὸν πρόσωπον λήγῃ εἰς e ἄφωνον, εἰς τὰ ἐρωτηματικῶς σχηματιζόμενα ῥήματα τὸ τρέπουσιν εἰς é κλειστόν.

232.— Ὅταν τὸ πρῶτον ἑνικὸν πρόσωπον ᾖναι μονοσύλλαβον καὶ λήγει εἰς δύο ἢ πλείονα σύμφωνα, ἡ ἐρωτηματικὴ μορφὴ δὲν εἶναι εὔχρηστος. Μὴ λέγε λοιπὸν rends-je? sors-je? ἀλλὰ est-ce que je rends? est-ce que je sors? κλπ. Ἀπαντᾷ ὅμως: qu'entends-je? Τί ἀκούω!

233.— Ὅταν τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον λήγῃ εἰς φωνῆεν, παρεντίθεται ἓν t εὐφωνικὸν μεταξὺ τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἀντωνυμίας· ὡς aime-t-il? aima-t-elle? terminera-t-on? κλπ.

234.— Καθ' ὅλην τὴν συζυγίαν τῶν ἐρωτηματικῶν ῥημάτων θέτομεν ἑνωτικὸν σημεῖον μεταξὺ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ὑποκειμένου.

Ῥήματα σχηματιζόμενα ἐρωτηματικῶς
Verbes conjugués interrogativement

Indicatif

Présent

Aimé-je? finis-je? reçois-je est-ce que je rends?

Imparfait

aimais-je? finissais-je? recevais-je? rendais-je?

Prétérit défini

aimai-je finis-je? reçus-je? rendis-je?

Prétérit indéfini

ai-je aimé? fini? reçu? rendu?

Prétérit antérieur

eus-je aimé? fini? reçu? rendu?

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Plus-que-parfait

avais-je aimé? fini? reçu? rendu?

Futur

aimerai-je? finirai-je? recevrai-je? rendrai-je?

Futur passé

aurai-je aimé? fini? reçu? rendu?

Conditionnel

Présent ἢ futur

aimerais-je? finirais-je? recevrais-je? rendrais-je?

Passé

aurais-je aimé? fini? reçu? rendu?

On dit aussi

eussé-je aimé? fini? reçu? rendu?

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἐρωτηματικῶν ῥημάτων

Ἔχω ἄρτον; — Ἔχεις κρέας καὶ οἶνον; — Ἔχουσι μῆλα καὶ ἀπίδια; — Ἔχει κεράσια; — Ἔχετε σταφυλάς; — Εἶχον (ἐκεῖνοι) ἀμύγδαλα; — Ἔσχον βιβλία; — Ἔσχομεν ῥόδα καὶ σῦκα; — Ἔσχετε χθὲς ἐπιστολάς; — Εἶχες ἀγαπήσει τοὺς γονεῖς σου; — Εἴχετε ἀγαπήσει τὴν σπουδήν; — Θὰ τὸν ἀγαπήσητε ὅταν τὸν ἴδητε; — Τελειόνεις τὸ μάθημά σου; — Πότε θὰ τελειώσῃς τὴν ἐργασίαν σου; — Ἐτελείωσε τὴν μελέτην του; — Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἦλθε; — Εἶσαι εὐχαριστημένος; — Εἶναι ἐπιδέξιος, γενναῖος καὶ εὐτυχής; — Ἦσο ἐνησχολημένος; — Ἦτο κεκμηκώς; — Ἦσαν πένητες; — Ὑπῆρξα εὐπειθής; — Ὑπήρξαμεν ὠργισμένοι; — Ὑπήρξατε κατειλημμένοι; — Θὰ ᾖσαι ἕτοιμος; — Θὰ εἴμεθα χαρούμενοι; — Θὰ εἴμεθα παράτολμοι ἐὰν ἀντείπῃ (s'il nous contredit)? — Ἤθελεν εἶσθαι ἀνωφελής; — Ἠθέλατε εἶσθαι ἔνοχοι; — Ἀποδίδεις τὰ βιβλία; — Ἀπέδιδε τὰ χρήματα; — Ἀπεδώκατε τὴν γραμματικήν; — Ἀπέδωκαν χθὲς τὸν χρυσόν; — Θὰ ἀποδώσῃς τὰ χρήματα; — Θὰ ἀποδώσω χρήματα ἐάν; ... — Ἤθελε τὰ ἀποδώσει ἐάν; ... — Τί ἐλάβετε; — Λαμβάνεις εἰδήσεις; — Ἔλαβε χρήματα; — Χθὲς ἐλάβετε ἐπιστολάς; — Πότε θὰ λάβῃς ἐμπορεύματα; — Θὰ ἔχετε λάβει πρὸ τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος; — Ἀφοῦ λάβῃς χρήματα θὰ μοὶ δώσῃς; (m'en donneras-tu)?

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΝΗΤΙΚΩΣ ΚΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

DES VERBES CONJUGUÉS NÉGATIVEMENT

235.— Τὰ ῥήματα τῆς γαλλικῆς γλώσσης σχηματίζονται ἀρνη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τικῶς παρενθέσει τῶν ἀρνητικῶν μορίων ne καὶ pas, κατὰ μὲν τοὺς ἁπλοῦς χρόνους πρὸ τοῦ ῥήματος καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα, (πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου πρὸ τοῦ ὁποίου τίθενται συνηθέστερον ἀμφότερα τὰ μόρια), κατὰ δὲ τοὺς συνθέτους, πρὸ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ μετ' αὐτό, ὡς ἐφεξῆς:

Σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος PUNIR TIMΩΡΕΙΝ *ἀρνητικῶς*
Conjugaison du verbe PUNIR *négativement*

(Σχηματίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος finir)

Indicatif présent
je ne punis pas δὲν τιμωρῶ
Imparfait
je ne punissais pas δὲν ἐτιμώρουν
Prétérit défini
je ne punis pas δὲν ἐτιμώρησα (τότε)
Prétérit indéfini
je n'ai pas puni δὲν ἐτιμώρησα (νῦν ἢ ἀορίστως)
Prétérit antérieur
je n'eus pas puni ἀφοῦ δὲν ἐτιμώρησα
Plus-que-parfait
je n'avais pas puni δὲν εἶχον τιμωρήσει
Futur
je ne punirai pas δὲν θὰ τιμωρήσω
Futur passé
je n'aurai pas puni δὲν θὰ ἔχω τιμωρήσει
Conditionnel
Présent ἢ futur
je ne punirais pas δὲν ἤθελον τιμωρήσει (νῦν)
Prétérit
je n'aurais pas puni δὲν ἤθελον τιμωρήσει (τότε)
On dit aussi
je n'eusse pas puni δὲν ἤθελον τιμωρήσει (τότε)

Impératif
ne punis pas μὴ τιμώρει
ne punissons pas μὴ τιμωρῶμεν
ne punissez pas μὴ τιμωρῆτε
Subjonctif
Présent ἢ futur
que je ne punisse pas νὰ μὴ τιμωρῶ (μετὰ ἐνεστ. ἢ μέλλ.)
Imparfait
que je ne punisse pas νὰ μὴ τιμωρῶ (μετὰ παρῳχ.)
Passé
que je n'ai pas puni νὰ μὴν ἔχω τιμωρήσει
Plus-que-parfait
que je n'eusse pas puni νὰ μὴν εἶχον τιμωρήσει
Infinitif
Présent ἢ futur
ne pas punir νὰ μὴ τιμωρῶ
Prétérit
n'avoir pas puni ἀφοῦ δὲν ἐτιμώρησα
Participe
Présent ἢ futur
ne punissant pas μὴ τιμωρῶν
Prétérit
n'ayant pas puni μὴ τιμωρήσας
Passif
puni, e τιμωρηθεὶς κλπ.

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶς κλινομένων ῥημάτων

Δὲν τιμωρῶ τοὺς καλούς. — Δὲν ἐτιμώρει τοὺς ἀμελεῖς. — Δὲν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐτιμώρησε χθὲς τὸν ἀδελφόν σας. — Δὲν ἐτιμώρησας τοὺς μαθητάς. — Ἀφοῦ δὲν ἐτιμωρήσαμεν τοὺς ἀτάκτους. — Δὲν εἶχετε τιμωρήσει τὸν ἐξάδελφόν σας. — Δὲν θὰ μὲ τιμωρήσει. — Αὔριον δὲν θὰ τὸν ἔχει τιμωρήσει. — Δὲν ἤθελον σὲ τιμωρήσει. — Δὲν ἠθέλομεν τὸν τιμωρήσει ἐὰν ἦτον ἐπιμελής. — Μὴ τιμώρει τὸν ἀδελφόν σου. — Δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶμεν τοὺς ἐπιμελεῖς. — Δὲν ἔπρεπε νὰ τιμωρήσητε τὸν καλὸν ἐκεῖνον μαθητήν. — Δὲν πιστεύω νὰ σ' ἐτιμώρησε τόσον αὐστηρῶς. — Δὲν ἐπίστευον ὅτι ἤθελε τὸν τιμωρήσει. — Ἐπιθυμῶ νὰ μὴ τιμωρῶ. — Μὴ τιμωρῶν τοὺς ἀμελεῖς τοὺς βλάπτεις (tu leur nuis). — Μὴ τιμωρήσας τὴν γυναῖκα ταύτην διὰ τὸ πταῖσμα (délit) τοῦ υἱοῦ της. — Μὴ τιμωρηθείς. — Μὴ τιμωρηθείσης τῆς γυναικὸς ταύτης.

Περὶ τῶν ἐρωτηματικῶς καὶ ἀρνητικῶς κλινομένων ῥημάτων
Des verbes conjugués négativement et interrogativement

APERCEVOIR—ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΝ

Indicatif présent

n'aperçois-je pas? Δὲν παρατηρῶ;

Imparfait

n'apercevais-je pas? Δὲν παρετήρουν;

Prétérit défini

n'aperçus-je pas? Δὲν παρετήρησα; (τότε)

Prétérit indéfini

n'ai-je pas aperçu? Δὲν παρετήρησα; (νῦν ἢ ἀορίς.)

Prétérit antérieur

n'eus-je pas aperçu? Ἀφοῦ δὲν παρετήρησα;

Plus-que-parfait

n'avais-je pas aperçu? Δὲν εἶχον παρατηρήσει;

Futur

n'apercevrai-je pas? Δὲν θὰ παρατηρήσω;

Futur passé

n'aurai-je pas aperçu? Δὲν θὰ ἔχω παρατηρήσει;

Conditionnel

Présent ἢ futur

n'apercevrais-je pas? Δὲν ἤθελον παρατηρήσει (νῦν) ἐάν..;

Prétérit

n'aurais je pas aperçu? Δὲν θὰ εἶχον παρατηρήσει (τότε) ἐάν..;

On dit aussi

n'eussé-je pas aperçu? Δὲν θὰ εἶχον παρατηρήσει (τότε) ἐάν..;

236.—Σημ. Οἱ λοιποὶ χρόνοι δὲν ἐκφέρονται ἐρωτηματικῶς, ὡς ἤδη εἴπομεν προηγουμένως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶς καὶ ἐρωτηματικῶς κλινομένων ῥημάτων

Τί παρατηρεῖτε; — Δὲν παρατηρῶ τίποτε. — Ἐτιμωρήσατε τὸν ἀδελφόν σας; — Δὲν παρετηρήσατε τὴν ταραχήν του; (son trouble)? — Δὲν τὴν παρετήρησα. — Διατί θὰ τὸν τιμωρήσῃς; — Δὲν θὰ τὸν τιμωρήσω χάριν ὑμῶν (en votre faveur.) — Ἐτιμωρήσατε χθὲς τοὺς μαθητάς σας; — Δὲν τὸν εἴχετε τιμωρήσει μετὰ τῶν ἄλλων; — Ἀφοῦ παρετηρήσατε (quand vous eûtes aperçu) ἦλθε; — Δὲν ἔχετε παρατηρήσει ἀκόμη τὸ λάθος σας; — Δὲν θὰ παρατηρήσητε ἐὰν ἔρχηται; — Μὴ τιμωρήσετε τὴν ἀδελφήν μου. — Δὲν τὴν τιμωρῶ. — Διατί τὸν ἐτιμώρεις συνεχῶς; — Δὲν ἐτιμώρησα οὐδένα. — Χθὲς δὲν ἐτιμωρήσατε (prét. déf.) τὸν ἐξάδελφόν μου; — Δὲν τὸν εἶχον τιμωρήσει διὰ τὸ σφάλμα τοῦτο. — Θὰ τὸν τιμωρήσητε; — Μὴ τιμώρει τοὺς ἐπιμελεῖς. — Πρέπει νὰ τιμωρῇς τοὺς ἀτάκτους. — Ἔπρεπε νὰ τὸν τιμωρήσητε. — Θέλω νὰ μὴ τιμωρῶ. — Μὴ τιμωρήσας τὸν ἀδελφόν του τὸν ἔβλαψε. — Μὴ τιμωρῶν τοὺς κακοὺς τοὺς προτρέπεις εἰς τὴν κακίαν. — Δὲν παρετήρουν ἀπὸ τὸ παράθυρον; — Δὲν παρετηρήσατε σήμερον τοὺς τρόπους του; — Δὲν θὰ παρατηρήσητε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο; — Τί παρατηρεῖτε; — Παρατηρῶν ἀπὸ τὸ παράθυρον εἶδον (j'ai vu) τὴν μητέρα σας.

Περὶ τῶν αὐτοπαθ. ἀρνητικ. καὶ ἐρωτηματ. κλινομένων ῥημάτων

Des verbes conjugués pronominalement, négativement et interrogativement

VENDRE — ΠΩΛΕΙΝ

Indicatif présent

Est-ce que je ne me vends pas? Δὲν πωλοῦμαι;

Imparfait

Ne me vendais-je pas? Δὲν ἐπωλούμην;

Prétérit défini

Ne me vendis-je pas? Δὲν ἐπωλήθην; (τότε)

Prétérit indéfini

Ne me suis-je pas vendu, e? Δὲν ἐπωλήθην; (νῦν ἢ ἀορίς.)

Prétérit antérieur

Ne me fus-je pas vendu, e? Ἀφοῦ δὲν ἐπωλήθην;

Plus-que-parfait

Ne m'étais-je pas vendu, e? Δὲν εἶχον πωληθῇ;

Futur

Ne me vendrai-je pas? Δὲν θὰ πωληθῶ;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Futur passé

Ne me serai-je pas vendu, e? Δὲν θὰ ἔχω πωληθῆ;

Conditionnel

Présent ἢ futur

Ne me vendrais-je pas? Δὲν θὰ ἐπωλούμην; (νῦν)

Prétérit

Ne me serais-je pas vendu, e? Δὲν θὰ ἐπωλούμην; (τότε)

On dit aussi

Ne me fussé-je pas vendu, e? Δὲν θὰ ἐπωλούμην; (τότε)

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶς, ἐρωτηματ. καὶ ἀρνητικ. κλινομένων ῥημάτων

Δὲν πωλοῦμαι; — Δὲν ἐπωλούμην; — Δὲν ἐπωλήθησαν χθὲς εἰς τοὺς ἐχθρούς; (aux ennemis)? — Δὲν ἐπωλήθησαν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν; (à l'opposition)? — Δὲν εἶχε πωληθῆ διὰ μίαν θέσιν ἁπλοῦ ἀντιγραφέως; (d'un simple copiste)? — Δὲν θὰ πωληθῶσιν εἰς τοὺς ἐχθρούς; — Δὲν θὰ ἔχωσι πωληθῆ πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν στρατῶν; (avant l'arrivée des troupes)? — Δὲν θὰ ἐπωλοῦντο εἰς τὴν κυβέρνησιν (au gouvernement) ἐὰν δὲν ἔπιπτε; — Μὴ πωλῆσαι εἰς τοὺς ἐχθρούς. — Δὲν πρέπει νὰ πωλῆταί τις δι' ὑλικὸν συμφέρον. — Δὲν πιστεύω νὰ πωληθῆ εἰς τοὺς ἐχθρούς. — Δὲν παραδέχομαι ὅτι ἐπωλήθη εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος. — Ἐπίστευες (croyais-tu) ὅτι ἤθελε πωληθῆ;

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων — De la formation des temps

237. — Εἴπομεν (σελ. 53) ὅτι οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρχικοὺς καὶ εἰς παραγώγους, προσθέτομεν ἤδη ὅτι οἱ ἀρχικοὶ ἢ πρωτότυποι primitifs εἰσὶν οἱ χρησιμεύοντες πρὸς σχηματισμὸν τῶν παραγώγων dérivés. Εἰσὶ δὲ οἱ πρωτότυποι πέντε:

Le présent de l'infinitif	Ὁ ἐνεστὼς τῆς ἀπαρεμφάτου
Le participe présent	Ὁ ἐνεστὼς τῆς μετοχῆς
Le participe passif	Ἡ παθητικὴ μετοχὴ
Le présent de l'indicatif	Ὁ ἐνεστὼς τῆς ὁριστικῆς
Le passé défini	Ὁ ἀόριστος ά.

238. — L'infinitif présent καὶ le conditionnel présent σχηματίζει δύο χρόνους: Le futur τροπῇ τῶν r, oir καὶ re εἰς rai ἢ rais, ὡς aimer, j'aimerai, j'aimerais; finir, je finirai, je finirais; recevoir, je recevrai, je recevrais; rendre, je rendrai, je rendrais.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

239.—Le participe présent σχηματίζει τρεῖς χρόνους: α) τὰ τρία πληθυντικὰ πρόσωπα τοῦ présent de l'indicatif τροπῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ons, εἰς ez καὶ εἰς ent, ὡς donnant, nous donnons, vous donnez, ils donnent; finissant, nous finissons, vous finissez, ils finissent; rendant, nous rendons, vous rendez, ils rendent.

240.— Ἐξαιροῦνται τὰ ῥήματα τῆς τρίτης συζυγίας τὰ ὁποῖα εἰς τὸ τρίτον πληθυντ. πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς μεταβάλλουσι τὴν κατάληξιν evant εἰς oivent, ὡς recevant, nous recevons, vous recevez, ils reçoivent.

241.—β') Τὸν παρατατικὸν τῆς ὁριστικῆς, μεταβολῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς ais, ὡς donnant, je donnais; finissant, je finissais; recevant, je recevais; rendant, je rendais. γ') Τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὑποτακτικῆς, μεταβολῇ τῆς καταλήξεως ant εἰς e ἄφωνον, ὡς aimant, que j'aime; finissant, que je finisse; rendant, que je rende.

242.—Ἐξαιροῦνται τὰ ῥήματα τῆς τρίτης συζυγίας, ἅτινα τρέπουσι τὴν κατάληξιν evant εἰς oive, ὡς apercevant, que j'aperçoive κλπ.

243.—Le participe passif σχηματίζει πάντας τοὺς συνθέτους χρόνους τῇ βοηθείᾳ τῶν ῥημάτων avoir ἢ être, ὡς j'ai aimé, j'eus fini, j'avais reçu, j'aurai rendu, je suis aimé, je fus puni, j'avais été aperçu, je serai pendu κλπ.

244.—Le présent de l'indicatif, σχηματίζει l'impératif, ἀφαιρέσει τῶν ὑποκειμενικῶν ἀντωνυμιῶν je, nous, vous, ὡς je donne, donne; nous finissons, finissons; vous rendez, rendez; vous recevez, recevez κλπ. (ιδ'.)

245.—Le passé défini σχηματίζει τὸν imparfait du subjonctif τροπῇ τῆς καταλήξεως ai εἰς asse διὰ τὴν πρώτην συζυγίαν, καὶ προσλήψει τῆς συλλαβῆς se διὰ τὰς τρεῖς ἄλλας, ὡς j'aimai, que j'aimasse; je finis, que je finisse; je reçus, que je reçusse; je rendis, que je rendisse κλπ.

Περὶ ἀνωμάλων ῥημάτων—Des verbes irréguliers

246.—Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἀνώμαλα ῥήματα, ἐκεῖνα ἅτινα διαφέρουσι τῶν τύπων κατὰ μόνον τοὺς πέντε ἀρχικοὺς χρόνους, καὶ ἐκεῖνα ἅτινα σχηματίζουσιν ἀνωμάλως τούς τε ἀρχικοὺς καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς παραγώγους ἤ τινας ἐξ αὐτῶν. Ἐλλείποντος χρόνου τινὸς πρωτοτύπου, ἐλλείπουσι καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ παράγωγοι.

247.—Δίδομεν παρακατιόντες πάντας τοὺς χρόνους ἐκείνους οἵτινες σχηματίζονται παρὰ τοὺς τύπους. Οἱ μὴ περιεχόμενοι ἐν τῷ κατωτέρῳ πίνακι σχηματίζονται κατὰ τοὺς περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων δοθέντας κανόνας.

PREMIÈRE CONJUGAISON

Ἡ πρώτη συζυγία ἥτις περιέχει τὰ 4/5 τῶν γαλλικῶν ῥημάτων, δύο μόνον ἀνώμαλα ῥήματα ἔχει:

Aller (ὑπάγειν). Prés. de l'ind. Je vais καὶ je vas, tu vas, il va, nous allons, vouz allez, ils vont. Fut. J'irai. Conditionnel prés. J'irais. Imp. Vas καὶ va (περὶ οὗ βλέπε ἐν παραρτήματι ιδ'.) allons, allez. Subj. prés. Que j'aille. Infin. prés. Aller. Partic. prés. Allant. Passif. Allé. Prétérit défini. J'allai. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être. (ιέ καὶ ιϛ'.)

Envoyer (πέμπειν) εἶναι ἀνώμαλον μόνον κατὰ τὸν μέλλοντα j'enverrai.

SECONDE CONJUGAISON

Ῥήματα ἀνώμαλα μόνον κατὰ τοὺς πρωτοτύπους χρόνους
Verbes dont les temps primitifs seuls sont irréguliers

Inf. prés.	Part. prés.	Part. pas.	Ind. prés.	Prét. déf.	
Bouillir	bouillant	bouilli	je bous	je bouillis	ζέειν
couvrir	couvrant	couvert	je couvre	je couvris	καλύπτειν
dormir	dormant	dormi	je dors	je dormis	κοιμᾶσθαι
fuir	fuyant	fui	je fuis	je fuis	φεύγειν
mentir	mentant	menti	je mens	je mentis	ψεύδεσθαι
offrir	offrant	offert	j'offre	j'offris	προσφέρειν
ouvrir	ouvrant	ouvert	j'ouvre	j'ouvris	ἀνοίγειν
partir	partant	parti	je pars	je partis [1]	ἀναχωρεῖν
se repentir	se repentant	repenti	je me repens	je me repentis [2]	μετανοεῖν
sentir	sentant	senti	je sens	je sentis	αἰσθάνεσθαι
servir	servant	servi	je sers	je servis	ὑπηρετεῖν
sortir	sortant	sorti	je sors	je sortis [1]	ἐξέρχεσθαι
souffrir	souffrant	souffert	je souffre	je souffris	ὑποφέρειν
tressaillir	tressaillant	tressailli	je tressaille	je tressaillis [3]	ἀνασκιρτᾷν
vêtir	vêtant	vêtu	je vêts	je vêtis	ἐνδύειν

[1] Οἱ σύνθετοι χρόνοι διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être.

[2] Πάντοτε αὐτοπαθῶς.

[3] Ὁ μέλλων κάμνει καὶ ἀνωμάλως, je tressaillerai.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ῥήματα ἀνώμαλα καὶ κατά τινας τῶν παραγώγων

Verbes irréguliers et dans quelques temps dérivés

(Ὁ Conditionnel présent εἶναι πάντοτε κατὰ τὸ ά πρόσωπον ὅμοιος τῷ μέλλοντι προσλήψει τοῦ s).

Acquérir, acquérant, acquis, j'acquiers, j'acquis. (Ἀποκτᾷν.) Prés. de l'ind. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert, nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. Imparf. J'acquérais, tu acquérais, il acquérait κλπ. Fut. J'acquerrai. Imp. Acquiers, acquérons, acquérez. Subj. prés. Que j'acquière.

Assaillir, assaillant, assailli, nous assaillons, j'assaillis. (Ἐφορμᾷν) [1].

Courir, courant, couru, je cours, je courus. (Τρέχειν.) Futur. Je courrai.

Cueillir, cueillant, cueilli, je cueille, je cueillis. (Δρέπειν.) Futur. Je cueillerai.

Faillir, faillant, failli, je faux, je faillis. (Σφάλειν.) Futur. Je faillirai καὶ je faudrai ὀλίγον εὔχρηστος.

Férir. Εὔχρηστον εἰς μόνην τὴν φράσιν sans coup férir ἀμαχητί.

Gésir. Εὔχρηστον μόνον κατὰ τοὺς χρόνους: Il gît, nous gisons, vous gisez, il gisent. Imparf. Je gisais κλπ. Participe prés. Gisant. (Κεῖσθαι.) Τὸ s προφέρεται ὡς σ καὶ οὐχὶ ὡς ζ.

Issir. Εὔχρηστον μόνον εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν issu καταγόμενος καὶ κατὰ τοὺς συνθέτους χρόνους, οἵτινες βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être.

Mourir, mourant, mort, je meurs, je mourus. (Θνήσκειν.) Futur. Je mourrai. Subjonct. prés. Que je meure, que tu meures, qu'il meure, que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent [2].

Ouir. Εὔχρηστον μόνον εἰς τὴν φράσιν: j'ai oui dire ἤκουσα νὰ λέγωσι, καὶ τὰς ἀναλόγους.

Quérir. Εὔχρηστον μόνον εἰς τὴν ἀπαρέμφατον μετὰ τῶν χρόνων τῶν ῥημάτων aller, envoyer καὶ venir. Je vais quérir ὑπάγω νὰ ζητήσω. J'envoyais quérir ἔπεμπον νὰ ζητήσω. Je viendrai quérir θὰ ἔλθω νὰ ζητήσω κλπ.

Saillir. Ἄχρηστον σχεδόν. Λέγουσι μᾶλλον faire saillie. (Ἐξέχειν). Καθ' ὅλους τοὺς χρόνους τοῦ ῥήματος faire.

[1] Ὁ ἐνικὸς τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς εἶναι σχεδὸν ἄχρηστος.

[2] Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Tenir, tenant, tenu, je tiens, je tins. (Κρατεῖν.) Prés. de l'ind. Je tiens, tu tiens, il tient, nous tenons, vous tenez, ils tiennent. Fut. Je tiendrai. Subj. prés. Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne, que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent.

Venir, venant, venu, je viens, je vins. (Ἔρχεσθαι.) Ind. prés. Je viens, tu viens, il vient, nous venons, vous venez, ils viennent. Fut. Je viendrai. Subj. prés. Que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être. (ις')

TROISIÈME CONJUGAISON

Apparoir, εὔχρηστον μόνον κατὰ τὸ 3ον ἑνικὸν τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς, il appert φαίνεται, ἐπὶ δημοσίων ἐγγράφων.

S'asseoir, s'assayant, assis, je m'assieds, je m'assis. (Καθέζεσθαι.) Ind. présent. Je m'assieds, tu t'assieds, ils s'assied, nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient, καὶ je m'assois, tu t'assois, il s'assoit, nous nous assoyons, vous vous assoyez, ils s'assoient. Imparf. Je m'asseyais καὶ je m'assoyais. Fut. Je m'assiérai ἢ je m'asseyerai ἢ je m'assoirai. Prés. du subj. Que je m'assaie ἢ que je m'assoie.

Déchoir, déchéant, déchu, je déchois, je déchus. (Ἐκπίπτειν.) Ind. prés. Je déchois, tu déchois, il déchoit, nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Imp. Je déchoyais. Fut. Je décherrai. Subj. prés. Que je déchoie. (Βοηθεῖται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν βοηθητικῶν.)

Echoir, échéant, échu, j'échois, 3ον ἑνικὸν il échoit καὶ il échet, j'échus. (Λαγχάνειν.) Fut. J'écherrai. (Βοηθεῖται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν βοηθητικῶν.)

Falloir, fallu, il faut, il fallut. (Πρέπει.) Fut. Il faudra. Cond. Il faudrait. Subj. prés. Qu'il faille, ἂν καὶ δὲν ἔχῃ ἐνεστῶτα τῆς μετοχῆς.

Mouvoir, mouvant, mû, je meus, je mus. (Κινεῖν.) Ind. prés. Je meus, tu meus, il meut, nous mouvons, vous mouvez, il meuvent. Fut. Je mouvrai. Subj. prés. Que je meuve.

Pleuvoir, pleuvant, plu, il pleut, il plut. (Βρέχειν ἐξ οὐρανοῦ.) Μεταφορικῶς ἐκλαμβανόμενον ἔχει καὶ τὰ τρίτα πληθυντικὰ πρόσωπα, ὡς les coups de fusil pleuvaient en cet endroit οἱ πυ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ροβολισμοὶ ἦσαν συνεχέστατοι ἐκεῖ. Les honneurs pleuvent chez lui αἱ τιμαὶ τὸν περιστοιχοῦσι κλπ.

Pourvoir, pourvoyant, pourvu, je pourvois, je pourvus, (Προμηθεύειν.) Fut. Je pourvoirai.

Pouvoir, pouvant, pu, je peux καὶ je puis, je pus. (Δύνασθαι.) Ind. prés. Je peux ἢ je puis, tu peux, il peut, nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Fut. Je pourrai. Subj. prés. Que je puisse.

Prévaloir, prévalant, prévalu, je prévaux, je prévalus. (Ὑπερισχύειν.) Prés. de l'ind. Je prévaux, tu prévaux, il prévaut, nous prévalons, vous prévalez, il prévalent. Fut. Je prévaudrai.

Promouvoir. (Προβιβάζειν.) Εὔχρηστον μόνον εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν promu προβιβασθεὶς, καὶ κατὰ τοὺς συνθέτους χρόνους οἵτινες βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être.

Savoir, sachant, su, je sais, je sus. (Ἠξεύρειν.) Ind. prés. Je sais, tu sais, il sait, nous savons, vous savez, ils savent. Fut. je saurai. Imp. Sache, sachons, sachez. Subj. prés. Que je sache.

Surseoir, sursoyant, sursis, je sursois, je sursis. (Ἀναβάλλειν.) Fut. Je surseoirai.

Valoir, valant, valu, je vaux, je valus. (Ἀξίζειν.) Σχηματίζεται καθ' ὅλα ὡς τὸ prévaloir, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτ. ὅστις κάμνει que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille, que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent.

Voir, voyant, vu, je vois, je vis. (Βλέπειν.) Fut. Je verrai. Τὸ ἐκ τοῦ voir σύνθετον prévoir προβλέπειν, ἔχει μέλλοντα je prévoirai.

Vouloir, voulant, voulu, je veux, je voulus. (Βούλεσθαι.) Prés. de l'ind. Je veux, tu veux, il veut, nous voulons, vous voulez, ils veulent. Fut. Je voudrai. Impér. Veux καὶ veuille, voulons καὶ veuillons, voulez καὶ veuillez. Subj. prés. Que je veuille, que tu veuilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

QUATRIÈME CONJUGAISON

Verbes dont les temps primitifs seuls sont irréguliers

Ῥήματα ὧν μόνοι οἱ πρωτότυποί εἰσιν ἀνώμαλοι

Infin. prés.	Part. prés.	Part. pas	Ind. prés.	Prét. déf.	
Absoudre	absolvant	absous 0. absoute	j'absous	. . . . .	ἀθωόνειν
Battre	battant	battu	je bats	je battis	τύπτειν
Circoncire	circoncisant	circoncis	je circoncis	je circoncis	περιτέμνειν
Conclure	concluant	conclu	je conclus	je conclus	συμπεραίνειν
Confire	confisant	confit	je confis	je confis	ζακχαρόνειν
Connaître	connaissant	connu	je connais	je connus	γιγνώσκειν
Coudre	cousant	cousu	je couds	je cousis	ῥάπτειν
Croire	croyant	cru	je crois	je crus	πιστεύειν
Croître	croissant	crû	je crois	je crûs[1]	αὐξάνειν
Écrire	écrivant	écrit	j'écris	j'écrivis	γράφειν
Exclure	excluant	exclu	j'exclus	j'exclus	ἀποκλείειν
Lire	lisant	lu	je lis	je lus	ἀναγινώσκειν
Luire	luisant	lui	je luis	. . . . .	λάμπειν
Maudire	maudissant	maudit	je maudis	je maudis	καταρᾶσθαι
Mettre	mettant	mis	je mets	je mis	βάλλειν
Moudre	moulant	moulu	je mouds	je moulus	ἀλέθειν
Naître	naissant	né	je nais	je naquis[2]	γεννᾶσθαι
Nuire	nuissant	nui	je nuis	je nuisis	βλάπτειν
Paître	paissant	. . . . .	je pais	. . . . .	βόσκειν
Paraître	paraissant	paru	je parais	je parus	φαίνεσθαι
Plaire	plaisant	plu	je plais	je plus	ἀρέσκειν
Repaître(se)	repaissant	repu	je me repais	je me repus	γεύεσθαι
Résoudre	résolvant	résolu	je résous	je résolus	ἀποφασίζειν
Rire	riant	ri	je ris	je ris	γελᾷν
Rompre	rompant	rompu	je romps	je rompis	θραύειν
Suffire	suffisant	suffi	je suffis	je suffis	ἐπαρκεῖν
Suivre	suivant	suivi	je suis	je suivis	ἀκολουθεῖν
Taire (se)	taisant	tu	je me tais	je me tus	σιωπᾷν
Traire	trayant	trait	je trais	. . . . .	ἀμέλγειν
Vivre	vivant	vécu	je vis	je vécus	ζῆν

Τὰ ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας τὰ λήγοντα εἰς indre, σχηματίζουσι τοὺς πρωτοτύπους χρόνους ὡς ἐφεξῆς:

Plaindre, plaignant, plaint, je plains, je plaignis. (Παραπονεῖσθαι).
Peindre, peignant, peint, je peins, je peignis. (Ζωγραφίζειν).
Joindre, joignant, joint, je joins, je joignis. (Ἑνόνειν) κλπ.

Ἐκ τούτων μόνον τὸ poindre (ἀνατέλλειν) δὲν εἶναι εὔχρηστον εἰμὴ ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου.

[1] Δὲν λαμβάνει περισπωμένην ἐπὶ τοῦ u πρὸ δύο ss καὶ εἰς τὴν θηλ. παθητικὴν μετοχὴν crue.

[2] Βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς uire σχηματίζουσι τοὺς πρωτοτύπους αὐτῶν χρόνους ὡς ἐφεξῆς:

Conduire, conduisant, conduit, je conduis, je conduisis. (Ὁδηγεῖν). Ἐκ τούτων τὸ luire λάμπειν, καὶ nuire βλάπτειν, σχηματίζουσι τὴν παθ. αὐτῶν μετοχὴν ἄνευ τελικοῦ t, ὡς nui, lui.

Ῥήματα ἀνώμαλα καὶ κατά τινας παραγώγους

Verbes irréguliers dans quelques temps dérivés

Boire, buvant, bu, je bois, je bus. (Πίνειν). Indic. prés. Je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent. Sub. prés. Que je boive, que tu boives, qu'il boive, que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent.

Braire. Ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τῶν ἑξῆς: il brait ὀγκᾶται (ὁ ὄνος), ils braient, il braira, ils brairont, il brairait, ils brairaient.

Bruire, bruyant, il bruit. (Θορυβεῖν). Δὲν ἔχει ἄλλους χρόνους πρωτοτύπους. Imparf. de l'indic. il bruyait, ils bruyaient.

Clore, clos, je clos. (Κλείειν). Ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τῶν ἑξῆς: je clos, tu clos, il clot, πληθ. ils closent. Futur. Je clorai καὶ ἐπὶ πάντων τῶν συνθέτων.

Dire, disant, dit, je dis, je dis. (Λέγειν). Indic. prés. Je dis, tu dis, il dit, nous disons, vous dites, ils disent. Τὰ σύνθετα dédire ἀναιρεῖν, contredire ἀντιλέγειν, interdire ἀπαγορεύειν, médire κακολογεῖν, prédire προλέγειν, εἰς τὸ β' πληθ. πρόσωπον τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς εἰσιν ὁμαλὰ, ὡς vous dédisez, vous contredisez, vous médisez κλπ.

Éclore, éclos, il éclot. (Ἀνοίγειν). Ἐν χρήσει μόνον ἐπὶ τῶν ἑξῆς: ils éclosent, il éclora, ils écloront, il éclorait, ils écloraient, qu'il éclose, qu'ils éclosent, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν συνθέτων. Διὰ τοῦ βοηθητικοῦ être.

Faire, faisant, fait, je fais, je fis. (Κάμνειν). Prés. de l'ind. Je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font. Futur. Je ferai. Subj. prés. Que je fasse.

Frire, faisant frire, frit, je fris. (Τηγανίζειν). Ἐν χρήσει ἐπὶ τῶν ἑξῆς: je fris, tu fris, il frit. Futur. Je frirai, καὶ ἐπὶ τῶν συνθέτων· τοὺς ἄλλους χρόνους σχηματίζομεν διὰ τῶν ἀντιστοιχούντων χρόνων τοῦ ῥήματος faire καὶ τοῦ ἐνεστ. τῆς ἀπαρεμφ. frire.

Prendre, prenant, pris, je prends, je pris. (Λαμβάνειν).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ind. prés. Je prends, tu prends, il prend, nous prenons, vous prenez, ils prennent.

Vaincre, vaincant, vaincu, je vaincs, je vainquis. (Νικᾷν). Indic. prés. Je vaincs, tu vaincs, il vainc, nous vainquons, vous vainquez, il vainquent [1].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η' — CHAPITRE VIII

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΧΗΣ— DU PARTICIPE

248.— Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν μετοχαί, ἡ ἐνεργητικὴ le participe présent καὶ ἡ παθητικὴ le participe passif. Le participe présent εἶναι πάντοτε ἀμετάβλητος καὶ λήγει ἀνεξαιρέτως εἰς ant, ὡς γυνὴ ἀναγινώσκουσα une femme lisant, ἄνδρες ἀναγινώσκοντες des hommes lisant κλπ. Le participe passif ἐν γένει κλίνεται ὡς καὶ τὰ ἐπίθετα, ὡς une lettre lue ἐπιστολὴ ἀναγνωσθεῖσα, des femmes respectées γυναῖκες σεβασταὶ κλπ. Περὶ δὲ τῆς συμφωνίας αὐτῆς ὅταν συνοδεύηται ὑπό τινος τῶν βοηθητικῶν βλέπε συντακτικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'— CHAPITRE IX

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΚΑΙΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ— DES PARTIES DU DISCOURS INVARIABLES

α') *Περὶ ἐπιῤῥήματος— De l'adverbe*

249.— Τὰ ἐπιῤῥήματα διαιροῦνται: Εἰς ποιότητος de manière, ὡς sagement φρονίμως κλπ Εἰς χρονικὰ de temps, ὡς demain αὔριον, hier χθὲς κλπ. Εἰς τοπικὰ de lieu, ὡς ici ἐδῶ, là ἐκεῖ κλπ. Εἰς τακτικὰ d'ordre ἢ de rang, ὡς premièrement πρῶτον κλπ. Εἰς ποσότητος de quantité, ὡς peu ὀλίγον, davantage περισσότερον κλπ. Εἰς συγκριτικὰ de comparaison, ὡς plus μᾶλλον, mieux καλλίτερον, moins ἧττον κλπ. Εἰς καταφατικὰ καὶ ἀποφατικὰ d'affirmation et de négation, ὡς oui ναὶ, non ὄχι κλπ.

250.— Ἄθροισμα λέξεων ἐπιῤῥηματικῶς ἐκλαμβανομένων καλεῖται ἐπιῤῥηματικὴ ἔκφρασις locution adverbiale, ὡς sur-le-champ πάραυτα, long-temps ἐπὶ μακρὸν χρόνον κλπ.

251.— Τὰ ἐπιῤῥήματα σχηματίζονται παρὰ Γάλλοις προσλή-

[1] Τὰ σύνθετα ἐκ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων σχηματίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς καὶ τὰ ἁπλᾶ. Ἐσημειώσαμεν τὰς ὀλίγας ἐξαιρέσεις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ψει τῆς καταλήξεως ment εἰς τὸ θηλ. ἐπίθετον ὡς grand μέγας, grande, grandement; haut ὑψηλὸς, haute, hautement κλπ.

252.—Ἐξαιρέσεις. Ἐὰν τὸ ἀρσενικὸν ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνῆεν, τὸ ἐπίῤῥημα σχηματίζεται προσθέσει τῆς καταλήξεως ment εἰς τὸ ἀρσενικὸν, ὡς joli ὡραῖος, joliment, sensé φρόνιμος, sensément κλπ. Τὰ ἐπίθετα traître προδότης καὶ impuni ἀτιμώρητος, σχηματίζουσι τὸ ἐπίῤῥημά των ἀνωμάλως impunément, traîtreusement.

253.— Λήγοντος τοῦ ἀρσενικοῦ ἐπιθέτου εἰς ant ἢ ent τὸ ἐπίῤῥημα σχηματίζεται τροπῇ τῶν καταλήξεων τούτων εἰς amment ἢ εἰς emment, ὡς constant σταθερὸς, constamment, patient ὑπομονητικὸς, patiemment κλπ. Ἐξαιρέσει τῶν lentement βραδέως, présentement νῦν, véhémentement σφοδρῶς, καίπερ τῶν ἐπιθέτων lent, présent, véhément ληγόντων εἰς ent.

254.— Τὸ ἐπίθετον gentil χαρίεις, ἔχει ἐπίῤῥημα gentiment. Τὰ δὲ ἐπίθετα aveugle τυφλὸς, commode πρόσφορος, conforme σύμφωνος, énorme παμμεγέθης, incommode δύσχρηστος, opiniâtre ἐπίμονος, uniforme ὁμοιόμορφος, σχηματίζουσιν ἐπίῤῥημα τρέποντα τὸ e ἄφωνον τοῦ ἐπιθέτου εἰς é κλειστόν. Σὺν τούτοις καὶ τὰ ἐπίθετα commun κοινὸς, commune, communément; confus συγκεχυμένος, confuse, confusément; diffus συγκεχυμένος, diffuse, diffusément; exprès ῥητὸς, expresse, expressément; importun ὀχληρὸς, importune, importunément; obscur σκοτεινὸς, obscure, obscurément; précis ἀκριβὴς, précise, précisément; profond βαθὺς, profonde, profondément.

255.— Τὰ συγκριτικὰ τῶν ἐπιῤῥημάτων σχηματίζονται προτασσομένων τῶν μορίων moins ἐπὶ μειώσεως, aussi ἐπὶ ἰσότητος καὶ plus ἐπὶ ὑπεροχῆς, πλὴν τῶν mieux καλήτερον, moins ὀλιγώτερον, pis χεῖρον, ἀντὶ plus bien, plus petitement, plus mal. (ιζ')

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἐπὶ τῶν ἐπιῤῥημάτων

Εἴδετέ ποτε παρομοίαν ἀναισχυντίαν; (impudence)?— Δὲν ἐπανεῖδον πλέον τὸν ἀδελφόν μου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπῆλθε (est parti) τῆς οἰκίας ἐκείνης.—Οὐδέποτε ἐλάλησα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης (de cette affaire) εἰς τὸν πατέρα σου.— Σήμερον φθάνει ὁ ἀδελφός μου, καὶ αὔριον ἀφεύκτως θὰ ἔλθωμεν εἰς τὴν οἰκίαν σας (chez vous). — Πόσον ἐπωλήθη (a-t-elle été vendue) ἡ οἰκία αὕτη;—Ποῦ θέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λετε νὰ ὁδηγήσητε (conduire) τὸν ἀδελφόν μου;— Ὅπου ἀγαπᾶτε, ὅπου εὐαρεστεῖσθε.— Πότε ἐπανέρχεται ὁ ἀδελφός σας;— Ὅταν τελειώσῃ τὰς ὑποθέσεις του.— Διατί δὲν λαμβάνετε μέρος εἰς τὸν διάλογον;—Διατί δὲν τῷ ἀπέδωκας τὸν χαιρετισμόν του; (son salut)?— Ὁ πατήρ σας εἶναι τόσον καλὸς ὥστε πάντες (tout le monde) τὸν ἀγαπῶσιν.— Ἀνέλαβε (il a repris) πρὸ πολλοῦ τὰς ἐργασίας του.— Εἶναι ἀπὸ πολλοῦ ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (des cultes) καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.— Εἰσεχωρήσαμεν πολὺ εἰς τὸ δάσος.— Ἡ Ῥώμη ἦτό ποτε κοσμοκράτωρ (maîtresse du monde).— Ἔγραψα ἀμέσως τῷ πατρί σας περὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως (affaire).— Ὁ πατήρ σας εἶναι μέσα;— Ὄχι, ἐξῆλθεν, ἀλλὰ θὰ ἐπιστρέψῃ ἐντὸς ὀλίγου (bientôt).— Μετὰ ταῦτα, τὰ πράγματα ἀνεπτύχθησαν (se sont développées) μετὰ μεγάλης ταχύτητος.— Οἱ ἄνθρωποι ἠσχολοῦντο ἄλλοτε εἰς σπουδαιότερα πράγματα (à des choses plus sérieuses).— Ὁ φίλος σας δὲν ἐνεφανίσθη (n'a pas reparu) ἔκτοτε ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς. — Οὐδέποτε ἐγνώρισα γυναῖκα τόσον καλὴν ὅσον εἶναι αὕτη.— Οὐδέποτε βασιλεὺς ἐλατρεύθη περισσότερον ἀπὸ τὸν λαόν του.— Τέλος συμμερίζεσαι (partages-tu) τὴν γνώμην μου;— Ἦλθον ταχύτερον τοῦ συνήθους.— Ἀποκρίθητι λοιπὸν εἰς τὴν ἐρώτησίν μου. —Ἐν Λονδίνῳ (à Londres) ὅπου ὁ πληθυσμὸς εἶναι τόσον μέγας.— Διέθεσε (il a disposé) κάλλιστα τὰ κτήματά του.— Σήμερον εἶναι ὀλιγώτερον κακὸς ἢ χθές.— Ὡμίλει λίαν συγκεχυμένως.— Διέπραξεν ἀτιμωρητὶ τὰ μεγαλείτερα σφάλματα.— Ὑπηρετεῖ πιστῶς τὸν κύριόν του.— Ἀλλαχοῦ μάλιστα (même) ἀγάλλονται ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν οἰκείων των.— Ἡ οἰκοδέσποινα μᾶς ὑπεδέχθη λίαν χαριέντως.— Ἔβαινε βραδέως πρὸς τὴν οἰκίαν του.— Ὡμίλει σφοδρῶς ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν.— Νῦν πάντες ἔχετε δίκαιον.

β') ΠΕΡΙ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ — DE LA PRÉPOSITION

256.— Αἱ προθέσεις διαιροῦνται: Εἰς τόπου de lieu, ὡς chez παρὰ κλπ. Εἰς χρόνου de temps, ὡς durant κατὰ κλπ. Εἰς αἰτίας de cause, ὡς attendu ἐπειδὴ κλπ. Εἰς δείξεως d'indication, ὡς voici ἰδοὺ κλπ. (ιη')

257.— Αἱ προθέσεις συντάσσονται ἐν γένει μετὰ αἰτιατικῆς πλὴν τῶν: près, proche, auprès παρὰ αἵτινες συντάσσονται μετὰ γεν. καὶ τῆς: quant κατὰ, ἥτις συντάσσεται μετὰ δοτικῆς.

258.— Αἱ locutions prépositives συντάσσονται μετὰ γενικῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλὴν τῶν: par rapport σχετικῶς πρὸς, καὶ eu égard ἀναφορικῶς πρὸς, αἵτινες συντάσσονται μετὰ δοτικῆς.

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Περὶ προθέσεως

Προσφέρειν (offrir) εἰς τὸν Θεόν.— Ὁμιλῶ εἴς τινα περὶ τῶν ὑποθέσεών μου (affaires).— Σὲ ἐπερίμενα εἰς τὴν οἰκίαν μου.—Μετὰ τὴν μάχην ἤρξαντο (on a commencé) τὸν ἐνταφιασμὸν τῶν νεκρῶν.—Ἀσχολοῦμαι (je m'occupe) περί τινα ὑπόθεσιν (affaire). — Διὰ (à cause) τὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα (les mouvements insurrectionnels).—Πρὶν ἀναχωρήσῃ εἰς (pour l'ἢ en) Ἀμερικήν. —Πρὶν ἀποφασίσητε (avant de vous résoudre) νὰ κάμητε (de faire) τὸ ταξείδιον τοῦτο.— Ἀποχωρίζειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ (d'avec) τοῦ σώματος.—Παρ' ἡμῖν ἡ ὑπόθεσις (affaire) αὕτη δὲν ἤθελε συμβῇ (ne se serait pas passée) οὕτω πως.— Ἐν ἑκάστῃ πόλει.— Πρὸς (dans) τὸν σκοπὸν (le but) τοῦ νὰ τὸν ὠφελήσῃ (de lui être utile).— Ἀπὸ Βιέννης μέχρι Παρισίων.— Ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης.— Ἅμα τῇ ἡμέρᾳ.— Ἅμα (dès que) τὸν διέκρινα.— Ἔχω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.—Κατὰ τὸν ὕπνον του (διαρκοῦντος τοῦ ὕπνου του). —Εἶναι ἐν φυλακῇ.— Εἶναι ἐν τῇ φυλακῇ.— Μέγα ὑφίσταται (il y a) χάσμα μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν.— Ἔσο ἐράσμιος πρὸς ὅλον τὸν κόσμον.— Τοῦτο συνέβη περὶ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν (vers la même époque).— Δὲν ὑπάρχει (n'y a-t-il) τις μεταξὺ ὑμῶν δυνάμενος (qui puisse) νὰ μὲ βοηθήσῃ;— Ἐπὶ δέκα ἔτη πολεμήσας (ayant combattu).— Ἐτιμώρησε τὸν πατέρα διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ υἱοῦ του.— Ἔχομεν ὅλους τοὺς τιμίους ἀνθρώπους ὑπὲρ ἡμῶν (pour nous).— Ἦλθεν ἄνευ ὅπλου.— Θὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ὑπόθεσιν χωρὶς νὰ σᾶς κρύψω τίποτε.— Θὰ ἐνεργήσω κατὰ τὰς περιστάσεις.— Ἐντὸς ὀλίγου ἔρχεται καὶ ὁ ἀδελφός μου.— Ἔθεσα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐπὶ τῆς τραπέζης.— Διηυθύνθημεν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ τὸν ὁποῖον λατρεύουσιν ἐκεῖ.— Διά τινος (par quelque ἢ à l'aide de quelque) κοπτεροῦ ἐργαλείου (instrument tranchant).—Ἐπέτυχεν ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἐπόθει διὰ πολλῶν χρημάτων.

γ') ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ— DE LA CONJONCTION

Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων συνδέσμων

Liste des conjonctions les plus usitées

259.— Ainsi οὕτω, car διότι, cependant ὅμως, comme ὡς, donc λοιπὸν, enfin τέλος, et καὶ, lorsque ὅταν, mais ἀλλὰ, néan-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

moins ἐν τούτοις, ni μήτε, or λοιπὸν, pourtant ὅμως, quand ὅτε, quoique μολονότι, si ἐὰν, sinon εἰ δ' οὐ, puisque ἐπειδὴ κλπ.

260.— Ἄθροισμα λέξεων ἀποτελουσῶν ἔννοιαν συνδέσμου, καλεῖται locution conjonctive ἔκφρασις συνδεσμική. Τοιαῦται ἐκφράσεις εἰσίν: Au reste ἄλλως τε, au surplus ὅμως, par conséquent ἑπομένως κλπ.

δ'.) ΠΕΡΙ ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΟΣ—DE L'INTERJECTION

261.— Εὐχρηστότερά εἰσιν: Ha! Δι' ἔκπληξιν. Fi! Δι' ἀποστροφήν. Ah! Διὰ πόνον. Paix! Chut! Διὰ σιωπήν. Oh! Διὰ θαυμασμόν. Holà! Διὰ κλῆσιν. Eh bien? Δι' ἐρώτησιν.

262.— Ἄθροισμα λέξεων ἀποτελουσῶν ἔννοιαν ἐπιφωνήματος, καλεῖται locution interjective ἐπιφωνηματικὴ ἔκφρασις, ὡς Grand Dieu! Μεγάλε Θεέ! Juste Ciel! Δίκαιε Οὐρανέ! κλπ.

ΘΕΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Περὶ συνδέσμων καὶ ἐπιφωνημάτων

Οἱ στρατιῶται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ (officiers).— Ὁ χαλκὸς (le cuivre), τὸ μάρμαρον καὶ ὁ χρυσός.—Λοιπὸν ἐδέχθην προθύμως (avec empressement) τὴν φιλικὴν ὑμῶν πρόσκλησιν (votre invitation amicale).— Ἦλθε προσέτι καὶ ὁ ἀδελφός του.— Ὑπηρετοῦμεν (nous servons) τοὺς ἄλλους, τόσον δι' αὐτοὺς ὅσον καὶ δι' ἡμᾶς.— Τόσον χειρότερα.— Τόσον καλήτερα.— Ἐνόμισα ὅτι ἦτον εἰς τὸ δωμάτιόν του, διότι τί ἐζήτει (que cherchait-il) κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἐκτὸς τῆς οἰκίας του;— Διατί ἐπράξατε τοῦτο;— Διότι ἤμην ὑποχρεωμένος (obligé) νὰ τὸ πράξω.— Ἐὰν ἔλθῃ ὁ ἴδιος θὰ μᾶς φέρῃ καὶ τὰ ὁποῖα τῷ παρηγγείλαμεν βιβλία (les livres que nous lui avons commandés). — Πότε θὰ ὑπάγῃ;— Εἴσθε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γεωργίου· τὸν γνωρίζετε λοιπόν;— Δύνασθε λοιπὸν νὰ μᾶς δώσητε πληροφορίας περὶ αὐτοῦ;— Ὡμίλησεν οὕτω.— Μοὶ ὡμίλησε περὶ τούτου, ἀλλ' οὐχὶ πολλὰ σαφῶς.— Δὲν ἠδυνήθην νὰ τὸν ἴδω, ἂν καὶ ὑπῆγα πολλάκις εἰς τὴν οἰκίαν του.— Πρέπει νὰ σπουδάζῃ τις ὅταν ἦναι νέος.— Δίκαιε Οὐρανέ! τί ἐπάθαμεν.— Μέγιστε Θεέ! βοήθησον ἡμᾶς.— Ἄ! πόσον ἀγάλλομαι βλέπων σε. — Αἴ! τί ἐπάθαμεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην.— Ὤ! ἰδοὺ ὁ πατήρ σας ἔρχεται.— Χώ! Χώ! τί γελοῖος ἱματισμός.— Οὐαί! εἰς τὸν ὅστις ἐπιχειρήσει (à qui entreprendra) τὸ τοιοῦτον.— Ὤ! ἔλθετε πρός με.— Ἔ! Γεώργιε, ἐλησμόνησας τὰ βιβλία σου.—Σί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γα! Μὴ πρόφερε (ne prononce pas) τοιαύτας λέξεις (de tels mots).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'—CHAPITRE X

EXERCICES—ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

Exercice sur la conjugaison des verbes actifs

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ, ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου, τὸν δι' ἀραιῶν γραμμάτων ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Futur: (je) donner, (nous) unir, (tu) apercevoir, (vous) vendre, (il) contempler, (ils) punir, (nous) recevoir, (vous) attendre, (je) remplir, (tu) estimer, (il) entendre, (nous) répandre, (vous) blanchir, (ils) fendre.

Passé défini: (nous) jouer, (ils) concevoir, (vous) punir, (je) défendre, (il) entendre, (tu) noircir.

Conditionnel présent: (ils) nouer, (vous) porter, (vous) fournir, (il) attendre, (tu) louer, (je) avertir.

Imparfait du subjonctif: (vous) marcher, (nous) bénir, (tu) concevoir, (je) défendre, (il) vieillir, (ils) chanter.

Imparfait de l'indic: (je) daigner, (tu) finir, (il) tendre, (nous) louer, (vous) recevoir, (ils) confondre.

Plus-que-parf. du subj. (nous) charmer, (vous) choisir, (je) chanter, (il) répondre, (tu) emplir, (ils) concevoir.

Plus-que-parf. de l'indic. (ils) marquer, (vous) applaudir, (nous) apercevoir, (je) répandre, (il) chérir, (tu) frapper.

Présent du subj. (je) fouler, (nous) grandir, (tu) devoir, (vous) vendre, (il) suer, (ils) recevoir.

Passé indéfini: (vous) ternir, (tu) tendre, (nous) nommer, (je) devoir, (il) jouer, (ils) confondre.

Exercice sur les observations de certains verbes de la première conjugaison

(Ὁ μαθητὴς θέλει διορθώσει τὰ σφάλματα τοῦ κατωτέρω κειμένου, συμφώνως πρὸς τοὺς ὁποίους ἐδιδάχθη κανόνας μετὰ τὸν τύπον τῆς α' συζυγίας).

Nous allégons nos maux en les racontant. Les ennemis ravagaient ces belles provinces. Ne protégons que ceux qui le méritent. Ève manga du fruit défendu, et engaga Adam à en manger à son tour. En changant de pays, nous changons, sans nous en apercevoir, d'humeur et d'habitudes. La lune perça tout à coup l'obscurité dans laquelle nous étions plongés.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Quand Démosthène prononcait une harangue, ses gestes n'exerçaient pas moins d'empire que ses paroles. Efforçons-nous de mériter l'estime des honnêtes gens. Tracons sur le sable les services que nous rendons, et sur l'airain ceux que nous recevons. Ne rejettez sur personne les torts que vous avez eus. Souvent la gloire s'achète au prix du bonheur et le plaisir s'achète au prix de la santé. Le bonheur chancèle, lorsqu'il ne s'appuie que sur la fortune. Les nuages s'amoncellèrent au-dessus de nos têtes, et les étoiles étincellèrent de tous les points de l'horizon. Le changement renouvèle la vie. Tout est nivellé dans le champ de l'éternité. On double son bonheur en le partagant avec un ami. Ne forçons pas notre talent. La mort nivèle tous les rangs. La plupart des hommes projètent toute leur vie, sans jouir jamais du fruit de leurs projets. Que d'hommes végettent comme les plantes! Le ciel serait injuste s'il exaucait tous nos vœux. Nous ne sommes jamais aussi aisément trompés que quand nous songons à tromper les autres. N'apellons pas grand celui qui n'est pas maître de lui-même.

Exercice sur certains verbes de la seconde, de la troisième et de la quatrième conjugaison

(Ὁ μαθητὴς θέλει διορθώσει τὰ σφάλματα τοῦ κατωτέρω κειμένου, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐδιδάχθη κανόνας μετὰ τοὺς τύπους τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ συζυγίας).

Tous ces rameaux sont béni. Béni soient ceux qui voient dans les malheureux autant de frères. Ces drapeaux ont été béni par le pape. La postérité de Jacob a été béni de Dieu. Je haïs ceux qui n'aiment qu'eux-mêmes. Si nous sommes animés de sentiments chrétiens, nous hairons le péché, mais nous ne hairons pas le pécheur. Pourquoi hair, il est si doux d'aimer? Les beaux-arts fleurissaient en Italie sous les Médicis. Les lilas florissaient à peine quand les hirondelles ont apparu. La poésie était fleurissante et honorée sous Louis XIV. Ces champs qui étaient florissants il y a peu de jours, maintenant sont desséchés et flétris. Ayons toujours pour les vieillards le respect qui leur est du. Cette bonne mère a payé la somme dûe par son fils. Il a eu pour le malheur tous les égards qui lui sont dûs. Celui qui craind les reproches de sa cons-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

cience, ne craind pas les reproches des hommes. Un homme sage ne répond que de lui-même. L'égoïsme dissoud les liens de la société. Il est difficile d'apprendre ce que l'on ne comprend pas. L'homme qui enfreind les lois mérite un châtiment. Ce que la loi défent, le respect humain le défent aussi.

Exercice sur la conjugaison des verbes passifs

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου, τὸν δι' ἀραιῶν γραμμάτων ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Imparf. de l'indic. (je) être trompé, (tu) être puni, (il) être reçu, (nous) être attendu, (vous) être trompé, (ils) être puni.

Imparf. du subj. (je) être estimé, (nous) être chéri, (tu) être entendu, (vous) être grondé, (il) être lu, (ils) être rendu.

Prés. de l'indic. (je) être aperçu, (il) être flatté, (nous) être averti, (ils) être vendu, (tu) être invité, (nous) être applaudi.

Présent du subj. (il) être déchu, (tu) être banni, (je) être congédié, (ils) être honoré, (vous) être saisi, (nous) être entendu.

Futur. (nous) être uni, (vous) être aperçu, (il) être vendu, (tu) être frappé, (ils) être fini, (je) être puni.

Condit. prés. (il) être abandonné, (nous) être noirci, (tu) être attendu, (je) être loué, (vous) être réuni, (ils) être déchu.

Impératif. être flatté, être chéri, être reçu, être nourri.

Plus-que-parf. de l'ind. (je) être récompensé, (tu) être guéri, (il) être regretté, (nous) être aperçu, (vous) être attendri, (ils) être défendu.

Plus-que-parf. du subj. (je) être imploré, (nous) être choisi, (tu) être déchu, (il) être vendu, (nous) être écouté, (ils) être terni.

Exercice sur la conjugaison des verbes neutres

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου τὸν δι' ἀραιῶν γραμμάτων ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Passé défini. (je) régner, (tu) languir, (il) réussir, (nous) tomber, (vous) gémir, (ils) marcher.

Passé indéf. (je) succomber, (tu) décéder, (il) grandir, (nous) succéder, (vous) tomber, (ils) vieillir.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Prés. de l'ind. (nous) languir, (je) régner, (vous) gémir, (tu) tomber, (il) vieillir, (ils) succomber.

Plus-que-parf. de l'ind. (il) régner, (tu) arriver, (je) frémir, (il) venir, (vous) succéder, (nous) venir.

Prés. du subj. (je) succomber, (nous) languir, (tu) tomber, (vous) réussir, (il) décéder, (ils) frémir.

Plus-que-parf. du subj. (ils) partir, (vous) régner, (nous) aller, (il) sortir, (tu) succéder, (je) décéder.

Futur. (nous) succomber, (vous) frémir, (il) arriver, (je) vieillir, (il) croupir, (tu) réussir.

Futur antérieur. (je) tomber, (tu) languir, (il) arriver, (nous) sourire, (ils) aller, (vous) frémir.

Imparf. du subj. (nous) réussir, (je) succomber, (il) frémir, (vous) pleurer, (tu) jouir, (ils) tomber.

Passé du subj. (il) régner, (nous) arriver, (ils) vieillir, (vous) décéder, (je) végéter, (ils) partir.

Imparf. de l'ind. (je) succomber, (tu) frémir, (il) arriver, (nous) languir, (vous) tomber, (ils) réussir.

Exercice sur la conjugaison des verbes pronominaux

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου, τὸν δι' ἀραιῶν γραμμάτων ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Futur. (je) se frapper, (tu) se punir, (il) s'apercevoir, (nous) se rendre, (vous) se tromper, (ils) se réjouir.

Condit. passé. (nous) se regarder, (vous) s'avertir, (il) se voir, (tu) se comprendre, (je) s'emparer, (ils) se flétrir.

Condit. prés. (je) se méfier, (nous) s'unir, (tu) s'apercevoir, (vous) s'entendre, (il) se frapper, (ils) se chérir.

Futur antérieur. (je) s'adresser, (tu) se réunir, (il) se voir, (nous) s'attendre, (vous) se fâcher, (ils) s'emparer.

Plus-que-parf. de l'ind. (il) se douter, (tu) se punir, (je) se rendre, (vous) s'apercevoir, (nous) s'ennuyer, (il) se décevoir.

Plus-que-parfait du subj. (je) se comprendre, (vous) se tromper, (tu) se remplir, (nous) s'entendre, (il) se nourrir, (ils) se percevoir.

Prés. de l'indic. (je) se nommer, (tu) se noircir, (ils) s'apercevoir, (nous) se blesser, (vous) s'attendre, (ils) se ternir.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Prés. du subj. (nous) se garer, (je) se réjouir, (vous) s'attendre, (tu) s'apercevoir, (il) s'estimer, (ils) s'enrichir.

Passé indéf. (ils) s'attendrir, (vous) se rendre, (nous) se recevoir, (il) s'enorgueillir, (tu) se réjouir, (je) se blâmer.

Passé du subj. (je) se tromper, (tu) s'apercevoir, (il) se plier, (nous) s'étendre, (vous) se voir, (ils) se ternir.

Passé défini. (nous) se flatter, (je) se réunir, (il) se rendre, (vous) se recevoir, (ils) se tromper, (tu) se punir.

Impar. du subj. (il) s'écrier, (tu) se nourrir, (je) se frapper, (ils) s'attendre, (vous) se réjouir, (nous) s'apercevoir.

Imparf. de l'indic. (tu) se flétrir, (ils) s'ennuyer, (nous) se punir, (vous) se flatter, (ils) s'emparer, (je) s'enrichir.

Impératif. s'avancer, se haïr, s'apercevoir, se confondre.

Passé antérieur. (tu) s'égarer, (ils) s'attendrir, (vous) s'apercevoir, (je) se joindre, (ils) se punir, (nous) se craindre.

Exercice sur la conjugaison des verbes unipersonnels

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου, τὸν δι' ἀραιῶν γραμμάτων ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Imparfait du subjonctif et imparfait de l'indicatif. tonner, convenir, falloir, dépendre.

Futur antérieur et passé du subjonctif. résulter, falloir, venter, tonner, importer.

Conditionnel présent et présent du subjonctif. résulter, falloir, venter, tonner.

Conditionnel passé et plus-que-parfait du subjonctif. pleuvoir, importer, neiger, convenir.

Passé indéfini et plus-que-parfait de l'ndicatif. falloir, résulter, tonner, dépendre.

Futur simple et présent de l'indic. survenir, neiger, pleuvoir, importer.

Imparfait de l'indicatif et passé antérieur. tonner, falloir, résulter, survenir.

Exercice sur les verbes irréguliers

(Ὁ μαθητὴς θέλει μεταχειρισθῇ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἀπαρεμφάτου, τὸν ἐν παρενθέσει ὑποδεικνυόμενον χρόνον).

Vous être (fut.) heureux, si vous rendre (prés. ind.) service à vos amis. Les étoiles briller (imparf. ind.) d'un vif

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

éclat. Vieillards nous admirer (prés. ind.) les ouvrages que nous décrier (prés. ind.) pendant notre jeunesse. Les ressorts qui mouvoir (prés. ind.) cette machine ont besoin d'être réparés. Dieu se venger (pass. déf.) par le déluge de l'oubli des hommes. L'envie haïr (prés. ind.) ceux qu'elle est obligée de louer. Ce que tu donner (prés. ind.) à un ami, tu le mettre (prés. ind.) à l'abri des caprices du sort. Vous le contredire (prés. ind.) toujours, lui qui n'aimer (prés. ind.) pas les contradictions. Les avares amonceler (prés. ind.) des trésors qui ne leur servir (prés. ind.) de rien. Tu ne pouvoir (prés. ind.) te maîtriser toi-même, et tu vouloir (prés. ind.) être maître des autres. Il faudra que tu moudre (prés. ind.) le café que j'acheter (fut.)

On jouir (prés. ind.) paisiblement du bien qu'on acquérir (prés. ind.) sans reproche. Tu recueillir (prés. ind.) dans ta vieillesse le fruit de ta bonne conduite. Les hommes qui entreprendre (prés. ind.) beaucoup de choses ne venir (prés. ind.) à bout que d'un petit nombre. Faire (impér. 2 pers. plur.) en sorte de n'être pas obligé de dire : Je valoir (prés. ind.) moins que je ne valoir (imparf. ind.) Ne confier (impér. 2 pers. sing.) tes secrets qu'à un ami discret. Confire (impér. 2 pers. sing.) des fruits dans le sucre. Je craindre (prés. ind.) Dieu, et après Dieu je craindre (prés. ind.) celui qui ne le craindre (prés. ind.) pas. Quiconque projeter (prés. ind.) le crime est déjà coupable. Le cocotier loge, vétir (prés. ind.), nourrir (prés. ind.) et abreuve l'habitant de l'Asie. Heureux celui qui pouvoir (prés. ind.) se dire : Je valoir (prés. ind.) mieux que beaucoup d'autres.

Vous ne finir (fut. antér.) jamais, car vous défaire (prés. ind.) toujours ce que vous faire (passé indéf.) Vous nous prédire (prés. ind.) toujours des événements funestes. Il est rare que les hommes valoir (prés. ind.) leur réputation. Faire (impér. 2 pers.) du bien et vous être béni (fut.) de Dieu et des hommes. En haïr (part. prés.) le vice on se fortifier (prés. ind.) dans l'amour de la vertu. Ce que l'on comprendre (prés. ind.) le moins, c'est le prix du temps. Vous avoir (fut.) toujours pour les vieillards le respect qui leur est dû. Avant d'en-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

trer dans cette maison, il faut que vous la déblayer (prés. subj.) que vous la balayer (prés. subj.) et que vous la nettoyer (prés. subj.) de la cave au grénier. Avec de la bonté vous acquérir (prés.) et conserver (prés.) des amis. Celui qui répond payer (prés. ind.) Nous allonger (prés. ind.) la chaîne de notre vie, et nous en diminuer (prés. ind.) les anneaux. Ne forcer (imper. 1 pers. plur.) pas notre talent, nous ne faire (cond. prés.) rien avec grâce. Le repentir est la seule chose qui nous absoudre (prés. subj.) aux yeux de Dieu. En rappeler (part. prés.) les hommes à la vertu, nous les rappeler (prés. fut.) au bonheur. Vous courir (prés. ind.) à votre perte en agissant ainsi. Donner (imp. 2 pers. sing.) toute ton attention à ce que tu fais.

On augmente son bonheur en le partager (part. prés.) avec ses amis. Il faut que vous simplifier (prés. subj.) ces règles, que vous les appuyer (prés. subj.) d'exemples si vous vouloir (prés. ind.) qu'on les comprendre (prés. subj.) Ce que je vouloir (prés. ind.) n'est pas toujours ce que je pouvoir (prés. ind.) Celui qui tressaillir (prés. ind.) maintenant ne tressaillir (fut.) peut-être pas demain. Il suffit que nous le vouloir (prés. subj.) pour réussir dans bien des choses. Les bonnes lectures nous distraire (prés. ind.) en nous instruisant. Quand on haïr (prés. ind.) une fois, on veut haïr toujours. Le poil du chameau servir (prés. ind.) aux Arabes à faire des étoffes dont ils se vêtir (prés. ind.). Je m'asseoir (fut.) sous cet ombrage pour respirer le frais. Tel projeter (prés. ind.) sans cesse qui ne jouir (prés. ind.) d'aucune des choses qu'il projeter (imparf. ind.). Il faut que tu recoudre (prés. ind.) ta robe. Corriger (imper. 1 pers. pl.) -nous de nos défauts pendant que nous sommes jeunes. Le travail venir (prés. ind.) à bout de tout et suppléer (prés. ind.) à tout. Les drapeaux être béni (passé ind.) par l'Eglise. La postérité de Jacob être béni (pass. indéf.) de Dieu. Les glaives étinceler (prés. ind.).

Vouloir (prés. ind.) -tu jouir des richesses que tu posséder (prés. ind.)? Partager (impér.) -les avec les malheureux. Nous mourir (fut.) tous, telle est la loi de la nature. Il ne faut pas que l'homme se prévaloir (prés. subj.) de sa raison, qui l'a-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

bandonne si souvent. Votre ami déchoir (prés. ind.) dans l'estime des honnêtes gens. Vos meilleurs amis cesser (fut.) de vous aimer, car vous médire (prés. ind.) toujours d'eux et les contrefaire (prés. ind.) sans cesse. Il est certain que les richesses ne valoir (prés. ind.) pas la peine que les hommes se donner (prés. ind.) pour les acquérir. J'étais heureux quand je m'asseoir (imparf. de l'ind.) au milieu de mes enfants. Le débordement des rivières ravager (passé déf.) ces riches contrées. La religion défendre (prés. ind.) que nous envier (prés. subj.) la prospérité de nos semblables, et que nous employer (prés. subj.) toutes sortes de moyens pour acquérir des richesses. Efforcer (impér. 1 pers. pl.) -nous de sortir de ces déserts, ou résoudre (impér. 1 pers. pl.) -nous à n'en sortir jamais. Vous ne pouvoir (fut.) pas faire de progrès, si vous n'employer (prés. ind.) pas mieux votre temps. Ceux qui passer (prés. ind.) pour généreux acquérir (prés. ind.) souvent cette réputation à bon marché. La religion défendre (prés. ind.) que nous envier (prés. subj.) le bien des autres. Les plus grandes fortunes chanceler (prés. ind.) et disparaitte (prés. ind.) Nous effacer (prés. ind.) bien des torts par un mot de repentir. Tôt ou tard un secret partagé se révéler (prés. ind.) L'homme ne créer (fut.) jamais rien de parfait. Nous ne payer (prés. ind.) les bienfaits que par une vive reconnaissance.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ — DEUXIÈME PARTIE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄—CHAPITRE I

De la syntaxe de l'article défini

1.— Μεταχειριζόμεθα τὰ ἄρθρα le, la, les πρὸ παντὸς οὐσιαστικοῦ τοῦ ὁποίου ἡ ἔννοια εἶναι ὡρισμένη· ὡς le père de Philippe ὁ πατὴρ τοῦ Φιλίππου. L'homme dont vous m'avez parlé ὁ ἄνθρωπος περὶ οὗ μοὶ ὡμιλήσατε κλπ.

2.—Ὅταν ὅμως τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ἐμφαίνῃ οὔτε πρόσωπον, οὔτε πρᾶγμα ὡρισμένον, τότε τὸ ἄρθρον παραλείπεται, ὡς honte et opprobre aux scélérats αἶσχος καὶ ὄνειδος τοῖς κακούργοις. Il a pleuré de joie ἔκλαυσεν ἐκ χαρᾶς κλπ.

3.—Δὲν τίθεται ἐπίσης ἄρθρ. α.) Πρὸ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἐκτὸς ὅταν ταῦτα μεταπίπτωσιν εἰς προσηγορικὴν σημασίαν, ὡς la nature ne produit plus des Homères, δηλ. de grands poëtes comme Homère etc. β΄.) Πρὸ τοῦ ὀνόματος Dieu, ἐκτὸς ὅταν ὁρίζηται διὰ συμπληρώματος, ὡς le Dieu des bonnes gens. γ΄.) Πρὸ τοῦ ὀνόματος Jésus καὶ τοῦ συνθέτου Jésus-Christ, λέγε ὅμως ἐνάρθρως le Christ. δ΄.) Πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, ἐξαιρέσει τῶν la Mecque, la Rochel, le Pirée, la Morée, le Péloponnèse κλπ., ἐνῷ πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἠπείρων, ποταμῶν καὶ ὀρέων μεταχειριζόμεθα ἄρθρον, ὡς la France, l'Europe, la Thessalie, la Seine, l'Olympe κλπ. Ἐκτὸς ἂν συντάσσωνται μετὰ τῆς προθέσεως en δηλούσης στάσιν ἢ τὴν ἐν τόπῳ κίνησιν, ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de ἐμφαινούσης τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, ὡς en Grèce, de France κλπ., ὡς καὶ ὅταν ἐμφαίνωσιν ἀξίωμα, ὡς Georges I roi de Grèce ἢ ὅταν τίθωνται ὡς προσδιορισμοὶ ἄλλης λέξεως, ὡς les villes d'Italie, d'Europe κλπ. les produits de France κλπ. ε.) Πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος ἐπὶ τῆς ἀριθμήσεως αὐτῶν, ὡς je viendrai Jeudi, Vendredi, Samedi, Dimanche κλπ. Ὅταν ὅμως δὲν ὁμιλῶμεν περὶ τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ εὑρισκόμεθα, ἢ δὲν προσδιορίζωμεν τὴν τῆς παρούσης, τῆς παρελθούσης ἢ τῆς μελλούσης ἑβδομάδος, λέγομεν ἐνάρθρως, ὡς le mardi est un jour néfaste ἡ τρίτη εἶναι ἡμέρα ἀποφρὰς κλπ.

4.—Τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται πρὸ δύο ἢ πολλῶν ἐπιθέτων, ὅταν ταῦτα ἀναφέρωνται εἰς δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικὰ ἐκπεφρασμένα ἢ ὑπονοούμενα, ὡς le vieux, le brave et le jeune soldat ὁ γέρων, ὁ γενναῖος καὶ ὁ νέος στρατιώτης. Ὅταν ὅμως τὰ δύο ἢ πλείο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

να ταῦτα ἐπίθετα ἀναφέρωνται εἰς ἓν μόνον οὐσιαστικόν, τίθεται ἓν μόνον ἄρθρον, ὡς le jeune et brave soldat κλπ.

5. — Τὸ ἄρθρον δὲν προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου tout ἀλλὰ παρεντίθεται, ὡς toute la ville ἅπασα ἡ πόλις κλπ. Tout οὐσιαστικῶς ἐκλαμβανόμενον εἶναι εὔχρηστον καὶ ἐνάρθρως, ὡς le tout τὸ ὅλον. Ἐπίσης τὸ ἄρθρον δὲν προτάσσεται τῶν προσηγορικῶν Monsieur, Madame, Mesdames, Mesdemoiselles etc. Ἐὰν ὅμως εὐθὺς μετὰ τὰ προσηγορικὰ ταῦτα ἀκολουθῇ οὐσιαστικὸν πρὸ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει κτητικὸν ἐπίθετον, μετ' αὐτὰ τίθεται ἄρθρον, ὡς monsieur le prince, madame la comtesse etc. — Monsieur καὶ messieurs εἶναι εὔχρηστα καὶ ἐνάρθρως ἀντὶ τοῦ homme ἢ hommes ἐκλαμβανόμενα, ὡς le monsieur qui est venu ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἦλθε, les messieurs en question sont venus οἱ περὶ ὧν πρόκειται ἄνθρωποι ἦλθον κλπ.

6. — Ἐπίσης παραλείπεται τὸ ἄρθρον τοῦ ἐπιθέτου saint ὅταν ἀκολουθῇ ὄνομα κύριον, ὡς saint Georges ἅγιος Γεώργιος κλπ. Λέγομεν δὲ ἐνάρθρως les Saints οἱ Ἅγιοι, les saints Apôtres οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι κλπ. ἐπίσης la saint Georges, la saint Denis, ὑπακούοντες τὸ οὐσιαστικὸν fête.

7. — Πρὸ τῶν ἐπιρρημάτων plus, mieux, moins, μεταχειριζόμεθα ἄρθρον σύμφωνον πρὸς τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐν τῇ προτάσει ἢ τοῦ ὑπονοουμένου οὐσιαστικοῦ, ἵνα ἐκφράσωμεν τὴν σύγκρισιν, ὡς de toutes ces dames votre sœur est la plus belle. Ἐξ ἐναντίας μεταχειριζόμεθα τὸ ἄρθρον le οἵου δήποτε ἀριθμοῦ καὶ γένους καὶ ἂν ἦναι τὸ οὐσιαστικόν, ἵνα ἐκφράσωμεν τὸν ὑπερθετικὸν βαθμὸν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἰδέας συγκρίσεως πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα, ὡς votre mère ne pleure pas lors même qu'elle est le plus affligée ἡ μήτηρ σας δὲν κλαίει οὐδ' ὅταν ἦναι τὰ μάλιστα τεθλιμμένη κλπ. ἔνθα τὸ le plus εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ῥήματος est affligée.

8. — Ἐν γένει δ' ἐξοικειοῦται ὁ μαθητὴς ταῖς κυριωτέραις ἰδιοτροπίαις τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ὡς πρὸς τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον, διὰ μόνης τῆς πείρας καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν δοκίμων συγγραφέων.

9. — Οἱ Γάλλοι π. χ. λέγουσι:

Je vous souhaite le bon jour, la bonne nuit, le bon soir κλπ.

Je suis venu le premier, le second, le dernier κλπ. Je n'ai pas le sou. Cela sent le muse, le brûlé κλπ.

Ἐνῷ ἡμεῖς λέγομεν:

Σᾶς εὔχομαι καλὴν νύκτα κλπ. — Ἦλθον πρῶτος, δεύτερος κλπ. — Δὲν ἔχω ὀβολόν. — Τοῦτο μυρίζει μόσχον, καῦλαν κλπ.

De l'article indéfini et de l'article partitif

10. — Οἱ Γάλλοι διὰ νὰ ἐκφράσωσιν ἀορίστως ἓν οὐσιαστικὸν ἀριθμοῦ ἑνικοῦ μὴ ὑποκείμενον εἰς μερισμὸν, κάμνουσι χρῆσιν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ ἀριθμητικοῦ un ἀρσ. une θηλ. ὅπερ τότε καλοῦσιν article indéfini, ὡς un homme est venu. Une femme est passée κλπ. τοῦθ' ὅπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν ἀνάρθρως, ἢ διὰ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας τὶς, ὡς ἀνήρ τις ἦλθε. Γυνή τις διῆλθε κλπ.

11.—Διὰ νὰ σημάνωσι δὲ μέρος τοῦ ὅλου ἢ πρόσωπά τινα ἐκ πολλῶν, μεταχειρίζονται τὸ μεριστικὸν ἄρθρον du, de la, des, ὅπερ εἰς τὴν γλῶσσάν μας ἐκφράζομεν ἐπίσης ἀνάρθρως, ὡς j'ai du pain, de la viande, des amis, des tables, ἔχω ἄρτον, κρέας, φίλους, τραπέζας κλπ. Ἐκτὸς ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν συναποτελῇ μετὰ τοῦ ῥήματος μίαν μόνην ἔννοιαν ῥηματικὴν, ὡς j'ai faim ἔχω πεῖναν =πεινῶ. J'ai sommeil ἔχω νύσταν=νυστάζω κλπ.

12.—Ἐξαιρέσεις. Ἀντὶ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου μεταχειριζόμεθα μόνον τὴν πρόθεσιν de, α.) Ὅταν πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ ὑπάρχῃ ἐπίθετον, ὡς j'ai de bon pain, d'excellente viande etc. Ἐνίοτε ὅμως τὸ προτασσόμενον ἐπίθετον ἑνῶται κατ' ἔννοιαν διὰ τρόπου ἀχωρίστου μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· τότε μεταχειριζόμεθα τὸ ἄρθρον, ὡς des petits-pois, des petits-maîtres, des petites-filles, μπίζα, κομψευόμενοι, ἐγγοναὶ κλπ. β'.) Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἡ συντακτικὴ ἐπιῤῥήματος ποσοτικοῦ ἢ οὐσιαστικοῦ ἀθροιστικοῦ, ὡς beaucoup d'hommes, une foule d'enfants etc. Ὅταν ὅμως ἀκολουθῇ παρεμπίπτουσα πρότασις προσδιορίζουσα τὸ οὐσιαστικὸν, μεταχειριζόμεθα τὸ ἄρθρον, ὡς un grand nombre des personnes que j'ai vues. Beaucoup des hommes qui sont venus. Une foule des enfants que j'ai envoyés etc. Ἐπίσης μεταχειριζόμεθα τὸ ἄρθρον καὶ μετὰ τὸ ποσοτικὸν ἐπίῤῥημα bien καὶ τῆς ἀθροιστικῆς ἐκφράσως la plupart, καὶ μὴ προσδιοριζομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ὑπὸ παρεμπιπτούσης προτάσεως, ὡς la plupart des hommes, des femmes, des enfants. Bien des nations, des amis, des pays etc. γ'.) Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι συντακτικὴ ῥήματος ἐνεργητικοῦ, ἀρνητικῶς εἰλημμένου, ὡς je n'ai pas vu d'hommes. Je n'ai pas de pain etc. Ὅταν ὅμως ἀκολουθῇ ἐπίθετον προσδιοριστικὸν ἢ πρότασις παρεμπίπτουσα ἐπεξηγηματικὴ, μεταχειριζόμεθα τὸ ἄρθρον, ὡς je ne vous ferai pas des reproches frivoles δὲν θὰ σοὶ κάμω ἐπιπλήξεις κούφους. Je n'ai pas vu des hommes qui vinssent ici δὲν εἶδον ἀνθρώπους νὰ ἔρχωνται ἐδῶ κλπ.

Κλίσις τοῦ ἀορίστου ἄρθρου — Déclinaison de l'article indéfini

	Singulier		Pluriel	
N.	un ami	φίλος	des amis	φίλοι
G.	d'un »	φίλου	d' »	φίλων
D.	à un »	εἰς φίλον	à des »	εἰς φίλους
A.	un »	φίλον	des »	φίλους
Ab.	d'un »	παρὰ φίλου	d' »	παρὰ φίλων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κλίσις τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου—Déclinaison de l'article partitif

	Singulier		Pluriel
N.	du pain	ἄρτος	Ὅμοιος τῷ πληθυντικῷ
G.	de »	ἄρτου	τοῦ ἀορίστου ἄρθρου
D.	à du »	εἰς ἄρτον	
A.	du »	ἄρτον	
Ab.	de »	παρ' ἄρτου	

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

De l'article indéfini, de l'article défini et de l'article partitif

Ἔχετε τὰ ὡραῖα ποτήριά μου καὶ τοὺς ὡραίους ἵππους τῶν Ἄγγλων; — Δὲν ἔχομεν μήτε ποτήρια μήτε ἵππους.—Ἠγοράσατε ἀπὸ τὸν ἔμπορον σαπώνιον, πρόβειον κρέας καὶ βῳδινόν;—Ἔχουσιν οἱ φίλοι σας χρήματα, γάλα καὶ ἐξαίρετον βούτυρον; — Δὲν καίουσι ξύλα ἀλλ' ἄνθρακας.—Ἔχετε καλοὺς φίλους; — Ὁ ἀδελφός μας ἔφερε γεννήματα (des grains), καλὸν οἶνον, ἐξαίρετον ἐριοῦχον καὶ καλὸν χάρτην.—Ὁ ἔμπορος πωλεῖ ὡραῖα μαχαίρια.— Δὲν πωλεῖ (ἐξ αὐτῶν).—Ἡ ἀδελφή σας ἔφερεν ἄνθος εἰς τὴν κεφαλήν της; — Ἔφερε (τοιοῦτον=τι). — Γνωρίζω πολλοὺς ἀνθρώπους.—Σᾶς ἔδωκε πολλὰ χρήματα; — Μᾶς ἔδωκε μόνον τριακοσίας δραχμάς. — Μᾶς ἔφεραν ὡραῖα βιβλία καὶ ὡραῖα πτηνὰ καὶ τὰ ἐδώκαμεν εἰς τὴν ἀδελφήν μου.—Δὲν ἔχομεν ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα μᾶς ἐδώκατε. — Τοιοῦτοι νόες εἶναι σπάνιοι. — Παρεδόθη εἰς ἄλλας σπουδὰς τερπνοτέρας.—Γνωρίζω νεανίας (jeunes gens) οἵτινες σπουδάζουσι μετὰ ζήλου. — Μεταξὺ τῶν κυριῶν τούτων ὑπάρχουσι πολλαὶ κομψευόμεναι (petites-maîtresses). — Δὲν διέκρινα κομψευομένας μεταξὺ τῶν κυριῶν τοῦ χοροῦ τῆς κυρίας Μ. — Διατί δὲν μοὶ δίδεις ὀλίγον τι ἐκ τοῦ ἀργυρίου, τὸ ὁποῖον τόσον ἀφειδῶς δαπανᾷς; — Διατί δὲν πίνετε οἶνον; — Πίνω οἶνον μόνον μετὰ τὸν ζωμόν.—Δὲν ἔχετε πλέον χρήματα;— Οἱ κακοὶ δὲν ἔχουσιν ἀνδρίαν.—Ἡ ῥώμη (la force) δὲν εἶναι πάντοτε σημεῖον (une preuve) ἀνδρίας.—Ὁ Γάλλος στρατηγὸς ἔχει ἀνδρίαν;—Δὲν ἔδειξε μεγάλην κατὰ (pendant) τὸν τελευταῖον πόλεμον.— Οἱ ἐχθροὶ ἔχουσι πολλοὺς στρατιώτας καὶ καλοὺς ἀξιωματικούς. — Ἀπεκτήσαμεν στρατηγόν. — Ἔπεμψαν στρατηγὸν τολμηρότερον ἢ φρονιμώτερον. — Ἡ μήτηρ σου δὲν κλαίει οὐδ' ὅταν λυπῆται τὰ μάλιστα.—Ἡ ἀδελφή σου ἦτον ὡραιοτέρα ἁπασῶν τῶν ἄλλων. — Προσέφυγεν εἰς φίλον. — Ἔγραψεν εἰς φίλους. — Θέλω ἄρτον. — Ἠγόρασα ἄρτον καὶ τυρόν. — Ἔχω ἀνάγκην φίλων καὶ ἄρτου. — Εἰς ἄρτον καὶ ὕδωρ ὀφείλει τὴν εὐρωστίαν τοῦ σώματος.— Παρὰ φίλων μανθάνει τις τὴν ἀλήθειαν.— Φίλος ἦλθε πρὸς ἐπίσκεψίν μας. — Ἰδοὺ φίλος ἔρχεται πρός με. — Δῶρα ἐχθρῶν δὲν εἶναι δῶρα. — Ἔλαβον ἐπιστολὰς παρὰ φίλων διατριβόντων (séjournant) εἰς Κωνσταντινούπολιν (Constantinople).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'—CHAPITRE II

Α'. *Du genre des substantifs en général.*

43.— Α'. Γένους ἀρσενικοῦ εἶναι:

Τὰ ἐκ φύσεως ἀρσενικά, ὡς un homme, un cheval, un lion, κλπ.— Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν, τῶν μηνῶν καὶ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, ὡς le lundi, le mardi, le mercredi, le jeudi, le vendredi, le samedi, le dimanche. Le janvier, le février, le mars, l'avril, le mai, le juin, le juillet, l'août, le septembre, l'oc-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

tobre, le novembre, le décembre. Le printemps, l'été, l'automne (ἀμφοτέρων τῶν γενῶν), l'hiver.— Τὰ ὀνόματα τῶν ἀνέμων, ἐξ ὧν ἐξαιροῦνται la bise καὶ la tramontane ὁ βορρᾶς.—Τὰ τῶν μετάλλων καὶ χρωμάτων, ὡς l'or, le blanc κλπ.— Τὰ τῶν ὀρέων, ὡς le Taurus κλπ. ἐξ ὧν ἐξαιροῦνται les Alpes, les Cordillières, les Pyrénées, les Vosges.— Τὰ τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, ὡς le pommier ἡ μηλέα κλπ. Ἐξαιροῦνται l'aubépine ἡ λευκάκανθα, l'ébène ὁ ἔβενος, la ronce ἡ ἄκανθα, la palme ὁ φοῖνιξ, la vigne ἡ ἄμπελος, l'yeuse ὁ πρῖνος, la bourdaine ἡ ῥάμνος.— Τὰ τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου. Ἐξαιροῦνται f, h, l, m, n, r, s.— Τὰ τῶν γλωσσῶν, ὡς le français ἡ γαλλικὴ, le grec ἡ ἑλληνικὴ κλπ.— Τὰ δηλοῦντα ἐκ τῶν κοινῶν ὀνομάτων τὸ ὅλον γένος, ὡς un animal ἓν ζῶον, un oiseau ἓν πτηνὸν, un reptile ἓν ἑρπετὸν κλπ. Ἐξαιροῦνται la bête τὸ ζῶον καὶ la brute τὸ κτῆνος.— Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν τὰ μὴ λήγοντα εἰς φωνῆεν ὡς le Danemark ἡ Δανιμαρκία κλπ. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς φωνῆεν εἶναι ἀρσενικὰ παρὰ τὸν κανόνα τοῦτον τὰ ἑξῆς: Le Canada, le Chili, le Bengale, le Maine, le Mexique, le Péloponnèse, le Pirée καὶ εἴ τι ἄλλο. — Τὰ τῶν ποταμῶν, ὡς le Rhone ὁ Ῥοδανὸς, le Tigre ὁ Τίγρις κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς: la Loire ὁ Λείγηρ, la Seine ὁ Σηκουάνας, la Meurthe, la Néva καὶ εἴτι ἄλλο.— Τὰ λήγοντα εἰς ment καὶ εἰς fice ὡς le monument τὸ μνημεῖον, l'artifice τὸ τέχνασμα κλπ. Ἐξαιρεῖται la jument ἡ ἵππος.—Τὰ λήγοντα εἰς a, i, o, u. Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς: la foi ἡ πίστις, la loi ὁ νόμος, la paroi τὸ περιτείχισμα, la merci ἡ χάρις, la fourmi ὁ μύρμηξ, l'après-midi ἡ μεταμεσημβρία, la peau τὸ δέρμα, l'eau τὸ ὕδωρ, la glu ὁ ἰξὸς, la tribu ἡ φυλὴ, la vertu ἡ ἀρετή.— Τὰ λήγοντα εἰς e ὅταν πρὸ αὐτοῦ δὲν προηγῆται t ἢ ἕτερον φωνῆεν, ὡς le blé ὁ σῖτος, le marché ἡ ἀγορὰ κλπ.— Τὰ λήγοντα εἰς ge, ὡς l'âge ἡ ἡλικία, le déluge ὁ κατακλυσμὸς κλπ. Ἐξαιροῦνται la cage τὸ κλωβίον, l'image ἡ εἰκὼν, la page ἡ σελὶς, la rage ἡ λύσσα, la plage ἡ ἀκτὴ, la nage τὸ κολύμβημα.— Τὰ εἰς ème, πλὴν τοῦ trième τριήρης.— Τὰ εἰς oire ὡς le promontoire τὸ ἀκρωτήριον κλπ. Ἐξαιροῦνται l'armoire ἡ σκευοθήκη, la gloire ἡ δόξα, l'écritoire τὸ μελανοδοχεῖον, l'histoire ἡ ἱστορία, la poire τὸ ἀπίδιον, la nageoire ἡ πτέρυξ τῶν ἰχθύων, la passoire τὸ τρυπητὸν, la victoire ἡ νίκη, la machoire ἡ σιαγὼν, la mémoire ἡ μνήμη (οὐχὶ καὶ le mémoire ὑπόμνημα), la bassinoire τὸ θερμαστῆρι καὶ εἴ τι ἄλλο.

14.— Β'. Γένους θηλυκοῦ εἰσιν:

Τὰ ἐκ φύσεως θηλυκὰ, ὡς une femme γυνὴ, une sœur ἀδελφὴ, une louve λύκαινα κλπ.— Τὰ ὀνόματα τὰ δηλοῦντα ἰδιότητα ἢ ποιότητα, ὡς la bonté ἡ ἀγαθότης, la cruauté ἡ σκληρότης, ἐξ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὧν ἐξαιροῦνται le mérite ἡ ἀξία, le courage ἡ τόλμη καὶ εἴ τι ἄλλο.— Τὰ ὀνόματα τῶν κακιῶν καὶ ἀρετῶν la fierté ἡ ἔπαρσις, la honte τὸ αἶσχος κλπ.— Τὰ τῶν καρπῶν καὶ ἀνθέων, ἐξ ὧν ἐξαιροῦνται le narcisse ὁ νάρκισσος, le chèvre-feuille τὸ αἰγόκλημα καὶ εἴ τι ἄλλο. — Τὰ λήγοντα εἰς x, eur, ion καὶ son. Ἐξαιροῦνται ἐκ τῶν ληγόντων εἰς x τὰ ἀκόλουθα: le choix ἡ ἐκλογή, le crucifix ὁ ἐσταυρωμένος, le flux ἡ πλημμύρα, le reflux ἡ ἄμπωτις, le prix ἡ ἀξία, le faix τὸ φορτίον, le faux τὸ παραπεποιημένον, le taux ὁ τόκος, le courroux ἡ ὀργή, le Styx ἡ Στύξ (ποταμός). Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur, τά: le cœur ἡ καρδία, le chœur ὁ χορός, le chou-fleur τὸ κωνωπίδιον, le bonheur ἡ εὐτυχία, le malheur ἡ δυστυχία, l'heur ἡ τύχη, le labeur ὁ κόπος, l'honneur ἡ τιμή, l'équateur ὁ ἰσημερινός, le déshonneur ἡ ἀτιμία. Ἐκ τῶν εἰς ion, τὰ ἑξῆς: le pion ὁ πεσσός, le bastion ὁ προμαχών, le champion ὁ ἀγωνιστής, le lampion ὁ λύχνος, le talion τὸ ἀντίποινον, le scorpion ὁ σκορπιός, le septentrion τὸ βόρειον, le million τὸ ἑκατομμύριον, le billion τὸ δυσεκατομμύριον καὶ εἴ τι ἄλλο. Καὶ ἐκ τῶν εἰς son, τὰ ἑξῆς: le blason τὸ οἰκόσημον, le tison τὸ δαυλί, l'oison τὸ χηνάριον, le poison τὸ δηλητήριον, le contrepoison τὸ ἀντιφάρμακον καὶ εἴ τι ἄλλο.— Τὰ λήγοντα εἰς té, ὡς la beauté ἡ ὡραιότης κλπ. Ἐξαιροῦνται: l'aparté ὁ μονόλογος, l'arrêté ἡ ἀπόφασις, le comté τὸ κομητάτον, le comité τὸ συνέδριον, le côté τὸ πλευρόν, le pâté ὁ πλακοῦς, le traité ἡ συνθήκη, l'été τὸ θέρος.— Τὰ εἰς ée, ὡς la rosée ἡ δρόσος κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς παραγόμενα, ὡς l'athée ὁ ἄθεος, le musée τὸ μουσεῖον, le lycée τὸ λύκειον κλπ.— Τὰ εἰς ie, ὡς l'agonie ἡ ἀγωνία, la rêverie ὁ ῥεμβασμός κλπ. Ἐξαιροῦνται: le génie ἡ μεγαλοφυΐα, l'incendie ἡ πυρκαϊά, le parapluie τὸ ἀλεξίβροχον, le foie τὸ ἧπαρ, l'amphibie τὸ ἀμφίβιον καὶ εἴ τι ἄλλο.— Τὰ λήγοντα εἰς ière ὡς la rivière ὁ ποταμός κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα: le cimetière τὸ νεκροταφεῖον, le derrière τὸ ὄπισθεν καὶ τὰ εἰς ette ἐξαιρουμένου μόνου τοῦ squelette σκελετός, καί τινων συνθέτων, ὡς un porte-mouchettes δίσκος κηροψαλιδίου, un tire-bottes ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐκβάλλομεν τὰ ὑποδήματα καὶ τὰ τοιαῦτα (1).

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Du genre des substantifs en général

Ὁ ἵππος εἶναι ζῶον εὐγενές.— Ἔρχεται τὴν δευτέραν, τὴν τρίτην καὶ τὴν κυριακήν.— Οἱ μῆνες τῆς ἀνοιξεώς εἰσιν· ὁ μάρτιος, ὁ ἀπρίλιος καὶ ὁ μάϊος.— Ὁ βορρᾶς ἐξήρανε τὰ ἄνθη.— Ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος.— Τὸ ἐ-

(1) Πάντα ἐκεῖνα τὰ οὐσιαστικὰ ὧν τὸ γένος δὲν σαφηνίζεται διὰ τῶν προηγουμένων κανόνων ἐξαπατῶσιν οὐχὶ σπανίως καὶ αὐτοὺς τοὺς σπουδάσαντας τὴν γλῶσσαν. Μόνη ἡ τριβὴ καὶ τὰ λεξικὰ δύνανται νὰ ἄρωσι τὴν δυσχέρειαν ταύτην.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρυθροῦν καὶ τὸ λευκόν.— Ὁ Ὄλυμπος (l'Olympe) ἑκατοικεῖτο ὑπὸ τῶν θεῶν.— Ἡ μηλέα εἶναι ὡραῖον δένδρον. — Ἡ ἄμπελος παράγει σταφυλάς. —Σπουδάζω τὴν γαλλικήν, τὴν ἑλληνικὴν καὶ τὴν λατινικήν.— Ἡ Δανιμαρκία εἶναι ἡ πατρὶς τοῦ βασιλέως Γεωργίου.— Πρωτεύουσα τῆς Πελοποννήσου εἶναι αἱ Πάτραι.— Ἡ ἵππος αὕτη εἶναι πολὺ ζωηρά.— Ἡ πίστις, ἡ χάρις καὶ ἡ μεταμεσημβρία εἰσὶ λέξεις ἐξηρημέναι τοῦ κανόνος.— Ἔχεις χάρτην;— Ἔχω χάρτην καὶ μελάνην.—Ἔχει ἄρτον, οἶνον καὶ τραπέζας. — Αἱ γυναῖκες εἰσὶ καλαί.— Τὸ μνημεῖον (monument) τοῦ ἱερέως.— Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία.— Ὁ τυρὸς εἶναι καλός.—Τὸ πλοῖον, ὁ πῖλος καὶ τὸ ὕδωρ.— Ὁ Δούναβις, ὁ Λείγηρ καὶ ὁ Σηκουάνας.— Ἡ ἔπαρσις εἶναι ἀξιοκατάκριτος.— Τὸ πλευρὸν ἦτο παχύ.— Ἡ ἄμπελος καὶ ἡ βάτος.— Τὸ μουσεῖον καὶ τὸ λύκειον.— Τὸ ἦπαρ, ἡ φορὰ καὶ ἡ πίστις.— Ὁ ἰχθὺς καὶ τὸ δηλητήριον.— Ὁ πλακοῦς εἶναι καλός.

Β'. *Du genre de certains substantifs*

15.— Τινὰ οὐσιαστικὰ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἰσὶν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν. Παραθέτομεν ἐνταῦθα κατάλογον τῶν κυριωτέρων τούτων:

Amour ἔρως, εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν εἶναι πάντοτε γένους ἀρσενικοῦ, ὡς un amour mutuel ἀμοιβαῖος ἔρως, un amour maternel μητρικὴ στοργή κλπ. Εἰς δὲ τὸν πληθ. εἶναι μὲν γένους θηλ. ὅταν σημαίνῃ τὸ ἐρωτικὸν αἴσθημα, ὡς les amours violentes ont souvent des conséquences fâcheuses οἱ σφοδροὶ ἔρωτες ἔχουσι συνήθως συνεπείας δυσαρέστους κλπ., καὶ ἀρσενικοῦ εἰς τὰς ἄλλας σημασίας, ὡς des amours étaient peints sur les murs ἔρωτες ἦσαν ἐζωγραφισμένοι ἐπὶ τῶν τοίχων κλπ.

Παρὰ ποιηταῖς, ὑπὸ τὴν σημασίαν τοῦ ἐρωτικοῦ αἰσθήματος ἀπαντᾷ γένους θηλ. καὶ εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμόν, ὡς d'une amour mutuelle.... (Racine).

16.— Cravate (le) ἵππος τῆς Κροατίας, καὶ cravate (la) περιλαίμιον.

17.— Délice ἡδονή, τέρψις, εἶναι ἀρσ. εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμ. καὶ θηλ. εἰς τὸν πληθ. ὡς un délice, πληθ. de grandes délices.

18.— Enseigne (la) σημεῖον, γνώρισμα, καὶ (le) ὁ σημαιοφόρος.

19.— Foret (le) εἶδος τρυπάνου, καὶ forêt (la) τὸ δάσος.

20.— Livre (le) τὸ βιβλίον, καὶ livre (la) ἡ λίτρα.

21.— Manche (le) ἡ λαβίς, καὶ manche (la) ἡ περιχειρίς.

22.— Orgue ὄργανον μουσικόν, ἀρσ. εἰς τὸν ἑν. καὶ θηλ. εἰς τὸν πληθ. ὡς un bel orgue, πληθ. des belles orgues ὡραῖα ὄργανα κλπ.

23.— Aigle ἀετός, (la) ὅταν σημαίνῃ σημαίαν, ὡς l'aigle Romaine, l'aigle Française etc., καὶ (le) εἰς τὰς ἄλλας σημασίας, ὡς l'aigle fier et courageux. Le grand aigle de la légion d'honneur. C'est un aigle (ὁμιλοῦντες περὶ ἀνθρώπου ἀξίας ἐξόχου) etc.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

24.— Automne φθινόπωρον, εἶναι δύο γενῶν, ἀλλὰ προτιμᾶται τὸ ἀρσ. ὡς un bel automne ὡραῖον φθινόπωρον.

25.— Couple ζεῦγος, δυάς, ἐπὶ ἀνθρώπων ἀρσ. ὡς un couple d'amis. Un couple bien assorti κλπ. Ἐπὶ πραγμάτων θηλ. ὡς une couple d'heures. Une couple de poulets. Une couple d'œufs etc.

26.— Espace (le) ἀπόστασις καὶ (la) διάστοιχον.

27.— Enfant παιδίον, εἰς τὸν ἑνικ. ἀριθμ. εἶναι γεν. ἀρσ. ἐπὶ ἀῤῥένων, ὡς votre frère est un bel enfant, καὶ γεν. θηλ. ἐπὶ θηλέων, ὡς votre sœur est une belle enfant. Εἰς τὸν πληθ. εἶναι πάντοτε γένους ἀρσενικοῦ, ὡς ces trois petites filles sont de beaux enfants αἱ τρεῖς αὗται κόραι εἰσὶν ὡραῖα παιδία.

28.— Foudre κεραυνός, ὑπὸ τὴν κυρίαν σημασίαν θηλ. ὡς la foudre sillonne les nues ὁ κεραυνὸς διασχίζει τὰ νέφη. Μεταφορικῶς ἀρσ. ὡς un foudre d'éloquence μέγας ῥήτωρ, un foudre de guerre μέγας στρατηγὸς κλπ. Παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷ γεν. ἀρσ. καὶ ὑπὸ τὴν κυρίαν σημασίαν, ὡς il a expiré sous les foudres vengeurs ἐξέπνευσε βληθεὶς ὑπὸ ἐκδικητικοῦ κεραυνοῦ. Il a été frappé du foudre προσεβλήθη ὑπὸ κεραυνοῦ κλπ.

29.— Gens ἄνθρωποι, ἀρσ. μὲν ὁσάκις τὸ συνοδεῦον αὐτὸ ἐπίθετον ἕπεται καὶ θηλ. ὁσάκις προτάσσεται, ὡς voilà des gens bien fins ἰδοὺ ἄνθρωποι λίαν πανοῦργοι. Ce sont de fines gens. Les vieilles gens sont soupçonneux οἱ γέροντες εἶναι φιλύποπτοι κλπ. Ἐν τούτοις ἀντὶ τοῦ θηλ. μεταχειριζόμεθα τὸ ἀρσ.

α.) Ὅταν τὸ ἐπίθετον tout μόνον ἢ μετ' ἄλλου ἐπιθέτου γεν. κοινοῦ, προηγῆται αὐτοῦ, ὡς tous les gens de bien πάντες οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι. Tous les honnêtes gens πάντες οἱ τίμιοι. Tous les habiles gens πάντες οἱ ἐπιδέξιοι. Λέγε ὅμως: toutes les bonnes gens. Toutes les vieilles gens, καθότι τὰ ἐπίθετα bon καὶ vieil δὲν εἶναι γένους κοινοῦ. β'.) Ὅταν εὐθὺς μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν gens ἀκολουθῇ ἡ πρόθεσις de μετ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ, ὡς les bons gens de lettres φιλόλογοι. Certains gens d'église κληρικοὶ κτλ.

30.— Hymne ὕμνος, εἶναι γένους θηλ. ὅταν σημαίνῃ ὕμνον θρησκευτικόν, ὡς l'hymne chérubique τὸ χερουβικόν. Toutes les belles hymnes qu'on chante à l'église ὅλοι οἱ ὡραῖοι ὕμνοι οὓς ψάλλουσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν κλπ., καὶ γένους ἀρσενικοῦ εἰς τὰς ἄλλας περιστάσεις, ὡς un hymne guerrier ὕμνος πολεμικὸς κλπ.

31.— Mémoire (la) ἡ μνήμη, (le) ὁ λογαριασμός.

32.— Quelque chose ἀρσενικὸν ὅταν σημαίνῃ τι, ὡς j'ai quelque chose de beau ἔχω τι ὡραῖον, il a fait quelque chose qui mérite d'être blâmé διέπραξέ τι ἀξιοκατάκριτον κλπ. καὶ θηλ. ὅταν σημαίνῃ ὅ, τι καὶ ἄν, ὡς quelque chose qu'il ait dite

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

on ne lui a pas répondu ὅ,τι καὶ ἂν εἶπε δὲν τῷ ἀπήντησαν κλπ.

33.— Voile (le) καλύπτρα, (la) ἱστίον.

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Des substantifs de deux genres

Ἡ μνήμη μὲ ἀπατᾷ.— Σᾶς ἔφερα τὸν λογαριασμόν μου.— Μικροὶ ἔρωτες περιέπτοντο περὶ (s'envolaient autour) τὴν Ἀφροδίτην.—Αὗταί εἰσιν (ce sont là) αἱ συνέπειαι σφοδροῦ ἔρωτος.— Ὁ ἀδελφός σου ἠγόρασεν ἕνα ὡραῖον ἵππον τῆς Κροατίας.— Ὁ κύριος οὗτος φέρει πάντοτε λευκὸν περιλαίμιον. — Τὰ θέλγητρα (délices) τῆς ἐξοχῆς εἶναι μεγάλα κατὰ τὴν ἄνοιξιν.— Ποίαν ἡδονὴν (délice) αἰσθάνεταί τις εἰς τὴν ἐξοχήν; — Εἷς σημαιοφόρος ἐκόμισε τὴν εἴδησιν ταύτην.— Ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐκείνου ὑπάρχει ὡραῖον δάσος.— Ὁ ἀδελφός μου μοὶ ἐδώρησεν ἓν ὡραῖον βιβλίον.— Ἠγόρασα μίαν λίτραν κάστανα.— Ἡ περιχειρὶς τοῦ φορέματός του ἔφερε τὰ ἐμβλήματα τοῦ βαθμοῦ του.— Ἠγοράσαμεν ἓν ὡραῖον ὄργανον.— Ὁ ἀετὸς εἶναι μέγας καὶ γενναῖος.— Δύο (couple) φίλοι κατήρχοντο τὴν ὁδόν.— Σᾶς ἐπερίμενα δύο (couple) ὥρας.— Πόσον (que) τὰ παιδία ταῦτα εἶναι καλὰ καὶ ἥσυχα.— Ὁ κεραυνὸς ἐνέσκηψε (éclata) χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐπὶ τῆς οἰκίας μου.— Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι (gens) εἶναι σπάνιοι.— Ὅλοι οἱ τίμιοι ἄνθρωποι τὸν κατέκριναν.— Οἱ φιλόλογοι ἑρμηνεύουσι διττῶς τὸ μέρος τοῦτο.— Ἀνεχώρησα πρὸ τοῦ χερουβικοῦ.— Ἔχω τι ὡραῖον εἰς τὴν οἰκίαν μου.— Ἡ καλύπτρα τῆς ἀδελφῆς μου.— Τὸ ἱστίον τοῦ πλοίου.— Ἡ ἀπόστασις ἦτο μεγάλη.— Τὰ διάστοιχα εἰσὶ πολὺ χονδρά.

Γ'. *Du nombre de certains substantifs*

34.— Τὰ κύρια ὀνόματα δὲν ἔχουσι πληθ. ἀριθμὸν, ὡς l'Espagne s'honore d'avoir vu naître les deux Sénèque ἡ Ἱσπανία ἐγκαυχᾶται διότι παρήγαγε τοὺς δύο Σενέκας κλπ.

35.— Ὅταν ὅμως τὰ κύρια ὀνόματα ἐκλαμβάνωνται ἀντὶ τίτλων ἢ ἀντὶ προσηγορικῶν ὁλοκλήρου οἰκογενείας, δέχονται τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. ὡς les Bourbons, les Condès, les Guises, les Stuarts κλπ. Ἐπίσης τὰ κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. ὅταν ἐμφαίνωσιν ἄτομα ὅμοια ἐκείνοις ὧν μεταχειριζόμεθα τὸ ὄνομα, ὡς la France a eu ses Césars et ses Pompées, δηλ. στρατηγοὺς οἷος ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Πομπήϊος.

36.— Τὰ ξενικὰ οὐσιαστικὰ ἅτινα ἡ χρῆσις ἐξεγάλλισε σχηματίζουσι τὸν πληθ. των κατὰ τὰ ἄλλα οὐσιαστικὰ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ὡς un accessit, des accessits βραβεῖον β', un bravo, des bravos εὖγε, un examen, des examens ἐξέτασις κλπ.

37.—Ἐξαιροῦνται τὰ ἑξῆς ὀκτὼ, ἅτινα δὲν μεταβάλλονται εἰς τὸν πληθ. Alleluia, amen, ave χαῖρε, credo (τὸ) πιστεύω, pater (τὸ) πάτερ ἡμῶν, maximum τὸ ἀνώτατον, minimum τὸ κατώτατον, Te Deum δοξολογία.

38.— Ἐξ ὅλων τῶν ξενικῶν λέξεων, τῶν συγκειμένων ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων λέξεων, μόνον τὸ sénatus-consulte δόγμα τῆς βουλῆς, λαμβάνει s εἰς τὸν πληθ. des sénatus-consultes· αἱ ἄλλαι μένουσιν ἀμετάβλητοι, ὡς un post-scriptum ὑστερόγραφον, πληθ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

des post-scriptum; un in-folio εἰς φύλλον (ἐπὶ βιβλίων), πληθ. des in-folio; un in-quarto εἰς τέταρτον (ἐπὶ βιβλίων), πληθ. des in-quarto etc.

39.— Εἰς τὰς ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνθέτους λέξεις, ἀμφότερα τὰ οὐσιαστικὰ λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. ὡς un chef-lieu πρωτεύουσα (νομοῦ), πληθ. des chefs-lieux, un chou-fleur ἀνθοκράμβη, πληθ. des choux-fleurs, un chien-loup κυνόλυκος, πληθ. des chiens-loups etc. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα: Un appui-main στασίδι, πληθ. des appui-main; un Hôtel-Dieu βωμὸς, πληθ. des Hôtels-Dieu; un bain-Marie σταλακτὴρ (ἐπὶ ζέοντος ὕδατος), πληθ. des bains-Marie.

40.— Εἰς τὰς ἐκ δύο οὐσιαστικῶν, συνδεομένων διὰ προθέσεως, συνθέτους λέξεις, τὸ πρῶτον μόνον προσλαμβάνει τὸ σημεῖον τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς un ciel-de-lit οὐρανὸς κλίνης, πληθ. des ciels-de-lit, un chef-d'œuvre ἀριστούργημα, πληθ. des chefs-d'œuvre κλπ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα: un coq-à-l'âne ποίημα ἀνακόλουθον, πληθ. des coq-à-l'âne; un pied-à-terre κλισία, πληθ. des pied-à-terre; un tête-à-tête συνέντευξις (κατὰ μόνας), πληθ. des tête-à-tête.

41.— Τὰ ἀκόλουθα εἴτε τὸν ἑνικὸν καὶ εἰς τὸν πληθ. γράφονται μὲ s, καθότι τὸ οὐσιαστικὸν παριστᾷ πάντοτε πολλά, ὡς un essuie-mains χειρόμακτρον, πληθ. des essuie-mains; un porte-mouchettes δίσκος κηροψαλίδος, πληθ. des porte-mouchettes; un cure-dents ὀδοντογλυφὶς, πληθ. des cure-dents; un porte-clefs κλειδοῦχος, πληθ. des porte-clefs καὶ εἴτι ἄλλο προσόμοιον.

42.— Εἰς τὰς ἐκ δύο ἀκλίτων μερῶν τοῦ λόγου συνθέτους λέξεις, ἀμφότερα μένουσιν ἀμετάβλητα, ὡς un pour-boire φιλοδώρημα, πληθ. des pour-boire; un passe-partout ἀντικλεὶς, πληθ. des passe-partout etc.

ΘΕΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Du nombre de certains substantifs

Οἱ δύω Κορνήλιοι ἐγεννήθησαν εἰς Rouen.— Τὰ εὖγε (bravo) ἐξηκολούθουν καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἠθοποιοῦ (acteur).— Ἐξεδόθησαν (ont paru) ἐσχάτως δύω ἀριστουργήματα.— Ἡ προμήτωρ μου ἀπέθανεν. —Οἱ Στουάρτοι ὑπῆρξαν δυστυχεῖς.—Ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Αἰσχύλος εἰσὶν ἔξοχοι ποιηταί.— Ἔδωκε τὰς ἐξετάσεις του.— Εἶπε τὰ πάτερμά του (τὰς προσευχάς του).— Δοξολογίαι (des Te Deum) ἐψάλλησαν μετὰ τὴν νίκην. — Τὰ ὑστερόγραφα δὲν λείπουσιν ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς του.—Δὲν ἐμπορεύεται εἰμὴ μὲ τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν.— Ἔσχομεν δύο συνεντεύξεις κατὰ μόνας (tête-à-tête).— Ἐκράτει ἕνα δίσκον κηροψαλιδίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'—CHAPITRE III

Α' DE L'ACCORD DE L'ADJECTIF EN GÉNÉRAL

43.— Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ τῆς ἀντωνυμίας εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς un homme vertueux ἀνὴρ ἀγαθὸς, ils sont bons εἰσὶν ἀγαθοὶ κλπ.

44.— Ἐὰν τὸ ἐπίθετον ἀναφέρηται εἰς διάφορα οὐσιαστικὰ ἢ διαφόρους ἀντωνυμίας τίθεται εἰς πληθ. ἀριθ. συμφωνεῖ δὲ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον, ἐὰν τὰ οὐσιαστικὰ ἢ αἱ ἀντωνυμίαι ἦναι διαφόρων γενῶν, ὡς le riche et le pauvre sont égaux devant Dieu ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς εἰσὶν ἴσοι πρὸ τοῦ Θεοῦ. Celui-ci et celui-là sont différents οὗτος καὶ ἐκεῖνος εἰσὶ διάφοροι κλπ.

45.— Ἐξαιρέσεις. Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πάντοτε μετὰ τοῦ τελευταίου τῶν οὐσιαστικῶν, οἷον δήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ γένος καὶ ὁ ἀριθ. αὐτοῦ, α.) Ὅταν τὰ προσδιοριζόμενα οὐσιαστικὰ ἦναι συνώνυμα, ὡς toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continuelle πᾶς ὁ βίος του ὑπῆρξε διηνεκὴς ἀσχολία καὶ ἐργασία κλπ. β'.) Ὅταν μεταξὺ τῶν οὐσιαστικῶν ὑπάρχῃ ὁ διαζευτικὸς σύνδεσμος ou, ὡς il a montré un courage ou une prudence étonnante ἔδειξε θάῤῥος ἢ φρόνησιν καταπληκτικὴν κλπ.

46.— Τὸ ἐπίθετον nu γυμνὸς προτασσόμενον ἀνάρθρου οὐσιαστικοῦ μένει ἄκλιτον, ὡς nu-mains, nu-tête etc. Συμφωνεῖ δ' ὅταν προτάσσηται οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου ἢ ὅταν τίθηται μετ' αὐτὸ, ὡς nue la vérité est amère γυμνὴ ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρὰ, ayant les jambes nues ἔχων τὰς κνήμας γυμνὰς κλπ.

47.— Τὸ ἐπίθετον feu ἀρτιθανὴς προτασσόμενον οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου ἢ συνοδευομένου ὑπὸ προσδιοριστικοῦ ἐπιθ. μένει ἄκλιτον, ὡς feu la reine ἡ ἀρτιθανὴς βασίλισσα κλπ. Συμφωνεῖ δ' ὅταν προτάσσηται ἀμέσως πρὸ οὐσιαστικοῦ, ὡς la feue reine etc.

48.— Τὸ ἐπίθετον demi ἥμισυς προτασσόμενον οὐσιαστικοῦ μένει ἀμετάβλητον, ὡς la demi heure ἡ ἡμίσεια ὥρα κλπ. Ἑπόμενον δὲ συμφωνεῖ μόνον κατὰ γένος, ὡς trois heures et demie etc.

49.— Τὰ ἐπίθετα ἐπιῤῥηματικῶς ἐκλαμβανόμενα μένουσιν ἄκλιτα, ὡς ces fleurs sentent bon, mauvais etc., ὅπερ εἰς τὴν καθωμιλημένην ἑλληνικὴν ἐκφράζομεν διὰ τοῦ πληθ. τοῦ οὐδετέρου, ὡς ταῦτα τὰ ἄνθη μυρίζουν καλὰ, κακὰ κλπ.

50.— Εἰς τὰς ἐκ δύο ἐπιθέτων συνθέτους λέξεις, ἀμφότερα τὰ ἐπίθετα λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. ὡς un homme aveugle-né ἀνὴρ τυφλὸς ἐκ γενετῆς, des hommes aveugles-nés. Une femme sourde-muette γυνὴ κωφάλαλος, des femmes sourdes-muettes etc.

51.— Αἱ λέξεις mi, demi, semi ἡμὶ, μένουσι πάντοτε ἀμετά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βλητοι, ὡς une robe mi-parti de blanc et de noir ἐσθὴς ἐξ ἡμισείας λευκὴ καὶ μέλαινα. Des peuples demi-civilisés λαοὶ ἡμιπεπολιτισμένοι. Des appartements semi-doubles οἴκημα ἡμίδιπλον=μήτε πολὺ μέγα μήτε πολὺ μικρὸν κλπ.

52.— Εἰς τὰς συνθέτους λέξεις ἐκ δύο ἐπιθέτων, ὧν τὸ πρῶτον δύναται ν' ἀναπληρωθῇ δι' ἐπιῤῥήματος, μόνον τὸ δεύτερον ἐπίθετον κλίνεται, ὡς un fils nouveau-né υἱὸς ἀρτιγεννής, une fille nouveau-née, des enfants nouveau-nés etc. Διότι δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν un fils nouvellement-né, une fille nouvellement-née etc.

53.— Ἐξαιροῦνται τὰ σύνθετα ἐπίθετα frais-cueilli νεοσύλλεκτος καὶ tout-puissant παντοδύναμος, εἰς ἃ καίτοι τὰ ἐπίθετα frais καὶ tout ἐκλαμβάνονται ἀντὶ τῶν ἐπιῤῥημάτων fraîchement καὶ totalement κλίνονται, ὡς une figue fraîche-cueillie σῦκον νεοσύλλεκτον, des femmes toutes-puissantes γυναῖκες παντοδύναμοι κλπ.

54.— Τὰ δύο ἐπίθετα brèche-dents καὶ chèvre-pieds γράφονται ὁμοιομόρφως εἴς τε τὸν ἑνικὸν καὶ εἰς τὸν πληθ. ὡς un vieillard brèche-dents νωδογέρων, des vieillards brèche-dents νωδογέροντες, un dieu chèvre-pieds θεὸς αἰγόπους, des dieux chèvre-pieds θεοὶ αἰγόποδες κλπ.

55.— Εἰς τὰς συνθέτους λέξεις ἐκ δύο ἐπιθέτων, ὧν τὸ πρῶτον προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ δευτέρου, μένουσιν ἀμφότερα ἄκλιτα, ὡς des cheveux chatain-clair etc. Τὸ πρῶτον τῶν ἐπιθέτων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θεωρεῖται ὡς οὐσιαστικόν. Εἶναι τὸ αὐτὸ ὡσεὶ ἐλέγομεν des cheveux d'un chatain-clair τρίχες καστανοῦ ἀνοικτοῦ κλπ.

56.— Ὑπάρχουσιν ἐπίθετα τιθέμενα πρὸ τῶν οὐσιαστικῶν εἰς ἃ ἀναφέρονται, ἄλλα μετ' αὐτὰ καὶ ἄλλα ἀδιαφόρως, ὡς beau jardin, table ovale etc. Εἰ καὶ ἡ πεῖρα μόνη δύναται νὰ διδάξῃ τὴν θέσιν ἣν τὸ ἐπίθετον πρέπει νὰ κατέχῃ ὅμως δίδομεν τοὺς ἀκολούθους κανόνας πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀρχαρίων.

57.— Τὰ μονοσύλλαβα ἐπίθετα τίθενται πρὸ τῶν πολυσυλλάβων οὐσιαστικῶν, ὡς bon ami, grand jardin, saint personnage etc. Ἐπίσης τὰ μονοσύλλαβα οὐσιαστικὰ προτάσσονται τῶν πολυσυλλάβων ἐπιθέτων, ὡς air champêtre ἀγροτικὸς ἀὴρ, loi protectrice εὐεργετικὸς νόμος κλπ. Ἐπιτάσσονται ἐπίσης, α.) Αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ὡς ἐπίθετα ἐκλαμβανόμεναι, ὡς un homme distingué, un pays connu, un homme inconnu etc. β'.) Ὅσα ἐπίθετα εἶναι εὔχρηστα καὶ ἀντὶ οὐσιαστικῶν, ὡς un homme aveugle, muet, noble, sourd etc. γ'.) Ὅσα δηλοῦσι σχῆμα ἢ χρῶμα, ὡς chapeau noir, table dorée καὶ ἂν ἀκόμη τὸ ἐπίθετον ἦναι μονοσύλλαβον, ὡς un habit long, court etc. δ'.) Τὰ ἐθνικὰ ὅταν ἐκλαμ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βάνωνται ἐπιθετικῶς, ὡς dictionnaire grec-français, langue grecque etc. καὶ ἑ.) Οἱ τεχνικοὶ ὅροι, ὡς l'art tragique, militaire etc. La grammaire comparée, théorique, pratique etc.

58.— Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἔχῃ συντακτικήν τινα, τότε τὸ ἐπίθετον τίθεται ἢ πρὸ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ μετὰ τὴν συντακτικὴν, ὡς l'élégant traducteur des Géorgiques ὁ γλαφυρὸς μεταφραστὴς τῶν Γεωργικῶν κλπ.

ΘΕΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

De l'accord de l'adjectif

Ἀνὴρ σοφὸς, γυνὴ σοφὴ, γυναῖκες καὶ ἄνδρες σοφοί.— Θέλετε πράξει (vous ferez) τοῦτο ἐὰν ἦσθε φρόνιμος.— Ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ εἶναι ἐράσμιοι.— Ὁ κῆπος καὶ ἡ οἰκία εἶναι εὐρύχωροι.— Ὁ μαθητὴς οὗτος καταβάλλει (apporte) εἰς τὰ καθήκοντά του (à ses devoirs) θαυμαστὸν ζῆλον καὶ ἐπιμονήν.— Διέτρεχε τὰς ὁδοὺς γυμνὸς τὴν κεφαλὴν καὶ γυμνόπους. — Ἡ ἀρτιθανὴς βασίλισσα ἦτο ἀγαθή.— Βασίλισσα ἡ ἀρτιθανὴς ἠγάπα τοὺς πτωχούς.— Τὰ ἄνθη ταῦτα εὐωδιάζουσι (sentent bon).— Α! κυρίαι αὗται ψάλλουσιν (chantent) ὀρθά.— Τρέχουσι γρήγορα.— Ὁ πατήρ μου ἢ ἡ μήτηρ μου θὰ μοὶ ἀγοράσῃ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία.— Εἶχε τοὺς πόδας γυμνούς.— Ἔχων γυμνοὺς τοὺς πόδας προσεπάθει (il tachait) ν' ἀναβῇ εἰς τὸ δένδρον.— Σᾶς ἔγραψα πρὸ (il y a) ἡμισείας ὥρας.— Σᾶς ἐπερίμενα τρεῖς ὥρας καὶ ἡμίσειαν.— Ἡ ἀρτιθανὴς θεία σου ἠγάπα τὰ ἄνθη.— Ἐνίοτε γυμνὴ ἡ ἀλήθεια ἀπαρέσκει (déplait).— Ὅλος ὁ βίος του ὑπῆρξεν ἀδιάκοπος ἐργασία καὶ ἀσχολία.— Ἀνέπτυξε (il a développé) θάρρος ἢ φρόνησιν θαυμασίαν.— Ὁ πλούσιος καὶ ὁ πένης εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. — Ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου εἰσὶν εὐχαριστημένοι διὰ τὴν πρότασιν ταύτην.— Ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς τυφλός.— Γυναῖκες ἐκ γενετῆς τυφλαὶ καὶ κωφάλαλοι.— Τὰ προτελευταῖα (avant-derniers) συμβάντα.— Ἄνθρωποι ἀστόχαστοι (mal-avisés).— Σᾶς ἔφερα ὀλίγα ῥόδα νεοσύλλεκτα.— Ἡ ἀλήθεια, φίλε μου, εἶναι παντοδύναμος.— Ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε μαλλία (des cheveux) καστανὰ ἀνοικτά.— Ἡ ἀδελφή σου ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ῥοδόχροα (rose-tendre) ὑφάσματα.

Β' DES ADJECTIFS DÉMONSTRATIFS

59.— Τὰ δεικτικὰ ἐπίθετα ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἑκάστου οὐσιαστικοῦ, ὡς ces officiers et ces soldats οὗτοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οὗτοι οἱ στρατιῶται κλπ.

60.— Ἐπίσης ἐπαναλαμβάνονται καὶ πρὸ τῶν ἐπιθέτων τῶν μὴ προσδιοριζόντων τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν, ὡς ces grandes et ces petites maisons αὗται αἱ μικραὶ καὶ αὗται αἱ μεγάλαι οἰκίαι. Λέγε ὅμως: ces grandes et belles maisons αὗται αἱ μεγάλαι καὶ ὡραῖαι οἰκίαι, ἐὰν τὰς αὐτὰς οἰκίας ἀποκαλῇς ἅμα τε μεγάλας καὶ ὡραίας.

Γ' DES ADJECTIFS POSSESSIFS

61.— Τὰ κτητικὰ ἐπίθετα παραλείπονται καὶ ἀντ' αὐτῶν τίθεται τὸ ἀντιστοιχοῦν ἄρθρον ὅταν εὐχερῶς ἐννοῆται ὁ κτήτωρ, ὡς j'ai mal à la tête ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

62.—Καίτοι εὐχερῶς ἐννοεῖται ὁ κτήτωρ, μεταχειριζόμεθα τὰ κτητικὰ ἐπίθετα καὶ οὐχὶ τὰ ἀντιστοιχοῦντα ἄρθρα, ὅταν πρόκηται περὶ πράγματος εἰθισμένου, ὡς sa goutte le tourmente ἡ ποδάγρα του τὸν ἐνοχλεῖ κλπ.

63.— Ὅταν ἡ λέξις ἡ παριστῶσα τὸν κτήτορα εὑρίσκηται εἰς μίαν πρότασιν καὶ ἡ λέξις ἡ παριστῶσα τὸ κτῆμα εἰς ἄλλην, τότε τὰ κτητικὰ ἐπίθετα son, sa, ses, leur, leurs ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν ἀντιστοιχούντων ἄρθρων, πρὸ δὲ τοῦ ῥήματος τῆς β' προτάσεως τίθεται ἡ ἀντωνυμία en, ὡς j'habite la campagne les agréments en sont sans nombre; καὶ ὄχι j'habite la campagne ses agréments sont sans nombre κατοικῶ εἰς τὴν ἐξοχὴν ἧς τὰ θέλγητρά εἰσιν ἀναρίθμητα κλπ.

64.— Ὅταν ὁ κτήτωρ ἦναι πρόσωπον καὶ οὐχὶ πρᾶγμα ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται, ὡς ces hommes sont riches, j'admire leurs équipages οἱ ἄνθρωποι οὗτοί εἰσι πλούσιοι, θαυμάζω τὰς ἁμάξας των κλπ. καὶ ὄχι j'en admire les équipages. Ἐπίσης δὲν ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν πρὸ τῆς λέξεως τῆς παριστώσης τὸ κτῆμα ὑπάρχῃ ἡ πρόθεσις de, ὡς Paris est une ville remarquable, les étrangers admirent la beauté de ses édifices οἱ Παρίσιοί εἰσι πόλις ἀξιοθαύμαστος, οἱ ξένοι θαυμάζουσι τὴν ὡραιότητα τῶν οἰκοδομημάτων της, καὶ ὄχι en admirent la beauté des édifices etc.

65.— Τὰ κτητικὰ ἐπίθετα ἐπαναλαμβάνονται ὡς καὶ τὰ ἄρθρα πρὸ ἑκάστου οὐσιαστ., ὡς mon père, ma mère, sa sœur etc. Ἐπίσης ἐπαναλαμβάνονται καὶ πρὸ τῶν ἐπιθέτων τῶν μὴ προσδιοριζόντων τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ὡς mes beaux et mes vilains habits τὰ ὡραῖα καὶ τὰ ἄσχημά μου φορέματα κλπ. Λέγε ὅμως mes beaux et riches habits ὅταν πρόκηται περὶ φορεμάτων ἅτινα εἶναι ἅμα τε πλούσια καὶ ὡραῖα.

Δ' DES ADJECTIFS INDÉFINIS

66.— Τὰ ἐπίθετα aucun καὶ nul δὲν λαμβάνουσι τὸ σημεῖον τοῦ πληθ. εἰμὴ μόνον ὅταν συνοδεύωσιν οὐσιαστικὰ μὴ ἀπαντώμενα εἰς ἑνικὸν ἀριθμὸν, ὡς aucunes vêpres οὐδεὶς ἑσπερινὸς κλπ.

67.— Τὸ ἐπίθετον même ἐκλαμβάνεται ἐπιῤῥηματικῶς καὶ κατὰ συνέπειαν μένει ἀμετάβλητον α.) Μετὰ τὸ ῥῆμα ὅπερ προσδιορίζει, ὡς les hommes oublient leur néant, ils se croient même immortels οἱ ἄνθρωποι λησμονοῦσι τὴν μηδαμινότητά των, νομίζουσιν ἑαυτοὺς μάλιστα ἀθανάτους κλπ. β'.) Πρὸ τοῦ ἐπιθέτου ἢ μετὰ τὸ ἐπίθετον, ὡς ce sont des vérités incontestables même pour les bergers εἰσὶν ἀλήθειαι ἀναμφισβήτητοι καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς ποιμένας κλπ. γ'.) Μετὰ δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικά, ὡς les animaux, les plantes même τὰ ζῶα τὰ φυτὰ ἀκόμη κλπ.

68.— Τὸ ἐπίθετον quelque τιθέμενον πρὸ οὐσιαστικοῦ, συμ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φωνεῖ μετ' αὐτοῦ, ὡς quelque douceur γλυκύτης τις, quelques hommes ἄνθρωποί τινες κλπ.

69.— Πρὸ τῶν ῥημάτων γράφεται δυσὶ λέξεσι quel que. Τὸ μὲν quel συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ que μένει ἀμετάβλητον, ὡς quelles que soient vos fautes οἷα καὶ ἂν ἦναι τὰ σφάλματά σας κλπ.

70.— Πρὸ τῶν ἐπιθέτων γράφεται μιᾷ λέξει καὶ μένει ἀμετάβλητον, ὡς quelque puissants qu'ils soient ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦναι κλπ. Ἐὰν ὅμως εὐθὺς μετὰ τὸ ἐπίθετον ἀκολουθῇ οὐσιαστικὸν, τότε τὸ quelque συμφωνεῖ, ὡς quelques grandes richesses que vous possédiez οἷα μεγάλα πλούτη καὶ ἂν κατέχητε κλπ.

71.—Τὸ ἐπίθετον tout ἐκλαμβάνεται ἐπιῤῥηματικῶς ὅταν προτάσσηται ἐπιθέτου, ἐπιῤῥήματος ἢ μετοχῆς, ὡς tout spirituels qu'ils sont ὅσον πνευματώδεις καὶ ἂν ἦναι κλπ.

72.— Ἐὰν τὸ οὐσιαστικὸν ἢ ἡ μετοχὴ ἥτις ἕπεται, ἦναι γένους θηλ. καὶ ἀρχίζῃ ἀπὸ συμφώνου, τότε χάριν εὐφωνίας τὸ tout, καίτοι ἐπίῤῥημα, συμφωνεῖ, ὡς toute spirituelle qu'elle paraisse ὅσον πνευματώδης καὶ ἂν φαίνηται κλπ.

ΘΕΜΑ ΕΚΤΟΝ

Des adjectifs possesifs, indéfinis et démonstratifs

Τὰ ἔπιπλά του, τὸ ὡρολόγιόν του, τὰ ὅπλα του αὐτὰ διηρπάγησαν (furent pillés) καὶ ἐπωλήθησαν. — Ἀλγῶ τὴν κεφαλήν. — Πάσχει τοὺς ὀφθαλμούς. — Τὸν εἶδον ἰδίοις ὄμμασιν. — Σήμερον πάλιν ἔχω τὴν ἡμικρανίαν μου.— Ὁ πατήρ του πάσχει, οἱ ῥευματισμοί του τὸν κατέλαβον πάλιν (l'ont repris). — Ὁ αὐτουργὸς (l'auteur) τῆς εὐεργεσίας συλλέγει (cueille) τὸν γλυκύτατον αὐτῆς καρπόν, ἤτοι (c'est-à-dire) τὴν ἠθικὴν εὐχαρίστησιν.— Ἐὰν ἡ ἡδυπάθεια (la mollesse) ἦναι γλυκεῖα, ἡ συνέπεια (la conséquence) αὐτῆς εἶναι πικρά.—Ὁ Σηκουάνας ἔχει τὴν πηγήν του εἰς Βουργουνδίαν (Bourgogne).— Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι εὐπαίδευτοι, θαυμάζω τὰς γνώσεις των. — Δὲν προσηλοῦταί τις (on ne s'attache) εὐχερῶς εἰς τὴν μελέτην.— Δὲν ἔκαμεν οὐδὲν ἔξοδον (frais).— Δὲν ἐχύσατε οὐδὲν δάκρυ (pleurs) ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ βασιλέως.— Οὐδεὶς εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς τύχης του.— Οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐξῃρέθη τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας (du pêche originel). — Ὁ αὐτὸς ἥλιος φωτίζει τὸ σύμπαν.— Ποιμένος καὶ ἄνακτος ἡ κόνις (les cendres) εἶναι ἡ αὐτή.— Ὑμεῖς αὐτοὶ ἐγράψατε τῷ ἀδελφῷ σας τὴν εἴδησιν ταύτην.— Καὶ αὐτοὶ οἱ βράχοι ἠσθάνθησαν τὴν λύπην μου.— Οἱ πτωχοί, οἱ πλούσιοι, οἱ βασιλεῖς αὐτοί, εἰσὶ θνητοί.— Τινὰ μικρὰ ἐγκλήματα προηγοῦνται (précèdent) πάντοτε τῶν μεγάλων ἐγκλημάτων.— Οἵας (quelques) ἀπάτας καὶ ἂν ἀκολουθῇ ὁ κόσμος.—Ὅσῳ (quelque) ψευδεῖς ῥήμας καὶ ἂν διέσπειρεν.—Ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦναι δὲν τοὺς φοβοῦμαι. — Ὅσα καὶ ἂν ἦναι τὰ πλούτη σας.—Ἡ ἐλπὶς ὅσον (tout) ἀπατηλὴ καὶ ἂν ἦναι.— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὅσον (tout) καὶ ἂν αἰσχύνηται (honteux qu'il est) διὰ τὸ σφάλμα του.— Αὐτὸ τὸ βιβλίον, αὐτὰ τὰ βιβλία, αὐτὴν τὴν νύκτα, αὐτὰς τὰς ἡμέρας.— Ὁ κύριος οὗτος ἦλθε (est venu) χθὲς εἰς τὴν οἰκίαν μας (chez nous). — Οἱ κύριοι οὗτοι μας ἔδωκαν (nous ont donné) χρήματα.— Ὁ καλὸς καὶ ἐνάρετος οὗτος κύριος ἐβοήθησε (a secouru) τοὺς πτωχούς.— Ὁ καλὸς οὗτος καὶ ὁ κακὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος συνηντήθησαν (se sont rencontrés) εἰς τὴν οἰκίαν μου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'— CHAPITRE IV

DES PRONOMS

Α' *Des pronoms personnels*

73.—Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι εἰλημμέναι ὡς ὑποκείμενα προτάσσονται τοῦ ῥήματος, ὡς je dis λέγω, nous parlons ὁμιλοῦμεν, tu vois βλέπεις, vous finissez τελειόνετε κτλ.

74.—Τίθενται μετὰ τὸ ῥῆμα, α') Ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὡς que dis-je? τί λέγω; κλπ. β') Εἰς τὰς θαυμαστικὰς ἐκφράσεις εἰς ἃς ὑπακούεται μία τῶν λέξεων comme, combien, que, πόσον, ὡς parle-t-il! ἀντὶ τοῦ comme il parle! πόσον ὁμιλεῖ! κλπ. γ') Ὅταν τὸ εἰς ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ῥῆμα δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ συνδέσμου que, ὡς Dieu vous protége-t-il ὁ Θεὸς νὰ σὲ προστατεύσῃ, ἀντὶ que Dieu vous protége. δ') Ἐπὶ παρενθέσεως, ὡς je suis, répondis-je, l'homme que vous cherchez εἰμὶ, ἀπήντησα, ὁ ἄνθρωπος ὃν ζητεῖτε κλπ. ε) Ὅταν πρὸ τοῦ ῥήματος ὑπάρχῃ μία τῶν λέξεων aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins, tel, ὡς aussi est-il votre ami δι' ὃ εἶναι φίλος σας. Peut-être avez-vous raison ἴσως ἔχετε δίκαιον. En vain prétendons-nous μάτην διατεινόμεθα. Tel était-il τοιοῦτος ἦτο κτλ.

75.—Ἐκλείπουσιν αἱ πρὸ τοῦ ῥήματος προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ὅταν τὸ ῥῆμα ἔχῃ ὑποκείμενον, ὡς votre ami est venu ὁ φίλος σας ἦλθε. Moi qui vous parle ἐγὼ ὅστις σᾶς ὁμιλῶ. Vous qui avez dit cela ὑμεῖς ὅστις εἴπατε τοῦτο κτλ.

76.—Ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς περιπτώσεις περὶ ὧν εἴπομεν (§ 74) ὡς Georges est-il venu? ὁ Γεώργιος ἦλθε; Votre frère est-il cruel! πόσον ὁ ἀδελφός σας εἶναι σκληρός! κλπ.

77.—Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι εἰλημμέναι ὡς ἀντικείμενα, προτάσσονται ἐπίσης τοῦ ῥήματος, ὡς mes amis m'ont trahi οἱ φίλοι μου μ' ἐπρόδωκαν. Je leur parle τοῖς ὁμιλῶ κλπ.

78.—Εἰς τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν ἡ ἀντωνυμία τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, μεταχειριζόμεθα δὲ τὴν αἰτιατικὴν moi καὶ ὄχι τὴν me, ἐκτὸς μόνον ὅταν πρόσκηται ἡ ἀντωνυμία en ὅτε τίθεται ἡ me ὡς Ciel, ouvre-moi la tombe Οὐρανὲ, ἄνοιξόν μοι τὸν τάφον. Donne-m'en δός μοι ἐξ αὐτῶν κτλ.

79.—Ἂν ὅμως ἡ προστακτικὴ ἦναι ἀρνητικῶς εἰλημμένη, τότε μεταχειριζόμεθα τὴν me καὶ προτάσσομεν αὐτὴν, ὡς ne me trompez pas μὴ με ἀπατᾷς κλπ.

80.—Ἐὰν ἔχωμεν δύο προστακτικὰς ἡνωμένας διὰ τῶν συνδέσμων et ἢ ou, ἡ ἀντωνυμία τῆς δευτέρας προστακτικῆς τίθεται ἀδιαφόρως πρὸ αὐτῆς ἢ μετ' αὐτὴν, ὡς laissez-moi cette chaîne ou arrachez-moi le jour καὶ laissez-moi cette chaîne ou m'ar-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

rachez le jour ἄρησόν μοι τὴν ἄλυσον ταύτην ἢ ἀφαίρεσόν μοι τὸ ζῆν κλπ.

81.—Ὅταν ῥῆμά τι εἰς προστακτικὴν ἔχῃ δύο ἀντωνυμίας ὡς ἀντικείμενα τὴν μίαν ἀπρόθετον καὶ τὴν ἄλλην ἐμπρόθετον, ἡ ἀπρόθετος complément direct τίθεται πρώτη, ὡς donnez-le moi δότε μοι αὐτό κλπ. Ὅταν ὅμως ἐμπρόσθετον ἀντικείμενον complément indirect ἦναι ἡ ἀντωνυμία y τίθεται πρώτη, ὡς promènes-y-toi περιπάτησον σὺ ἐκεῖ κλπ. Προτιμᾶται ὅμως ἡ ἀναπλήρωσις τῆς ἀντωνυμίας y διὰ τῆς λέξεως ἢν παριστᾷ ἢ διὰ τοῦ ἐπιῤῥήματος là ὡς promène-toi là κλπ.

De la répétition des pronoms personnels

82.—Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ὡς ὑποκείμενα ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἑκάστου ῥήματος ἐὰν τὰ ῥήματα δὲν συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων et ἢ ou, ὅτε δυνάμεθα νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν ἢ μὴ, ὡς nous détestons les méchants, parceque nous les craignons μισοῦμεν τοὺς κακοὺς, διότι τοὺς φοβούμεθα κλπ. Λέγε δὲ ἀδιαφόρως, il étudie et fait ἢ et il fait des progrès σπουδάζει καὶ προοδεύει κλπ.

83.—Ὡς ἀντικείμενα ἐπαναλαμβάνονται ἐπίσης πρὸ ῥήματος εἰς χρόνον ἁπλοῦν, ὡς il m'afflige et me poursuit μὲ λυπεῖ καὶ μὲ καταδιώκει κλπ.

84.—Πρὸ ῥήματος εἰς χρόνον σύνθετον, δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν ἢ μὴ τὸ ἀντικείμενον, παραλείποντες ὅμως αὐτὸ συμπαραλείπομεν καὶ τὸ βοηθητικὸν, ὡς il m'a aimé et m'a estimé ἢ et estimé μὲ ἠγάπησε καὶ ἐξετίμησε κλπ.

85.—Ἐὰν ὅμως αἱ ἀντωνυμίαι ἦναι διαφόρου φύσεως ἀντικείμενα, ἀπρόθετον δηλ. καὶ ἐμπρόθετον, ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὡς il nous a récompensés et nous a adressé des éloges, φράσις ἐν ᾗ ἡ πρώτη ἀντωνυμία nous εἶναι complément direct καὶ ἡ δευτέρα complément indirect, δηλ. il a récompensé nous et a adressé des éloges à nous μᾶς ἀντήμειψε καὶ μᾶς ἀπηύθυνεν ἐπαίνους κλπ.

86.—Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι nous καὶ vous εἰλημμέναι ἀντὶ τῶν moi καὶ toi ἀπαιτοῦσιν εἰς ἑνικὸν ἀριθμὸν τὰς εἰς αὐτὰς ἀναφερομένας λέξεις, ὡς vous êtes bien bon εἶσθε πολὺ καλός. Nous préfet ἡμεῖς νομάρχης κλπ.

Β' Du pronom Soi

87.—Ἡ ἀντωνυμία soi λεγομένη περὶ προσώπων δὲν εἶναι εὔχρηστος εἰμὴ μετά τινος τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν on, chacun, personne, quiconque, nul κλπ., ὡς on doit rarement parler de soi πρέπει τις σπανίως νὰ ὁμιλῇ περὶ ἑαυτοῦ κλπ. Ἐπίσης καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου, ὡς ne vivre que pour soi μὴ ζῇν εἰμὴ δι' ἑαυτὸν κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

88.—Ὡρισμένου ὄντος τοῦ ὑποκειμένου μεταχειριζόμεθα τὴν lui, ὡς votre frère rarement parle de lui ὁ ἀδελφός σας σπανίως ὁμιλεῖ περὶ ἑαυτοῦ κλπ. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ ἀμφιβολία τότε προτιμᾶται ἡ soi καὶ ἐπὶ ὡρισμένων καὶ ἀναφέρεται πάντοτε εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς en remplissant les volontés de son père ce jeune homme travaille pour soi ἐκπληρῶν τὰς τοῦ πατρὸς θελήσεις ὁ νέος οὗτος ἐργάζεται δι' ἑαυτόν κλπ. Ἂν ἐλέγομεν pour lui, θὰ ἀμφεβάλλομεν ἂν lui ἀναφέρηται εἰς τὸν υἱὸν ἢ εἰς τὸν πατέρα.

89.—Ἐπὶ πραγμάτων μεταχειριζόμεθα πάντοτε τὴν soi, ὡς l'aimant attire le fer à soi ὁ μαγνήτης ἕλκει τὸν σίδηρον εἰς ἑαυτόν κλπ.

Γ' *De l'emploi des pronoms le, en καὶ y*

90.—Ἡ ἀντωνυμία le ἐπέχουσα τόπον οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιθέτου οὐσιαστικῶς εἰλημμένου συμφωνεῖ, ὡς êtes-vous madame de Charles?—Εἶσθε ἡ Κυρία Καρόλου; Je ne la suis pas.—Δὲν εἶμαι (ἐκείνη). Ἐπέχουσα δὲ τόπον ἐπιθέτου μένει ἀμετάβλητος, ὡς madame, êtes-vous malade?—Κυρία, εἶσθε ἀσθενής; Je ne le suis pas.—Δὲν εἶμαι (τοῦτο) (1).

91.—Ὅταν πρόκηται περὶ πραγμάτων ἀντὶ τῶν ἀντωνυμιῶν de lui, d'eux, d'elle, d'elles μεταχειριζόμεθα en καὶ ἀντὶ τῶν à lui, à eux, à elle, à elles, y: ὡς cette maison menace ruine n'en approchez pas ἡ οἰκία αὕτη εἶναι ἑτοιμόρροπος μὴ τὴν πλησιάζῃς. Ce cheval est méchant n'y touchez pas αὐτὸς ὁ ἵππος εἶναι κακὸς μὴ τὸν ἐγγίσῃς. (Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ῥῆμα s'approcher συντάσσεται γενικῇ τὸ δὲ toucher δοτικῇ). Ἐπὶ προσώπων θὰ ἐλέγομεν n'approchez pas de lui. Ne touchez pas à lui.

ΘΕΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ

Des pronoms personnels et du pronom Soi

Τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεις (que tu lis) εἶναι κακόν. — Ὁμιλεῖτε πολὺ ταχέως (vite). — Ἠρωτήσατε τὸν ἀδελφόν σας περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης; — Πόσον εἶναι σκληρὸς ὁ ἄνθρωπος οὗτος! — Πόσον ταχέως ἀναγινώσκεις! — Πόσον εἶναι μικρὰ ἡ κυρία αὕτη! — Εὖθε (puissiez-vous) νὰ ἐπιτύχητε (réussir!) — Ἐλθὲ, ἔλεγεν, εἰς τὴν οἰκίαν μου. — Διατί ὁμιλεῖς, ἠρώτησε, τόσον αὐθαδῶς; — Μόλις (à peine) ἐξήλθομεν καὶ ἔδρεξε. — Μάτην (en vain) ἐζήτει χάριν, ὁ λῃστὴς τὸν ἐφόνευσεν. — Εἶναι ἀληθὲς ὅτι μόλις ἐξήλθετε καὶ ἔδρεξε; — Πιστεύετε ὅτι μάτην ἐζήτησα χάριν; — Θέλετε νὰ μοὶ δώσητε τὸν πτλόν μου; — Θέλω νὰ σᾶς τὸν δώσω. — Ἀποδώσατέ μοι αὐτήν. — Σύστησον αὐτῷ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. — Μὴ τῷ τὴν ἀποδώσῃς. — Μὴ τὰ ἀποδώσῃς, ἂν δὲν λάβῃς τὴν ἄδειαν (la per-

(1) Τὰ οὐσιαστικὰ ἀνάρθρως ἐκλαμβανόμενα θεωροῦνται ὡς ἐπίθετα, τὰ δ' ἐπίθετα ἐνάρθρως εἰλημμένα καθίστανται οὐσιαστικά· ὅθεν εἰς τὴν ἐρώτησιν Êtes-vous la mère? ἡ ἀπάντησις ἔσεται Je la suis, εἰς δὲ τὴν ἐρώτησιν Êtes-vous mère? ἡ ἀντωνυμία le δὲν θὰ συμφωνήσῃ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Παρά τοῦ κυρίου Σταύρου Σκαρ...

mission) τῶν γονέων σου. — Ἄκουσόν με καὶ πίστευσόν με. — Σπουδάζει καὶ θέλει γίνει (deviendra) πολυμαθής (erudit). — Ἀναγινώσκει ἢ γράφει ἀκαταπαύστως. — Ἀναγινώσκει, γράφει, σπουδάζει καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. — Τοῖς ἔδωσε χρήματά τινα, τοῖς εἶπεν ὅ,τι ἐσκέπτετο περὶ αὐτῶν καὶ τοὺς διέταξε νὰ ἐξέλθωσι. — Μᾶς ἔγραψε καὶ ἐσύστησε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. — Μᾶς ἔγραψε καὶ μᾶς ἐπέπληξε διὰ τὴν ἀμέλειαν ταύτην. — Δὲν ἔχει τις ἀνάγκην (besoin de) ἀπὸ μικρότερον ἑαυτοῦ. — Τὸ νὰ δυσαρεστῆταί τις (être mécontent) ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του εἶναι ἀδυναμία. — Ὁ ἀδελφός σας εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του. — Ὁ Βασιλεὺς ἵνα ὑψώσῃ τὸν Γεώργιον μέχρις ἑαυτοῦ, τὸν ἔκαμε στρατηγόν. — Θὰ τοὺς κάμω νὰ μάθωσι τὸ μάθημά των.

Δ' *Des pronoms démonstratifs*

92.— Ἀντὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν il, ils, elle, elles, μεταχειριζόμεθα τὴν ce ὡς ὑποκείμενον, ἐὰν ἕπηται τῷ ῥήματι οὐσιαστικὸν μετ' ἄρθρου ἢ μετὰ προσδιοριστικοῦ ἐπιθέτου, ἀντωνυμία ἢ τὸ un, ὡς je lis et je relis La Fontaine: c'est mon auteur favori ἀναγινώσκω καὶ ἐπαναλαμβάνω τὸν Λαφονταῖνον· εἶναι ὁ προσφιλής μου συγγραφεύς. J'aime Racine: c'est celui que je trouve le plus naturel ἀγαπῶ τὸν Ῥακίναν· εἶν' ἐκεῖνος ὃν εὑρίσκω φυσικώτερον. Lisez Platon: c'est un des plus beaux génies de l'antiquité ἀνάγνωτε τὸν Πλάτωνα· εἶναι ἓν τῶν ἐξοχωτέρων πνευμάτων τῆς ἀρχαιότητος κλπ.

93.—Ἐὰν ὅμως ἕπηται ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικὸν ἄναρθρον, μεταχειριζόμεθα τὰς προσωπικάς, ὡς Lisez Démosthènes: il est très-éloquent ἀνάγνωτε τὸν Δημοσθένην· εἶναι εὐγλωττότατος. Voilà Georges: il est homme de bien ἰδοὺ ὁ Γεώργιος· εἶναι ἀνὴρ ἀγαθός. J'ai vu le Louvre: il est magnifique εἶδον τὸ Λοῦβρον· εἶναι μεγαλοπρεπὲς κλπ.

94.—Διὰ τῆς ce καὶ τῶν τρίτων προσώπων τοῦ ῥήματος être, οἱ Γάλλοι σχηματίζουσιν ἰδιωτισμόν τινα συνηθέστατον. α') Ὅταν ἡ φράσις ἄρχεται διὰ τῆς ce ἀκολουθουμένης ὑπὸ ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας, ὡς ce qui est certain, c'est que le monde est de travers τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ κόσμος εἶναι ἀνάποδος κλπ. (1). β') Ὅταν τὰ πρὸ τοῦ ῥήματος être ἦναι κατηγορούμενον τῆς προτάσεως, ὡς le signe de la corruption des mœurs dans un Etat, c'est la multiplicité des lois ἀπόδειξις τῆς διαφθορᾶς τῶν ἠθῶν Κράτους τινός, εἶναι ἡ πληθὺς τῶν νόμων. La véritable noblesse c'est la vertu ἀληθὴς εὐγένεια εἶναι ἡ ἀρετὴ κλπ. γ') Ὅταν τὸ ῥῆμα être εὑρίσκηται μετὰ ἕν, δύο ἢ πλείονα ἀπαρέμφατα καὶ ἀκολουθῆται ὑπὸ οὐσιαστικοῦ, ὡς étudier les anciens, lire les modernes, c'est sa principale occupation τὸ μελετᾶν τοὺς ἀρχαίους, τὸ ἀναγιγνώσκειν τοὺς νεωτέρους, εἶναι ἡ κυρία αὐτοῦ ἐνασχόλησις.

(1) Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ χρῆσις τῆς ce, ἂν τὸ οὐσιαστικὸν ἦναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς ce qui mérite le plus notre admiration, c'est la vertu ἢ est la vertu τὸ μᾶλλον ἄξιον θαυμασμοῦ ἡμῶν εἶναι ἡ ἀρετὴ κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ') Ὅταν πρὸ τοῦ ῥήματος être καὶ μετ' αὐτὸ ὑπάρχῃ ἀπαρέμφατον, ὡς épargner les plaisirs c'est les multiplier κηδόμενός τις τῶν ἡδονῶν τὰς πολλαπλασιάζει κλπ.

95.— Σημ. Τὸ μετὰ τὴν ἀντωνυμίαν ce ὑπαρκτικὸν ῥῆμα τίθεται εἰς πληθ. ἀριθ. ὅταν τὸ μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν ῥῆμα ἦναι γ' πληθ. προσώπου, ὡς ce sont les ingrats, les menteurs, les flatteurs, qui ont loué le vice οἱ ἀχάριστοι, οἱ ψεῦσται, οἱ κόλακες ἐπῄνεσαν τὴν κακίαν κλπ.

96.—Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι celui, celle, ceux, celles, ἀκολουθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τῶν μορίων ci ἢ là ἢ τῆς ἀναφορικῆς qui ἢ ὑπὸ ἐμπροθέτου ἀντικειμένου, ὡς ceux qui font des heureux sont les vrais conquérants οἱ κάμνοντες εὐτυχεῖς εἰσιν ἀληθεῖς κατακτηταὶ κλπ.

97.—Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι celui-ci, celle-ci, ceux-ci, celles-ci εἰσὶν ἐν χρήσει διὰ τὰ πρόσω, καὶ celui-là, celle-là, ceux-là, celles-là διὰ τὰ πόρρω, ὡς voici deux maisons: celle-ci est la plus élégante et celle-là est la plus commode ἰδοὺ δύο οἰκίαι· αὕτη μὲν εἶναι κομψοτέρα ἐκείνη δὲ ἀνετωτέρα κλπ.

98.— Τὰ πράγματα περὶ ὧν εἴπομεν πρῶτον, ἐν τῷ προφορικῷ ἢ γραπτῷ λόγῳ, παρίστανται διὰ τῶν δεικτικῶν celui-là, celle-là, ceux-là, celles-là, ἐκεῖνα δὲ περὶ ὧν δεύτερον ἐρρέθη, διὰ τῶν celui-ci, celle-ci, ceux-ci, celles-ci. Ἰσοδυναμοῦσι δὲ μὲ τὰ ἡμέτερα ὁ μέν, ἡ μέν, ὁ δέ, ἡ δέ, ὡς le corps périt et l'âme est immortelle, cependant on néglige celle-ci, et tous les soins sont pour celui-là τὸ σῶμα φθείρεται ἡ δὲ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, ἐντούτοις ἀμελοῦμεν ταύτην καὶ πάσας ἡμῶν τὰς φροντίδας δίδομεν εἰς ἐκεῖνο κλπ. Ἐπίσης τὴν ceci μεταχειριζόμεθα διὰ τὰ πλησίον κείμενα καὶ τὴν cela διὰ τὰ πόρρω ἡμῶν, ὡς je ne veux pas ceci (τοῦτο) donnez-moi cela (ἐκεῖνο) etc.

Ε' *Des pronoms possessifs*

99.—Ἐνίοτε τὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας ἐκλαμβάνομεν ὡς οὐσιαστικά, εἰσὶ δὲ ἐν χρήσει πάντοτε εἰς τὸ ἀρσ. γέν. ὡς je demande le mien δηλ. mon bien. Les vôtres se sont bien battus δηλ. vos soldats etc.

ϛ' *Des pronoms relatifs*

100.—Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία qui, λαμβάνει πάντοτε τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς moi qui suis estimé. Toi qui es aimé. Lui qui est loué. Elle qui est estimée κλπ.

101.—Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία πρέπει νὰ ἦναι ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον τῆς λέξεως εἰς ἣν ἀναφέρεται. Μὴ λέγε λοιπόν: Il y a des lettres dans Pline dont le style est admirable ἢ il y a dans Pline des lettres dont le style est admirable ἵνα ἐκφράσῃς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, διότι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ προτάσει dont ἀναφέρεται εἰς Pline, ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ εἰς des lettres.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

102.—Qui ὡς ὑποκείμενον λέγεται περί τε προσώπων καὶ περὶ πραγμάτων, ὡς l'homme qui est venu ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἦλθε. Le livre qui vient de paraître τὸ βιβλίον ὅπερ πρὸ μικροῦ ἐδημοσιεύθη κλπ.

103.—Ἀντὶ τῶν ἀντωνυμιῶν qui, que, dont μεταχειριζόμεθα lequel, duquel ἵνα ἀποφύγωμεν τὴν ἀμφιβολίαν, ὡς j'ai vu le mari de votre sœur qui viendra me voir. Je dois recevoir une lettre de mes enfants que j'attends avec impatience. La bonté de Dieu, dont je connais la grandeur, me rassure. Λέγε: lequel viendra me voir ὅστις θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ ἴδῃ. La quelle j'attends avec impatience ἣν ἀναμένω ἀνυπομόνως κλπ. Ἄλλως δὲν θὰ γνωρίζωμεν ἐὰν qui ἀναφέρηται εἰς mari ἢ εἰς sœur, que εἰς lettres ἢ εἰς enfants κλπ.

104.—Ἡ dont ἐκφράζει ἀναφορὰν καὶ καταγωγήν, ὡς la famille dont elle sort ἡ οἰκογένεια ἐξ ἧς κατάγεται. La personne dont je parle τὸ πρόσωπον περὶ οὗ ὁμιλῶ κλπ. Ἡ δὲ d'où τὴν ἔξοδον, ὡς la ville d'où je viens ἡ πόλις ἐξ ἧς ἔρχομαι κλπ.

105.—Πρὸ οὐσιαστικοῦ ἀπροθέτου μεταχειριζόμεθα τὴν dont, ὡς l'homme dont la vertu ὁ ἄνθρωπος οὗ ἡ ἀρετή. Le cheval dont la selle ὁ ἵππος οὗ τὸ ἐφίππιον κλπ. Μετὰ δὲ ἐμπρόθετον οὐσιαστικὸν μεταχειριζόμεθα duquel, ὡς l'homme à la colère duquel ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ ὁποίου κλπ.

106.—Ἀ qui ἀντικείμενον ἐμπρόθετον, δὲν λέγεται εἰμὴ περὶ προσώπων ἢ περὶ προσωποποιουμένων πραγμάτων. Περὶ πραγμάτων λέγε à laquelle, auquel κλπ. συμφώνως μὲ τὸ οὐσιαστικὸν εἰς ὃ ἀναφέρεται, ὡς Georges à qui je dois ma vie ὁ Γεώργιος εἰς ὃν ὀφείλω τὴν ζωήν μου. O rochers à qui je me plains ὦ βράχοι πρὸς οὓς παραπονοῦμαι. L'étude à laquelle je consacremes loisirs ἡ σπουδὴ εἰς ἣν καθιερῶ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μου κλπ.

107.—Ἡ quoi ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἡμετέραν τί καὶ λέγεται μόνον περὶ πραγμάτων, ὡς quoi de plus aimable que la vertu? τί ἐρασμιώτερον τῆς ἀρετῆς; κλπ.

108.—De quoi ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἡμέτερον κάτι ἢ τὸ πρὸς, τὰ πρὸς, ὡς il n'avait pas de quoi manger δὲν εἶχε τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Donnez-moi de quoi écrire δός μοι τὰ πρὸς γράψιμον ἀναγκαῖα κλπ.

109.—Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία en, παντὸς γένους καὶ παντὸς ἀριθμοῦ, τίθεται πάντοτε ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰς ἡμετέρας ἐξ αὐτοῦ, ἐξ αὐτῆς, ἐξ αὐτῶν, κλπ. ὡς avez-vous du pain?—J'en ai. Ἔχετε ἄρτον;—Ἔχω (ἐξ αὐτοῦ) κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Z' Des pronoms indéfinis

110.—Ἡ ἀντωνυμία on συντάσσεται μὲ ῥήματα γ' προσώπου, ἀριθμοῦ ἑνικοῦ, καὶ μεταφράζεται ἑλληνιστὶ ἢ διὰ γ' ἑνικοῦ προσώπου ἢ διὰ ά πληθ. ἢ διὰ γ' πληθ. ἢ διὰ τῆς τίς, ὡς on ne surmonte le vice qu'en le fuyant δὲν ὑπερισχύομεν τῆς κακίας εἰμὴ φεύγοντες αὐτήν. On garde sans remords ce qu'on acquiert sans crime φυλάττει τις ἄνευ τύψεως τοῦ συνειδότος ὅ,τι ἀποκτᾷ ἄνευ ἐγκλήματος. On dit que le roi va venir λέγεται ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔρχεται κλπ.

111.—Αἱ εἰς τὴν ἀντωνυμίαν on ἀναφερόμεναι λέξεις συμφωνοῦσι μὲ τὸ ὑπονοούμενον, ὡς quand on est mariée, on n'est pas maîtresse de ses actions ὅταν τις ἦναι ἔγγαμος, δὲν εἶναι κυρία τῶν πράξεών της κλπ.

112.—Εὐφωνίας χάριν μετὰ τὰς λέξεις et, si, ou, que μεταχειριζόμεθα l'on ἀντὶ on, ἐὰν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀντωνυμίαν ταύτην δὲν ἕπηται λέξις ἀρχομένη ἀπὸ l, ὡς et l'on dit καὶ λέγουσι. Si l'on veut ἄν τις θέλῃ κλπ.

113.—Ἐν ἀρχῇ προτάσεως, πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ συμφώνου, γράφουσιν ἀδιαφόρως on ἢ l'on, πρὸ λέξεως δὲ ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος ἢ ἀπὸ τοῦ l πάντοτε on.

114.—Ἡ ἀντωνυμία personne εἶναι γένους ἀρσεν. καὶ λέγεται ἀνάρθρως, ὡς personne n'est assez sot pour le croire οὐδεὶς εἶναι τόσον ἀνόητος ὥστε νὰ τὸ πιστεύσῃ κλπ.

115.—Σημ. Ἡ ἀντωνυμία personne λέγεται καὶ ἄνευ ἀρνήσεως καὶ τότε ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἡμετέραν τίς, ὡς y a-t-il personne d'assez hardi? εἶναί τις ἀρκούντως τολμηρός; κλπ.

116.—Ὅταν ἡ λέξις personne λέγηται ἐνάρθρως, εἶναι οὐσιαστικὸν γένους θηλυκοῦ, ὡς quelle est la personne assez sotte pour le croire? ποῖος ὁ ἀρκούντως ἀνόητος ἄνθρωπος διὰ νὰ τὸ πιστεύσῃ; κλπ.

117.—Ἡ ἀντωνυμία l'un l'autre, πληθ. les uns les autres, ἐκφράζει τὴν ἀμοιβαιότητα, ὡς ces enfants (εἶναι πολλὰ) sont jaloux les uns des autres αὐτὰ τὰ παιδία ζηλοτυποῦσι τὰ μὲν τὰ δέ. Ces deux frères s'aiment l'un l'autre οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως κλπ.

118.—Ἡ δὲ ἀντωνυμία l'un et l'autre πληθ. les uns et les autres, ἐκφράζει ἁπλῶς ἀναφορὰν οὐχὶ δὲ καὶ ἀμοιβαιότητα, ὡς l'un était plus philosophe et l'autre plus citoyen ὁ μὲν ἦτο μᾶλλον φιλόσοφος ὁ δὲ μᾶλλον πατριώτης. Ces filles vont à l'école les unes et les autres αὗται αἱ κόραι ὑπάγουσιν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ αἱ μὲν καὶ αἱ δέ κλπ.

ΘΕΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

Des pronoms en général

Ἡ φράσις αὕτη καὶ αἱ ἑπόμεναι. — Ἐξ ὅλων τῶν ἀρετῶν ἡ τὰ μάλιστα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θαυμαζομένη (la plus admirée) εἶναι ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς· ἡ μᾶλλον σεβαστὴ εἶναι ἡ δικαιοσύνη· ἡ ἀγαπητοτέρα εἶναι ἡ φιλανθρωπία. — (Τοῦτο ὑπῆρξαν) οἱ Γάλλοι (οἵτινες) ἐπολιόρκισαν τὸ φρούριον. — Οἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφεῦρον τὴν γραφήν. — Ἀνάγνωθι τὸν Δημοσθένην καὶ τὸν Κικέρωνα, εἰσὶν εὐγλωττότατοι. — Ἰδοὺ ὅ,τι σοὶ ὑπεσχέθην. — Αὐτοὶ ἦσαν οἱ διατάξαντες (οἵτινες διέταξαν) τὴν τελετήν. — Ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ῥώμης. — Ὁ ἀδελφός μου καὶ ὁ τοῦ Δημητρίου εἰσὶν οἱ ἐπιμελέστεροι μαθηταὶ τῆς τάξεως. — Οἱ νομομαθεῖς τῆς Γαλλίας καὶ οἱ τῆς Ἀγγλίας. — Ἡ τερπνοτέρα ἁρμονία εἶναι ἡ φωνὴ τῆς μητρός. — Ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης διεκρίθησαν (s'étaient fait distinguer) κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, οὗτος μὲν διὰ τὴν δικαιοσύνην του, ἐκεῖνος δὲ διὰ τὴν μεγάλην εὐφυΐαν του. — Ἀς μὴν ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου (τοῦ πράγματος). — Ἤκουσες καλῶς ἐκεῖνο, τώρα θὰ ἀκούσῃς τοῦτο. — Δός μοι τὸ βιβλίον μου. — Ἐλησμόνησα τὰ βιβλία μου εἰς τὸ σχολεῖον. — Οἱ φίλοι σας εἶναι εἰλικρινέστεροι τῶν ἰδικῶν μου. — Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς Θείας Προνοίας. — Ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἦλθε σήμερον, ἦλθε καὶ χθές. — Τὸ βιβλίον ὅπερ ἀνεγνώσατε, τὸ ἀνέγνωσα κἀγώ. — Ὁ Θεὸς εἰς ὃν ἔχω τὰς ἐλπίδας μου. — Ἰδοὺ ὁ κῆπος εἰς ὃν παρέχω πάσας τὰς φροντίδας μου. — Αἱ ἐπιστῆμαι εἰς ἃς ἐνασχολοῦμαι. — Οἱ ἄνθρωποι εἰς οὓς ἐγράψατε τὴν εἴδησιν ταύτην. — Θὰ λάβω ἐπιστολὴν ἀπὸ τὰ τέκνα μου ἣν ἀναμένω ἀνυπομόνως. — Θὰ γράψω σήμερον ἐπιστολὴν εἰς τὰ τέκνα μου τὰ ὁποῖα περιμένω ἀνυπομόνως. — Οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ ὁποίου ὁ Θεὸς νὰ μὴν ἦναι δημιουργός. — Ἡ θρησκεία τῆς ὁποίας περιφρονοῦσι τὰ παραγγέλματα. — Ἔρχεται ὁ Γεώργιος τοῦ ὁποίου αἱ γνώσεις θαυμάζονται ὑπὸ πάντων. — Ἡ οἰκογένεια ἐξ ἧς κατάγεται ὁ ἄνθρωπος οὗτος. — Τὸ ὄρος ἐξ οὗ ῥέει ὁ ποταμὸς οὗτος. — Τί ἀγαπητότερον τῆς ἀρετῆς; — Τί πλέον ἀρεστὸν εἰς τοὺς γονεῖς παρὰ τέκνα φρόνιμα; — Ἀπήντησας φίλους; — Ναί, ἀπήντησα (ἐξ αὐτῶν). — Ἔχεις δύο ἵππους; — Ἔχω (ἐξ αὐτῶν) τρεῖς. — Λέγεται ἢ λέγουσιν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπέρχεται εἰς Γερμανίαν. — Δὲν νικᾷ τις τὸ κακὸν εἰμὴ φεύγων αὐτό. — Φυλάττει τις ἄνευ τύψεως συνειδήσεως ὅ,τι ἀπέκτησεν ἄνευ ἐγκλήματος. — Ἐὰν τις θέλῃ νὰ ζῇ ἥσυχος εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, πρέπει ν' ἀποφεύγῃ τοὺς κακούς. — Κανεὶς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δὲν εἶναι τόσον εὐτυχὴς ὅσον ὑμεῖς. — Εἶναί τις (personne) τόσον τολμηρός; — Κακολογοῦσιν (ils médisent) ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι οὗτοι. — Ἀνέγνων τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, ἀμφότεραι μὲ κατέθελξαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'—CHAPITRE V

Α' *De l'accord du verbe avec son sujet*

119. — Τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου του κατ' ἀριθ. καὶ πρόσωπον. — Ὅταν τὸ ὑποκείμενον σύγκηται ἐκ δύο ἢ πλειόνων οὐσιαστικῶν ἢ ἀντωνυμιῶν τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν, συμφωνεῖ δὲ κατὰ πρόσωπον μὲ τὸ ἐπικρατέστερον, ὡς lui et elle viendront à la campagne avec moi οὗτος καὶ αὕτη θὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν μετ' ἐμοῦ κλπ.

120. — Ἐξαιρέσεις. α') Ὅταν τὰ ὑποκείμενα τοῦ ῥήματος ἦναι συνώνυμα οὐσιαστικά, τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὸ τελευταῖον, ὡς son courage, son intrépidité étonne les plus braves τὸ θάρρος, τὸ ἀτρόμητον αὐτοῦ ἐκπλήσσει τοὺς ἀνδρειοτέρους κλπ.

β') Ὅταν τὰ ὑποκείμενα συνδέωνται διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ συν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δέσμου ou, ἐπίσης τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὸ τελευταῖον, ὡς la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes ἡ ἀδυναμία ἢ ἡ ἀπειρία μᾶς κάμνει νὰ διαπράττωμεν πολλὰ σφάλματα κλπ.

121.—Σημ. Ἐν τούτοις ἐὰν τὰ ὑποκείμενα τὰ συνδεόμενα διὰ τοῦ συνδέσμου ou ἦναι διαφόρου προσώπου, τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον μὲ τὸ ἐπικρατέστερον, ὡς vous ou moi parlerons ὑμεῖς ἢ ἐγὼ θέλομεν ὁμιλήσει.

γ') Ὅταν τὰ ὑποκείμενα ἦναι ἀσύνδετα ἐπίσης τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὸ τελευταῖον οὐσιαστικόν, ὡς ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige αὕτη ἡ θυσία, τὸ συμφέρον σου, ἡ τιμή σου, ὁ Θεὸς τὸ ἀπαιτεῖ κλπ.

δ') Ὅταν δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα συγκεφαλαιῶνται διὰ μιᾶς τῶν λέξεων tout, rien, personne, nul, chacun, aucun κλπ. τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν λέξιν ταύτην, ὡς le temps, les biens, la vie, tout est à la patrie ὁ χρόνος, ἡ περιουσία, ἡ ζωή, τὸ πᾶν ἀνήκει εἰς τὴν πατρίδα κλπ.

ε) Ὅταν δύο ὑποκείμενα, οὐσιαστικὰ ἢ ἀντωνυμίαι, συνδέωνται δι' ἑνὸς συνδέσμου ὁμοιωματικοῦ, ὡς comme, de même que κλπ. τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὸ πρῶτον τῶν ὑποκειμένων, ὡς l'enfer, comme le ciel, prouve un Dieu juste et bon ὁ Ἅδης, ὡς καὶ ὁ Οὐρανός, ἐμφαίνει Θεὸν δίκαιον καὶ ἀγαθόν κλπ.

122.—Ἡ ἀντωνυμιακὴ ἔκφρασις l'un et l'autre ἀπαιτεῖ ῥῆμα εἰς πληθυντ. ἀριθμὸν, ὡς l'un et l'autre à ces mots ont levé le poignard ἀμφότεροι εἰς αὐτὰς τὰς λέξεις ὕψωσαν τὸ ἐγχειρίδιον κλπ.

123.—Ἡ ἀντωνυμιακὴ ἔκφρασις ni l'un ni l'autre ἢ διάφορα ὑποκείμενα συνδεόμενα διὰ τοῦ συνδέσμου ni ἀπαιτοῦσιν ἐπίσης τὸ ῥῆμα εἰς πληθ. ἀριθμὸν, ὡς ni l'un ni l'autre ne sont bons μήδ' ὁ εἷς μήδ' ὁ ἄλλος εἰσὶν ἀγαθοὶ κλπ.

124.—Σημ. Ὅταν ὅμως ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἀγγελλομένη πρᾶξις δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ταὐτοχρόνως ὑπὸ τῶν διαφόρων ὑποκειμένων, τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἑνικὸν ἀριθμὸν, ὡς ni M. le duc, ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à St Pétersbourg μήτε ὁ Κ. δοὺξ, μήτε ὁ Κ. καρδινάλιος θέλει διορισθῇ πρεσβευτὴς εἰς Πετρούπολιν κλπ.

125.—Μετὰ δύο ἢ πλείονα ἀπαρέμφατα συγκεφαλαιούμενα διὰ τοῦ ce, τὸ ῥῆμα être τίθεται καθ' ἑνικὸν ἀριθμὸν, ἐὰν δὲν ἕπηται τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον ῥήματος, ὅτε ἡ χρῆσις τοῦ πληθυν. εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὡς boire, manger, dormir c'est toute son occupation πίνειν, τρώγειν, κοιμᾶσθαι τοῦτό ἐστι πᾶσα ἡ αὐτοῦ ἐνασχόλησις. Boire, jouer, négliger ses devoirs ce sont des vices πίνειν, παίζειν, παραμελεῖν τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντά εἰσιν κακίαι κλπ.

126.—Ὅταν προηγῆται περιληπτικὸν ὄνομα μερικὸν, ὡς la plupart, une infinité etc. ἢ ἐπίῤῥημα ποσότητος, ὡς peu, beau-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

coup, bien etc. τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ ὁποῖον συνάπτεται μὲ τὸ περιληπτικόν, ὡς la plupart des hommes ne s'en soucient pas οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων δὲν μεριμνοῦσι περὶ τούτου κλπ.

127.—Ὅταν δὲ προηγῆται γενικὸν περιληπτικόν, ὡς la totalité, l'armée κλπ. τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὸ περιληπτικὸν καὶ ὄχι μὲ τὸ συναπτόμενον αὐτῷ οὐσιαστικόν, ὡς la troupe des voleurs s'est introduite τὸ πλῆθος τῶν λῃστῶν εἰσέβαλε κλπ.

B' *Du complément des verbes*

128.—Τὸ ἀντικείμενον, εἴτε direct ἀπρόθετον εἴτε indirect ἐμπρόθετον, τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, ὡς j'aime mon père ἀγαπῶ τὸν πατέρα μου. J'ai donné mon livre à Georges ἔδωκα τὸ βιβλίον μου εἰς τὸν Γεώργιον κλπ.

129.—Μετὰ τῶν λέξεων ὅμως quel, que de, combien de προτάσσεται, ὡς nous ne savons quelle sorte de petite intelligence, Dieu a donné aux bêtes δὲν γνωρίζομεν ποῖον εἶδος περιωρισμένης νοημοσύνης, ὁ Θεὸς ἔδωκε τοῖς ζώοις. Que de vertus en vous un seul vice a détruites! πόσας ἐν ὑμῖν ἀρετὰς μία μόνη κακία κατέστρεψε! Je sais combien de disputes j'ai essuyées ἠξεύρω πόσας ὑπέστην ἔριδας κλπ.

130.—Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα ἔχουσιν ἄλλοτε μὲν complément direct, ἄλλοτε complément indirect καὶ ἄλλοτε ἀμφότερα, ὡς je vois l'homme βλέπω τὸν ἄνθρωπον. Il a commandé l'attaque à ses troupes διέταξε τοῖς στρατοῖς του τὴν προσβολήν κλπ.

131.—Δύο ῥήματα δύνανται νὰ ἔχωσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἐφ' ὅσον συντάσσονται τῇ αὐτῇ πτώσει, ὡς j'aime et je respecte Dieu ἀγαπῶ καὶ σέβομαι τὸν Θεὸν κλπ. Ἐὰν ὅμως ἕκαστον τῶν ῥημάτων συντάσσηται ἄλλῃ πτώσει τὸ ἀντικείμενον ἐπαναλαμβάνεται εἴτε αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἴτε δι' ἀντωνυμίας, ὡς j'aime Dieu et je lui offre mon cœur ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ προσφέρω αὐτῷ τὴν καρδίαν μου. Καὶ ὄχι: j'aime et j'offre à Dieu mon cœur.

132.—Ἐπίσης τὰ ἀντικείμενα ἐπαναλαμβάνονται ἐφ' ὅσον τὰ ῥήματα συντάσσονται διαφόρῳ προθέσει, ὡς beaucoup de vaisseaux entrent dans ce port et en sortent πολλὰ πλοῖα εἰσέρχονται εἰς τὸν λιμένα τοῦτον καὶ ἐξέρχονται ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ὄχι: entrent et sortent de ce port κλπ.

133.—Τὰ παθητικὰ ῥήματα ἔχουσι πάντοτε complément indirect ἐκφραζόμενον διὰ τῶν προθέσεων de ἢ par. Μεταχειριζόμεθα τὴν de ὅταν πρόκηται περὶ αἰσθήματος, πάθους ἢ ἐν γένει ἠθικῆς τινος ἐνεργείας, ὡς l'honnête homme est estimé de tout le

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

monde ὁ τίμιος ἐκτιμᾶται παρὰ πάντων κλπ. Καὶ τὴν par ὅταν πρόκηται περὶ ἐνεργείας σωματικῆς ἢ νοερᾶς, δι' ὑλικῶν σημείων ἐκδηλουμένης, ὡς une grande partie de la terre a été conquise par les Romains μέγα τῆς γῆς μέρος κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κλπ.

134.—Τὰ οὐδέτερα ῥήματα ἔχουσι πάντοτε complément indirect ἐκφραζόμενον διὰ τῆς de ἢ διὰ τῆς à προθέσεως, ὡς nuire à son prochain βλάπτειν τὸν πλησίον. Médire de son prochain κακολογεῖν τὸν πλησίον κλπ. Ἐκτὸς δὲ τῶν δύο τούτων προθέσεων τὸ complément indirect ἐκφράζεται διὰ διαφόρων ἄλλων προθέσεων, σχετικῶς μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἀγγελλομένην πρᾶξιν, ὡς tomber dans πίπτειν ἐν . . . Régner sur βασιλεύειν ἐπὶ . . . κλπ.

135.—Τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα ἔχουσιν ἐπίσης δύο συντακτικάς, μίαν πρὸ αὐτῶν, τὴν ἀντωνυμίαν, καὶ μίαν μετ' αὐτά, τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον δύναται καὶ νὰ ὑπονοῆται. Καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα εἶναι complément indirect ἡ ἀντωνυμία εἶναι complément direct, εἰ δὲ τὸ ὄνομα εἶναι complément direct ἡ ἀντωνυμία εἶναι complément indirect, ὡς je m' écarte du chemin de la vertu ἀπομακρύνομαι τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς. Je me reproche cette omission ἐπιπλήττω ἐμαυτὸν διὰ τὴν παράλειψιν ταύτην κλπ. (1)

ΘΕΜΑ ΕΝΝΑΤΟΝ

Du sujet et du complément

Ὁ Πέτρος ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου.—Ἔρχομαι ἀπὸ τὸν περίπατον καὶ ὑπάγω εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.—Ἄρτος καὶ ὕδωρ μοὶ ἀρκοῦσιν.—Ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀσυνεσία πολλοὺς ἀπώλεσαν.—Τὸ ἄδολον, ἡ ἁπλότης αὐτοῦ (sa candeur, sa simplicité) τὸν καθιστᾷ πολλάκις παίγνιον τῶν κακῶν.—Ἡ νεότης καὶ ἡ ἀπειρία ὑποβάλλουσιν (exposer) ἡμᾶς εἰς πολλὰ σφάλματα.—Ἐγὼ καὶ σὺ θέλομέν ποτε (un jour) εἶσθαι εὐτυχέστεροι.—Εἰς μάτην παρακαλεῖς.—Ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία τοῦ λαοῦ θέλει προκύψει ἐκ τοῦ παρόντος πολέμου.— Σὺ ἢ ἐγὼ ἔχομεν δίκαιον. — Οὔτε ἐγὼ οὔτε σὺ ἐγράψαμεν τοιαύτας ἐπιστολάς.—Πατρὶς, τιμὴ, Θεὸς τὸ διατάττει.—Παρακλήσεις, χρήματα, ἀπειλαὶ τίποτε δὲν τὸν ἔπεισεν.—Ὁ θάνατος ὡς καὶ ἡ γέννησις εἶναι μυστήριον τῆς φύσεως.—Ὁ φίλος σου ὡς καὶ ὁ ἀδελφός σου ἔλαβε βραβεῖον εἰς τὰς ἐξετάσεις.—Ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος ἔφθασαν ἐγκαίρως.— Οὔτε σὺ οὔτε ὁ φίλος σου θέλετε λάβει τοῦτο τὸ βιβλίον.—Οὔτε ὁ Φίλιππος οὔτε ὁ Παῦλος θέλει ἐκλεχθῆ δήμαρχος Πατρῶν.— Ἀναγιγνώσκειν, μελετᾷν καὶ συγγράφειν εἰσὶ δι' αὐτὸν ἡ τερπνοτέρα ἀπασχόλησις.—Πίνειν, παίζειν, διασκεδάζειν εἰσὶν ἐλαττώματα ἐξευτελίζοντα τὸν ἄνθρωπον.—Ὀλίγοι ἀριθμὸς στρατιωτῶν ἤρκεσε πρὸς τὴν νίκην — Πολλοὶ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσι τὴν ἐπιστήμην, ὀλίγοι δὲ ἀποκτῶσιν αὐτήν.—Τὸ πλῆθος τῶν λῃστῶν ἠρήμωσε τὴν ἐπαρχίαν ταύτην.—Πλῆθος λῃστῶν ἠρήμωσαν τὰ περίχωρα.—Οἱ πλεῖστοι (la plupart) τῶν ἀνθρώπων παραμελοῦσι τὴν ὑγείαν των.— Πολλοὶ (beaucoup de) ἄνθρωποι παρευρέθησαν εἰς τὴν δυσάρεστον ταύτην σκηνήν.— Ἡ ἀργία ὡς καὶ ὁ πολὺς κόπος βλά-

(1) Τὸ ὑπὸ τοῦ μεριστικοῦ ἄρθρου du, de la, des συνοδευόμενον ἀντικείμενον εἶναι direct.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πτει (nuit à) τὴν ὑγείαν.— Ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ἐβασίλευσεν ἐπὶ γενναίου ἔθνους.— Ὁ καλὸς πολίτης ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους.— Πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς γονεῖς ἡμῶν.— Αἱ ἐπιστολαὶ ἃς ἐλάβετε.— Πόσας (que de) ἀρετὰς κατέστρεψεν ἓν μόνον ἐλάττωμα.— Πόσοι (combien de) ἄνθρωποι εὑρέθησαν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην.— Ὁ ἐπιμελὴς μαθητὴς ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν διδασκάλων του.— Ἡ τυπογραφία ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Γουτεμβεργίου.— Πρέπει νὰ περιφρονῇ τις τὰς ῥᾳδιουργίας τῶν κακῶν.

Γ' *De l'emploi des temps du conditionnel*

136.— Ὁ conditionnel présent μεταφράζεται εἰς τὴν σημερινὴν ἑλλ. γλῶσσαν διὰ τοῦ ἤθελον καὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἢ τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς, ἢ διὰ τοῦ θὰ καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς. Σημαίνει δὲ τὴν κατάρασιν ἐξηρτημένην ἐξ ὑποθέσεως, δηλ. ὅτι πρᾶξίς τις ἤθελε λάβει χώραν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂν ὑπῆρχεν ἢ ἐγένετο ἄλλο τι.

137.— Ἀπαιτεῖ συνήθως δύο κῶλα, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἔχει τὸν ὑποθετικὸν καὶ τὸ ἕτερον τὸν παρατατικὸν προηγουμένου τοῦ si, ὡς nous gouterions bien des jouissances, si nous savions faire un bon usage du temps ἠθέλομεν ἀπολαύσει πολλῶν ἀγαλλιάσεων ἂν ἐγνωρίζομεν νὰ κάμωμεν καλὴν χρῆσιν τοῦ χρόνου κλπ.

138.— Μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι τὸν conditionnel présent καὶ ἄνευ τοῦ ὅρου τοῦ ἐκφραζομένου διὰ τοῦ si καὶ τοῦ παρατατικοῦ, καὶ τότε ἡμεῖς μεταφράζομεν αὐτὸν διὰ παρατατικοῦ τῆς ὁρισ. εἰς ἔννοιαν ὑποθετικήν, ὡς j'aimerais que l'on travaillât à former le cœur et l'esprit de la jeunesse ἐπεθύμουν νὰ ἐργαζώμεθα πρὸς μόρφωσιν τῆς καρδίας καὶ τοῦ νοὸς τῶν νέων κλπ.

139.— Ἐπὶ ἐρωτήσεως μεταχειρίζονται τὸν conditionnel présent ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς ὅπου ἡμεῖς συνειθίζομεν νὰ προτάττωμεν τὸ ἆρά γε ἢ τὸ μήπως, ὡς pourriez-vous me croire coupable? ἆρά γε μὲ νομίζετε ἔνοχον; κλπ.

140.— Ἐπίσης ἐπὶ ἐρωτήσεως μεταχειρίζονται τὸν conditionnel présent ἀντὶ τοῦ μέλλοντος, ὅταν ὑπάρχῃ δισταγμὸς ἢ ἀμφιβολία καὶ τότε μεταφράζομεν αὐτὸν διὰ τοῦ νὰ, ὡς pourquoi viendrais-je sans raison? διατί νὰ ἔλθω ἄνευ λόγου; κλπ.

141.— Ὁ conditionnel passé ταυτίζεται παρ' ἡμῖν μὲ τὸν προηγούμενον, μεταφράζεται δηλ. καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, τίθεται δὲ παρὰ Γάλλοις, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ παρελθόντος.

142.— Ἀπαιτεῖ καὶ οὗτος δύο κῶλα, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἔχει τὸν ὑποθετικὸν καὶ τὸ ἕτερον τὸν ὑπερσυντελικὸν προηγουμένου τοῦ si, ὡς s'il avait eu de l'argent il vous en aurait donné ἢ il vous en eût donné ἂν εἶχε χρήματα θὰ σᾶς ἔδιδε κλπ.

143.— Ὁ conditionnel passé ὁ ὑπὸ τὴν μορφὴν j'eusse eu κλπ. ἐμφανόμενος τίθεται καὶ ἐν τῇ ὑποθέσει ἀντὶ τοῦ plus-que-parfait, τοῦθ' ὅπερ δὲν γίνεται ποτὲ διὰ τοῦ ἄλλου σχηματισμοῦ. Λέγε λοιπόν: Il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

n'eût pas cru qu'il pût être utile, ἢ il n'aurait pas mis au jour son ouvrage, s'il n'avait pas cru qu'il pût être utile δὲν θὰ ἐδημοσίευε τὸ ἔργον του, ἂν δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἦναι ὠφέλιμον, μὴ λέγε ὅμως: il n'aurait pas mis au jour son ouvrage, s'il n'aurait pas cru etc. (1)

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ

De l'emploi des temps du conditionnel

Ἤθελον ἀναγνώσει ἐὰν εἶχον βιβλίον.— Ἠθέλομεν ἀπολαύσει πολλὰς ἡδονὰς ἐὰν ἐγνωρίζομεν νὰ κάμωμεν καλὴν χρῆσιν τοῦ χρόνου.— Ἐπεθύμουν νὰ καταγίνησαι εἰς τὸ νὰ προσκτᾷς τὴν ἀγάπην τῶν γονέων καὶ τῶν διδασκάλων σου.— Αὕτη ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ κυριωτέρα ἀπασχόλησίς σου.— Ἄρά γε δύνασαι νὰ νομίσῃς τὸν υἱόν σου ἔνοχον;— Μήπως ἀγνοεῖ ὅσα εἶπεν ὁ ἀδελφός σας εἰς τὸν πατέρα μου καὶ εἰς τὸν θεῖόν μου;— Διατί νὰ φανῶ κακός, ἐνῷ οὐδὲν συμφέρον ἔχω εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην; — Πρὸς τίνα σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἰδῇ; — Καὶ ἂν τὸ ἤθελον δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ τὸ πράξω. — Καὶ ἂν ἔλθῃ ὁ πατήρ μου δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ μείνω ἀπόψε εἰς τὴν οἰκίαν μου.— Νὰ μοὶ τὸ γράψῃ εἰς ἑκάστην του ἐπιστολήν, πάλιν δὲν θὰ τὸ πιστεύσω. — Ἤθελον νὰ ἠξεύρω διατί δὲν δύναμαι νὰ ὁμιλήσω τόσον καλὰ ὅσον ὁμιλεῖς. — Ἠθέλατε ὁμιλεῖ τόσον καλά, ὅσον ἐγώ, ἂν δὲν ἤσθε τόσον δειλός. — Ἂν εἴχετε μελετήσει καλήτερον τὰ μαθήματά σας, δὲν θὰ ἐφοβεῖσθε νὰ ὁμιλῆτε.— Δὲν θὰ ἦσθε τόσον δειλὸς ὅσον τώρα, ἂν ἦσθε βέβαιος ὅτι δὲν κάμνετε λάθη. — Δύνασθε νὰ μοὶ κάμητε μίαν χάριν;— Θὰ μὲ ὑποχρεώσητε πολύ, ἂν ἠθέλετε νὰ μοὶ κάμητε αὐτὴν τὴν χάριν.— Θὰ τὴν ἔκαμον ἐξ ὅλης ψυχῆς ἂν ἠδυνάμην.— Θέλετε νὰ ἐρωτήσῃσε τὸν ἀδελφόν σας ἂν ἦναι εὐχαριστημένος μὲ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα τῷ ἔστειλα; — Ὁ ἄρτος οὗτος θὰ ἔφθανεν ἂν δὲν ἐπείνων πολύ. — Διατί (à quel propos) ὑπῆγε νὰ τὸν ἰδῇ; —Διατί νὰ φανῶ κακὸς, ἀφοῦ οὐδὲν συμφέρον εἶχον εἰς τὴν ὑπόθεσιν;

Δ' De l'emploi du subjonctif

144.—Μεταχειριζόμεθα τὴν ὑποτακτικὴν α) Μετὰ ῥήματα ἀμφιβολίας, θελήσεως, φόβου, ἀρνήσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ, ὡς:

je veux θέλω
j'exige ἀπαιτῶ
je désire ἐπιθυμῶ
} que vous fassiez votre devoir etc. νὰ κάμητε τὸ καθῆκόν σας κλπ.

145.—β') Ὅταν ἡ κυρία φράσις ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται τὸ δεύτερον ῥῆμα ἦναι ἀρνητικὴ ἢ ἐρωτηματικὴ, ὡς je ne crois pas qu'il parte δὲν πιστεύω ν' ἀναχωρήσῃ. Croyez-vous qu'il soit votre ami? νομίζετε ὅτι εἶναι φίλος σας; κλπ.

146.—Ἐξαίρεσις. Ἀντὶ τῆς ὑποτακτικῆς μεταχειριζόμεθα τὴν ὁριστικὴν ὅταν ἡ ἄρνησις ἢ ἡ ἐρώτησις δὲν σημαίνωσι δισταγμὸν ἀλλ' ἀπεναντίας διαβεβαιοῦσιν ἐμφαντικώτερον ὡς:

. . . . . Madame, oubliez-vous,
Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux?
. . . . . Κυρία, λησμονεῖτε
ὅτι ὁ Θησεὺς εἶναι πατήρ μου καὶ σύζυγός σας;

(1) Ἐν αἷς περιπτώσεσι μεταχειρίζονται τὸν conditionnel présent § 138—140 ἄνευ τοῦ ὅρου τοῦ ἐκφραζομένου διὰ τοῦ si, μεταχειρίζονται καὶ τὸν conditionnel passé ὅταν πρόκηται περὶ παρῳχημένης πράξεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Je ne vous nierai point, Seigneur, que ces soupris
M'ont daigné quelquefois expliqué ses désirs

Ναὶ δὲν ἀρνοῦμαι, βασιλεῦ, ὅτι οἱ στεναγμοί της πολλάκις μοὶ ἐξήγησαν τοὺς πόθους της.

147.—γ') Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπροσώπως ἐκλαμβανόμενα ῥήματα, ὡς:

Il semble	φαίνεται	qu'il parte etc.
Il convient	πρέπει	ν' ἀναχωρήσῃ κλπ.
Il faut	δεῖ	
Il est juste	εἶναι δίκαιον	
Il est fâcheux	εἶναι δυσάρεστον	

148.—Ἐξαίρεσις. Μεταχειριζόμεθα τὴν ὁριστικὴν μετὰ τὸ τριτοπρόσωπον il semble συνοδευόμενον ὑπὸ ἐμπροθέτου προσωπικοῦ προσδιορισμοῦ, καὶ μετὰ τὰ τριτοπρόσωπα il y a, il est sûr, il est certain, il est vrai καὶ μεθ' οἱονδήποτε ἄλλο ἐμφαῖνον τὸ βέβαιον, ὡς il me semble que vous avez raison μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχετε δίκαιον.

Il résulte	προκύπτει	que vous avez étudié etc.
Il est sûr	εἶναι βέβαιον	ὅτι ἐμελετήσατε κλπ.
Il est vrai	εἶναι ἀληθὲς	

149.—Καὶ ταῦτα ὅμως ἀρνητικῶς ἢ ἐρωτηματικῶς εἰλημμένα, ἀπαιτοῦσι μετ' αὐτὰ ὑποτακτικὴν, ὡς il n'y a rien qui soit aussi difficile οὐδὲν ὑπάρχει τοσοῦτον δύσκολον. Résulte-t-il que vous ayez étudié? προκύπτει ὅτι ἐμελετήσατε; κλπ.

150.—δ') Μετὰ τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας qui, dont, que, καὶ μετὰ τὸ ἐπίῤῥημα où, ὅταν προηγῆται μία τῶν λέξεων seul, peu, plus, moins, mieux, ὡς je connais peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité ὀλίγους ἀνθρώπους γνωρίζω δυναμένους νὰ ὑποφέρωσι τὴν δυσμένειαν τῆς τύχης. C'est le moins honnête homme qu'il y ait εἶναι ὁ ἧττον τίμιος ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ. C'est la seule place où vous puissiez a pirer αὕτη εἶναι ἡ μόνη θέσις εἰς ἣν δύνασθε ν' ἀποβλέψητε κλπ. (1)

151.—ε) Μετὰ τὰς ἀορίστους ἀντωνυμίας quelque, quoi que ce soit, quel que, quelque . . . que, καὶ μετὰ πᾶσαν locution conjonctive, οἷαι afin que, pour que, à moins que, en cas que, bien que, de crainte que etc. ὡς quelque risches que vous soyez ὅσον πλούσιοι καὶ ἂν ἦσθε. Quels que soient vos parents οἷοι καὶ ἂν ἦναι οἱ γονεῖς σας κλπ.

152.—ζ') Μετὰ τὰς φράσεις de façon que, de sorte que, de

(1) Τὰ συγκριτικὰ meilleur, pire καὶ moindre, περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἐπίῤῥημα plus, ὑπάγονται ἐπίσης εἰς τὸν προηγούμενον κανόνα, ὡς c'est le meilleur garant que vous puissiez avoir. C'est la moindre faute qu'il puisse commettre. C'est le pire homme que je connaisse.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

manière que, si ce n'est que, sinon que, ὅταν πρόκηται περὶ μέλλοντος, ὡς conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens διάγετε διὰ τρόπου ὥστε ν' ἀπολαύσητε τὴν ὑπόληψιν τῶν τιμίων ἀνθρώπων. Μεταχειριζόμεθα ὅμως ὁριστικὴν ἂν πρόκειται περὶ ἐνεστῶτος ἢ παρελθόντος, ὡς nous nous conduisons de façon que nous obtenons l'estime des honnêtes gens φερόμεθα διὰ τρόπου ὥστε ἀπολαμβάνωμεν τῆς ὑπολήψεως τῶν τιμίων ἀνθρώπων κλπ. (1)

E' *De l'emploi des temps du subjonctif*

153.—Μετὰ τὸν ἐνεστῶτα ἢ τὸν μέλλοντα τῆς ὁριστικῆς μεταχειριζόμεθα τὸν ἐνεστῶτα ἢ τὸν ἀόριστον τῆς ὑποτακτικῆς. Τὸν μὲν ἐνεστῶτα ἵνα ἐκφράσωμεν πρᾶξιν ἐνεστῶσαν ἢ μέλλουσαν, τὸν δ' ἀόριστον ἵνα σημάνωμεν τὸ παρελθόν, ὡς:

je veux θέλω je voudrai	que vous étudiiez (maintenant ou demain) νὰ σπουδάζητε ἢ νὰ σπουδάσητε (τώρα ἢ αὔριον)
je doute ἀμφιβάλλω je douterai	que vous ayez étudié (alors) etc. ὅτι ἐσπουδάσατε (τότε) κλπ. (2)

154.—Μετὰ πάντας τοὺς ἄλλους χρόνους τῆς ὁριστικῆς καὶ μετὰ τοὺς τῆς ὑποθετικῆς μεταχειριζόμεθα τὸν παρατατικὸν ἢ τὸν ὑπερσυντελικὸν τῆς ὑποτακτικῆς. Τὸν μὲν παρατατικὸν ἵνα ἐκφράσωμεν πρᾶξιν ἐνεστῶσαν ἢ μέλλουσαν καὶ τὸν ὑπερσυντελικὸν ἵνα σημάνωμεν τὸ παρελθόν, ὡς:

je doutais je doutai j'ai douté j'eus douté j'avais douté j'aurai douté je douterais j'aurais douté j'eusse douté	que vous étudiassiez (aujourd'hui ou demain) ὅτι σπουδάζετε ἢ ὅτι θὰ σπουδάσητε (σήμερον ἢ αὔριον)

(1) Ὁ ἐνεστὼς τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ ῥήματος savoir λέγεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὁριστικῆς, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἄρνησιν, καὶ μόνον ἐπὶ τοῦ α' ἑνικοῦ προσώπου, ὡς je ne sache personne qu'on puisse lui comparer, ἀντὶ τοῦ je ne sais personne κλπ. Ἐνίοτε, κατ' ἀναστροφήν, ἡ ὑποτακτικὴ προηγεῖται τοῦ ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται ῥήματος, ὡς quelque sages que nous soyons, nous commettons bien des fautes etc.

(2) Ἐν ταῖς αὐταῖς περιπτώσεσι μεταχειριζόμεθα τὸν παρατατικὸν ἀντὶ τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ τὸν ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ τοῦ ἀορίστου, ἐὰν τὸ εἰς ὑποτακτικὴν ῥῆμα ἀκολουθῆται ὑπὸ ὑποθέσεως, ὡς

je doute je douterai	que vous étudiassiez (aujourd'hui ou demain) si l'on ne vous y contraignait ὅτι ἠθέλατε σπουδάσει (σήμερον ἢ αὔριον) ἂν δὲν σᾶς ἐδίαζον.
je doute je douterai	que vous eussiez étudié (alors), si l'on ne vous y eût contraint ὅτι ἠθέλατε σπουδάσει (τότε) ἂν δὲν σᾶς ἐδίαζον κλ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

je doutais je doutai j'ai douté j'eus douté j'avais douté j'aurai douté je douterais j'aurais douté j'eusse douté	que vous eussiez étudié (alors) etc. ὅτι εἴχετε σπουδάσει (τότε) κλπ. (1)

ΘΕΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

De l'emploi du subjonctif et de ses temps

Θέλετε νὰ σᾶς διηγηθῶ τι;— Τί θέλετε νὰ σᾶς διηγηθῶ;— Θέλω νὰ μᾶς διηγηθῆτε μικρόν τι ἀνέκδοτον.— Ὁ πατὴρ εἶπεν εἰς τὸν υἱόν του ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ζητῇ (demander) καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ περιμένῃ (attendre) νὰ τῷ δώσωσι.— Δέν μοῦ δίδουν χωρὶς νὰ ζητήσω.— Ἐζήτησα ἵνα παρατηρήσῃς ὅτι δὲν ἔχω.— Θέλετε νὰ μᾶς εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν.—Δὲν ἔπρεπεν, ἔλεγέ τις, εἰς ἔμπορον, νὰ μοὶ πωλῆτε τόσον ἀκριβά, διότι εἶμαι φίλος σας.— Πρέπει, κύριε, ἀπήντησεν ὁ ἔμπορος νὰ κερδήσωμέν τι ἀπὸ τοὺς φίλους, διότι οἱ ἐχθροὶ δὲν ἔρχονται εἰς τὸ κατάστημά μας.— Πρέπει νὰ εἴχετε πολὺ πνεῦμα εἰς τὴν νεανικήν σας ἡλικίαν, ἔλεγε παῖς τις ἐπταετής, εἰς γέροντα ἀξιωματικὸν παλίμπαιδα.— Ἤθελα νὰ χιονίσῃ αὔριον, διότι πάντοτε εἶμαι καλὰ ὅταν ἦναι κρύο.— Πρέπει νὰ ἐξέλθω, διότι ὑπεσχέθην νὰ ἦμαι εἰς τῆς ἀδελφῆς μου, εἰς τὰς ἕνδεκα καὶ τέταρτον.— Θέλετε νὰ μείνητε μεθ' ἡμῶν ἕως οὗ δυνηθῶ νὰ σᾶς συνοδεύσω;— Θὰ γράψω τὴν ἐπιστολήν μου πρὶν φύγῃ ὁ ταχυδρόμος.— Σᾶς στέλλω τὸ βιβλίον μου ἵνα τὸ ἀναγνώσητε.— Μολονότι (bien que) εἶσθε κακὸς σᾶς ἀγαπῶ.— Δὲν ἤθελον νὰ ἦμαι εἰς τὴν θέσιν σας ἂν καὶ ἦσθε πλούσιος.— Φθάνει μόνον (pourvu que) νὰ ἦσθε φίλος μου.— Φέρεσθε οὕτως (de façon que) ὥστε ἀγαπᾶσθε ὑπὸ πάντων. — Φέρθητε οὕτως ὥστε νὰ ἀγαπᾶσθε ὑπὸ πάντων.— Ἂν ὁ φίλος σας ἦτον ἐδῶ καὶ ἤθελε νὰ ἔλθῃ μαζή μας.— Ἂν μὲ ἠγάπα καὶ ἐπεθύμει εἰλικρινῶς τὴν εὐτυχίαν μου, θὰ ἔγραφεν ὑπὲρ ἐμοῦ.—Ἐὰν σᾶς γράψῃ ὁ ἀδελφός σας, καὶ ἦσθε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν του, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ τὴν δείξητε.— Εἶναι ὁ πλέον παράδοξος ἄνθρωπος ἀφ' ὅσους ποτὲ εἶδον.— Εἶσθε ἡ πλέον ἐπιμελὴς μαθήτρια ἀφ' ὅσας γνωρίζω.— Εἶσθε οἱ πλέον ἐπιμελεῖς μαθηταὶ ἀφ' ὅσους ποτὲ εἶχον.— Ἡ καλητέρα φρουρὰ ἑνὸς βασιλέως εἶναι

(1) Ἀντὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς μεταχειριζόμεθα τὸν ἐνεστῶτα τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως, ὅταν θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν ἐνέργειαν λαμβάνουσαν χώραν διαρκῶς, ὡς certains philosophes anciens ne savaient pas que la terre t o u r n e autour du soleil etc. φιλόσοφοί τινες τῆς ἀρχαιότητος ἠγνόουν ὅτι ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον κλπ.—Μετὰ τὸν passé indéfini ἀκολουθούμενον ὑπὸ μιᾶς τῶν ἐκφράσεων afin que, pour que, de crainte que, de peur que, quoique, bien que, μεταχειριζόμεθα τὸν ἐνεστῶτα τῆς ὑποτακτικῆς ἀντὶ τοῦ παρατατικοῦ ἵνα ἐκφράσωμεν πρᾶξιν ἐνεστῶσαν ἢ μέλλουσαν, ὡς Dieu n o u s a d o n n é la raison afin que nous d i s c e r n i o n s le bien d'avec le mal ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὸ λογικὸν ἵνα διακρίνωμεν τὸ καλὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ κλπ.—Μετὰ τὸν passé indéfini ἐπιτρέπεται καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς ἀντὶ τοῦ παρατατικοῦ, ὡς a-t-on jamais vu un homme qui a i t m o n t r é plus de courage? ἢ qui montrât plus de courage? Εἶδέ τις ποτε ἄνθρωπον νὰ δείξῃ περισσότερον θάρρος; κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡ ἀγάπη τῶν ὑπηκόων του.— Εἶσθε ὁ μόνος εἰς ὃν δύναμαι ν' ἀναθέσω τὰς ἐλπίδας μου.— Θὰ νυμφευθῶ γυναῖκα ἥτις μοὶ ἀρέσκει.— Θὰ λάβω σύζυγον ὅστις νὰ μοὶ ἀρέσκῃ.— Δανείσατέ μοι βιβλίον τὸ ὁποῖον νὰ μὴ χρειάζησθε. — Ἐκλέξατε θέσιν ὅπου νὰ ἦσθε ἐν ἀνέσει.— Ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦναι οἱ βασιλεῖς, ἀποθνήσκουσιν ὡς καὶ (aussi bien que) οἱ εὐτελέστατοι τῶν ὑπηκόων των.

ς' *De l'emploi de l'infinitif*

155.—Μεταχειριζόμεθα τὴν ἀπαρέμφ. ἀντὶ τῆς ὑποτακτικ., α') Ἐπὶ ταὐτοπροσωπίας, ὡς je veux manger θέλω νὰ φάγω κλπ. β') Ὅταν τὸ ἀντικείμενον direct ἢ indirect τοῦ προηγουμένου ῥήματος ἦναι ὑποκείμενον τοῦ ἑπομένου, ὡς Dieu nous a créés pour travailler ὁ Θεὸς μᾶς ἔπλασεν ὅπως ἐργαζόμεθα κλπ.

156.—Ἡ ἀπαρέμφατος ἔχει δύο χρόνους ἐνεστῶτα καὶ ἀόριστον, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐκφράζει πρᾶξιν ἐνεστῶσαν ἢ μέλλουσαν, ὁ δὲ δεύτερος πρᾶξιν παρελθοῦσαν, ὡς je compte partir σκέπτομαι ν' ἀναχωρήσω. Je crois l'avoir entendu rire νομίζω ὅτι τὸν ἤκουσα νὰ γελᾷ κλπ.

157.—Πρὸς ἀποφυγὴν πολλῶν de ἢ à, προτιμῶσι τὴν ὑποτακτικὴν τῆς ἀπαρεμφάτου, ὡς le philosophe Aristippe chargea ses compagnons de dire à ses citoyens qu'ils songeassent (ἀντὶ de songer) de bonne heure à se procurer des biens ὁ φιλόσοφος Ἀρίστιππος ἐπεφόρτισε τοὺς συντρόφους του νὰ εἴπωσιν εἰς τοὺς συμπολίτας του ὅτι ἔπρεπε νὰ σκεφθῶσιν ἐγκαίρως νὰ προσκτήσωσιν ἀγαθά κλπ.

ΘΕΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

De l'infiinitif et du subjonctif

Ὁ Τυρέννιος (de Turenne) οὐδέποτε ἤθελε ν' ἀγοράσῃ τι ἐπὶ πιστώσει ἀπὸ τοὺς πραγματευτάς, φοβούμενος, ἔλεγε, μὴ χάσωσι (qu'ils ne perdissent) μέγα μέρος, ἂν συνέβαινε νὰ φονευθῇ εἰς τὴν μάχην.— Πάντες οἱ ἐργάται (les ouvriers) οἵτινες εἰργάζοντο εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶχον διαταγὴν νὰ παρουσιάζωσι τοὺς λογαριασμούς των πρὶν ἐκστρατεύσῃ· ἐπληρόνοντο δὲ τακτικῶς.— Δὲν θὰ σᾶς σέβωνται, ἂν δὲν ἀφήσητε τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους (la mauvaise compagnie) οὓς συναναστρέφεσθε (fréquenter). —Θὰ σᾶς ἐκθέσω ἁπάσας τὰς δυσκολίας, ἵνα μὴ ἀποθαρρυνθῆτε εἰς τὴν ἐπιχείρησίν σας.— Ὁ σώφρων καὶ συνετὸς ἄνθρωπος ζῇ οἰκονομικῶς ἐν ὅσῳ εἶναι νέος, διὰ ν' ἀπολαύσῃ τοῦ καρποῦ τῶν ἔργων του ὅταν γηράσῃ. — Φέρετε τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὸν κύριον Ν. διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη του.— Δὲν σᾶς δανείζω, ἐκτὸς ἂν μοὶ ὑποσχεθῆτε νὰ μοὶ ἀποδώσητε τὰ χρήματά μου, ὅσον δύνασθε τάχιον.— Ὁ στρατηγὸς διέταξε τοὺς στρατούς του ν' ἀρχίσωσι τὴν μάχην.— Ἂν καὶ ἔχωσι καλὸν μνημονικὸν τοῦτο δὲν ἀρκεῖ διὰ νὰ μάθωσιν ὁποιανδήποτε γλῶσσαν, πρέπει νὰ κάμωσι καλὴν χρῆσιν τῆς κρίσεώς των.— Δὲν θὰ παύσω νὰ σᾶς ἐνοχλῶ (vous importuner), ἕως οὗ μὲ συγχωρήσητε.— Θὰ ὑπάγητε εἰς τὸν περίπατον; — Πηγαίνω, φθάνει νὰ μὲ συντροφεύσητε. — Θέλω νὰ γράψω εἰς τὸν ἀδελφόν σας, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν.— Νομίζω ὅτι τὸν εἶδον νὰ ἔρχηται πρὸς τὸ μέρος τοῦτο.— Ἀφοῦ ἔγραψα τὴν ἐπιστολήν μου τὴν ἐνεχείρησα (je l'ai remise) εἰς τὸν ὑπηρέτην μου.—Νομίζω ὅτι ἔχω δίκαιον. — Βλέπω τὸν φίλον σας ἐρχόμενον (venir) πρὸς ἡμᾶς.— Εἰδοποιῶ τοὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φίλους μου νὰ λάβωσι τὰ μέτρα τῶν κατὰ τοῦ κακοῦ τούτου ἀνθρώπου.— Ἀποφεύγω (éviter) νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ τῆς ἀτυχοῦς ταύτης ὑποθέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'—CHAPITRE VI

Α' *Du participe présent et de l'adjectif verbal*

158.— Ἡ ἐνεστῶσα μετοχὴ λήγει εἰς ant καὶ εἶναι πάντοτε ἄκλιτος, ὡς le père voyant le danger. La mère voyant le danger. Les enfants voyant le danger etc. Βλέπων, βλέπουσα, βλέποντα κλπ.

159.— Ἡ ἐνεστῶσα μετοχὴ διακρίνεται τοῦ ῥηματικοῦ ἐπιθέτου, λήγοντος ἐπίσης εἰς ant καὶ συμφωνοῦντος κατὰ γένος καὶ ἀριθμ. μὲ τὸ οὐσιαστικόν, καθότι ἡ μὲν ἐνεστῶσα μετοχὴ ἐκφράζει ἐνέργειαν καὶ ἔχει ἀντικείμενον ἐκφραζόμενον ἢ συνυπακουόμενον, τὸ δὲ ῥηματικὸν ἐπίθετον σημαίνει ἰδιότητα ἢ ποιότητα καὶ δὲν ἔχει ἀντικείμενον ὡς j'admire cette mère caressant son fils θαυμάζω τὴν μητέρα ταύτην θωπεύουσαν τὸν υἱόν της. La pensée dominante de ce discours ἡ προεξάρχουσα σκέψις αὐτοῦ τοῦ λόγου.

160.— Ἡ εἰς ant λήγουσα λέξις, ὅταν ἔχῃ ἐμπρόθετον ἀντικείμενον, εἶναι μὲν ἐνεστῶσα μετοχὴ ἐὰν ἐκφράζῃ τὴν ἐνέργειαν, ῥηματικὸν δ' ἐπίθετον ἐὰν ἐκφράζῃ τὴν κατάστασιν, ὡς la rosée dégouttant (qui dégoutte ἥτις ἀποστάζει) des feuilles. Feuilles dégouttantes (qui sont dégouttantes ἅτινά εἰσι κατάβρεκτα) de rosée etc.

161.— Ἡ εἰς ant λήγουσα λέξις εἶναι πάντοτε ἐνεστῶσα μετοχὴ α) Ὅταν ἐκλαμβάνηται ἀρνητικῶς, ὡς des écoliers ne travaillant pas μαθηταὶ μὴ ἐργαζόμενοι κλπ. β') Ὅταν ἡγῆται αὐτοῦ ἡ πρόθεσις en ἥτις ἐνίοτε ὑπακούεται, ὡς ils sont tombés en courant ἔπεσαν τρέχοντες κλπ.

162.— Ἡ ἐνεστῶσα μετοχὴ συνοδευομένη ὑπὸ τῆς en καλεῖται gérondif καὶ εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ ταὐτοπροσωπίας.

163.— Αἱ ἐνεστῶσαι μετοχαὶ τῶν ῥημάτων avoir καὶ être, ayant καὶ étant, οὐδέποτε μεταπίπτουσιν εἰς ἐπιθετικὴν σημασίαν.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Du participe présent et de l'adjectif verbal

Ἀκούει τοὺς ὄφεις, φαντάζεται ὅτι τοὺς βλέπει ἕρποντας περὶ αὐτὸν καὶ ἐπικαλεῖται βοήθειαν.— Πάντες οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ταπεινοὶ καὶ χαμερπεῖς (rampants).— Κατέλαβον αὐτὴν γελῶσαν καὶ συνομιλοῦσαν μετά τινος φίλης της.—Ζωηροτάτην μοὶ ἔκαμε περιγραφὴν τῶν τερπνῶν (riants) ἐκείνων τόπων.— Οὐδὲν τοῦ ὕψους αὐτῶν ταπεινότερον (rampant). — Ἀκούετε τοὺς ἐχθροὺς κεραυνοβολοῦντας τοὺς προμαχῶνας;— Ὁ Ζεὺς διὰ τῆς κεραυνοβόλου αὐτοῦ χειρός . . . — Ἐπροχώρουν ἀπειλοῦντες τὸν ὄχλον. — Προέβησαν ἀπειλητικοὶ καὶ μανιώδεις.— Ἡ ἀνάγνωσις αὕτη εἶναι πολὺ λυπηρά, θέλομεν τὴν ἐπαναλάβει ἄλλοτε.— Ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα διασκεδάζοντα (tranchant) πᾶσαν δυσκολίαν, ἤρεσαν εἰς πάντας.— Οἱ διασκε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δαστικοὶ ἢ οἱ ἀπότομοι οὗτοι λόγοι εἰς οὐδένα ἤρεσαν.— Τὸν προσεκύνησαν κλίνοντες τὸ σῶμα μέχρις ἐδάφους.— Διδάσκεταί τις ἀναγινώσκων καλὰ βιβλία.— Σκέπτεται ἀναγινώσκων τὴν ἐπιστολὴν ταύτην.— Λέγε μοι περιπατῶν, ὅσα περίεργα εἶδες εἰς τοὺς τόπους οὓς ἐπεσκέφθης.— Ἐξερχόμενος ἀπήντησα τὸν φίλον σου καὶ τῷ ὡμίλησα περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀδελφοῦ σου.— Λέγων ταῦτα ἐξῆλθε διὰ τρόπου ὅλως ἀποτόμου.— Εἶδον τὸν ἀδελφόν σας ἐξερχόμενον τῆς οἰκίας του.— Περιπατῶν τὸν ἀπήντησα.— Τὸν ἀπήντησα περιπατοῦντα.— Συναντήσας τὸν ἀδελφόν σας εἰς τὸν περίπατον, τὸν παρεκάλεσα νὰ μοὶ δανείσῃ τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκε βιβλίον.— Γράψας διηυθύνθην εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

B' *Du participe passé et du participe passif*

164.— Ἡ παθητικὴ μετοχή, ἐκφερομένη ἄνευ βοηθητικοῦ, συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ οὐσιαστικὸν ὅπερ προσδιορίζει, ὡς que de remparts d e t r u i t s, que de villes f o r c é e s πόσα φρούρια καταστραφέντα, πόσαι πόλεις ἁλωθεῖσαι κλπ.

165.— Ἐξαιροῦνται αἱ ἑξῆς παθητικαὶ μετοχαί, αἵτινες μένουσιν ἀμετάβλητοι ὅταν προτάσσωνται τοῦ οὐσιαστικοῦ αὐτῶν: excepté, supposé, passé, approuvé, certifié, vu, attendu, y compris, non compris, ouï, ci-inclus, ci-joint, ὡς e x c e p t é mes amis ἐξαιρουμένων τῶν φίλων μου. S u p p o s é ces faits ὑποτιθεμένων τῶν γεγονότων τούτων. P a s s é cette heure παρελθούσης τῆς ὥρας ταύτης. A p p r o u v é l'écriture ci-dessus ἐγκριθείσης τῆς ἀνωτέρω γραφῆς. Ouï les conclusions du procureur du roi ἀκουσθέντων τῶν συμπερασμάτων τοῦ εἰσαγγελέως κτλ. Θὰ γράψωμεν ὅμως : Mes amis e x c e p t é s. Ces faits s u p p o s é s. Cette heure p a s s é e etc.

166.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ βοηθητικοῦ être συμφωνεῖ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ῥήματος, ὡς le fer est émoussé, les buchers sont é t e i n t s ὁ σίδηρος ἠμβλύνθη, αἱ πυραὶ ἐσβέσθησαν. La vertu obscure est souvent m é p r i s é e ἡ ἄσημος ἀρετὴ πολλάκις περιφρονεῖται κλπ. Τὸ βοηθητικὸν être τίθεται ἐνίοτε μετὰ τὴν παθητικὴν μετοχήν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν μεταβάλλει τὴν συμφωνίαν αὐτῆς, ὡς p o r t é e qu'elle était aux sentiments de l'humanité παραδεδομένη ὡς ἦτον εἰς τὰ τῆς φιλανθρωπίας αἰσθήματα κλπ.

167.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ συνοδευομένη ὑπὸ χρόνου τινος τοῦ βοηθητικοῦ avoir, συμφωνεῖ μετὰ τοῦ εἰς αἰτιατικὴν πτῶσιν ἀντικειμένου (complément direct), ὅταν τοῦτο προηγῆται, καὶ μένει ἀμετάβλητος ὅταν ἕπηται, ὅταν ἐν τῇ προτάσει δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον ἀντικείμενον, ἢ ὅταν ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἦναι πλαγία πτῶσις δηλ. complément indirect, ὡς voici la lettre q u e j'ai r e ç u e ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ ἣν ἔλαβον. Où est ta plume? - Je l'ai p e r d u e ποῦ εἶναι τὸ κονδύλιόν σου ; - Τὸ ἔχασα. J'ai r e ç u une lettre ἔλαβον ἐπιστολήν. Nous avons é c r i t ἐγράψαμεν κτλ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

168.— Τὸ complément direct προτασσόμενον τῆς παθητικῆς μετοχῆς παρίσταται πάντοτε διὰ τῶν ἀντωνυμιῶν que, le, la, me, nous, te, vous, se, ἢ δι' οὐσιαστικοῦ, προτασσομένων τῶν λέξεων quel, que de, combien de, ὡς quelle mère avons-nous perdue! ὁποίαν μητέρα ἐχάσαμεν! Que de plumes avez-vous achetées! πόσα κονδύλια ἠγοράσατε! Combien d'hommes a-t-il trompés! πόσους ἀνθρώπους ἐξηπάτησε! κλπ.

169.— Ὅταν τὸ ῥῆμα ἦναι οὐδέτερον ἀμετάβατον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, διότι τὰ τῆς φωνῆς ταύτης ῥήματα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον εἰς αἰτιατικὴν (complément direct), ὡς les cinq heures que j'ai dormi αἱ πέντε ὧραι ἃς ἐκοιμήθην. Les dix ans qu'il a vécu τὰ δέκα ἔτη ἃ ἔζησε κλπ. (1)

170.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τῶν αὐτοπαθῶς εἰλημμένων ἐνεργητικῶν ῥημάτων ἀκολουθεῖ τοὺς αὐτοὺς κανόνας οὓς καὶ ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἡ ὑπὸ τοῦ avoir βοηθουμένη, ὡς ils se sont flattés ἐκολακεύθησαν. La lettre qu'ils se sont adressée ἡ ἐπιστολὴ ἣν ἀπηύθυναν ἑαυτοῖς. Nous nous sommes succédé διεδέχθημεν ἀλλήλους κλπ. (βλ. § 167).

171.— Περὶ διακρίσεως τῶν προηγουμένων ἀντωνυμιῶν ἐὰν δηλ. αὗται ἦναι complément direct (αἰτιατικὴ) ἢ complément indirect (δοτικὴ ἢ γενικὴ) βλέπε ὅσα εἴπομεν ἤδη περὶ τούτου εἰς § 226 τοῦ τεχνολογικοῦ.

172.—Τὰ οὐδέτερα ῥήματα αὐτοπαθῶς εἰλημμένα, ἀκολουθοῦσιν ὡς πρὸς τὴν παθητικὴν μετοχὴν τὸν αὐτὸν κανόνα ὃν καὶ τὰ ἁπλᾶ, ὡς nous nous sommes nui καὶ ὄχι nuis ἐβλάψαμεν ἀλλήλους κλπ.

173.— Ἐξαιροῦνται αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ τῶν ἑξῆς τριῶν ἀντωνυμιακῶν ῥημάτων, ἅτινα καίτοι ἐξ οὐδετέρων, ἀπαιτοῦσι τὴν μετοχὴν σύμφωνον κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν μετὰ τῆς δευτέρας ἀντωνυμίας. Ταῦτά εἰσι: se douter, se prévaloir, s'échapper, ὡς nous nous étions doutés de son stratagème ὑπωπτεύσαμεν τὸ στρατήγημά του. Elles se sont prévalues de notre

(1) Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἐνεργητικοῦ ῥήματος, ἔχουσα πρὸ αὐτῆς ἀντικείμενον πτώσεως αἰτιατικῆς καὶ ἀκολουθουμένη ὑπὸ ἀπαρεμφάτου, μένει μὲν ἀμετάβλητος ἐὰν ἡ αἰτιατικὴ ἦναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς la chanson que j'ai entendu chanter, τὸ ᾆσμα ὅπερ ἤκουσα ψαλλόμενον, συμφωνεῖ δὲ ἐὰν ᾖ αἰτιατικὴ αὕτη ἦναι ἀντικείμενον τῆς μετοχῆς, ὡς la dame que j'ai entendue chanter ἡ κυρία ἣν ἤκουσα ψάλλουσαν.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τοῦ ῥήματος faire προτασσομένη ἀπαρεμφάτου, μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, ὡς nous les avons fait payer τοὺς ἐκάμαμεν νὰ πληρώσωσι κλπ.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τοῦ ῥήματος être μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, ὡς la ville de Londres a été brûlée en 1666 ἡ πόλις τοῦ Λονδίνου ἐπυρπολήθη κατὰ τὸ 1666 κλπ.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, ὡς les chaleurs qu'il a fait etc.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

erreur ἐνισχύθησαν ἐκ τῆς ἀπάτης μας. Ils se sont échappés de prison ἐδραπέτευσαν ἐκ τῆς φυλακῆς κλπ.

Γ' *Du participe passif des verbes essentiellement pronominaux*

174.—Ῥήματα φύσει ἀντωνυμιακὰ λέγονται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σχηματίζονται πάντοτε αὐτοπαθῶς. Τοιαῦτά εἰσι: s'abstenir, se repentir, s'emparer κλπ.

175.— Τῶν φύσει ἀντωνυμιακῶν ῥημάτων ἡ παθ. μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀντικειμενικὴν ἀντωνυμίαν, ἥτις εἶναι πτώσεως αἰτιατικῆς, ὡς nous nous sommes abstenus de toute réflexion ἀπέσχομεν πάσης σκέψεως. Vous vous êtes repentis de votre légèreté μετενοήσατε διὰ τὴν ἐπιπολαιότητάσας. Les troupes se sont emparées de la ville οἱ στρατοὶ κατέλαβον τὴν πόλιν κλπ.

176.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ τοῦ φύσει ἀντωνυμιακοῦ ῥήματος s'arroger δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν δευτέραν ἀντωνυμίαν, καθότι αὕτη εἶναι πτώσεως δοτικῆς, ὡς ils se sont arrogé des droits ἰδιοποιήθησαν δικαιώματα. Συμφωνεῖ ὅμως, ὡς καὶ τὰ τυχαίως ἀντωνυμιακὰ ῥήματα, ἐὰν προηγῆται ἄλλο τι ἀντικείμενον, πτώσεως αἰτιατικῆς, ὡς les droits qu'ils se sont arrogées τὰ δικαιώματα ἅτινα ἰδιοποιήθησαν, ἔνθα ἡ παθητικὴ μετοχὴ arrogés συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον se (1).

(1) Ἡ παθητικὴ μετοχὴ μένει ἀμετάβλητος ὅταν εὑρίσκηται μεταξὺ δύο que, ὡς la lettre que j'ai présumé que vous recevriez. Les embarras que j'ai su que vous aviez etc.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ προηγουμένου τοῦ le μένει ἀμετάβλητος, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον le παριστᾷ ὁλόκληρον τὴν προηγουμένην πρότασιν, ὡς cette lettre est plus intéressante que je ne l'avais cru. L'affaire fut moins sérieuse que je ne l'avais pensé etc. Συμφωνεῖ δὲ ὅταν τὸ ἀντικείμενον le παριστᾷ ὄνομα ἢ ἀντωνυμίαν, ὡς les faits sont tels que vous les avez racontés. La chose est telle que vous l'avez annoncée.etc.— Μετὰ τὰς μετοχὰς dû, pu, voulu τὸ ἀπαρέμφατον ἐξυπακούεται ἐκ τῶν προτέρων· εἰς τοιαύτην περίστασιν αἱ μετοχαὶ αὗται μένουσιν ἀμετάβλητοι, ὡς je lui ai rendu tous les services que j'ai dû (ἐξυπακούεται lui rendre). C'est dans ce but que j'ai employé toutes les ressources que j'ai pu (ἐξυπακούεται employer) etc.

Ἐξαίρεσις. Αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ dû καὶ voulu συμφωνοῦσι μετὰ τοῦ προηγουμένου ἀντικειμένου εἰς τὰς φράσεις ταύτας καὶ τὰς ἀναλόγους αὐτῶν: il m'a payé les sommes qu'il m'a dues. Il veut fortement les choses qu'il a une fois voulues. Διότι ἐν ταῖς φράσεσι ταύταις δὲν ἐξυπακούεται ἀπαρέμφατον.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ προηγουμένου αὐτῆς τοῦ le peu de, συμφωνεῖ ἐὰν τοῦτο ἐμφαίνῃ μικρὰν ποσότητα, ὡς le peu de livres qu'on m'a envoyés, καὶ μένει ἀμετάβλητος ἐὰν τὸ le peu de, ἐμφαίνῃ ἔλλειψιν, ὡς le peu de sûreté que j'ai vu pour ma vie. Le peu d'affection que vous lui avez témoigné etc.— Ἡ παθητικὴ μετοχὴ προηγουμένης τῆς ἀντωνυμίας en συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται, ὅταν πρὸ τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ὑπάρχῃ complément direct (αἰτιατικὴ), ὡς nous les en avons informés. Il nous en a blâmés. L'opinion

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Du participe passé et du participe passif

Ἰδοὺ ἡ ἠγαπημένη μου θυγάτηρ. — Εὕρομεν αὐτοὺς ὅλως πεπεισμένους ὅτι εἶπε τὴν ἀλήθειαν. — Γυναῖκες διαπρέπουσαι ἐπλήρουν τὰς αἰθούσας τῆς οἰκίας του. — Ἐξαιρουμένων τούτων τῶν κυριῶν πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐγόρευσαν. — Ὑποτιθεμένης ἀληθοῦς τῆς περιστάσεως ταύτης. — Ἐνοικίασε πάσας τὰς ἰδιοκτησίας του, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς οἰκίας εἰς ἣν κατῴκει. — Παρελθούσης τῆς ὥρας ταύτης ἕκαστος θὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. — Θὰ εὕρετε ἔγκλειστον ὧδε ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου. — Θὰ εὕρετε ἀντίγραφον τοῦ συμβολαίου ἔγκλειστον ὧδε. — Ἡ ἐπιστολὴ εἶναι γεγραμμένη πρὸ πολλοῦ.—Εὐμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ ἀδελφός σας ἔχει δίκαιον. — Ἡ πόλις θέλει καταστραφῆ. — Οἱ στρατιῶται οὓς εἴχομεν ἰδεῖ ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν. — Εἴδομεν πολλοὺς στρατιώτας. — Ἡ ἐπιστολὴ ἣν ἔλαβον ἦτον ἐξ Ἀθηνῶν. — Ἔλαβον ἐπιστολὴν ἐκ Μεσολογγίου. — Ἰδοὺ αἱ ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας ἔλαβον. — Συνεχάρη (féliciter) τὰς ἀδελφάς σας. — Τὰς συνεχάρη ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ σας. — Τὰ δέκα ἔτη καθ' ἃ ἔζησα εἰς Παρισίους ὑπῆρξαν δι' ἐμὲ ἔτη εὐδαίμονα. — Ἔπεμψαν (s'envoyer) δῶρα εἰς ἀλλήλους — Τὰ βιβλία τὰ ὁποῖα εἰς ἀλλήλους ἔπεμψαν. — Κατηγορήσαμεν (s'accuser) ἀλλήλους. — Συνέβησαν (arriver τριτοπροσώπως) μεγάλαι δυστυχίαι. — Συνήχθη (se rassembler τριτοπροσώπως) πλῆθος ἀνθρώπων. — Ἐγένοντο κύριοι (s'emparer) τῆς πόλεως. — Ὑποπτεύσαμεν τὸ στρατήγημά του. — Ἐδραπέτευσαν (s'échapper) τῆς εἱρκτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'— CHAPITRE VII

Α' DE L'ADVERBE

177.— Τὰ ἐπιῤῥήματα εἶναι ἢ κυρίως ἐπιῤῥήματα, ἢ ἐπιῤῥηματικαὶ ἐκφράσεις, ἢ ἐπίθετα μεταπεσόντα εἰς ἐπιῤῥηματικὴν σημασίαν, ὡς ces enfants se conduisent prudemment. Cette maison est tombée tout-à-coup. Cette dame chante faux (ἀντὶ faussement) etc.

178.— Τὰ ἐπιῤῥήματα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον, ὅταν δ' ὑπάρχῃ τοιοῦτον ἐν τῇ προτάσει μεταχειριζόμεθα τὴν ἀντιστοιχοῦσαν πρόθεσιν. Μὴ λέγε λοιπὸν dedans la maison, dehors la barrière κλπ. ἀλλὰ dans la maison, hors de la barrière. Ἐκτὸς ὅταν ὑπάρχωσι δύο ἐπιῤῥήματα κατ' ἀντίθεσιν εἰλημμένα, ὡς les ennemis sont dedans et dehors la ville, ἢ ὅταν πρὸ τοῦ ἐπιῤῥήματος ὑπάρχῃ πρόθεσις, ὡς par dessus les murs etc.

179.— Ἐν συγκρίσει τὸ ἐπίῤῥημα plus τίθεται ἐν τῷ λόγῳ μετὰ τοῦ συνδέσμου que, τὸ δὲ davantage μόνον, ὡς il se lie plus à ses lumières qu'à celles des autres. Celui qui m'aime davantage c'est mon père etc.

180.— Plus tôt σημαίνει ταχύτερον, plutôt δὲ μᾶλλον, ὡς il partira plus tôt. Plutôt la mort que le déshonneur etc.

que j'en avais conçu.e etc. καὶ μένει ἀμετάβλητος ὅταν πρὸ τῆς en ὑπάρχῃ complément indirect ἢ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ οὔτε complément direct οὔτε complément indirect, ὡς avez-vous reçu des lettres? — Oui, Monsieur, j'en ai reçu. Il a des troupes, et il en a demandé aux autres peuples de la Grèce etc.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

181.— Τὰ ἐπιῤῥήματα si καὶ aussi τίθενται μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιῤῥημάτων, ὡς si modeste. Aussi éloquent. Si modestement. Aussi éloquemment. Τὰ δὲ tant καὶ autant μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, τῶν μετοχῶν καὶ τῶν ῥημάτων, ὡς tant d'éloquence. Autant de préjugés. Il travaille tant. Autant estimé que chéri etc.

182.— Σημ. Τὸ si δὲν τίθεται πρὸ τῶν ἐπιῤῥηματικῶν ἐκφράσεων, μὴ λέγε λοιπόν: Il était si en peine. Je suis si en colère κλπ., ἀλλὰ il était tellement ἢ si fort en peine. Je suis tellement ἢ si fort en colère etc.

183.— Τὰ ἐπιῤῥήματα aussi καὶ autant ἐκφράζουσι σύγκρισιν, τὰ δὲ tant καὶ autant ἐπίτασιν, ὡς César était aussi éloquent que brave, on l'admirait autant qu'on le craignait. Mon ami est si faible qu'il ne peut marcher. Votre père a tant fatigué etc.

184.— Ἐν ταῖς ἀρνητικαῖς προτάσεσι, μεταχειριζόμεθα ἀδιαφόρως si ἢ aussi, tant ἢ autant, ὡς il n'est pas si ἢ aussi riche que vous. Rien ne m'a tant ἢ autant fâché que cette nouvelle etc.

185.— De suite σημαίνει ἀλληλοδιαδόχως καὶ tout de suite πάραυτα, ὡς il ne saurait dire deux mots de suite. Il faut que les enfants obéissent tout de suite etc.

186.— Tout-à-coup σημαίνει αἴφνης καὶ tout d'un coup ταὐτοχρόνως, ὡς cette maison est tombée tout-à-coup. Il gagna mille francs tout d'un coup etc.

B' *De la place des adverbes*

187.— Τὰ ἐπιῤῥήματα καὶ αἱ ἐπιῤῥηματικαὶ ἐκφράσεις τίθενθενται συνήθως μετὰ τὸ ῥῆμα, ὡς celui qui juge à la hâte, juge ordinairement mal ὁ ταχέως δικάζων δικάζει συνήθως κακῶς κλπ.

188.— Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τὸ ἐπίῤῥημα τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ὡς après qu'il a heureusement fini sa carrière ἀφοῦ ἐπεραίωσεν εὐτυχῶς τὸ στάδιόν του κλπ.

189.— Τὰ χρονικὰ καὶ τὰ τακτικὰ ἐπιῤῥήματα τίθενται ἀδιαφόρως εἴτε πρὸ τοῦ ῥήματος εἴτε μετ' αὐτὸ, οὐδέποτε ὅμως μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ὡς il a fait beau aujourd'hui ἢ aujord'hui il a fait beau. Demain il pleuvra ἢ il pleuvra demain etc.

190.— Εἰς τὰς ἐρωτηματικὰς προτάσεις τὰ ἐπιῤῥήματα τίθενται ἐν γένει πρὸ τοῦ ῥήματος, ὡς comment vous portez-vous? etc.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

De l'adverbe

Ὁ Ἑρρίκος ἦτον ἀληθῶς ἄξιος νὰ μένῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου.— Ἠσχολεῖτο διη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεκῶς εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν λαῶν του.— Μὴ ζητῇς περισσότερον ἐξ αὐτοῦ.— Τὸ κακὸν παράδειγμα βλάπτει τόσον τὴν ὑγείαν τῆς ψυχῆς, ὅσον ὁ μεμολυσμένος ἀὴρ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος.— Τὰ πλούτη εἶναι πολλάκις ὀλεθριώτερα, παρ' ὅσον εἶναι ὀχληρὰ ἡ πενία.— Ὁ ἄνεμος εἶναι τόσον σφοδρὸς ὥστε συντρίβει τὰ δένδρα.—Ἠγάπησε τόσον τὴν πατρίδα.— Ἔδειξεν εἰς ὅλας του τὰς πράξεις τόσην φρόνησιν καὶ τόσην συστολήν.— Ἡ ἡδονὴ τῆς σπουδῆς εἶναι ἡδονὴ τόσον ἥσυχος, ὅσον εἶναι ἀνήσυχος ἡ τῶν ἄλλων παθῶν.— Δὲν εἶναι τόσον ἥσυχος ὅσον ἐφαίνετο ὅτι εἶναι.—Θὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἴδω ὅσον δύναμαι ταχύτερον.— Δὲν εἶμαι τόσον πεπαιδευμένος ὅσον ὑμεῖς.— Αἴφνης βλέπω τὸν Γεώργιον ἔμπροσθέν μου — Ὁ Ἡρακλῆς τοσοῦτον ἐλησμόνησε τὴν δόξαν του, ὥστε ἔκλωθεν (jusqu'à....) εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὀμφάλης.— Ν' ἀποθάνωμεν μᾶλλον ἢ νὰ φανῶμεν ἄνανδροι.— Ἀντικρὺ τοῦ λιμένος ἐγείρεται μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα.— Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐδόθη χορὸς εἰς τὰ ἀνάκτορα.— Χαῖρε διὰ παντός.— Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τί λέγει, διότι εἶναι πολὺ μακράν.—Ἐξέτεινε τὸν λόγον του πέραν τοῦ δέοντος (trop).— Σήμερον τὸ πρωὶ ἔφθασεν ὁ ἀδελφός μου ἐκ Παρισίων.— Ὁ ἰατρὸς τὸν ἐπισκέπτεται δὶς τῆς ἡμέρας.

Γ' DE L'EMPLOI DES NÉGATIONS

191.— Ἡ ἄρνησις ἐκφράζεται διὰ τῶν μορίων ne, ne pas ἢ ne point ὅτε καὶ ἐντονωτέρα καθίσταται.

192.— Μετὰ τὰς συνδετικὰς ἐκφράσεις à moins que, de peur que, de crainte que τίθεται ἡ ἄρνησις ne, ὡς à moins que vous ne lui parliez. De peur qu'on ne vous trompe. Il ne parle pas de crainte que son père ne l'entende etc.

193.— Ἐπίσης μεταχειριζόμεθα τὴν ἄρνησιν ne μετὰ τὰς ἐκφράσεις autre que, autrement que, plus que, mieux que, à moins que, moins que, meilleur que καὶ μετὰ τὰ ῥήματα craindre, avoir peur, trembler, appréhender, ἐφ' ὅσον τὸ ῥῆμα τῆς προηγουμένης προτάσεως δὲν εἶναι ἀρνητικόν, ὡς il parle autrement qu'il n'agit. Je crains qu'il ne vienne κλπ., λέγε ὅμως: Il ne parle pas autrement qu'il agit. Il ne craint pas qu'il vienne etc., καθότι τὸ προηγούμενον ῥῆμα εἶναι ἀρνητικόν.

194.— Ἐπίσης τίθεται ne μετὰ τὰ ῥήματα prendre garde, garder, éviter, empêcher, tenir, ὡς prenez garde qu'on ne vous séduise. Gardez que sur vous le contraire n'éclate. Évitez qu'il ne vienne. Empêchez qu'elle ne se mêle d'aucune affaire. Il ne tenait pas à lui qu'on n'oubliât ses victoires etc.

195.—Παρατήρησις. Μετὰ τὰ ῥήματα craindre, appréhender, avoir peur, trembler, ἀντὶ τοῦ ne τίθεται ne pas ὅταν ἐπιθυμῇ τις τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἀγγελλομένης πράξεως, ὡς je crains qu'il ne réussisse pas. J'ai peur qu'il ne soit pas arrivé etc. Φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, μὴ δὲν ἔφθασε κλπ.

196.— Ὅταν τὰ ῥήματα nier, disconvenir, contester, douter, désespérer, ἐκφέρωνται ἀρνητικῶς, ἢ ὅταν ἡ φράσις ἦναι ἐρωτηματικὴ, πρὸ τοῦ ἑπομένου ῥήματος τίθεται ne, ὡς je ne nie pas que cela ne soit. Je ne disconviens pas que vous ne soyez instruit. Contestez-vous qu'il n'ait dit cela? etc.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

197.— Παρατηρήσεις. Ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ πράγματος θετικοῦ καὶ ἀναμφισβητήτου, παραλείπεται τὸ ne, ὡς je ne nie pas qu'il y a un Dieu.

198.— Ἡ ἄρνησις point λέγεται περὶ πράγματος διαρκοῦς καὶ συνήθους, ἡ δὲ pas περὶ πράγματος τυχαίου καὶ ἐφημέρου, ὡς il ne lit point, δηλ. ποτέ. Il ne lit pas, δηλ. κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

199.— Εἰς τὰς ἐρωτηματικὰς ἐκφράσεις ἡ ἄρνησις point ἐκφράζει ἀμφιβολίαν ἡ δὲ pas βεβαιότητα, ὡς tout le monde rit, n'ai-je point dit quelque sottise? Pourquoi me blâmez-vous, n'ai-je pas dit la vérité? etc.

200.— Παραλείπεται τὸ pas ἢ point α') Μετὰ τὰ ῥήματα cesser, oser, pouvoir, savoir, ἑπομένου ἀπαρεμφάτου, ὡς je n'ose lui résister. Il ne cesse de pleurer. On ne peut avoir confiance en lui. β') Ὅταν ὑπάρχῃ εἰς τὴν φράσιν ἀρνητική τις λέξις, ὡς guère, goutte, rien, jamais etc. ὡς un méchant ne pardonne jamais. Je ne vois personne etc.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

De l'emploi des négations

Ὁ ἀδελφός μου δὲν εἶναι πλούσιος.— Ὁ ἀδελφός σας δὲν εἶναι τελείως ἐπιμελής.— Οὐδέποτε θέλεις ἐκπαιδευθῇ ἂν (à moins que) δὲν σπουδάσῃς πολύ.— Δὲν ἦλθον πρὸς ἐπίσκεψίν του ἀπὸ φόβον μήπως ἔφυγε.— Κλεῖσε τὴν θύραν μήπως (de peur que) φύγῃ.— Δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμὲ τὸ νὰ κερδίσῃ τὴν δίκην του.— Προσέξατε μὴ δι' ὑποσχέσεων ἢ δι' ἀπειλῶν, σᾶς ἐμποδίσωσι νὰ εἴπητε τὴν ἀλήθειαν.— Ὅταν δύνηταί τις, πρέπει νὰ ἐμποδίζῃ νὰ γίνηται τὸ κακόν.— Φοβοῦμαι μήπως ἔλθῃ, ἐνῷ ἐγὼ θὰ ἦμαι ἐκτὸς τῆς οἰκίας.— Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι εἶπον τοὺς λόγους τούτους.— Τρέμει μήπως ἀποτύχῃ εἰς τὰς ἐξετάσεις του.— Τρέμει μήπως δὲν ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐξετάσεις του.— Δὲν ἀπαρνοῦμαι (disconvenir) ὅτι εἶσαι πεπαιδευμένος.— Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ ἀληθὴς εὐλάβεια εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἡσυχίας.— Ἀμφιβάλλετε ὅτι ὁ πατήρ σας θὰ ἔλθῃ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος ταύτης; — Δὲν ἀπελπίζομαι ὅτι θὰ γίνω μίαν ἡμέραν πλούσιος.— Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι εἰσι θνητοί.— Ὅταν ἐπεσκέφθην τὸν ἀδελφόν σας δὲν ἀνεγίνωσκεν.— Ὁ ἀδελφός σας δὲν ἀναγινώσκει ποσῶς.— Ἀρά γε δὲν ὑπῆγες ἐκεῖ; — Ἀρά γε δὲν μὲ προδίδεις; — Λέγεις ὅτι δὲν ἦσο ἐκεῖ, ἐνῷ σὲ εἶδον;— Δὲν τολμῶ νὰ σᾶς εἴπω τὴν ἀλήθειαν.— Δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ ὁμιλῇ καθ'ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ μαθήματος.— Διατί δὲν παύετε τὰς κατ' αὐτοῦ ἐνεργείας σας;— Δὲν ἤξευρεν ὅτι εἴχετε ἐπανέλθει διὰ τοῦ τελευταίου ἀτμοπλοίου.— Πῶς διήλθετε τὸν καιρὸν ἀφ' ὅτου (depuis que) δὲν ἔσχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἴδω;— Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἐταξιδεύσατε διόλου ἐφέτος;

Δ' DE LA PRÉPOSITION

201.—Près de ἐμφαίνει ἁπλῶς ἰδέαν γειτνιάσεως, ὡς il demeure près de l'Église. Auprès de σὺν τῇ γειτνιάσει ἐμφαίνει τὴν διάρκειαν ἢ τὸ αἴσθημα, ὡς cette maison est auprès de l'Eglise. Cet enfant n'est heureux qu'auprès de sa mère etc.

202.— Vis-à-vis ἐμφαίνει τόπον, ὡς vis-à-vis de nous,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

vis-à-vis de mes fenêtres. Envers δὲ ἀναφορὰν, ὡς son ingratitude envers ses bienfaiteurs καὶ οὐχὶ vis-à-vis (de) ses bienfaiteurs etc.

203.—Entre λέγεται ἐπὶ δύο καὶ ἐπὶ πολλῶν, parmi δὲ μόνον ἐπὶ πολλῶν, ὡς entre nous deux καὶ ὄχι parmi nous deux. Parmi les honnêtes gens καὶ entre les honnêtes gens etc.

204.—Jusqu' καὶ jusques πρὸ φωνήεντος, πάντοτε δὲ jusque πρὸ συμφώνου, ὡς jusqu'au fond καὶ jusques au fond. Jusque dans les nuages etc.

205.—Voilà ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, voici δὲ εἰς τὰ ἑπόμενα, ὡς:

Voici trois médecins qui ne se trompent pas,
Gaieté, doux exercice et modeste repas.

La droiture du cœur, voilà la véritable grandeur etc.

206.—Αἱ προθέσεις à, dans, en πολλάκις ἔχουσι τὴν αὐτὴν σημασίαν, ὡς à Athènes εἰς Ἀθήνας, en Grèce εἰς τὴν Ἑλλάδα, dans la ville εἰς τὴν πόλιν etc.

207.—Πρὸ τῶν χωρῶν, ἀνάρθρως ἐκφερομένων τίθεται ἡ πρόθεσις en, ὡς en Grèce, en France, en Italie, en Angleterre. Ἐὰν ὅμως προσδιορίζωνται ὑπό τινος ἐπιθέτου τίθεται ἡ dans μετὰ τοῦ ἄρθρου, ὡς dans la Russie occidentale. Dans la grande Bretagne etc. Πρὸ δὲ τῶν ὀνομάτων τῶν πόλεων, χωρίων καὶ νήσων τίθεται ἡ à, ὡς à Paris, à Athènes, à Smyrne, à Syra etc.

208.—Σημ. Ἡ en ἀπαντᾶται καὶ πρὸ οὐσιαστικῶν ἐνάρθως λαμβανομένων, ἢ πρὸ τῶν ὁποίων ὑπάρχει προσδιοριστικὸν ἐπίθετον, ὡς en l'air. En l'honneur. En mon absence. En cet endroit etc.

209.—Πρὸ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους τίθεται ἡ en, ὡς en hiver, en automne, en été, en printemps.

210.—Être en ville λέγεται περὶ ἀνθρώπου ὅστις εἶναι ἐκτὸς τῆς οἰκίας του, καὶ être dans la ville περὶ ὅλως ὡρισμένης πόλεως.

211.—Δύο προθέσεις συντασσόμεναι τῇ αὐτῇ πτώσει δύνανται νὰ ἔχωσι μίαν μόνην συντακτικὴν, ὡς il a parlé pour vous et contre vous, ἢ il a parlé pour et contre vous etc. Μὴ λέγε ὅμως: à cause et par rapport à vous, ἀλλὰ à cause de vous et par rapport à ce qui vous concerne ἢ ἄλλως πως, καθότι à cause καὶ par rapport δὲν συντάσσονται τῇ αὐτῇ πτώσει.

Ε' *De la répétition des prépositions*

212.—Αἱ προθέσεις à, de, en, ἐπαναλαμβάνονται πρὸ παντὸς ἀντικειμένου, ὡς vous recevrez une lettre de lui et de moi. Il s'occupe à lire et à écrire. Il agit en bon père et en honnête homme etc. Δὲν ἐπαναλαμβάνονται α) Πρὸ ἀριθμητικῶν ἐπιθέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

των συνδεομένων διὰ τοῦ ou, ὡς j'ai reçu un congé de cinq ou six jours. A deux ou trois minutes près. β') Πρὸ δύο οὐσιαστικῶν ἐκφραζόντων ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ὡς cette citation appartient à Paul et Virginie. La Fontaine dans sa fable de l'âne et le chien etc. Αἱ ἄλλαι προθέσεις ἐπαναλαμβάνονται μόνον ἐφ' ὅσον τὰ οὐσιαστικά εἰσιν ἀντιθέτου ἰδέας.

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

De la préposition

Μετὰ τὸ γεῦμα θὰ ὑπάγω εἰς τὸν περίπατον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου. — Κατὰ τὸν Δημήτριον αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν μετὰ πολλῆς τάξεως. — Διὰ τὸ γῆρας αὐτοῦ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας. — Ὁ ἀδελφός σας ἦλθε πρὸ ὑμῶν εἰς τὴν οἰκίαν μας. — Ποῖος ἄλλος ἦτο χθὲς μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν περίπατον; — Πότε θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν μου; — Παρὰ ποῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἡ μέθη ἐθεωρεῖτο ἔγκλημα. — Τί νέον περὶ τῆς πρεσβείας; — Οἱ κατὰ Φιλίππου λόγοι τοῦ Δημοσθένους εἰσὶν ἀριστουργήματα ῥητορικῆς τέχνης. — Διέρχεται τὸ πλεῖστον τοῦ καιροῦ του ἐν τῷ κήπῳ. — Χθὲς ἀπήντησα τὸν ἀδελφόν σας καὶ τὴν ἀδελφήν σας εἰς τὸν κῆπον. — Ἀπ' Ἀθηνῶν ἕως Παρισίων δὲν ἔπαυσε νὰ ὁμιλῇ περὶ τῆς ὡραιότητος τῆς πρωτευούσης μας. — Ὄπισθέν μου ἤρχετο ὁ ἀδελφός μου. — Εὐθὺς ἀπὸ αὔριον θ' ἀρχίσω νὰ σπουδάζω τὴν γαλλικήν. — Πρὸ τῶν θυρῶν τῆς πόλεως. — Ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ὑπὸ τὴν τράπεζαν διέκρινέ τις ὀγκώδεις τόμους. — Ἐν καιρῷ χειμῶνος πάσχει ἐκ ῥευματισμῶν. — Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. — Κατοικεῖ ἐν Ἑλλάδι. — Ἐπιβοηθοῦντος (à la faveur) τοῦ σκότους. — Διὰ πολλοῦ κόπου καὶ μεγίστης ἐπιμελείας. — Ἐπὶ σκοπῷ (en vue) κέρδους. — Πλησίον τῆς μητρός μου. — Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ Γάλλοι. — Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. — Κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον. — Ἕκαστος ὁμιλεῖ κατὰ τὰ πάθη του. — Κατοικεῖ πρὸ δύο ἤδη ἐτῶν ἐν Πειραιεῖ. — Πρέπει νὰ ἦναί τις συγκαταβατικὸς πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν. — Θέλγει τοὺς πάντας διὰ τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς γλυκύτητός της. — Διατρίβει ὁτὲ μὲν εἰς τὴν πόλιν, ὁτὲ δὲ εἰς τὴν ἐξοχήν. — Ὁ δικαστὴς δὲν πρέπει νὰ καταδικάζῃ οὐδένα χωρὶς νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ νὰ τὸν ἐξετάσῃ. — Ὁ νόμος μας δὲν καταδικάζει οὐδένα χωρὶς νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ τὰς πράξεις του.

Ε' DE LA CONJONCTION

213.— Ὁ σύνδεσμος et ἑνόνει τὰς παρεμπιπτούσας προτάσεις, τὰς ἐξαρτωμένας ἀπὸ κυρίας καταφατικῆς, ὁ δὲ ni τὰς ἐξαρτωμένας ἀπὸ κυρίας ἀποφατικῆς, ὡς il cultive les lettres et les sciences θεραπεύει τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Il ne croit pas que la terre est une planète ni qu'elle tourne autour du soleil δὲν παραδέχεται ὅτι ἡ γῆ εἶναι πλανήτης μηδ' ὅτι στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον κλπ. [1])

214.— Ὁ σύνδεσμος et προτάσσεται τοῦ sans, ὁ δὲ ni τὸν ἀναπληροῖ, ὡς sans joie et sans murmure ἢ sans joie ni murmure ἄνευ χαρᾶς οὐδὲ λύπης κλπ.

215.— Ὁ σύνδεσμος parce que δυσὶ λέξεσι σημαίνει διότι,

[1]) Εἶναι γλαφυρώτερον παρὰ Γάλλοις ἀντὶ τοῦ pas ἢ point νὰ ἐπαναλαμβάνηται ὁ ni, ὡς il ne croit ni que vous êtes mon ami ni que vous m'aimez δὲν πιστεύει οὐδ' ὅτι εἶσθε φίλος μου οὐδ' ὅτι μ' ἀγαπᾶτε κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τρισὶ δὲ λέξεσι δι' ἐκεῖνο ὅπερ, ὡς parce qu'elle meurt faut-il que vous mouriez? διότι θνήσκει πρέπει ν' ἀποθάνητε; κλπ. Par ce qu'on voit il est facile de comprendre ἐξ ὅσων τις βλέπει εἶναι εὔκολον νὰ κατανοήσῃ κλπ.

216.—Ὁ σύνδεσμος quoique σημαίνει μολονότι, ὁ δὲ quoi que ὅ,τι καὶ ἂν, ὡς quoique vous soyez modeste μολονότι εἶσθε μετριόφρων κλ. Quoi que vous lui disiez ὅ,τι καὶ ἂν τῷ λέγητε κλ.

217.—Quand σημαίνει ὅταν καὶ quant ὅσον, ὡς quand viendrez-vous? Πότε θὰ ἔλθητε; κλπ. Quant à vous ὅσον τὸ καθ' ὑμᾶς κλπ.

218.—Ὁ σύνδεσμος que εἶναι εὐχρηστότατος παρὰ Γάλλοις καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς διάφορα μόρια τῆς σημερινῆς Ἑλλ. γλώσσης. α) Πρὸς τὸ ὅτι ὅταν ἦναι ἀνάλυσις εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς je conviens qu'il m'a payé παραδέχομαι ὅτι μ' ἐπλήρωσε κλπ. β') Ἐν συγκρίσει, πρὸς τὴν παρὰ, ὡς il a plus d'expérience que des connaissances ἔχει περισσοτέραν πεῖραν παρὰ γνώσεις κλπ. γ') Πρὸς τὸ νὰ, ὅταν ἦναι ἀνάλυσις τελικοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς je veux qu'il vienne θέλω νὰ ἔλθῃ κλπ. δ') Πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν τί κατόπιν ἀρνητικοῦ ῥήματος, ὡς je n'ai que faire ici δὲν ἔχω τί νὰ κάμω ἐδῶ κλπ. [1])

ΘΕΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

De la conjonction

Ὁ ὕπνος του δὲν ταράττεται μήτε ἀπὸ τοὺς φόβους μήτε ἀπὸ τὰς αἰσχρὰς ἐπιθυμίας (infâmes désirs) τῆς φιλοχρηματίας.—Δὲν πιστεύει ὅτι ἡ ἀργία (l'oisiveté) καταπνίγει τὴν εὐφυΐαν καὶ γεννᾷ (produire) τὰς κακίας (les vices).— Τὸν ὑπεδέχθη ἄνευ χαρᾶς, ἄνευ ἐπιθυμίας.— Τὸ θέλω ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι δίκαιον. — Ἐξ ὅσων βλέπω, παραδέχομαι ὅτι αἱ κακαὶ συναναστροφαὶ φθείρουσιν (corrompre) ἤθη χρηστά.— Ἂν καὶ ἔχεις δικαίας ἀξιώσεις (prétentions), ἀπόφυγε νὰ τὸν ἐνάξῃς εἰς τὸ δικαστήριον.— Ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ εἰπῇς δὲν πιστεύω νὰ δυνηθῇς νὰ μὲ πείσῃς (persuader). — Ἂς ἀπολαύσωμεν τὴν τιμὴν τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων (gens de bien), περὶ δὲ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ὄχλου ἂς ἀδιαφορῶμεν.— Ὁμολογῶ ὅτι ὁ ἀδελφός σας ἔχει περισσοτέραν ἐπιμονὴν (persévérance) παρὰ ἐπιμέλειαν.—Δὲν ἠξεύρω τι νὰ ὑποθέσω ἐκ τῆς διαρκοῦς (long) ταύτης σιωπῆς τῶν γονέων μου.— Μετὰ τὰς παρατεταμένας (prolongés) ἡδονὰς δὲν μένει εἰμὴ μεταμέλεια.— Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου δὲν φοιτῶ εἰς τὰ σχολεῖα.— Τὸν Αὔγουστον θὰ ἦναι (il y aura) τρία ἔτη, ἀφ' ὅτου ἔλαβον τὸ δίπλωμα τοῦ δικηγόρου.—Ἤθελα νὰ ἔλθῃς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς ὑποθέσεώς σας.

[1]) Τίθεται ἐπίσης α') Προηγουμένης ἀρνήσεως καὶ σχηματίζει ἰδιωτισμὸν γαλλικόν, ὡς il ne reste de cet homme que la mémoire. β') Μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ τριτοπροσώπου il y a, ὡς il y avait deux ans que je ne l'avais vu. γ') Ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὡς que ne venez-vous pas? δ') Ὡς ποσοτικὸν ἐπίῤῥημα, ὡς qu'il est beau! ε') Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τῶν συνδέσμων lorsque, quand, si, comme, puisque, parce que, quoique etc. ὡς quand on est riche et qu'on est généreux ὅταν τις ἦναι πλούσιος καὶ ὅταν ἦναι γενναιόδωρος. Si vous aviez des amis et que vous désiriez les conserver ἂν εἴχετε φίλους καὶ ἂν ἐπεθυμεῖτε νὰ τοὺς διατηρήσητε κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η' — CHAPITRE VIII

Observations particulières

219.— Ἀ, de.—C'est à vous à ἐκφράζει ἰδέαν σειρᾶς, ὡς je viens de jouer, c'est à vous à jouer τώρα ἔπαιξα, σὺ εἶσαι νὰ παίξῃς κλπ.—C'est à vous de ἐμφαίνει ἰδέαν δικαιώματος, χρέους, ὡς c'est à vous de jouer le premier σὺ δικαιοῦσαι νὰ παίξῃς πρῶτος κλπ.

220.—Ἀ, ou.—Εἶναι ἐν χρήσει ἡ ἀ μεταξὺ δύο ἀριθμῶν, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ὅπερ ἀκολουθεῖ αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς παριστᾷ τι ἐπιδεκτικὸν διαιρέσεως, ὡς trois à quatre heures τρεῖς ἕως τέσσαρας ὥρας. Sept à huit aunes ἑπτὰ ἕως ὀκτὼ πήχεις κλπ.—Ἀντὶ τῆς à τίθεται ὁ σύνδεσμος ou, ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν παριστᾷ τι πρᾶγμα ἀνεπίδεκτον διαιρέσεως, ὡς quatre ou cinq vaisseaux τέσσαρα ἢ πέντε πλοῖα. Cinq ou six maisons πέντε ἢ ἓξ οἰκίαι κλπ.

221.—Aider quelqu'un δηλοῖ μόνον βοηθεῖν, ὠφελεῖν τινα, ὡς aider quelqu'un de sa bourse ὠφελεῖν τινα διὰ χρημάτων. L'aider de ses conseils, de son crédit (Acad.) ὠφελεῖν αὐτὸν διὰ τῶν συμβουλῶν, διὰ τῆς ὑπολήψεως κλπ.—Aider à quelqu'un σημαίνει ὠφελεῖν τινα συμμεριζόμενος τὰς ἀνάγκας του, τοὺς κόπους του, τὰς στενοχωρίας του, ὡς aidez à cet homme à porter son fardeau βοήθει αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον νὰ βαστᾷ τὸ φορτίον του. Aidez à cet enfant à faire son thème (Acad.) βοήθησον τοῦτο τὸ παιδίον νὰ κάμῃ τὸ θέμα του κλπ.

222.—Air.—Πρέπει νὰ λέγῃ τις: Cette femme a l'air *bon* αὕτη ἡ γυνὴ ἔχει τὸ ἦθος *καλὸν*, *spirituel πνευματῶδες*, καὶ ὄχι ἔχει τὸ ἦθος bonne καλή, τὸ ἦθος spirituelle πνευματώδης. Ἀλλὰ πρέπει νὰ λέγῃ ἆρά γε τις Cette pomme a l'air CUIT, cette terre a l'air ENSEMENCÉ, cette robe a l'air bien FAIT? Τοῦτο τὸ μῆλον ἔχει τὸ ὕφος ὀπτόν, αὕτη ἡ γῆ ἔχει τὸ ὕφος ἐσπαρμένον, αὕτη ἡ ἐσθὴς ἔχει τὸ ὕφος εὐσχημάτιστον κλπ.; Ὄχι. Διότι δὲν λέγομεν ὅτι un air εἶναι ὀπτός, εἶναι ἐσπαρμένος, εἶναι εὐσχημάτιστος. Τὸ ἐπίθετον δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ἐδῶ περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ air. Πρέπει τότε νὰ στραφῇ ἄλλως ἡ φράσις, καὶ νὰ εἴπωμεν, παραδείγματος χάριν: Cette pomme a l'air d'être cuite ἢ paraît cuite τοῦτο τὸ μῆλον φαίνεται ὀπτόν. Cette terre a l'air d'être ensemencée ἢ paraît ensemencée αὕτη ἡ γῆ ἔχει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὅτι εἶναι ἐσπαρμένη ἢ φαίνεται ἐσπαρμένη κλπ.

223.—Anoblir, ennoblir.—Anoblir δίδειν γράμματα εὐγενείας, ὡς il n'y a que le roi qui puisse anoblir (Acad.) μόνος ὁ βασιλεὺς δύναται νὰ ἐξευγενίσῃ τινὰ κλπ.—Ennoblir ποιεῖν τινα ἐπιφανέστερον, λαμπρότερον, ὡς les beaux arts ennoblissent une langue (Acad.) αἱ ὡραῖαι τέχναι ἐξευγενίζουσι τὴν γλῶσσαν κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

224.—Atteindre.—Atteindre à quelque chose ὑποθέτει ἐμπόδια νικητέα, ὡς atteindre au but φθάνειν εἰς τὸν σκοπὸν κλπ.—Atteindre quelque chose δὲν ὑποθέτει δυσκολίαν καὶ λέγεται περὶ πραγμάτων ὡς atteindre le terme de l'armistice φθάνειν τὸ τέλος τῆς ἀνακωχῆς κλπ.

225.—Aussi, non plus.—Aussi καὶ non plus ἐκλαμβάνονται ἀντὶ τοῦ pareillement παρομοίως· τὸ μὲν aussi ὅταν ἡ πρότασις ἦναι καταφατική, καὶ τὸ non plus ὅταν ἦναι ἀποφατική, ὡς je sortirai AUSSI θὰ ἐξέλθω ὡσαύτως. Je ne sortirai pas NON PLUS δὲν θὰ ἐξέλθω οὔτ' ἐγὼ κτλ.

226.—Baigner, coucher, promener.—Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πάντοτε ἀντωνυμιακά, λέγε: Je vais me baigner. Il va se coucher. Nous irons nous promener. Ὑπάγω νὰ λουσθῶ. Ὑπάγει νὰ πλαγιάσῃ. Θὰ ὑπάγωμεν νὰ περιπατήσωμεν κλπ. Καὶ ὄχι je vais baigner un autre etc.

227.—À la campagne, en campagne.—Être à la campagne τουτέστι μένειν εἰς οἰκίαν ἐξοχῆς πρὸς δίοδον ἐκεῖ χρόνου τινός, ὡς il est agréable de passer la belle saison À LA CAMPAGNE εἶναι εὐχάριστον νὰ διέλθῃ τις τὴν ἄνοιξιν εἰς τὴν ἐξοχὴν κλπ.—Être en campagne τουτέστιν εἶναι εἰς κίνησιν, ἔξω τοῦ οἴκου του δι' ὑποθέσεις του, ὡς les troupes sont EN CAMPAGNE, τὰ στρατεύματά εἰσιν εἰς ἐκστρατείαν. Il s'est mis en CAMPAGNE pour découvrir ce qu'il cherche ἐξῆλθεν ἵνα ἀνακαλύψῃ τὸ ζητούμενον. Il a mis ses gens EN CAMPAGNE ἔθεσεν εἰς κίνησιν τοὺς ἀνθρώπους του κλπ.

228.—Capable, susceptible.—Capable ὅστις ἔχει τὰ ἀναγκαῖα προτερήματα διὰ . . , ὡς il est CAPABLE des plus grandes choses (Acad.) εἶναι ἱκανὸς διὰ τὰ μεγαλείτερα πράγματα κλπ. Δὲν λέγεται εἰμὴ διὰ πρόσωπα, ἐκτὸς ὅταν ἦναι λόγος περὶ ἐκτάσεως, ὡς cette salle est CAPABLE de contenir tant de personnes αὕτη ἡ αἴθουσα δύναται νὰ περιλάβῃ τόσα πρόσωπα κλπ. —Susceptible ὅ,τι δύναται νὰ ὑποστῇ τροποποιήσεις τινάς, ὡς l'esprit de l'homme est SUSCEPTIBLE de bonnes, de mauvaises impressions (Acad.) τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐπιδεκτικὸν καλῶν καὶ κακῶν ἐντυπώσεων κλπ. Δὲν λέγεται εἰμὴ περὶ πραγμάτων, ἐκτὸς εἰς ταύτην τὴν φράσιν: Cet homme est SUSCEPTIBLE οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐεντύπωτος.

229.—Déjeuner, dîner etc.—Déjeuner, dîner καὶ τὰ ἀνάλογα θέλουσι τὴν πρόθεσιν avec πρὸ ὀνόματος προσώπου, ὡς déjeuner AVEC un ami προγεύεσθαι μετά τινος φίλου κλπ. Καὶ τὴν de πρὸ ἑνὸς ὀνόματος πράγματος, ὡς dîner D'UN pâté (Acad.) γευματίζειν μὲ πλακοῦντα κλπ.

230.—Digne, indigne.—Digne χωρὶς ἄρνησιν, λέγεται περὶ καλοῦ καὶ κακοῦ, ὡς il est digne de louanges εἶναι ἄξιος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπαίνων, il est digne de blâme εἶναι ἄξιος κατηγορίας κλπ. — Digne μετ' ἀρνήσεως καὶ indigne δὲν λέγονται εἰμὴ περὶ καλοῦ, ὡς il n'est pas digne de récompenses δὲν εἶναι ἄξιος ἀμοιβῶν, il est indigne de récompenses εἶναι ἀνάξιος ἀμοιβῶν κλπ.

231.—Durant, pendant. — Durant ἐκφράζει διάρκειαν ἄνευ διακοπῆς, pendant δὲ, μίαν στιγμὴν, μίαν ἐποχὴν, ὡς les troupes se sont cantonnées DURANT l'hiver τὰ στρατεύματα ἐστάθμευσαν δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος, elles se sont cantonnées PENDANT l'hiver ἐστάθμευσαν ἐν καιρῷ χειμῶνος κλπ.

232.—Entendre raillerie, entendre la raillerie. — Entendre raillerie τουτέστι ἀνέχεσθαι ἀστεϊσμοὺς, ὡς vous ENTENDEZ très-bien RAILLERIE quand d'autres que moi vous font la guerre sur vos petits défauts δέχεσθε καλὰ τὰ σκώμματα, ὅταν ἄλλοι πλὴν ἐμοῦ σᾶς ἐπιπλήττουν διὰ τὰ μικρά σας σφάλματα κλπ.—Entendre la raillerie ἔχειν τὴν τέχνην τοῦ περιγελᾶν, ὡς peu de personnes ENTENDENT la fine et innocente raillerie ὀλίγοι ἄνθρωποι ἐννοοῦσι τὴν λεπτὴν καὶ ἀθῶαν εἰρωνείαν κλπ.

233.—Flairer, fleurer. — Flairer αἰσθάνεσθαι διὰ τῆς ὀσφρήσεως, ὀσφραίνεσθαι, ὡς FLAIREZ cette rose (Acad.) ὀσφράνθητε τοῦτο τὸ ῥόδον κλπ.— Fleurer ἐκχέειν ὀσμὴν, ὡς cela FLEURE bon (Acad.) τοῦτο εὐοσμεῖ, εὐωδιάζει κλπ.

234.—Imaginer, s'imaginer. — Imaginer πλάττειν, ἐφευρίσκειν, ἐπινοεῖν, ὡς on ne peut rien IMAGINER de plus extraordinaire δὲν δύναταί τις νὰ ἐπινοήσῃ τι πλέον ἔκτακτον κλπ. — S'imaginer πιστεύειν, φαντάζεσθαι, ὡς il s'imagine être un grand docteur (Acad.) φαντάζεται ὅτι εἶναι μέγας σοφὸς κλπ.

235.—Imiter l'exemple. — Imiter l'exemple μιμεῖσθαι τὸ παράδειγμα, δὲν λέγεται πλὴν περὶ πρωτοτύπου τινὸς ἀντιγραφομένου ἀκριβῶς· ἐκτὸς τῆς περιστάσεως ταύτης λέγουσι suivre l'exemple ἀκολουθεῖν τὸ παράδειγμα, ὡς il SUIT l'exemple de ses ancêtres ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων του κλπ.

236.—Imposer, en imposer. — Imposer περιέχει ἰδέαν σεβασμοῦ, en imposer ἰδέαν ψεύδους, ἀπάτης, ὡς l'honnête homme qui dit franchement la vérité IMPOSE ὁ τίμιος ἄνθρωπος ὅστις λέγει ἐλευθέρως τὴν ἀλήθειαν ἐμποιεῖ σέβας. Le fripon qui cherche à se tirer d'affaire, par des mensonges, EN IMPOSE ὁ πανοῦργος ὅστις ζητεῖ ν' ἀπαλλαχθῇ, διὰ τοῦ ψεύδους, ἀπατᾷ κλπ.

237.—Matinal, matineux, matinier. — Matinal ὅστις ἐκτάκτως σηκόνεται πρωὶ, ὡς vous êtes bien matinal aujourd'hui (Acad.) εἶσθε πολλὰ πρωινὸς σήμερον. — Matineux ὅστις συνειθίζει νὰ σηκόνηται πρωὶ, ὡς les gens du monde ne sont pas matineux οἱ ἀριστοκράται δὲν εἶναι πρωινοὶ κλπ. — Matinier ὅ,τι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνήκει εἰς τὸ πρωΐ, ὡς l'étoile matinière (Acad.) τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, ὁ αὐγερινὸς κλπ.

238.— Oublier à, oublier de.—Oublier à lire, à écrire etc. χάνειν τὴν ἕξιν, τὴν δύναμιν τοῦ ἀναγινώσκειν, τοῦ γράφειν.— Oublier de lire, d'écrire etc. ἁμαρτάνειν δι' ἔλλειψιν μνήμης, ὡς si chaque jour vous oubliez DE lire, vous finirez par oublier À lire ἐὰν καθεκάστην λησμονῇς ν' ἀναγινώσκῃς, θέλεις καταντήσει εἰς παντελῆ λήθην τοῦ ἀναγινώσκειν κλπ.

239.— Près de, prêt à.— Près de ἔκφρασις προθετικὴ σημαίνουσα ἐπὶ τῆς στιγμῆς τοῦ.., ὡς les beaux jours sont PRÈS DE finir (Acad.) αἱ ὡραῖαι ἡμέραι μετ' ὀλίγον παρέρχονται κλπ.— Prêt à ἐπίθετον σημαῖνον παρεσκευασμένος, ἕτοιμος εἰς..., καὶ συμφωνεῖ μετὰ τῆς λέξεως ἣν τροποποιεῖ, ὡς l'ignorance toujours est prête à s'admirer ἡ ἀμάθεια εἶναι ἕτοιμος πάντοτε νὰ θαυμάζῃ ἑαυτὴν κλπ.

240.— Se rappeler.—Τοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπαιτεῖ ἀπρόθετον συντακτικὴν, ὡς je me RAPPELLE cette aventure ἀνακαλῶ εἰς ἐμαυτὸν αὐτὸ τὸ συμβὰν κλπ. Πρὸ ἀπαρεμφάτου δέχεται τὴν πρόθεσιν de, ὡς je me rappelle D'être sorti, D'avoir vu ἀναπολῶ εἰς τὸν ἑαυτόν μου ὅτι ἐξῆλθον, ὅτι εἶδον κλπ.

241.— Servir à rien, servir de rien, — Servir à rien σημαίνει στιγμιαίαν ἀχρηστίαν, ὡς il a des talents qui ne lui SERVENT À RIEN ἔχει γνώσεις αἵτινες δὲν τῷ χρησιμεύουσιν εἰς οὐδὲν κλπ.—Servir de rien ἐκφράζει ἀχρηστίαν ἀπόλυτον, ὡς les murmures contre les décrets de la Providence ne SERVENT DE RIEN τὰ παράπονα κατὰ τῶν βουλῶν τῆς Θείας Προνοίας εἰς οὐδὲν χρησιμεύουσιν κλπ.

242.— Témoin.—À témoin πάντοτε, καὶ témoin τιθέμενον εἰς τὴν ἀρχὴν φράσεώς τινος, λαμβάνονται ἐπιῤῥηματικῶς, καὶ μένουσιν ἀμετάβλητα, ὡς je prends le ciel et les hommes À TÉMOIN μαρτύρομαι Θεὸν καὶ ἀνθρώπους. Témoin les victoires qu'il a remportées μάρτυρες αἱ νίκαι τὰς ὁποίας ἐκέρδησε κλπ.

243.— Par terre, à terre.— Par terre λέγεται δι' ὅ,τι ἐγγίζει εἰς τὴν γῆν, καὶ à terre δι' ὅτι δὲν ἐγγίζει, ὡς un arbre tombe PAR TERRE, et ses fruits tombent À TERRE τὸ δένδρον πίπτει κατὰ γῆς καὶ οἱ καρποί του πίπτουσιν εἰς τὴν γῆν κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' — CHAPITRE IX

EXERCICES [1])

La crainte de faire des ingrats, ou le déplaisir d'en avoir trouvé, ne doivent pas nous empêcher de faire du bien. (120 Ε').

[1]) Οἱ ἐν παρενθέσει ἀριθμοὶ δεικνύουσι τοὺς τοῦ συντακτικοῦ κανόνας, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ μαθητὴς θέλει διορθώσει τὰ τοῦ κατωτέρω κειμένου σφάλματα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

L'homme égoïste se fait le centre de tout; il voudrait que toutes les créatures ne soient occupé qu'à le contenter, le louer et l'admirer (166. 212).

Notre élévation ne doit pas nous faire oublier le premier état dont nous sommes sorti. (104. 166).

Les plus beaux présents que le ciel a fait à l'homme, sont de dire la vérité, et faire du bien aux autres. (150 δ'. 212).

La mort est une chose moins terrible que nous l'imaginons; c'est un spectre qui nous épouvante à une certaine distance, et qui disparaît lorsqu'on vient à s'approcher de lui de plus près. (234. 193. 91).

Certains cocotiers ont des feuilles de douze ou quinze pieds de long et de sept ou huit de largeur. (220).

Ésope florissait du temps de Solon. On ne pense pas que les fables qui portent son nom sont les même qu'il a composé; elles viennent bien de lui, quand à la matière et la pensée, mais leur style est d'un autre. (145. 67. 167. 212. 217. 63).

Il faut se rappeler de ce mot d'un grand sens. (240).

Quels que opiniâtres que nous sommes, il n'est rien que nous ployons plus facilement que notre caractère, quant il s'agit de notre intérêt. (68. 151. 217).

L'on n'est jamais si heureux et si malheureux qu'on l'imagine. (234. 213. 113).

La Grèce possède deux lacs célèbres dans l'histoire fabuleuse: le Stymphale, fameux par ses harpies, et le Pénée, dont sort le Styx, fleuve qui tournait neuf fois allentour des enfers. (104. 178).

Si les hommes entendaient bien leurs intérêts, ils ne commettraient pas des mauvaises actions, par ce que le chagrin ou le remords les suivent toujours de près. (12. 215. 120. ϛ'.).

Voyez cette noble assemblée ardente et joyeuse mêlée d'écuyers, pages et seigneurs. (212).

Il n'y a point de vice qui n'a une fausse ressemblance avec quelque vertu. (149).

La science, ainsi que l'esprit, conduisent un artiste, mais ne le forment en aucuns genres (121. ἑ. 66).

Comment se fait-il que les ouvrages de la nature sont si parfaits! C'est que chaque ouvrage est un tout, et qu'elle travaille dessus un plan éternel. (145. 178).

Le grand Cyrus disait qu'on n'est pas digne de commander aux autres, à moins qu'on soit meilleur que ceux à qui l'on donne la loi. (193. 112).

La terre est emporté alentour du soleil avec une rapidité

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

inconcevable : sa vitesse égale, si elle n'est supérieure, à soixante-treize fois celle d'un boulet de canon. (178. 166. 131).

La courte durée de la vie ne peut nous dissuader de ses plaisirs, et nous consoler de ses peines. (213).

Quels que talents que vous ayez, quelques soient les avantages que vous teniez de la nature et de l'éducation, enfin, quelques grandes que soient vos perfections, ne vous attendez aux suffrages que d'un petit nombre d'hommes. (68. 69. 70).

Moins on mérite de souffrir, plus on se tait quand on souffre. (217).

M. De Turenne releva, par son heureuse et sa prudente témérité, l'État penchant vers sa ruine. (65).

Le vrai moyen d'être souvent trompé est de se croire plus fin que les autres. (94. 6').

Aristide et Épaminondas étaient tant ennemis du mensonge, qu'ils étaient incapables de déguisement ni de fraude, même en badinant. (181. 213).

Les méchants perdent bien vites le souvenir des bienfaits qu'ils ont reçu. (49. 167).

Tel est le pouvoir de la justice que cette vertu est aimé même par les hommes pervers. (166. 133).

Les perce-oreilles sont des petits insectes très-communs dans les endroits humides. (12. ά).

On compte pour rien les éloges donné aux souverains durant leur règne, à moins qu'ils soient répété sous les règnes suivant. (164. 231. 193. 166. 159).

Plein d'indulgence pour les défauts d'autrui, je l'ai souvent trouvé sévère vis-à-vis de ses enfants. (202).

La lecture sert à orner l'esprit, régler les mœurs, et former le jugement. (212).

Plus on est honnête, plus il est difficile de croire que les autres ne les sont pas. (90).

C'est à celui qui a créé la mer à lui donner des lois. (219).

Le plus bel ornement d'une maison, a dit Homère, est la vertu de son maître. (94 6').

Nous sommes, si vains que l'estime d'un petit nombre de personnes qui nous entoure, nous suffit. (12. 6'. 126).

Vénus remonta dans le nuage doré dont elle était sortie, et laissa après soi une odeur d'ambroisie. (104. 87. 88).

Beaucoup de modestie et beaucoup de bonté,
A des charmes plus grands qu'en a la beauté. (119. 193).

Tel est le charme de la vertu, que les Barbares même l'adorent. (67).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Le temps détruit tout : le marbre, le bronze, rien ne peuvent résister à ses outrages. (121. δ').

Mais qui fait fuir ainsi ces ligueurs dispersé ? (164).

Quel héros ou quel dieu les ont tous terrassé ? (120.167. ε').

Partout les rayons perçant de la vérité vont vanger la vérité que les hommes ont négligé de suivre. (159. 167).

Que les dieux me fassent périr plus tôt que de souffrir que la mollesse ou la volupté s'emparent de mon cœur (180.120. ε').

La bonté consiste en deux points : à ne point faire de mal à nos semblables, et leur faire du bien. (212).

Celui qui appréhende que la mort vienne le frapper souffre plus que celui qui meurt. (193).

Les sciences ont des racines amères, mais leurs fruits sont doux. (63).

Quels sont les gens qui craignent le plus de mourir, si ce n'est ceux qui ont mal vécu ? (29. 95).

Gerbert, savant du dixième siècle, passa pour sorcier, par ce qu'il n'ignorait pas l'arithmétique et les éléments de la géométrie. (215).

Faibles mortels que nous sommes, est-ce à nous à pénétrer les secrets de la divinité ! (219).

Dans le gouvernement, l'auguste appareil de la puissance royale en impose aux sujets, un sceptre, une robe de pourpre, une couronne ou un diadème rendent plus vénérable celui investi de l'autorité suprême. (236. 120. γ'. 96).

Comme un rocher contre qui les flots viennent se briser vainement, de même le sage voit les passions se presser alentour de lui sans pouvoir effleurer son cœur. (106. 178).

Les seules louanges que le cœur sait donner sont celles que la bonté s'attire. (150).

Le plus doux des mortels aime voir du rivage.

Ceux qui, prêts à périr, luttent contre l'orage. (239).

Depuis trente ans et plus n'êtes-vous pas ma femme !

— Oui, je le suis. (90).

En tout, la nature fournit les germes ; c'est l'art qui perfectionne leur développement. (63).

Tout est arrangé dans le monde avec une prévoyance, une sagesse infinies. (45).

Plus on étudie la religion chrétienne, plus on découvre en elle des caractères de sagesse qui pénètrent le cœur d'amour, et l'esprit d'admiration. (91).

Dieu qui avait créé les anges dans la sainteté voulut que leur bonheur dépende d'eux-même. (154. 67).

Vous m'avez vendu chers vos secours inhumains. (49).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

L'on a besoin de tout le monde, quant on ne tient pas à personne. (217. 200. ϵ').

L'agriculture et le commerce sont également utiles dans un État : celle-ci nourrit les habitants, celui-là les enrichit (98).

La nature répand ses bienfaits avec une libérale économie usons d'eux avec la même sagesse. (91).

L'amitié est un des plus grands biens dont l'homme peut jouir. (150. δ').

Les libertins ont beau faire les esprits forts, ils tremblent plus que les autres, quant ils sont prêts à mourir. (217. 239).

Nous imitons les bons exemples par émulation, et les mauvais par une certaine dépravation que la honte retenait prisonnière, et que l'exemple met en liberté. (235).

Votre feu mère avait les cheuveux chatains-clairs et les yeux bleus-foncés. (47. 55).

La plupart des hommes flotte sans cesse entre des craintes ridicules, et des fausses espérances. (126. 12. α).

Combien de grands hommes généralement applaudis ont gaté le concert de leurs louanges en leur mêlant leur voix. (91).

Le foudre éclate dans les nues et tombe en sillons tortueux. (28).

A Athènes et à Rome, on vit la politesse et le goût retomber dans cette même barbarie dont tant de chefs-d'œvres fameux les avait tiré. (104. 40. 167).

L'esprit se peint dans la parole, qui est son image. (63).

La hardiesse avec laquelle on doit toujours dire la vérité, ne doit jamais dégénérer en audace et effronterie. (212. 213).

Chez les hommes de couleur, le menton, ainsi que les joues, sont dépourvus de barbe. (121. ε).

Heureux l'homme bienfaisant! Heureux celui qui reçoit avec gratitude! L'un et l'autre a des droits inaliénables à l'estime et l'amitié de quiconque sait penser et sentir. (122. 212).

Paris n'est pas si peuplé que Londres : cette dernière ville renferme près de deux millions d'habitants, tandis que Paris n'en contient qu'un million. (183).

Il y a deux sortes d'ambition : celle d'amasser de la fortune, et celle d'acquérir de la gloire ; il y a peu de gens qui les ont toutes les deux. (12. ϵ').

Les délices du cœur sont plus touchants que ceux d' l'esprit (17).

Le moyen de donner avec fruit des leçons, est de donner aux hommes de bons exemples à imiter. (94. ϵ'. 235).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

La vie toute entière du sage est à Dieu, à la patrie, à l'amitié. (71).

Voilà deux avantages que l'envie ne cherche jamais à contester: la richesse à l'homme généreux, et la mémoire aux gens d'esprit. (205).

Le sage conserve la même tranquillité dans la bonne et mauvaise fortunes. (4. 212).

Le feu d'amitié chauffe l'âme sans la consummer. (1).

Caligula exigeait qu'on offre à son cheval Incitatus de l'avoine et du vin dedans des coupes d'or. (154. 178).

La plupart des hommes sont rampant devant les grands, et insolents vis-à vis de leurs égaux (159. 202).

C'est la multitude des bonnes choses qui se trouve dans un ouvrage qui font perdre de vue la multiplicité des mauvaises qui y fourmille. (126. 127).

Il suffit, pour illustrer une nation, de cinq à six hommes comme Corneille Newton et Bossuet. (220).

L'esclavage enfante tous les vices; la liberté élève et donne de la force à l'âme. (131).

Soyez sincère, loyal, et conduisez-vous de sorte que vos parents se glorifieront de vous avoir pour fils. (152).

Nourri dans le sérail je connais ses détours. (63).

J'ai ouï dire à feue votre sœur, que sa fille et moi naquirent la même année. (47. 119).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι' — CHAPITRE X

DE LA VERSIFICATION FRANÇAISE

La versification [1]) est l'art de faire des vers.—Les vers diffèrent de la prose [2]) en trois points: 1° ils ont un nombre limité et régulier de syllabes; 2° ils se terminent par la rime [3]); 3° ils n'admettent pas l'hiatus [4]), c'est-à-dire la rencontre de deux voyelles dont l'une finit un mot et l'autre commence le suivant, comme tu es, j'ai eu etc. L'e muet seul est excepté.

Toutes les règles de la versification française peuvent se rattacher à sept parties principales: la mesure, l'élision et l'hiatus, l'hémistiche, la césure, la rime, la disposition des rimes et des vers, et la licence.

De la mesure ou de la quantité [5])

La mesure est le nombre des syllabes ou la valeur des temps que l'on compte dans un vers.

[1]) Στιχουργία. [2]) Πεζὸς λόγος. [3]) Ὁμοιοκαταληξία. [4]) Χασμῳδία. [5]) Περὶ μέτρου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

En français, le vers est syllabique, c'est à dire qu'on compte les syllabes, sans s'inquiéter si elles sont longues ou brèves. Les différentes espèces de vers se distinguent d'après le nombre des syllabes qu'ils renferment.

Il y a des vers de douze de dix, de huit, de sept, de six, de cinq, de quatre, de trois, de deux syllabes, et d'une seule. Le vers de douze syllabes, qu'on appelle aussi vers Alexandrin [1]), grand vers ou vers héroïque, ne s'emploie que dans les sujets dont le caractère est grave et majestueux, comme l'épopée, le drame, la satyre, l'épître et le poëme didactique. Le vers de dix syllabes a plus de douceur et moins de majesté que l'Alexandrin. On en fait usage dans tous les sujets qui demandent de la grâce, de l'abandon [2]) et de la légèreté. Les vers de huit, sept, six et cinq syllabes conviennent à l'ode aussi bien qu'à la poésie légère.

Mais les vers de quatre, de trois, de deux ou d'une seule syllabe ne se rencontrent guère qu'entremêlés avec d'autres vers d'une mesure plus étendue.

Toute syllabe compte dans les vers français. C'est pourquoi il faut avoir bien soin de rétablir, en scandant [3]) les vers, les syllabes muettes que la rapidité de la prononciation ne fait pas ressortir dans le langage familier: feuil-le-ter. U-ne pe-ti-te ru-se. Il faut aussi diviser deux voyelles qui se suivent quand elles ne forment pas une dipthongue: vous avouez, un di-amant etc.

Dans les imparfaits et les conditionnels, les trois dernières lettres ent ne comptent pas dans la mesure: vou-laient, vou-draient etc. Il en est de même au pluriel du subjonctif dans les auxiliaires qu'ils aient, qu'ils soient, lesquels sont monosyllabes. Les mêmes lettres font une syllabe au présent de l'indicatif et du subjonctif dans les autres verbes, comme: pai-ent, voi-ent, croi-ent etc.

L'e muet compte également à la fin des mots, comme: joi-e, proi-e etc. Mais il est des cas où il se perd, comme nous allons l'observer en traitant de l'élision.

De l'élision et de l'hiatus

L'élision est le retranchement d'une syllabe. Il n'y a élision en français, dans la poésie, que pour l'e muet. Cet e muet s'élide lorsqu'il se trouve à la fin du vers, ou lorsque, dans le corps du vers, il est suivi d'un mot qui commence par une voyelle ou une h non aspirée.

[1]) Ἀλεξανδρινοὶ διότι πρῶτον ἐπιτυχὸν ποίημα διὰ δωδεκασυλλάβων ἦτον «ὁ Ἀλέξανδρος» τοῦ Lambert περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ' αἰῶνος.
[2]) Ἀφέλειαν. [3]) Μετρῶ (ἐπὶ στίχων).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Il n'y a en français, que l'e muet qui s'élide ; toute autre voyelle finale qui en rencontre une autre forme un hiatus ou bâillement contraire aux règles. L'adverbe oui répété deux fois de suite s'admet dans le dialogue, comme:

Oui, oui, je veux venger votre honneur et le mien.

Les interjections peuvent être suivies d'une voyelle parce que la h finale est considérée toujours comme aspirée, comme:

Ah ! il faut modérer un peu ses passions.

La conjonction et suivie d'une voyelle fait hiatus parce que le t ne se fait point sentir dans la prononciation. C'est comme si le mot s'écrivait par un é fermé. On ne pourrait dire en vers: Soyez sage et heureux. Cependant, dans les locutions familières, on néglige cette règle.

De la césure[1]) *et de l'hémistiche*

La césure a pour objet de marquer le repos qu'on doit observer dans le vers. Dans l'Alexandrin il y a un repos obligé après la sixième syllabe ; ce repos divise le vers en deux parties égales qu'on appelle hémistiches ou demi-vers. Boileau en a donné le précepte et l' exemple dans les vers suivants :

Que toujours en vos vers—le sens coupant les mots,
Suspende l'hémistiche,—en marque le repos.

Dans les vers de dix syllabes il y a césure obligée après les deux premiers pieds, comme :

Vert-Vert, tombant—sur un tas de dragées,
En noir cyprès,—vit ses roses changées.

Dans les vers de dix syllabes aussi bien que dans les Alexandrins, il faut que la suspension produite par la césure soit autorisée par le sens. Il n'est pas permis de séparer des mots qui sont grammaticalement unis. Ainsi le vers suivant est défectueux :

N'oublions pas les grands-bienfaits de la patrie.

Lorsque le premier hémistiche est terminé par un e muet, on est absolument obligé de l'élider. Ce serait une faute grossière que d'y manquer, comme :

Ami, lui dit le chantre, encor pâle d'horreur,
N'insulte pas de grâce, à ma juste terreur.

De la rime

La rime est le retour de la même consonnance à la fin de deux ou de plusieurs vers.

On distingue deux sortes de rimes : la rime féminine et

[1]) Τομή.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

la rime masculine. La rime féminine est celle qui se termine par un e muet, soit seul soit suivi d'une s ou des consonnes nt. La rime masculine est celle qui finit par une autre lettre qu'un e muet. Les troisièmes personnes du pluriel des imparfaits et des conditionnels en aient forment des rimes masculines, parce que ces syllabes ont le son de l'è ouvert.

La rime est *riche* quand elle présente non seulement une consonnance, mais encore toute une articulation pareille, comme père, prospère; vers, divers. Elle est *suffisante* quand elle offre une ressemblance de son, et non d'articulation, comme soupir, désir; recevoir, désespoir. Elle est *défectueuse* quand on veut faire rimer un singulier avec un pluriel, à moins que la différence du nombre n'ait pas changé l'ortographe, ou quand on veut rimer un mot terminé par une s avec un mot terminé par un t, comme trépas et états. Elle est *insuffisante* quand elle se borne à une seule lettre. Ainsi bonté rimerait mal avec donné. Elle est *vicieuse* quand les sons ne sont pas identiques, comme dans ces vers de Boileau :

Durant les premiers ans du Parnasse françois,
Le caprice tout seul faisait toutes les lois.

Enfin, le mot simple ne doit par rimer avec son composé. Ainsi jeter rime mal avec rejeter etc.

De la disposition des rimes

La disposition des rimes offre quatre sortes de combinaisons : les rimes plates, les rimes croisées, les rimes mêlées et les rimes redoublées.

Les rimes plates ou suivies sont celles qui présentent alternativement deux vers masculins ou deux vers féminins. On les emploie en général dans l'épopée, la tragédie et tous les grands poëmes, comme :

Oui, je viens dans son temple adorer l'Éternel,
Je viens, selon l'usage antique et solennel,
Célébrer avec vous la fameuse journée
Où sur le mont Sina la loi nous fut donnée.

Les rimes croisées présentent alternativement un vers masculin et un vers féminin, ou deux rimes masculines séparées par une ou deux rimes féminines suivies et réciproquement, comme :

Oh! que tes œuvres sont belles.
Grand Dieu! quels sont tes bienfaits
Que ceux qui te sont fidèles
Sous ton joug trouvent d'attraits!

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ta crainte inspire la joie;
Elle assure notre voie;
Elle nous rend triomphants;
Elle éclaire la jeunesse,
Et fait briller la sagesse
Dans les plus faibles enfants.

Les rimes mêlées sont celles où l'on ne suit point un ordre uniforme, comme dans la plupart des fables, des chansons et des poésies légères. Racine en a fait usage dans ses chœurs d'Esther et d'Athalie [1]), comme:

Quel astre à nos yeux vient de luire?
Quel sera, quelque jour, cet enfant merveilleux?
Il brave le faste orgueilleux,
Et ne se laisse pas séduire
A tous ses attraits périlleux.

Les rimes redoublées offrent le retour ou la continuation des mêmes rimes. La Fontaine a dit dans une de ses fables:

Jupin en a bientôt la cervelle rompue.
Donnez-nous, dit le peuple, un roi qui se remue.
Le monarque des dieux leur envoie une grue,
Qui les croque, qui les tue,
Qui les gobe à son plaisir.

De la disposition des vers

On peut mélanger des vers de différentes mesures symétriquement ou sans ordre régulier. Quand la marche qu'on observe est symétrique, on produit des stances ou des strophes; quand elle est arbitraire, irrégulière, on dit que la poésie est écrite en vers libres.

Dans la pièce libre, on peut à volonté se servir de différentes mesures et les agencer [2]) de la façon la plus heureuse pour satisfaire tout à la fois le sentiment et l'harmonie.

La stance peut se définir une période poétique symétriquement composée. Dans l'ode elle reçoit le nom de strophe et dans la chanson celui de couplet.

Les stances régulières présentent un nombre déterminé de vers, qui se trouve assujetti pour le mètre et le mélange des rimes à la même règle pour toute la pièce.

Il y a des stances de trois, de quatre, de cinq, de six, de sept, de huit, de neuf, de dix et de douze vers. La stance s'appelle tercet si elle a trois vers, quatrain si elle a quatre vers, de cinq vers si elle en a cinq, sixain si elle

[1]) Τραγῳδίαι.
[2]) Συναρμόζω. Διατίθημι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

en a six, de sept vers si elle en a sept, huitain ou octave si elle en a huit, de neuf vers si elle en a neuf, dixain si elle en a dix, et de douze vers si elle en a douze.

(1) Le *tercet* est usité dans le genre lyrique. On en trouve de très-beaux dans Esther.

(2) Le quatrain admet des vers de toutes sortes de mesures, pourvu que dans la disposition des rimes on observe les règles générales.

(3) La stance de cinq vers renferme nécessairement trois rimes semblables. On doit avoir soin de ne pas placer ces trois rimes consécutivement.

(4) La stance de six vers est celle que les poëtes Français ont le plus souvent employée. Elle prend ordinairement un repos après le troisième vers et se divise ainsi en deux tercets. Le premier vers rime avec le second, le quatrième avec le cinquième et le troisième avec le sixième.

Quelquefois on la divise encore en un quatrain et en un distique.

(5) La stance de sept vers se compose d'un quatrain et d'un tercet ; une des rimes du premier passe dans le second. On pourrait placer d'abord le tercet, mais on trouve peu d'exemples de cette disposition.

(6) La stance de huit vers n'est que la réunion de deux quatrains, soit que les vers aient la même mesure, soit qu'ils en aient une différente.

(7) La stance de neuf vers se compose d'un quatrain, d'un tercet et d'un distique.

(8) La stance de dix vers est partagée en un quatrain et deux tercets. Après le quatrième vers le repos est très-marqué ; il l'est moins après le septième, mais il est cependant sensible.

(9) La stance de douze vers est très-peu employée parce qu'elle est trop longue. Elle se compose ordinairement de trois quatrains ou d'une stance de dix vers suivie d'un distique.

Toutes ces stances peuvent être infiniment variées parce que, indépendamment de toutes les combinaisons [1]) diverses dont les rimes sont susceptibles, on peut encore modifier la marche de la strophe en choisissant des mesures différentes. Le poëte n'est pas astreint [2]) à reproduire tou-

[1]) Συνδυασμός.
[2]) Ἠναγκασμένος. Ὑπόχρεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

jours la même stance; il peut changer de rhythme toutes les fois que l'ordre des idées le demande.

Seulement il faut que le sens soit complet à la fin de chaque stance; à moins que l'on n'introduise une phrase secondaire commençant par si ou lorsque, ou que l'on ne fasse une énumération.

Une stance ne doit jamais non plus se terminer par une rime de même nature que celle qui commence la stance suivante. Si la première stance se termine par une rime masculine, la seconde doit commencer par une rime féminine.

Enfin nous observons avec Marmontel que la clôture de la stance n'est bien marquée que par un vers masculin, et qu'une rime féminine ne la termine jamais d'une manière convenable. Ce n'est que dans l'ode familière et badine, dont la grâce est la nonchalance, qu'il sied de donner à la stance ce caractère de mollesse.

Des licences poétiques

La licence est une incorrection, une irrégularité permise en faveur du nombre, de l'harmonie, de la rime ou de l'élégance des vers.

Les principales licences poétiques consistent dans le retranchement ou l'addition de quelques lettres. Ainsi les poëtes ont le droit de retrancher l's à la première personne singulière du présent de l'ind. et du prétérit défini, comme je sai pour *je sais*, je vous en averti pour *je vous en avertis* etc.

Ils écrivent à volonté avec ou sans s les mots suivants : Grâce, jusque, guère, naguère, certe, même, ainsi que les noms propres Athènes, Mycènes, Appelles, Charles, Versailles, Londres etc.

Dans quelques mots on peut aussi à volonté conserver ou supprimer l'e muet final. Ainsi on écrira *encore* ou *encor*, *zéphyre* ou *zéphyr* etc. Jusqu'au milieu du XVIIe siècle on a écrit avecque, mais cette orthographe est absolument abandonnée. Maintenant on emploie très-rarement cependant que pour pendant que, et alors que pour lorsque. On trouve encore sais-je pas pour ne sais-je pas, mais cette locution est vicieuse.

Les meilleurs poëtes ont employé devant et devant que pour avant, avant que; lors pour alors; las pour hélas. Les anciens disaient jà pour déjà. On ne rencontre plus cette licence que dans le style marotique [1]).

[1]) Κατὰ μίμησιν τοῦ ποιητοῦ Μαρότου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Les ellipses ou suppressions de mots sont très-fréquentes en poésie. Elles ont pour objet de donner à l'expression plus de force et de rapidité, comme:

S'il pardonne, il est mou; s'il se venge, barbare;
S'il donne, il est prodigue; et s'il épargne, avare.

Les poëtes évitent aussi la répétition du mot ni qui serait exigée en prose, comme:

Tu n'as crédit, ni rang qu'autant qu'elle t'en donne.

Dans les interrogations ils peuvent aussi retrancher la négative ne. Vient-il point? Est-ce pas lui? etc.

La poésie française aime beaucoup les inversions, comme:

C'est en vain qu'au Parnasse un téméraire auteur
Pense de l'art des vers atteindre la hauteur:
S'il ne sent point du ciel l'influence secrète,
Si son astre en naissant ne l'a formé poëte,
Dans son génie étroit il est toujours captif,
Pour lui Phœbus est sourd et Pégase est rétif [1]).

Mais il faut éviter toutes les inversions forcées qui manquent de naturel et qui rendent quelquefois le vers inintelligible.

[1]) Δυσήνιος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'— CHAPITRE XI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ—APPENDICE

(Οἱ ἀκόλουθοι κανόνες διδαχθήσονται μετὰ τοῦ περὶ προσῳδίας τοῖς μαθηταῖς τῆς 4ης τάξεως τῶν γυμνασίων).

α'.) Τὰ οὐσιαστικὰ serval γαλῆ ἀγρία, nopal ἰνδοσυκῆ καὶ cantal εἶδος τυροῦ σχηματίζουσι τὸν πληθυντικὸν των προσλήψει τοῦ s. Τὰ δὲ ἐπίθετα austral νότιος, bénéficial προικῷος, boréal βόρειος, brumal ὀμιχλώδης, canonial κανονικός (ἐκκλησιαστ.), diamétral κατὰ διάμετρον, experimental πειραματικός, labial χειλεοπρόφερτος, lingual γλωσσικός, lustral καθαρτήριος, médical ἰατρικός, mental νοερός, natal γενέθλιος, patronal προστατευτικός, sentimental αἰσθηματικός, vocal φωνητικός, zodiacal ζωδιακός, jovial εὔθυμος, δὲν ἀπαντῶνται σχεδὸν εἰς τὸν πληθυντικόν.

β'.) Πολλὰ οὐσιαστικὰ τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἔχουσι μόνον ἑνικὸν ἀριθμόν, ἄλλα δὲ πάλιν μόνον πληθ. Τὰ μὴ ἔχοντα πληθ. εἰσι. α.) Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, ὡς l'or ὁ χρυσός, l'argent ὁ ἄργυρος κλπ. Μόνον τὸ οὐσιαστικὸν fer σίδηρος ἔχει πληθ. les fers ὑπὸ τὴν σημασίαν τὰ δεσμά. β'.) Τὰ οὐσιαστικὰ la faim ἡ πεῖνα, la soif ἡ δίψα, le sommeil ὁ ὕπνος, la santé ἡ ὑγεία, la jeunesse ἡ νεότης καὶ τὰ προσόμοια. γ'.) Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, ὡς la bonté ἡ ἀγαθότης, la foi ἡ πίστις, la cruauté ἡ σκληρότης κλπ. δ'.) Τὰ ἀπαρέμφατα οὐσιαστικῶς ἐκλαμβανόμενα, ὡς le manger τὸ τρώγειν, le boire τὸ πίνειν κλπ.

Τὰ μὴ ἔχοντα δὲ ἑνικὸν ἀριθμόν εἰσι: les accordailles ἡ προξενεία, les ancêtres οἱ πρόγονοι, les archives τὰ ἀρχεῖα, les armoiries τὰ οἰκόσημα, les broussailles αἱ ἄκανθαι, les ciseaux ἡ ψαλίς, les épousailles τὰ νυμφεῖα, les matines ὁ ὄρθρος, les mœurs τὰ ἤθη, les mouchettes ἡ κηροψαλίς, les nones αἱ νῶναι, les pleurs τὰ δάκρυα, les appas τὰ θέλγητρα, les dépens τὰ ἔξοδα (δικαστικ.), les entrailles τὰ ἔντερα, les ténèbres ἡ σκοτία, les vêpres ὁ ἑσπερινός, les fiançailles οἱ ἀρραβῶνες, les annalles τὰ χρονικά, les funérailles ἡ κηδεία, les obsèques ἡ ἐκφορά, les hardes τὰ φορέματα, les frais τὰ ἔξοδα, les troupes ὁ στρατός (ὁ ἑνικὸς la troupe ἡ πληθύς) καὶ εἴ τι ἄλλο.

γ'.) Τὰ ἐπίθετα ἅτινα ἐκφράζουσιν ἐπιτήδευμά τι ἐξαιρέτως ἐνεργούμενον ὑπὸ ἀνδρῶν δὲν ἔχουσν ἴδιον θηλυκόν, ὡς auteur συγγραφεύς, professeur διδάσκαλος, docteur διδάκτωρ κλπ. Ἐπίσης δὲν ἔχουσιν ἴδιον θηλυκ. τὰ ἑξῆς: témoin μάρτυς, grognon μαλωτής, chatain καστανόχρους, fat ματαιόφρων, dispos εὐδιάθετος, acquilin γρυπός.

δ'.) Τὰ ἐπίθετα petit, bon καὶ mauvais μικρός, ἀγαθὸς καὶ κακὸς ἔχουσι καὶ ὁμαλὸν συγκριτικὸν plus petit, plus bon καὶ plus mauvais. Καὶ τὰ μὲν συγκριτικὰ plus bon καὶ plus mauvais εἰσὶν εὔχρηστα μόνον εἰς τὴν οἰκιακὴν ὁμιλίαν, τὸ δὲ συγκριτικ. plus petit προτιμᾶται εἰς τὰ καταμετρήσεως ἐπιδεκτικά, ὡς cette table est plus petite que l'autre αὕτη ἡ τράπεζα εἶναι ἐλάσσων ἐκείνης κλπ. ἐνῷ τὸ moindre προτιμᾶται ἐπὶ τῶν μὴ τοιούτων, ὡς la moindre peine ἡ μικροτέρα λύπη κλπ.

ε'.) Ὑπάρχουσί τινα ἐπίθετα ἐκφράζοντα τὸν ὑπερθετικὸν βαθμὸν καθ' ἑαυτά, εἰσὶ δὲ εἰλημμένα ἐκ τῆς λατινικῆς· ὡς éminentissime ὕψιστος, nobilissime εὐγενέστατος, grandissime μέγιστος καὶ τὰ τοιαῦτα, δύνανται ὅμως νὰ σχηματισθῶσι καὶ κανονικῶς, ὡς très-éminent, très-noble, très-grand κλπ. Ἄλλα πάλιν ὑποκοριστικὴν ἔχοντα σημασίαν καὶ λήγοντα εἰς ette ἢ otte, ὡς joliette εὐμορφούλα, brunette μελαγχροινούτσικη, vieillotte γεροντούτσικη καί τινα ἄλλα εὔχρηστα μόνον εἰς τὴν οἰκιακὴν ὁμιλίαν.

ς'.) Ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ τὰ τακτικὰ γράφονται διὰ χαρακτήρων τοῦ ἀλφαβήτου ὡς ἑφεξῆς: premier I, deux II, trois III, quatre IV, cinq V, six

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

VI, sept VII, huit VIII, neuf IX, dix X, onze XI, douze XII, treize XIII, quatorze XIV, quinze XV, seize XVI, dix-sept XVII, dix-huit XVIII, dix-neuf XIX, vingt XX, trente XXX, quarante XL, cinquante L, soixante LX, soixante-dix LXX, quatre-vingt LXXX, quatre-vingt-dix XC, cent C, cinq-cent P, mille M κλπ. [1]).

Μεταξὺ τῶν ἀριθμητικῶν ὑπάρχουσι καί τινα οὐσιαστικοῦ ἔχοντα σημασίαν· ταῦτά εἰσι: ά.) Τὰ ἀθροιστικά, οἷον: une dixaine δεκάς, une douzaine δωδεκάς, une vingtaine εἰκάς, une centaine ἑκατοντάς, un millier χιλιάς, un million ἑκατομμύριον, un milliard δυσεκατομμύριον κλπ. β'.) Τὰ κλασματικά, ὡς un demi τὸ ἥμισυ, un tiers τὸ τρίτον, un quart τὸ τέταρτον, un cinquième τὸ πέμπτον, un sixième τὸ ἕκτον καὶ τὰ λοιπά, ἅτινα σχηματίζονται ὡς τὰ τακτικά. γ'.) Τὰ ποσοτικά, ὡς le double τὸ διπλοῦν, le triple τὸ τριπλοῦν, le quadruple τὸ τετραπλοῦν, le quintuple τὸ πενταπλοῦν, le centuple τὸ ἑκατονταπλοῦν. Διὰ τὰ ἄλλα ποσοτικὰ ἐπεκράτησεν ὁ τύπος six fois autant, sept fois autant καὶ οὕτως ἑφεξῆς.

Τὸ τακτικὸν δεύτερος ἐκφράζεται γαλλιστὶ διὰ τοῦ second ἢ deuxième. Καὶ τὸ μὲν second μεταχειριζόμεθα ἐπὶ δύο μόνον, τὸ δὲ deuxième ἐπὶ σειρᾶς ἢ ἐπὶ δύο. Ὁμιλοῦντες λ. χ. περὶ συγγράμματος ἐκ πολλῶν τόμων συγκειμένου λέγομεν μόνον voici le deuxième tome, περὶ δὲ συγγράμματος συγκειμένου ἐκ δύο μόνον τόμων ἢ περὶ οἰκίας συγκειμένης ἐκ δύο μόνον ὀροφῶν ἢ καὶ περὶ παντὸς ἄλλου πράγματος συγκειμένου ἐκ δύο μόνον, λέγομεν: voici le second ἢ le deuxième tome, j'habite au second ἢ au deuxième étage κατοικῶ τὸ δεύτερον πάτωμα.— Τὸ ἀριθμητικὸν ἐπίθετον second οὐδέποτε τίθεται μετὰ τὰς δεκάδας τῶν ἀρχικῶν, μὴ λέγε λοιπόν: vingt-second, trente-second κλπ. ἀλλὰ vingt-deuxième, trente-deuxième κλπ.

Τὸ ἀριθμητικὸν ἐπίθετον π έ μ π τ ο ς ἐκφράζεται καὶ διὰ τοῦ quint ὡς Charles-quint, Sixte-quint κλπ.

ζ'.) Ὁ plus-que-parfait χρῆζει προσδιορισμοῦ, ὁ δὲ prétérit antérieur προσδιορίζει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐποχήν, ὡς j'avais écrit cette lettre hier εἶχον γράψει (ἐγεγράφειν) τὴν ἐπιστολὴν ταύτην χθές κλπ. Quand j'eus reçu mon argent je suis allé à la poste ἀφοῦ ἔλαβον τὰ χρήματά μου ἐπορεύθην εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ὅθεν πᾶσα φράσις ἐν ᾗ τίθεται ὁ prétérit antérieur σύγκειται ἐκ δύο κώλων, ὧν τὸ δεύτερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ prétérit défini ἢ prétérit indéfini· συνοδεύεται δὲ ὁ prétérit antérieur ὑπό τινος τῶν λέξεων quand ὅταν, lorsque ὅτε, après que ἀφοῦ, aussitôt que ἅμα, à peine μόλις καὶ τῶν τοιούτων.

η'.) Τινὲς γραμματικοὶ κατατάττουσι μεταξὺ τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν καὶ τὴν λέξιν rien οὐδέν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ σύνθετοι ἐξ ἀντωνυμίας καὶ ἐκ τοῦ συνδέσμου que. Τοιαῦταί εἰσι: qui que ὅστις, quoi que ὅ,τι, quel que ὅσσις δήποτε, συντάσσονται δὲ μεθ' ὑποτακτικῆς.

θ'.) Καὶ τὰ ῥήματα τῶν ἄλλων συζυγιῶν ὅταν ἡ ἐνεστῶσα αὐτῶν μετοχὴ λήγῃ εἰς yant ἢ εἰς iant ἔχουσι παρὰ τῷ y ἢ παρὰ τῷ i τῆς ῥίζης ἓν i εἰς τὸ α' καὶ β' πληθ. πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς καὶ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς rire γελῶ, μετοχ. riant, παρατ. τῆς ὁριστικ. nous riions, que nous riions, vous riiez, ἐνεστ. τῆς ὑποτακ. que nous riions, que vous riiez. —Voir βλέπω, μετοχ. voyant παρατατ. τῆς ὁριστικ. nous voyions, vous voyiez, ἐνεστ. τῆς ὑποτακτ. que je voie, que nous voyions, que vous voyiez κλπ.

Τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς τὸν ἐνεστῶτα τῆς μετοχῆς εἰς yant, τρέπουσι τὸ y εἰς i πρὸ e ἀφώνου, ὡς envoyer ἐνεστ. μετοχ. envoyant, j'envoie,

[1]) Σημειωτέον ὅτι τὰ ἀριθμητικὰ vingt καὶ cent εἰλημμένα ὡς τακτικὰ οὐδέποτε προσλαμβάνουσιν s.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

que j'envoie οὐχὶ j'envoye, que j'envoye. Voir ἐνεστῶς τῆς μετοχῆς voyant, que je voie οὐχὶ que je voye κλπ. Τινὲς ἐν τούτοις δὲν τρέπουσι τὸ y τῶν ῥημάτων payer πληρόνω, essayer δοκιμάζω, grasseyer τραυλίζω, λόγῳ εὐφωνίας, ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτική.

ι'.) Ὁ παθητικὸς ἐνεστὼς τῆς ὁριστικ. ἀντιστοιχεῖ πολλάκις πρὸς τὸν παθητικὸν παρακείμενον τῆς ἑλληνικῆς, συμβαίνει δὲ τοῦτο ὁσάκις ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, οἷον mon livre est lu τὸ βιβλίον μου ἀνεγνώσθη, ἐνῷ mon livre est lu par Georges μεταφρασθήσεται: τὸ βιβλίον μου ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ Γεωργίου, ἐπειδὴ ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου par Georges.

ια'.) Οὐδέτερα ῥήματα καλοῦσιν οἱ Γάλλοι πάντα τὰ οὐδέποτε μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα· ὥστε οὐδέτερα εἶναι οὐχὶ μόνον τὰ μὴ ἔχοντα συντακτικὴν ἀλλ' ἔτι καὶ τὰ γενικῇ ἢ δοτικῇ συντασσόμενα, ὡς nuir à βλάπτειν, jouir de ἀπολαμβάνειν, régner sur βασιλεύειν κλπ. διότι οὐδέποτε λέγομεν nuir quelqu'un, jouir quelque chose, régner un peuple κλπ.

Παρατηρητέον ὅμως ὅτι πολλὰ τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων ἀπαντῶντα μόνον μετ' ἐμπροθέτου ἀντικειμένου δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς οὐδέτερα, ὡς écrire à quelqu'un γράφειν τινὶ, recommander à quelqu'un συνιστᾷν τινι κλπ. διότι δύνανται νὰ συνταχθῶσι καὶ μετ' αἰτιατικῆς ὡς écrire une lettre γράφειν ἐπιστολήν, recommander quelqu'un συνιστᾷν τινα κλπ.

ιβ'.) Τὰ οὐδέτερα ῥήματα accourir σπεύδειν, accoucher τίκτειν, décroître ἐλαττοῦσθαι, dégénérer ἀλλοιοῦσθαι, disparaître ἀφανίζεσθαι, croître αὐξάνειν, cesser παύειν, monter ἀναβαίνειν, descendre καταβαίνειν, entrer εἰσέρχεσθαι, sortir ἐξέρχεσθαι, passer διέρχεσθαι, partir ἀπέρχεσθαι, grandir αὐξάνειν, déchoir ἐκπίπτειν, échoir λαγχάνειν, empirer χειροτερεύειν, vieillir γηράσκειν, βοηθοῦνται μὲν ὑπὸ τοῦ avoir ἐὰν ἐκφράζωσιν ἐνέργειαν, ὑπὸ τοῦ être δὲ ὅταν ἐμφαίνωσι κατάστασιν, ὡς hier j'ai passé sous votre maison χθὲς διῆλθον κάτωθεν τῆς οἰκίας σας, la chaleur est passée ὁ καύσων παρῆλθε, l'acteur a disparu derrière le théâtre ὁ ἠθοποιὸς ἐκρύβη ὄπισθεν τῆς σκηνῆς, elle est disparue depuis l'incursion des Turcs ἀφανὴς ἐγένετο ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Τούρκων κλπ.

ιγ'.) Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα δύνανται νὰ σχηματισθῶσι καὶ αὐτοπαθῶς, ἐκ δὲ τῶν οὐδετέρων μόνον τὸ mourir θνήσκειν, εἰς τὴν οἰκιακὴν ὁμιλίαν, ὡς je me meurs κλπ. καὶ τὰ aller, dormir, passer, προτασσομένης τῆς προθέσεως en, ὡς je m'en vais ἀπέρχομαι, je m'endormirai θ' ἀποκοιμηθῶ, je m'en passais δὲν εἶχον χρείαν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Σημειωτέον ὅτι τὸ dormir γράφεται μιᾷ λέξει μετὰ τῆς en.

Τὰ ἀντωνυμιακὰ ῥήματα ἐμφαίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἷον se battre μάχεσθαι, se saluer χαιρετᾶσθαι κλπ. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀπαντῶσιν ἀντὶ οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, οἷον le vin se fait du raisin ὁ οἶνος γίνεται ἐκ τῆς σταφυλῆς. L'escompte se fera par la banque ἡ προεξόφλησις γενήσεται ὑπὸ τῆς Τραπέζης κλπ. Τὰ δὲ μέσα διάμεσα τῆς γλώσσης μας ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι διὰ τῶν χρόνων τοῦ ῥήματος faire ἁπλῶς ἢ αὐτοπαθῶς καὶ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ῥήματος οὗ τὴν ἔννοιαν θέλομεν νὰ ἐκφράσωμεν, οἷον je fais construire une maison οἰκοδομοῦμαι οἰκίαν, je me fais construire une maison οἰκοδομοῦμαι οἰκίαν πρὸς χρῆσίν μου κλπ.

ιδ'.) Τὸ δ' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τῶν ῥημάτων τῶν ἐχόντων τὸ πρόσωπον τοῦτο εἰς e, προσλαμβάνει ἔν s πρὸ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν en καὶ y, οἷον offres-en à ta sœur πρόσφερε ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ἀδελφήν σου, portes-y tes livres κόμισον ἐκεῖ τὰ βιβλία σου κλπ. Ἀλλ' ὅταν ἡ λέξις en ἦναι πρόθεσις τότε ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ s, οἷον donne en cette occasion δὸς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κλπ.

Ἡ προστακτικὴ vas τοῦ ῥήματος aller, ἀποκόπτει τὸ s, ἂν μετὰ τὴν ἀντων. y ἀκολουθῇ ἕτερον ῥῆμα, οἷον va y donner ὕπαγε νὰ δώσῃς κλπ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ιε'.) Ὑπάρχει καὶ ῥῆμα αὐτοπαθὲς s'en aller ἀπέρχεσθαι τοῦ ὁποίου οἱ χρόνοι σχηματίζονται ὡς ἀκολούθως. Prés. de l'ind. *Je m'en vais.* Imparf. *Je m'en allais.* Prétérit déf. *Je m'en allai.* Indéf. *Je m'en suis allé* κλπ. Impératif. *Va-t-en* ἄπελθε (ἐπὶ ἀποπομπῆς) ἴσον τῷ ἔρρε τῆς ἑλληνικῆς.

ιϛ'.) Ἵνα δηλώσωμεν τὸ μετ' ὀλίγον μέλλον ἢ τὸ πρὸ μικροῦ παρελθὸν ὑπάρχει συνηθέστατος ἰδιωτισμός, σχηματιζόμενος διὰ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὁριστικῆς τῶν ῥημάτων aller καὶ venir ἀκολουθουμένων τοῦ μὲν α' ὑπὸ ἀπαρεμφάτου ἀπροθέτου, τοῦ δὲ β' ὑπὸ ἀπαρεμφάτου μετὰ τῆς προθέσεως de. Ὁμοιόντι συμβαίνει εἰς τὴν ἑλληνικήν, ὡς πορεύομαι τελευτᾷν=πλησιάζω ν' ἀποθάνω je vais mourir, ἔφθην εἰπὼν je viens de dire κλπ. Δίδομεν ἐνταῦθα τὸν σχηματισμὸν τῶν δύο τούτων χρόνων πρὸς εὐχερεστέραν κατάληψιν τοῦ γαλλισμοῦ τούτου:

Aller

Ἐνεστώς—Présent

Je vais venir	μετ' ὀλίγον	θὰ	ἔλθω
tu vas voir	»	»	θὰ ἴδῃς
il ἢ elle va manger	»	»	θὰ φάγῃ
nous allons sortir	»	»	θὰ ἐξέλθωμεν
vous allez partir	»	»	θὰ ἀναχωρήσητε
ils ἢ elles vont mourir	»	»	θνήσκουσι.

Venir

Je viens de recevoir	πρὸ ὀλίγου		ἔλαβον
tu viens de partir	»	»	ἀνεχώρησας
il ἢ elle vient de ternir	»	»	ἠμαύρωσεν
nous venons de guérir	»	»	ἰατρεύσαμεν
vous venez de parler	»	»	ὡμιλήσατε
ils ἢ elles viennent d'arriver	»	»	ἔφθασαν.

Παρατατικός—Imparfait

Aller

J'allais commencer	μετ' ὀλίγον		ἤρχιζον
tu allais écrire	»	»	ἔγραφες
il ἢ elle allait lire	»	»	ἀνεγίνωσκεν
nous allions sortir	»	»	ἐξηρχόμεθα
vous alliez venir	»	»	ἤρχεσθε
ils ἢ elles allaient dire	»	»	ἔλεγον.

Venir

Je venais de parler	πρὸ ὀλίγου		εἶχον ὁμιλήσει
tu venais d'écrire	»	»	εἶχες γράψει
il ἢ elle venait de dire	»	»	εἶχεν εἰπεῖ
nous venions d'écrire	»	»	εἴχομεν γράψει
vous veniez de sortir	»	»	εἴχετε ἐξέλθει
ils ἢ elles venaient de parler	»	»	εἶχον ὁμιλήσει.

ιζ') Liste des adverbes les plus usités

Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων ἐπιῤῥημάτων

Ailleurs ἀλλαχοῦ, alentour κύκλῳ, alors τότε, assez ἀρκούντως, aujourd'hui σήμερον, auparavant πρότερον, auprès πλησίον, aussi ὁμοίως, aussitôt πάραυτα, autant τόσον, autrefois ἄλλοτε, autrement ἄλλως, beaucoup πολλὰ ἢ πολύ, bien καλῶς καὶ πολλὰ ἢ πολύ, bientôt μετ' οὐ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολύ, combien πόσον, davantage περισσότερον, dedans ἔσω, dehors ἔξω, déjà ἤδη, demain αὔριον, désormais ἀπὸ τοῦ νῦν, dessous κάτω, dessus ἄνω, dorénavant τοῦ λοιποῦ, encore ἀκόμη, enfin τέλος, ensemble ὁμοῦ, ensuite ἔπειτα, fort λίαν, guère ποσῶς, hier χθὲς, ici ἐδῶ, jadis ἄλλοτε, là ἐκεῖ, loin πόῤῥω, maintenant νῦν, même μάλιστα, mieux κάλλιον, moins ἧττον, ne δὲν ἢ μή, où ποῦ ἢ ὅπου, partout πανταχοῦ, pas παντελῶς, peu ὀλίγον, plus πλέον, plutôt μᾶλλον, presque σχεδὸν, quelque ὅσον, souvent συχνάκις, tant τοσοῦτον, tantôt ὁτὲ, tard ἀργὰ, toujours πάντοτε, tout ὅλως, très λίαν, trop μάλα, volontiers προθύμως, y ἐκεῖ κλπ.

Liste des locutions adverbiales les plus usitées

Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων ἐπιῤῥηματικῶν ἐκφράσεων

'A jamais ἐς ἀεὶ, à la fin ἐπὶ τέλους, à présent τώρα, longtemps ἐπὶ πολὺ, sans cesse ἀκαταπαύστως, à dessein ἐπὶ σκοπῷ, en général ἐν γένει, en arrière ὄπισθεν, au hasard κατὰ τύχην, de nouveau ἐκ νέου, tour-à-tour ἀλληλοδιαδόχως, tout-à-coup αἴφνης κλπ.

ιή) Liste des prépositions les plus usitées

Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων προθέσεων

'A εἰς, τὴν εἰς τόπον στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν, après μετὰ, τὸ κατόπιν, attendu διὰ, τὸ ποιητικὸν αἴτιον, avant πρὸ, τὸ πρότερον, avec μετὰ, τὸ ὁμοῦ, chez παρὰ, τὸ πλησίον, contre κατὰ, τὸ ἐναντίον, dans ἐν, τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὸ ἔνδον, de ἐκ, τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν καὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον, depuis ἀπὸ, ἀρχὴν χρόνου, derrière ὄπισθεν, τὸν τόπον, dès ἅμα, τὸν χρόνον, durant κατὰ, τὴν διάρκειαν, en ἐν, τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, entre μεταξὺ, ἀναμέσον, envers πρὸς, ἀναφορὰν, hormis ἐκτὸς, ἐξαίρεσιν, hors ἐκτὸς, μετὰ γενικῆς τὸ ἐκτὸς, μετὰ αἰτιατ. ἐξαίρεσιν, malgré καί τοι, ἐναντίωσιν, moyennant διὰ, τὸ μέσον, nonobstant καί περ ἐξαίρεσιν, outre ἐκτὸς, ἐξαίρεσιν, par διὰ, τὸ μέσον, pendant, ἐπὶ, τὸν χρόνον, pour διὰ, αἰτίαν, sans ἄνευ, στέρησιν, sauf ἐκτὸς, ἐξαίρεσιν, selon κατὰ, συμφωνίαν, sous ὑπὸ, τὸ ὑποκάτω καὶ τὸν χρόνον, ὡς sous François premier ἐπὶ Φραγκίσκου α', suivant κατὰ, συμφωνίαν, sur ἐπὶ, τὸ ἐπάνω, touchant ὅσον διὰ, ἀναφορὰν, vers πρὸς, διεύθυνσιν κλπ.

Σημ. Ἡ πρόθεσις en ἔχει πάντοτε ἀντικείμενον, ἡ δ' ἀντωνυμία en οὐδέποτε ἔχει τοιοῦτον, καὶ ἡ μὲν πρόθεσις σημαίνει, ὡς ἤδη ἐῤῥέθη ἀνωτέρω, τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, ἡ δὲ ἀντωνυμία περὶ αὐτοῦ, περὶ αὐτῆς, περὶ αὐτῶν, ἢ ἐξ αὐτοῦ κλπ. ὡς avez-vous des amis? ἔχετε φίλους; J'en ai ἔχω ἐξ αὐτῶν. Lui avez-vous parlé de cela? τῷ ὡμιλήσατε περὶ τούτου; Je lui en ai parlé τῷ ὡμίλησα περὶ αὐτοῦ κλπ.

Ἄθροισμα λέξεων ἀποτελουσῶν ἔννοιαν προθέσεως καλεῖται locution prépositive ἔκφρασις προθετική. Τοιαῦται ἐκφράσεις εἰσίν:

'A l'égard de ὡς πρὸς, en faveur de ὑπὲρ, à la réserve de πλὴν, à force de διὰ πολλοῦ, quant à ὡς πρὸς, jusqu'à ἢ jusques à μέχρις ὅτου κλπ.

ΤΕΛΟΣ—FIN.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
TABLE DES MATIÈRES

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ — PREMIÈRE PARTIE

	σλ.
Περὶ τῶν γραμμάτων ἐν γένει	9 — 28
Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου	29
Περὶ τοῦ ἄρθρου	30
Περι τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ	31
Περὶ τοῦ ἐπιθέτου	34
Περὶ τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν	37
Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων	39
Περὶ τῶν ἀντωνυμιακῶν ἐπιθέτων. Περὶ τῶν δεικτ. ἐπιθέτ.	42
Περὶ τῶν κτητικῶν καὶ ἀορίστων ἐπιθέτων	43
Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν	44
Περὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν	45
Περὶ τῆς αὐτοπαθοῦς καὶ περὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν	47
Περὶ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν	48
Περὶ τῶν ἀναφορικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν	49
Περὶ τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν	51
Περὶ ῥήματος	52
Σχηματισμὸς τῶν βοηθητικῶν καὶ τῶν 4 συζυγιῶν	54 — 70
Σχηματισμὸς τῶν παθητικῶν, τῶν οὐδετέρων, τῶν ἀντωνυμιακῶν, τῶν ἀπροσώπων, τῶν ἐρωτηματικῶν καὶ τῶν ἀρνητικῶν ῥημάτων	71 — 82
Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων	83
Περὶ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων	84 — 91
Περὶ τῆς μετοχῆς	91
Περὶ τῶν ἀκλίτων μερῶν τοῦ λόγου	91 — 96
Γυμνάσματα ἐπὶ τῶν ῥημάτων	96 — 103

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ — DEUXIÈME PARTIE

Περὶ τοῦ ἄρθρου	104 — 107
Περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ	107 — 113
Περὶ τοῦ ἐπιθέτου	114 — 118
Περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν	119 — 126
Περὶ τοῦ ῥήματος	126 — 136
Περὶ τῆς μετοχῆς	136 — 140
Περὶ τῶν ἀκλίτων μερῶν τοῦ λόγου	140 — 146
Παρατηρήσεις καὶ ἰδιωτισμοὶ	147 — 150
Γυμνάσματα ἐφ' ὅλων τῶν δυσχερειῶν τῆς συντάξεως	150 — 155
Περὶ προσῳδίας	155 — 162
Παράρτημα	163 — 167

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής